

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ
RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

หน้าปก อุดลัมเจียร

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 44175
วัน, เดือน, ปี..... 1 พ.ย. 2545

b.....
i.....

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาบัตรเรื่อง ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ
RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER
นักศึกษา นางสาวชนัญญา จุลลักษ์เจียร
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ทศพร โสคาบรรรุ
สาขา สถาปัตยกรรม

ปริญญาบัตรฉบับนี้ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบแล้ว จึง
อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ประจำปีการ
ศึกษา 2543

(รศ.ดร.รวิวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

(อ.สันติ ภูวนวงศ์ไพบูลย์)

ประธานกรรมการ

(อ.สมิทธิ์ หวังเจริญ)

กรรมการ

(อ.สุรศักดิ์ กังขาว)

กรรมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....
(ผศ.สมพล คำรังเสถียร)

กรรมการ

.....
(อ.สุทัศน์ จุฬามานี)

กรรมการ

.....
(อ.เบญจวรรณ อุบลศรี)

กรรมการ

.....
(อ.พัศตราภรณ์ มีศิริ)

กรรมการ

.....
(อ.ทศพร โสดาบรรดู)

กรรมการและเลขานุการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาโท	โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ
นักศึกษา	RAJABHAT SISAKET ART&CUTURAL CENTER
อาจารย์ที่ปรึกษา	นางสาว ชนัญญา จุลถัยเจียร รหัส 43035002
คณะ	อาจารย์ ทศพร โสคาบรรณ
ภาควิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สาขา	สถาปัตยกรรม

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ แล้วนำมาวิเคราะห์หาองค์ประกอบและขนาดพื้นที่ใช้สอยทางสถาปัตยกรรมที่สัมพันธ์กับโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ นำมาสู่กระบวนการออกแบบให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพที่ตั้งโครงการ

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏศรีสะเกษอยู่ในการดูแลของสถาบันราชภัฏจังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ที่บ้านโนนบกน้ำ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ มีขนาดโครงการประมาณ 8.5 ไร่ เกิดขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมตลอดชีวิตของชุมชนและนักศึกษาสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

จากการศึกษาโครงการสามารถวิเคราะห์หาองค์ประกอบและพื้นที่ใช้สอย เพื่อการออกแบบและวางผังได้ดังนี้

- ส่วนบริหาร	492.15	ตารางเมตร
- ส่วนบริการการศึกษา	1,230.35	ตารางเมตร
- ส่วนวิชาการ	879.48	ตารางเมตร
- ส่วนจัดแสดงและเทคนิค	2,454.50	ตารางเมตร
- ส่วนบริการสาธารณะ	377.26	ตารางเมตร
- ที่จอดรถ	1,890.20	ตารางเมตร
รวมพื้นที่ทั้งหมด	7,642.25	ตารางเมตร

แนวความคิดในการกรออกแบบคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้เห็นว่าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ในด้านที่ตั้ง โครงการซึ่งอยู่ติดกับสำนักงานอธิการบดีและสำนักบริหารกลางซึ่งเป็นสถานที่หลักในการติดต่อ ดังนั้น ตัวโครงการจึงต้องมีลักษณะเด่นในการส่งเสริมการแสดงผลงานวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อให้สถาบันราชภัฏศรีสะเกษมีเอกลักษณ์ของตนเอง

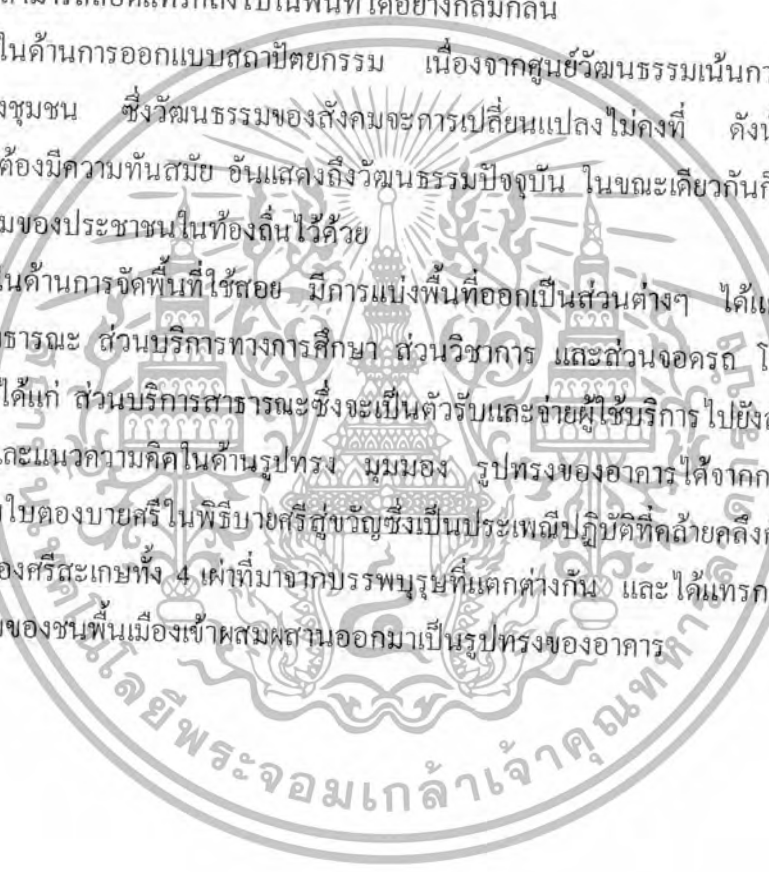
ในด้านการสัญจร กำหนดให้การสัญจรภายในที่เกิดขึ้นจนภายในพื้นที่ของโครงการและรองรับทุกพฤติกรรมการสัญจรที่จะเกิดขึ้นรวมถึงการสร้างความปลอดภัยกับส่วนอาคารข้างเคียง

ในด้านการวางผังและการจัดกลุ่มอาคาร กำเนิดถึง Space ของอาคารข้างเคียงและ Space ที่จะเกิดขึ้นของโครงการ โดยการจัดวางอาคารให้เกิด Space ที่แตกต่างจากอาคารข้างเคียงเพื่อสร้างความโดดเด่นให้แก่โครงการและรองรับกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้เกิดกลุ่มอาคารที่ไม่ทึบตัน และสามารถสอดแทรกลงไปในพื้นที่ได้อย่างกลมกลืน

ในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม เนื่องจากศูนย์วัฒนธรรมเน้นการจัดแสดงเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งวัฒนธรรมของสังคมจะเปลี่ยนแปลงไม่คงที่ ดังนั้นการออกแบบรูปทรงอาคารจึงต้องมีความทันสมัย อันแสดงถึงวัฒนธรรมปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันก็มีการผสมผสานแนวคิดคตินิยมของประชาชนในท้องถิ่นไว้ด้วย

ในด้านการจัดพื้นที่ใช้สอย มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนบริหาร ส่วนบริการสาธารณะ ส่วนบริการทางการศึกษา ส่วนวิชาการ และส่วนจอดรถ โดยจัดให้ศูนย์กลางของโครงการได้แก่ ส่วนบริการสาธารณะซึ่งจะเป็นตัวรับและถ่ายผู้ใช้บริการไปยังส่วนต่างๆ

และแนวความคิดในด้านรูปทรง มุมมอง รูปทรงของอาคารได้จากการคลี่คลายรูปทรงของการจับจีบใบตองบายศรีในพิธีบายศรีสู่ขวัญซึ่งเป็นประเพณีปฏิบัติที่คล้ายคลึงกันของคนอีสานแม้แต่ชาวพื้นเมืองศรีสะเกษทั้ง 4 เผ่าที่มาจากบรรพบุรุษที่แตกต่างกัน และได้แทรกลักษณะเด่นของแต่ละวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองเข้าผสมผสานออกมาเป็นรูปทรงของอาคาร

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรมเรื่อง ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งเกิดจากความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย

ขอขอบพระคุณ คุณตา คุณยาย คุณปู่ คุณย่า คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยสนับสนุนทั้งกำลังใจและกำลังกายเสมอมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ทศพร โสคาบรรลุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์คณะครุศาสตร์ทุกท่านที่ให้โอกาสและชี้แนะสั่งสอน

ขอขอบพระคุณ ผศ. คณินนิตย์ จันทบุตร ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี คุณคันสนีย์ จะสุวรรณย์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

คุณทัศนีย์ ทศนิยานนท์ นักวิชาการ 8 สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี คุณสุภาภร ไชยภักดิ์ นักเอกสารสนเทศ 5 สำนักพิพิธภัณฑ์และวัฒนธรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คุณสรเสรีคุณ ภูมิสุวรรณย์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 สำนักงานเลขาธิการกรม สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และบุคลากรสำนักงานสถาปัตยกรรมราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านการศึกษาข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ เดชชนะ จุลลักษ์เจียร กิตติพงศ์ ศรีน้ำทา ณัฐพันธ์ ยวงเยี่ยมโย น้องชายที่แสนดี นอกจากนี้ยังมีเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือเป็นอย่างดี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นภายใต้ความรู้ความเข้าใจของผู้จัดทำ หากเกิดมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวชนันญา จุลลักษ์เจียร
ผู้จัดทำปริญญาานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

ก

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ก
สารบัญภาพประกอบ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	ฉ
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลในการเสนอปริญญาโท	2
1.3 ความเป็นมาของปัญหา	2
1.4 แนวทางแก้ปัญหา	3
1.5 วัตถุประสงค์ของโครงการ	4
1.6 ขอบเขตของการศึกษาปริญญาโท	4
1.7 วิธีการดำเนินปริญญาโท	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ	
2.1 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านนโยบาย	9
2.1.1 การศึกษาความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	9
2.1.2 การศึกษาความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระดับอุดมศึกษา	9
2.1.3 การศึกษาความเป็นไปได้ของแผนจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏ	10
2.1.4 การศึกษาความเป็นไปได้ของนโยบายการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	10
2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ	12
2.2.1 การศึกษาแหล่งเงินทุนจากภาครัฐและภาคเอกชน	12
2.2.2 การศึกษารายได้ประชากร	13
2.2.3 การศึกษางบประมาณรายจ่ายในการดำเนินโครงการ	14
2.3 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านสังคม	16
2.3.1 การศึกษาจำนวนประชากร	16
2.3.2 การศึกษาจำนวนประชากรในส่วนของการศึกษา	18

ก

ข

ก

ง

จ

ฉ

ฉ

1

2

2

3

4

4

6

8

บทที่ 2 การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

- 2.1 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านนโยบาย
 - 2.1.1 การศึกษาความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 9
 - 2.1.2 การศึกษาความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระดับอุดมศึกษา 9
 - 2.1.3 การศึกษาความเป็นไปได้ของแผนจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏ 10
 - 2.1.4 การศึกษาความเป็นไปได้ของนโยบายการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 10
- 2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ
 - 2.2.1 การศึกษาแหล่งเงินทุนจากภาครัฐและภาคเอกชน 12
 - 2.2.2 การศึกษารายได้ประชากร 12
 - 2.2.3 การศึกษางบประมาณรายจ่ายในการดำเนินโครงการ 13
 - 2.2.3 การศึกษาปริมาณรายจ่ายในการดำเนินโครงการ 14
- 2.3 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านสังคม
 - 2.3.1 การศึกษาจำนวนประชากร 16
 - 2.3.2 การศึกษาจำนวนประชากรในส่วนของการศึกษา 16

18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3 การศึกษาวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว	22
2.3.4 การศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	33
2.4 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านกายภาพ	34
2.4.1 การศึกษาฝั่งภาคในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม	34
2.4.2 การศึกษาลักษณะทางกายภาพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	36
2.4.3 การศึกษาลักษณะทางกายภาพและผังเมืองของจังหวัดศรีสะเกษ	37
2.4.4 การศึกษาผังแม่บทของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ	43
2.4.5 การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	60
บทที่ 3 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถาปัตยกรรม	
3.1 การศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง	63
3.1.1 การศึกษาอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	63
3.1.2 การศึกษาอาคารตัวอย่างในต่างประเทศ	74
3.2 การศึกษาการดำเนินงานของโครงการ	81
3.2.1 การจัดรูปองค์กรและการแบ่งส่วนราชการ	81
3.2.2 กิจกรรมหลักของโครงการ	86
3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมและมิติทางวัฒนธรรม	88
3.2.3.1 ส่วนการจัดแสดง (นิทรรศการ)	89
3.2.4 การศึกษาและวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ	91
3.2.4.1 การศึกษาและวิเคราะห์ประเภทของผู้ใช้โครงการ	91
3.2.4.2 การศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	93
3.2.4.3 การศึกษาและวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้โครงการ	100
3.2.4.4 อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่ของบุคลากร	101
3.2.5 การศึกษาและวิเคราะห์กำหนดองค์ประกอบของโครงการ	108
3.2.5.1 องค์ประกอบหลัก	108
3.2.5.2 องค์ประกอบย่อย	108
3.2.5.3 การศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ	109
3.2.5.4 องค์ประกอบของโครงการ	126
3.2.6 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยและสรุปพื้นที่ใช้สอย	132

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.7 การศึกษาวิเคราะห์การจัดแสดง	139
3.2.8 การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ	147
3.2.8.1 เกณฑ์ที่ใช้กำหนดพื้นที่ใช้สอยของโครงการ	147
3.2.8.2 มาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของราชการ พ.ศ. 2521 สำหรับประกอบการวิเคราะห์พิจารณาพื้นที่ใช้สอยของโครงการ	147
3.2.8.3 เกณฑ์การอ้างอิงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วนต่างๆ	148
3.3 การศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	164
3.4 การศึกษาและวิเคราะห์ระบบเทคนิค	182
3.4.1 ระบบโครงสร้างและวัสดุโครงสร้าง	182
3.4.2 ระบบเสียงและการป้องกันเสียง	186
3.4.3 ระบบแสงสว่างและระบบไฟฟ้า	187
3.4.4 ระบบปรับอากาศ	193
3.4.5 ระบบสุขาภิบาล	196
3.4.6 ระบบจัดแสดง	198
3.4.7 ระบบรักษาความปลอดภัย	209
3.4.8 ระบบป้องกันและควบคุมอัคคีภัย	215
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถาปัตยกรรมเพื่อกำหนดแนวความคิดในการออกแบบ	217
3.5.1 แนวความคิดทางการออกแบบและรูปแบบสถาปัตยกรรมภายในสถาบันฯ	217
3.5.2 รูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับโครงการ	223
3.6 การศึกษารายละเอียดที่ตั้งโครงการ	225
3.6.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งเพื่อการออกแบบ	225
3.6.2 การวิเคราะห์ส่วนพื้นที่เพื่อหาความเหมาะสม	228
3.6.3 การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	233

บทที่ 4 การออกแบบทางสถาปัตยกรรม

4.1 แนวความคิดทางการออกแบบ	237
4.1.1 แนวความคิดด้านกิจกรรม	237
4.1.2 แนวความคิดด้านที่ตั้ง	237
4.1.3 แนวความคิดด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม	237

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.4	แนวความคิดด้านการจัดพื้นที่ใช้สอย	237
4.1.5	แนวความคิดในการวางผังการจัดกลุ่มอาคาร	237
4.1.6	แนวความคิดด้านรูปทรงและมุมมอง	238
4.1.7	แนวความคิดด้านการสัญจร	238
4.2	ผลงานการออกแบบ	239
4.2.1	แบบนำเสนอรายละเอียดโครงการ	239
4.2.2	ผลงานการออกแบบอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	239
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1	บทสรุปผลการศึกษาคณะนิพนธ์	270
5.2	ข้อเสนอแนะ	281
บรรณานุกรม		282
ภาคผนวก		284

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 2.1 แผนที่จังหวัดศรีสะเกษ	32
ภาพที่ 2.2 แสดงผังภาคในการให้บริการในงานศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏ ทั่วประเทศ	35
ภาพที่ 2.3 แสดงภาพแนวความคิดในการวางผังเมืองจังหวัดศรีสะเกษ	40
ภาพที่ 2.4 แสดงเส้นทางสัญจรหลักและตำแหน่งสถานที่สำคัญต่างๆ	42
ภาพที่ 2.5 ผังแสดงที่ตั้งโครงการ	46
ภาพที่ 2.6 ผังแสดงสภาพแวดล้อมของพื้นที่	47
ภาพที่ 2.7 ผังแสดงการใช้ที่ดินและตำแหน่งของอาคาร	48
ภาพที่ 2.8 ผังแสดงถนนและอาคารบนพื้นที่ที่ไม่แสดงระดับ	49
ภาพที่ 2.9 ผังแสดงเส้นทางจราจรและตำแหน่งที่จอดรถภายในสถาบัน	50
ภาพที่ 2.10 ผังแสดงตำแหน่งและขนาดถนนสายต่างๆ	51
ภาพที่ 2.11 ผังแสดงการเดินสายไฟ	52
ภาพที่ 2.12 ผังแสดงดวงโคมแสงส่วนถนน	53
ภาพที่ 2.13 ผังแสดงแนวระบบสื่อสาร	54
ภาพที่ 2.14 ผังแสดงระบบจ่ายน้ำประปา	55
ภาพที่ 2.15 ผังแสดงแนวระบายน้ำฝน และแนวกันดินป้องกันน้ำท่วม	56
ภาพที่ 2.16 ผังแสดงแนวระบายน้ำเสีย	57
ภาพที่ 2.17 ผังแสดงระบบป้องกันอัคคีภัย	58
ภาพที่ 2.18 ผังแสดงต้นไม้ริมถนน	59
ภาพที่ 2.19 ถนนด้านหน้าโครงการศูนย์มอ่งเข้าสู่สถานที่ก่อสร้างจากทิศตะวันตก	60
ภาพที่ 2.20 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ	60
ภาพที่ 2.21 ถนนด้านหน้าโครงการศูนย์มอ่งเข้าสู่สถานที่ก่อสร้างโครงการจากทิศตะวันออก	60
ภาพที่ 2.22 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ	60
ภาพที่ 2.23 ขอบเขตด้านข้างของโครงการสถาบันราชภัฏศรีสะเกษทางทิศตะวันออก	61
ภาพที่ 2.24 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ	61
ภาพที่ 2.25 การก่อสร้างอาคารเรียนรวมภายในโครงการสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ	61
ภาพที่ 2.26 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ	61
ภาพที่ 2.27 มุมมองจากโครงการสถาบันราชภัฏออกไปยังห้วยสำราญ	61
ภาพที่ 2.28 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 2.29 ทางเข้าจากหมู่บ้านผู้สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ	62
ภาพที่ 2.30 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ	62
ภาพที่ 2.31 อาคารเรียนชั่วคราวในปัจจุบัน	62
ภาพที่ 2.32 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ	62
ภาพที่ 3.1 ทักษณียภาพด้านนอกอาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก	63
ภาพที่ 3.2 ทักษณียภาพด้านนอกอาคาร	64
ภาพที่ 3.3 ทักษณียภาพด้านในบริเวณจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว	65
ภาพที่ 3.4 ทักษณียภาพด้านในบริเวณ โถงต้อนรับและประชาสัมพันธ์	66
ภาพที่ 3.5 ทักษณียภาพด้านในบริเวณทางเดินส่วนห้องพักโรงแรม	69
ภาพที่ 3.6 มุมมองด้านหน้าโครงการบริเวณสระน้ำ	70
ภาพที่ 3.7 ภายในโรงละครของพิพิธภัณฑ์	72
ภาพที่ 3.8 ด้านหน้าโรงละครบริเวณฉายบัตรเข้าชม	72
ภาพที่ 3.9 การจัดแสดงภายในส่วนพิพิธภัณฑ์ แสดงประวัติบุคคลสำคัญในวงการ	73
ภาพที่ 3.10 อาคารพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ สก๊อตแลนด์	74
ภาพที่ 3.11 ด้านหน้าของอาคารพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ	75
ภาพที่ 3.12 หาดเดินที่ทำให้เกิดมุมมองเฉพาะ	75
ภาพที่ 3.13 ช่องแสดงจากด้านบน	75
ภาพที่ 3.14 ผังบริเวณพิพิธภัณฑ์	77
ภาพที่ 3.15 ภาควัตถุอาคารมองทางด้านในได้	77
ภาพที่ 3.16 ภาควัตถุอาคารมองทางด้านตะวันตก	77
ภาพที่ 3.17 จากถนนเซมเบอร์รี่ มองผ่านพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สก๊อตแลนด์ จะเห็นพิพิธภัณฑ์แห่งราชวงศ์สก๊อตแลนด์	77
ภาพที่ 3.18 ส่วนตกแต่งทางสถาปัตยกรรม ทำให้เกิดแสงเงาที่น่าสนใจ	78
ภาพที่ 3.19 โถงทางเข้าที่แคบยาว มองเห็นแสง สว่างอยู่เบื้องหน้า	78
ภาพที่ 3.20 ช่องแสงส่วนตกแต่งสถาปัตยกรรม สำหรับอาคารพิพิธภัณฑ์	78
ภาพที่ 3.21 แสดงผังชั้นต่างๆ ของพิพิธภัณฑ์	78
ภาพที่ 3.22 ทางเข้าสถาบันราชภัฏศรีสะเกษการแบ่งกลุ่มอาคาร	217
ภาพที่ 3.23 ศูนย์ภาษา	217
ภาพที่ 3.24 โรงเรียนสาธิต ลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรม	218
ภาพที่ 3.25 หน้าสระน้ำสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานบริหารกลาง	218

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 3.26 ศูนย์วิทยาศาสตร์	218
ภาพที่ 3.27 วิเคราะห์ขนาดที่ตั้งโครงการ	226
ภาพที่ 3.28 การวิเคราะห์ทิศทางแดด – ลม	227
ภาพที่ 3.29 Function Diagram	323
ภาพที่ 4.1 Gantt Chart	240
ภาพที่ 4.2 Introduction	241
ภาพที่ 4.3 Project Proposal	242
ภาพที่ 4.4 Project's Boundary	243
ภาพที่ 4.5 Economic Study	256
ภาพที่ 4.6 Social Study	245
ภาพที่ 4.7 Physical Study	246
ภาพที่ 4.8 Case Study	247
ภาพที่ 4.9 Case Study	248
ภาพที่ 4.10 Organization Chart	249
ภาพที่ 4.11 User & User Behavior	250
ภาพที่ 4.12 User Behavior	251
ภาพที่ 4.13 Art & Cultural Stride	252
ภาพที่ 4.14 Define Element	253
ภาพที่ 4.15 Area Requirement	254
ภาพที่ 4.16 Interaction Diagram	255
ภาพที่ 4.17 Interaction Diagram	256
ภาพที่ 4.18 Building system	257
ภาพที่ 4.19 Site Survey	253
ภาพที่ 4.20 Site Analysis	259
ภาพที่ 4.21 Grouping Zoning Alternative	260
ภาพที่ 4.22 Functional Diagram	261
ภาพที่ 4.23 circulation Diagram	262
ภาพที่ 4.24 Design Diagram	263
ภาพที่ 4.25 Three Dimensions Diagram	264
ภาพที่ 4.26 Concept Design	265

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่

หน้า

ภาพที่ 4.27	Concept Design	266
ภาพที่ 4.28	Concept Design	267
ภาพที่ 4.29	Concept Design	268
ภาพที่ 4.30	Three Dimensions	270
ภาพที่ 4.31	Lay Out	271
ภาพที่ 4.32	First & Second Floor plan	272
ภาพที่ 4.33	Third & Ford Floor plan	273
ภาพที่ 4.34	Cross section	274
ภาพที่ 4.35	Elevation	275
ภาพที่ 4.36	Perspective	276
ภาพที่ 4.37	Perspective	277
ภาพที่ 4.38	Model	278

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในระดับประเทศปี 2538	13
ตารางที่ 2.2	แสดงงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง	15
ตารางที่ 2.3	จำนวนประชากรในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	16
ตารางที่ 2.4	ความหนาแน่นของประชากรจำแนกตามอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ	17
ตารางที่ 2.5	แสดงจำนวนประชากรวัยศึกษาในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามสังกัดปี พ.ศ.2542	18
ตารางที่ 2.6	จำนวนโรงเรียน จำนวนห้องเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียน จำแนกตามสังกัดปี การศึกษา 2541	19
ตารางที่ 2.7	เป้าหมายการรับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ จำแนกตามสาขาวิชาปีการศึกษา	20
ตารางที่ 2.8	รายการกิจกรรม และวัฒนธรรมประเพณีประจำปีของจังหวัดศรีสะเกษ	23
ตารางที่ 3.1	แสดงพื้นที่ใช้สอยของอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี	64
ตารางที่ 3.2	ตารางวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง	79
ตารางที่ 3.3	แสดงกิจกรรมและหน้าที่ของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม	87
ตารางที่ 3.4	แสดงการศึกษาถึงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ จากวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ	92
ตารางที่ 3.5	แสดงอัตราค่าสิ่งเข้าหน้าที่โครงการและหน้าที่ของบุคลากร	101
ตารางที่ 3.6	แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบหลักของโครงการ	109
ตารางที่ 3.7	แสดงความสัมพันธ์งานบริหาร	110
ตารางที่ 3.8	แสดงความสัมพันธ์งานธุรการ	111
ตารางที่ 3.9	แสดงความสัมพันธ์ส่วนบริการสาธารณะ	112
ตารางที่ 3.10	แสดงความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่	113
ตารางที่ 3.11	แสดงความสัมพันธ์ส่วนที่จอดรถ	114
ตารางที่ 3.12	แสดงความสัมพันธ์งานวิชาการและข้อมูล	115
ตารางที่ 3.13	แสดงความสัมพันธ์งานส่งเสริมและอนุรักษ์	116
ตารางที่ 3.14	แสดงความสัมพันธ์ส่วนงานทะเบียนวัดดู	117
ตารางที่ 3.15	แสดงความสัมพันธ์งานซ่อมสงวนวัดดู	118
ตารางที่ 3.16	แสดงความสัมพันธ์งานเผยแพร่และพัฒนา	119

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 3.17 แสดงความสัมพันธ์ส่วนขายอาหาร	120
ตารางที่ 3.18 แสดงความสัมพันธ์ส่วนห้องสมุด	121
ตารางที่ 3.19 แสดงความสัมพันธ์งานจัดแสดง	122
ตารางที่ 3.20 แสดงความสัมพันธ์งานเทคนิค	123
ตารางที่ 3.21 แสดงความสัมพันธ์ส่วนห้องประชุม	124
ตารางที่ 3.22 แสดงความสัมพันธ์ส่วนแสดงกลางแจ้ง	125
ตารางที่ 3.23 ศึกษาองค์ประกอบย่อยของโครงการ	126
ตารางที่ 3.24 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ	132
ตารางที่ 3.25 แสดงพื้นที่และเนื้อหาการจัดแสดงนิทรรศการถาวร	145
ตารางที่ 3.26 แสดงขนาดพื้นที่สุกัลยภัต	149
ตารางที่ 3.27 อัตราส่วนสุกัลยภัต / จำนวนคนในอาคารสาธารณะ	149
ตารางที่ 3.28 อัตราส่วนสุกัลยภัต / จำนวนคนในสำนักงาน	150
ตารางที่ 3.29 อัตราส่วนสุกัลยภัต / จำนวนคนในอาคารสาธารณะ	160
ตารางที่ 3.30 แสดงปริมาณคอกึ่งหนึ่งในห้องประชุมประเภทต่างๆ	168
ตารางที่ 3.31 แสดงอัตราส่วนระหว่างจำนวนคนที่ใช้ กับทางออกฉุกเฉิน AUDITORIUM	175
ตารางที่ 3.32 เปรียบเทียบโครงสร้าง Long Span	184
ตารางที่ 3.33 แสดงความประหยัดและเหมาะสมในการเลือกใช้โครงสร้าง SHROT SPAN	186
ตารางที่ 3.34 การวิเคราะห์รูปแบบสถาปัตยกรรมภายในสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ	217
ตารางที่ 3.35 การวิเคราะห์การขีดวงระบบสาธารณูปโภคและระบบสัญญาณ ที่มีผลต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมภายในสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ	219
ตารางที่ 3.36 แสดงการวิเคราะห์ส่วนพื้นที่เพื่อหาความเหมาะสม ในการวางตำแหน่งองค์ประกอบของอาคาร	228

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 แผนผังแบบจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ในระดับประเทศ	34
แผนภูมิที่ 3.1 การแบ่งส่วนการบริหารระดับประเทศ	82
แผนภูมิที่ 3.3 การแบ่งส่วนงานของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ	83
แผนภูมิที่ 3.4 การแบ่งส่วนงานของสำนักงานศิลปะและวัฒนธรรม	84
แผนภูมิที่ 3.5 แสดงเวลาทำการของโครงการ	93
แผนภูมิที่ 3.6 แสดงพฤติกรรมของผู้เข้าชม โครงการที่เป็นส่วนตัว	94
แผนภูมิที่ 3.7 แสดงพฤติกรรมของผู้เข้าชม โครงการที่เป็นหมู่คณะ	95
แผนภูมิที่ 3.8 แสดงพฤติกรรมของนักวิชาการ, นักค้นคว้า	96
แผนภูมิที่ 3.9 แสดงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนา	97
แผนภูมิที่ 3.10 แสดงพฤติกรรมของนักวิชาการ หรือนักวิจัย รวมทั้งวิทยากรต่าง ๆ	98
แผนภูมิที่ 3.11 พฤติกรรมของสัตว์ที่จัดแสดง	99
แผนภูมิที่ 3.12 แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบหลักของโครงการ	109
แผนภูมิที่ 3.21 แสดงความสัมพันธ์ฐานซ่อมสงวนวัตถุ	110
แผนภูมิที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์ฐานธุรการ	111
แผนภูมิที่ 3.15 แสดงความสัมพันธ์ฐานบริการ	112
แผนภูมิที่ 3.16 แสดงความสัมพันธ์ฐานอาคารสถานที่	113
แผนภูมิที่ 3.17 แสดงความสัมพันธ์ส่วนที่จอดรถ	114
แผนภูมิที่ 3.18 แสดงความสัมพันธ์ฐานค้นคว้าวิจัย	115
แผนภูมิที่ 3.19 แสดงความสัมพันธ์ฐานส่งเสริมและอนุรักษ์	116
แผนภูมิที่ 3.20 แสดงความสัมพันธ์ส่วนงานทะเบียนวัตถุ	117
แผนภูมิที่ 3.21 แสดงความสัมพันธ์ฐานซ่อมสงวนวัตถุ	118
แผนภูมิที่ 3.22 แสดงความสัมพันธ์ฐานเผยแพร่และพัฒนา	119
แผนภูมิที่ 3.23 แสดงความสัมพันธ์ส่วนโรงอาหาร	120
แผนภูมิที่ 3.24 แสดงความสัมพันธ์ส่วนห้องสมุด	121
แผนภูมิที่ 3.25 แสดงความสัมพันธ์ฐานจัดแสดง	122
แผนภูมิที่ 3.26 แสดงความสัมพันธ์ฐานเทคนิค	123
แผนภูมิที่ 3.27 แสดงความสัมพันธ์ส่วนห้องประชุม	124

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ เป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรมในการดูแลของสถาบันราชภัฏจังหวัดศรีสะเกษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ ตั้งอยู่ที่บ้านโนนบักบัว อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ มีขนาดโครงการประมาณ 8.2 ไร่ เกิดขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมตลอดชีวิตของชุมชน พัฒนาค้นในด้านการศึกษา นวัตกรรมทางวัฒนธรรมของนักศึกษา และชุมชน แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ วิจัยและพัฒนางานวัฒนธรรม และเป็น ศูนย์นิทรรศการถาวรและหมุนเวียน

จากโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่ม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2541-2544) ในปีงบประมาณ 2540 สถาบันราชภัฏศรีสะเกษจัดตั้งขึ้นตามจุดมุ่งหมายเดียวกับสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ได้แก่ การเป็นสถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเอื้อประโยชน์ให้แก่ประชาชนและท้องถิ่น โดยเฉพาะบทบาทหน้าที่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น จัดเป็นเอกลักษณ์ของสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ดังเช่นที่สถาบันราชภัฏอุบลราชธานีซึ่งเป็นสถาบันราชภัฏศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ มีการก่อสร้างอาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษกขึ้นเพื่อเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนางานวัฒนธรรม และจัดแสดงข้อมูลทางวัฒนธรรมอีสานเน้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น

ด้วยเหตุที่จังหวัดศรีสะเกษซึ่งเป็นที่ตั้งของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ เป็นจังหวัดที่มีอดีตกาลอันรุ่งเรือง และเป็นแหล่งอารยธรรมที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง นักโบราณคดีสันนิษฐานว่าเริ่มสร้างมาแต่สมัยขอมเรืองอำนาจ โดยจังหวัดศรีสะเกษยังได้ชื่อว่าเป็น “เมืองร้อยปราสาท”หรือ “เมืองแห่งปราสาทร้อยคู่” ประกอบด้วยโบราณสถานมากมาย เช่น ปราสาทหินวัดสระกำแพงใหญ่ ปราสาทหินวัดสระกำแพงน้อย ผามออี และปราสาทหินเขามะพร้าววิหาร เป็นต้น รวมถึงขนบธรรมเนียมที่สืบทอดต่อมา เช่น ศิลปะการฟ้อนรำ 4 เผ่าไทยศรีสะเกษ หัตถกรรมจากเส้นไหม และภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ เป็นต้น

ปัจจุบันการจัดรวบรวม นำเสนอ และจัดระบบกระบวนการปลูกจิตสำนึกแก่ประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจและซาบซึ้งถึงคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเองยังไม่เพียงพอ อันจะเห็นได้จากการที่จังหวัดไม่มีศูนย์เผยแพร่วัฒนธรรมที่มีศักยภาพตั้งอยู่ ในด้านภูมิประเทศจังหวัดศรีสะเกษอยู่ติดกับประเทศเขมร จัดเป็นจังหวัดแนวชายแดน ทำให้การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมมีมาก และเพราะวัฒนธรรมคือรากฐานแห่งความมั่นคงของชาติ ความอ่อนแอทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยไปสู่ความเสื่อมสลายของชาติ ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม แสดงศิลปวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธรรมและส่งเสริม ฝึกอบรมให้ประชาชนเกิดความเจริญทางวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาตนเองที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนนำไปสู่ความเจริญของประเทศในที่สุด

1.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์

1.2.1 เหตุผลทางด้านนโยบาย

เพื่อศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) และแผนรองรับที่เป็นนโยบายหลักในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศในระดับต่างๆ

1.2.2 เหตุผลด้านเศรษฐกิจ

เพื่อศึกษาแหล่งเงินทุนและข้อจำกัดต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญทำให้เกิดการขับเคลื่อนโครงการต่างๆ นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม

1.2.3 เหตุผลทางด้านสังคม

เพื่อศึกษาลักษณะและความต้องการที่จะเป็นโจทย์ในการพัฒนาให้เกิดความสอดคล้องกับลักษณะและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

1.2.4 เหตุผลทางด้านกายภาพ

เพื่อศึกษาข้อมูลทางกายภาพเพื่อให้เกิดความเข้าใจในสภาพพื้นที่และองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

1.2.5 เหตุผลทางการศึกษา

เพื่อศึกษาข้อมูลทางด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ ภาพรวมของชุมชน การขุดค้นทางโบราณคดี สภาพเมืองโบราณที่คงเหลืออยู่ โบราณวัตถุ อักษรและภาษา เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องประดับ ศิลปกรรมและประวัติศาสตร์ความเป็นมา รวมถึงวัฒนธรรมที่สืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบันของแหล่งที่ตั้งโครงการ

1.3 ความเป็นมาของปัญหา

1.3.1 ทางด้านนโยบาย

- จากวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 มุ่งส่งเสริมศักยภาพของบุคคลทุกระดับชั้น ให้มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศ

- แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544) มุ่งพัฒนาการศึกษาให้มีความหลากหลาย และให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาขีดความสามารถของตนเองเป็นเต็มศักยภาพ

1.3.2 ทางด้านเศรษฐกิจ

- เงินทุนจากแหล่งต่างๆ มีความจำกัดและเป็นไปในเชิงลบทางการลงทุนและการค้าที่ต้องมีผลประกอบการที่คุ้มค่าต่อการลงทุน
- สภาพเศรษฐกิจของชุมชนต่างๆ ยังต้องมีการกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดความกินคืออยู่ดีของประชาชนในแต่ละชุมชน

1.3.3 ทางด้านสังคม

- สภาพสังคมในปัจจุบันขาดเครื่องมือชี้้นำในการดำเนินชีวิต เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม แม้ว่าจะมีวิถีของท้องถิ่นแต่ประชาชนยังไม่ตระหนักและภาคภูมิใจจนนำมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและท้องถิ่นได้

1.3.4 ทางด้านกายภาพ

- จากสภาพทางกายภาพในพื้นที่ส่วนต่างๆ ในประเทศ ยังมีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างไม่เหมาะสม ทำให้ความได้เปรียบทางกายภาพและจุดเด่นภายในบริเวณนั้นๆ ถูกมองข้าม

1.3.5 ทางด้านการศึกษา

- การทำความเข้าใจในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นเรื่องละเอียดอ่อน มีความลึกซึ้งซึ่งมากต้องอาศัยกระบวนการถ่ายทอดที่มีประสิทธิภาพจึงจะสามารถปลูกฝังความเข้าใจและตระหนักในคุณค่างานสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาได้

1.4 แนวทางการแก้ปัญหา

1.4.1 ทางค่านโยบาย

- จัดตั้งโครงการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพนักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคคล

1.4.2 ทางด้านเศรษฐกิจ

- จัดตั้งโครงการโดยใช้ทรัพยากรทางการลงทุนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและให้สามารถดำเนินโครงการต่อไปได้ด้วยตนเอง
- จัดตั้งโครงการให้สามารถมีส่วนร่วมในการเพิ่มผลิตผลทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน

1.4.3 ทางด้านสังคม

- จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมขึ้น เพื่อเผยแพร่ ฝึกอบรม ให้แนวทางทางวัฒนธรรม พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ให้ประชาชนเกิดความตระหนักและภาคภูมิใจในวิถีของท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.4 ทางด้านกายภาพ

- จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เพื่อใช้ชื่อ ได้เปรียบทางด้านกายภาพที่เป็นที่ตั้งของ แหล่งอารยธรรมโบราณและมีศิลปวัฒนธรรมต่อเนื่องยาวนาน ให้เกิดการเกี่ยวเนื่องในการพัฒนาพื้นที่

1.4.5 ทางด้านการศึกษา

- จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการถ่ายทอด เพื่อให้ ประชาชนมีความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมควบคู่กับความเจริญทางวิชาการต่างๆ

1.5 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.5.1 ทางด้านนโยบาย

- เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2541-2544)

- เพื่อตอบสนองนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544)

1.5.2 ทางด้านเศรษฐกิจ

- เพื่อการใช้ทรัพยากรทางการลงทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อตัวโครงการและ ต่อชุมชนที่โครงการตั้งอยู่

1.5.3 ทางด้านสังคม

- เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางศิลปวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและ สังคม

1.5.4 ทางด้านกายภาพ

- เพื่อทำให้ความ ได้เปรียบทางกายภาพ และจุดเด่นภายในบริเวณนั้นๆ ถูกใช้ให้ เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม เอื้อประโยชน์ต่อเจ้าของโครงการและเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนในพื้นที่

1.5.5 ทางด้านการศึกษา

- เพื่อความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จนมองเห็นแนวทางการพัฒนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดคุณค่าต่อตนเองและท้องถิ่นได้

1.6 ขอบเขตของการศึกษาวิทยานิพนธ์

ขอบเขตของการศึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล และ ขอบเขตของการออกแบบ

1.6.1 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล

- ศึกษาด้านนโยบายเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ ระดับประเทศ

- ศึกษาด้านนโยบายเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ ระดับภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ศึกษาค่านโยบายเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ ระดับจังหวัด
- ศึกษาค่านโยบายเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ ระดับชุมชน

1.6.2 ขอบเขตของการออกแบบ

การออกแบบศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นอาคารในส่วนอาคารสำนักงานส่งเสริมวิชาการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่

1.6.2.1 องค์ประกอบหลัก พื้นที่โครงการทั้งหมด ประมาณ 6,000 ตารางเมตร

- ก. ส่วนบริหาร
- ข. ส่วนบริการสาธารณะ
- ค. ส่วนวิชาการ
- ง. ส่วนบริการทางวิชาการ
- จ. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค
- ฉ. ส่วนร้านอาหาร
- ช. ส่วนโรงละครกลางแจ้ง

1.6.2.2 องค์ประกอบรอง

- ก. ส่วนบริหาร
 - งานบริหาร
 - งานธุรการ
 - งานอาคารสถานที่
- ข. ส่วนบริการสาธารณะ
 - ฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์
 - โถงทางเข้า
 - ที่จอดรถ
- ค. ส่วนวิชาการ
 - ฝ่ายค้นคว้าวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม
 - ฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น
 - งานทะเบียนวัตถุ
 - งานซ่อมสงวนวัตถุ
- ง. ส่วนบริการทางวิชาการ
 - ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม
 - ห้องฟังบรรยาย
 - ห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค

- ฝ่ายหอวัฒนธรรม
- งานจัดแสดง
- งานเทคนิค

ฉ. ส่วนร้านอาหาร

- บริเวณทานอาหาร
- สวนครัว
- ส่วนเตรียมอาหาร
- ส่วนประกอบอาหาร
- ส่วนบริการเครื่องดื่ม
- สานรับของ

ช. ส่วนโรงละครกลางแจ้ง

- ลานแสดง
- จำหน่ายบัตร
- ส่วนควบคุมแสง-เสียง
- ห้องฝึกนักแสดง
- เตรียมการแสดง
- เก็บอุปกรณ์การแสดง

1.7 วิธีการดำเนินการวิทยานิพนธ์

เริ่มตั้งแต่การเสนอหัวข้อเรื่อง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์สรุปผลการนำเสนอเพื่อกำหนดรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1.7.1 ขั้นรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น โดย

ก. ขั้นปฐมภูมิ จากการสังเกต สัมภาษณ์ และสอบถาม

ข. ขั้นทุติยภูมิ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและรายงานของทางราชการและหน่วยงานต่างๆ ในระดับประเทศ จนถึงระดับท้องถิ่น

1.7.2 ขั้นศึกษาข้อมูล

ก. ด้านนโยบาย

- นโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2541-2544)

- นโยบายแผนพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ด้านเศรษฐกิจ

- ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และชุมชน

ค. ด้านสังคม

- ข้อมูลทางสังคมระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และชุมชน
- จำนวนประชากรและระดับการศึกษา

ง. ด้านกายภาพ

- ข้อมูลทางกายภาพระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และท้องถิ่น
- ลักษณะภูมิประเทศ
- ลักษณะภูมิอากาศ
- ขนาดที่ตั้งอาณาเขต
- พังแม่บทของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ
- การคมนาคม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ

จ. ด้านการศึกษา

- ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ ภาพรวมของชุมชน การจุดค้นทางโบราณคดี สภาพเมืองโบราณที่คงเหลืออยู่ โบราณวัตถุ อักษรและภาษา เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องประดับ ศิลปกรรมและประวัติศาสตร์ความเป็นมา รวมถึงวัฒนธรรมที่สืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบันของแหล่งที่ตั้งโครงการ

1.7.3 ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ก. ด้านนโยบาย

- วิเคราะห์นโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2541-2544) ในแง่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

- วิเคราะห์นโยบายแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544) ในแง่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ข. ด้านเศรษฐกิจ

- วิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และชุมชนที่เกี่ยวข้อง ในแง่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

ค. ด้านสังคม

- พิจารณาความต้องการและพฤติกรรมของผู้ใช้เพื่อกำหนดองค์ประกอบของโครงการ

- การคาดการณ์ถึงแนวโน้มการขยายตัวของโครงการ โดยการคำนวณและแปรค่า

สถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. ด้านกายภาพ

- วิเคราะห์ที่ตั้งโครงการลักษณะของสภาพแวดล้อม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดจนข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการใช้ที่ดินของโครงการ

จ. ด้านการศึกษา

- วิเคราะห์ข้อมูลส่วนวัฒนธรรมและศิลปวัตถุต่างๆ ที่เกี่ยวกับจังหวัดศรีสะเกษ และข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคคล

1.7.4 ชั้นสังเคราะห์ข้อมูล

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมารวบรวม และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ให้เป็นงานสถาปัตยกรรม โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- แนวความคิดทั่วไป
- แนวความคิดในการจัดวางผังบริเวณ
- แนวความคิดในการจัดองค์ประกอบ
- ลำดับขั้นตอนในการออกแบบ

1.7.5 ชั้นนำเสนอ

- ภาคเอกสารข้อมูล
- ภาคกระบวนการออกแบบ
- ภาคการออกแบบสถาปัตยกรรม
- ภาคหุ่นจำลอง

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับแบ่งเป็น 2 อย่าง ได้แก่

1.8.1 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1. สามารถสนองนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2541-2544)
2. สามารถตอบสนองนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544)
3. เป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ สามารถปลูกฝังค่านิยม แนวความคิด โลกทัศน์ ตลอดจนความภาคภูมิใจในท้องถิ่น
4. สามารถผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่มีความเข้าใจในวัฒนธรรม ของท้องถิ่น ซึ่งตรงกับเป้าหมายของปรัชญาสถาบันฯ ที่เน้นการพัฒนาท้องถิ่นในทุกๆ ด้านเป็นสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เป็นแหล่งส่งเสริมทางเศรษฐกิจต่อผลิตผลของชุมชนภายในจังหวัดศรีสะเกษ ในส่วนที่มีความสัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.8.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์

1. ทราบถึงแนวทางการพัฒนาประเทศ และจัดทำโครงการสนองนโยบายแผนการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. ทราบข้อมูลทางเศรษฐกิจ ระดับประเทศจนถึงระดับท้องถิ่น
3. เข้าใจลักษณะสังคมในระดับประเทศจนถึงระดับท้องถิ่น ตลอดจนถึงพฤติกรรม ของผู้ใช้โครงการ
4. ทราบข้อมูลความเป็นมาของวัฒนธรรมท้องถิ่น และศิลปะประกอบโบราณสถาน
5. ทราบข้อมูลและการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของภูมิประเทศ ภูมิอากาศประจำท้องถิ่นที่มีผลต่อการออกแบบในงานสถาปัตยกรรม โดยศึกษาลักษณะในระดับประเทศจนถึงระดับท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านนโยบาย สังคม เศรษฐกิจ และกายภาพ

2.1 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านนโยบายในระดับประเทศ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และระดับจังหวัดศรีสะเกษ

2.1.1 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านนโยบายโดย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ปรับแนวคิดการพัฒนาจากเดิมที่เน้นเศรษฐกิจมาเป็นการเน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เป็นการวางแผนจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน เปิดโอกาสให้คนไทยทุกสาขาอาชีพและทุกภูมิภาคเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศตั้งแต่เริ่มการจัดทำแผน การพัฒนาให้เกิดความสมดุล ระหว่างการพัฒนาด้านเศรษฐกิจสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในกระบวนการพัฒนาคนนั้นจะต้องอาศัยระบบการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ โดยเฉพาะ การศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีสัดส่วนกับความต้องการของประชากรและเพื่อการกระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น ดังนั้นสถาบันราชภัฏจังหวัดศรีสะเกษจึงถูกจัดตั้งขึ้น ตามความจำเป็นในการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่มเติมและสนองตอบนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8¹

2.1.2 การศึกษาความเป็นไปได้ด้าน นโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544)

ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-พ.ศ. 2544) เน้นพัฒนาคุณภาพคน ภายใต้เงื่อนไข “คน คือหัวใจพื้นฐานแห่งการพัฒนาทุกๆ ด้าน” และการกระจายอำนาจการบริหารการปกครองสู่ท้องถิ่น ขยายโอกาสทางการศึกษา สนับสนุนการจัดการศึกษาและวิจัย ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาผลิตผลในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งปริมาณและคุณภาพ²

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-8 <http://www.nesdb.go.th/main-menr/Pro-tech> 2544

² ไพฑูรย์ พิมติ เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการศึกษ ภาคเรียนที่ 1 กรุงเทพมหานคร : สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 2544

2.1.3 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านนโยบายแผนจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ตามแผนการพัฒนาประเทศที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาคนเพื่อให้คนพัฒนาประเทศ และตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันราชภัฏซึ่งมีปรัชญาที่ยึดถือมาตั้งแต่แรกก่อตั้งคือการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจากท้องถิ่น นำผลการวิจัยและค้นคว้ามาใช้เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่น ผลิตและอบรมครูให้กับท้องถิ่น ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของท้องถิ่น¹ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษจึงถูกจัดตั้งขึ้น โดยเป็นองค์กรที่มีสถานภาพเป็นสำนักงานหนึ่งภายใต้โครงสร้างการแบ่งส่วนงานของสถาบันตามแนวทางการจัดรูปแบบโครงสร้างการองค์กรของสถาบันราชภัฏใหม่

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์พัฒนาคน ในด้านการฝึกฝน อบรม บ่มเพาะ ของนักศึกษาและชุมชน เป็นศูนย์กลางกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ศูนย์ข้อมูลทางวัฒนธรรมอีสาน ศูนย์แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ ศูนย์วิจัยและพัฒนางานวัฒนธรรม และเป็นศูนย์นิทรรศการถาวรและหมุนเวียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้มิติทางพุทธธรรมและมิติทางวัฒนธรรมนำการพัฒนา ตั้งอยู่บนฐานภูมิธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการจัดการชีวิตโดยผ่านกระบวนการจัดการศึกษาตลอดชีพ สะท้อนวิถีชีวิตของท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

2.1.4 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านนโยบายการท่องเที่ยว ปีล่าสุด (2545)

มุ่งเน้นให้การท่องเที่ยวเติบโตอย่างต่อเนื่องในแนวทางที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นการพัฒนาที่ทำลายตัวเอง มุ่งเน้นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้เกิดการกระจายตัวนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวหลักออกสู่แหล่งท่องเที่ยวเสริมข้างเคียง ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในธุรกิจท่องเที่ยวและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เน้นความร่วมมือในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน สร้างโอกาสให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางและประตูภูมิภาค และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาภัยกับคักราคาถูก โดยมีกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวตามกลุ่มพื้นที่เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว และเพิ่มทางเลือกใหม่ในการเดินทางมากขึ้น โดยกำหนดสินค้าที่จะเสนอขาย ของแต่ละพื้นที่และแนวทางพัฒนาสินค้าดังกล่าว เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

¹ กระทรวงศึกษาธิการ เอกสารประกอบโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่ม กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภา

สถาบันราชภัฏ 2540 หน้า 4-5 (อัปเดตใหม่)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มที่ 1 พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเสริม 7 กลุ่มพื้นที่ กำหนดลำดับความสำคัญในการพัฒนาของพื้นที่เสริม 7 กลุ่มพื้นที่ โดยจังหวัดศรีสะเกษ จัดอยู่ในพื้นที่ที่ต้องการการพัฒนาเร่งด่วน เพื่อให้มีความสมบูรณ์สำหรับการท่องเที่ยวในปี 2545-2546

กลุ่มที่ 2 : พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลัก 8 เมืองใหญ่ๆ ในปัจจุบัน

กลุ่มที่ 3 : พื้นที่ที่มีศักยภาพและเมืองชายแดน 10 จังหวัด¹

¹ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แผนการท่องเที่ยว ปี 2545 กรุงเทพมหานคร : กองวางแผนโครงการ ฝ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารโครงการและพัฒน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2540 หน้า 7
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัดศรีสะเกษ

2.2.1 การศึกษาแหล่งเงินทุนจากภาครัฐและภาคเอกชน

โดยปกติภาครัฐได้จัดสรรหมวดเงินงบประมาณ โดยแบ่งแยกออกเป็น ภาคเศรษฐกิจของประเทศและภาคเศรษฐกิจของโลกดังนี้

2.2.1.1 ภาคเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่

ก. เงินงบประมาณแผ่นดิน หมวดรายจ่ายซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละปีงบประมาณ

ข. เงินสนับสนุนอื่นๆ ได้จากการระดมทุนในส่วนสังคมที่มีหน้าที่และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้จากองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เช่น การเก็บภาษีการศึกษาและนำกลับไปพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น

ค. ค่าใช้จ่ายการศึกษาของผู้อื่น เป็นงบประมาณที่เตรียมไว้สำหรับผู้เรียนในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่หมวดเงินอุดหนุน

2.2.1.2 ภาคเศรษฐกิจของโลก ได้แก่

ก. ภาวะการแข่งขัน เป็นเงินที่ใช้สำหรับลงทุนทางการศึกษาซึ่งได้จากประเทศพันธมิตรเพื่อให้สถาบันนั้นๆ มีคุณภาพและการศึกษาสูงขึ้น ได้แก่ ความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา ความช่วยเหลือจากประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ความช่วยเหลือจากสหประชาชาติ และความช่วยเหลือจากประเทศในกลุ่มอาเซียน

ข. เงินสนับสนุนภายนอก ได้จากแหล่งเงินประเภทมูลนิธิ สมาคม ที่มีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการศึกษา¹

ทั้งนี้สถาบันการศึกษาจะได้รับงบประมาณเพิ่มเติมจากการของบปกติ จะต้องดำเนินการเสนอโครงการเข้าบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำไปบรรจุเข้าในแผนพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และงบประมาณรายจ่ายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

¹ สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ร่าง เอกสารแผน-พัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลป และวัฒนธรรม ฉบับปรับปรุงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2544 กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวง 2544

2.2.2 การศึกษารายได้ประชากรในระดับประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดศรีสะเกษ

2.2.2.1 รายได้ประชากรในระดับประเทศ และระดับภาค

ตารางที่ 2.1 แสดงรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในระดับประเทศปี พ.ศ. 2538

ภาค	ขนาดครัวเรือน	รายได้/เดือน (บาท)	รายได้/ปี(บาท)
เหนือ	3.5	6,260	75,120
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.1	5599	67,188
กลาง	3.7	8724	104,688
ใต้	4.1	8014	96,168
กรุงเทพฯและปริมณฑล	3.3	16418	197,016
ทั้งประเทศไทย	3.74	9003	108,036

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางแสดงรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนและรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนในแต่ละภาคทั่วประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้ของประชากรโดยเฉลี่ยแล้วต่ำที่สุดในประเทศ ในขณะที่กรุงเทพฯและปริมณฑล มีรายได้ของประชากรเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งทำให้เห็นว่าการจัดตั้งโครงการต่างๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนในการผลักดันให้ประชากรภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

2.2.2.2 รายได้ประชากรในระดับจังหวัด

ประชากรจังหวัดศรีสะเกษ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมเป็นหลักสภาพทางเศรษฐกิจ จึงขึ้นอยู่กับกลไกด้านตลาด ราคา ปริมาณ และคุณภาพของการผลิตทางการเกษตร อาชีพที่สำคัญของประชากรในจังหวัดยังคงเป็นการทำนาข้าว และเพาะปลูกพืชไร่ พืชสวนชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์มันสำปะหลัง ปอแก้ว หอม กระเทียมและมะม่วงหิมพานต์ ส่วนอาชีพสำคัญรองลงมา คือ อุตสาหกรรมและการค้า ผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัด ปี 2540 จากรายงานของกองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จังหวัดศรีสะเกษมีรายได้ทั้งสิ้น 28065,095 ล้านบาท รายได้เฉลี่ยของประชากร 20,249 บาท/คน/ปี อยู่ลำดับที่ 75 ของประเทศ รายได้หลักมาจากสาขาเกษตรคิดเป็นร้อยละ 27.59 รายได้อันดับสองมาจากการค้าส่งและปลีก คิดเป็นร้อยละ 27.37 และรายได้ส่วนที่เหลือมาจากการบริการ อื่น ๆ¹

จากการที่จังหวัดศรีสะเกษมีรายได้เฉลี่ยของประชากรทั่วประเทศ อยู่ในอันดับที่ 75 จากจังหวัดทั้งหมด 76 จังหวัด จึงทำให้เกิดความจำเป็นในการสนับสนุนให้โครงการที่จะเกิดขึ้นภายในจังหวัดศรีสะเกษ จะต้องมีส่วนช่วยให้ประชาชนมีเศรษฐกิจดียิ่งขึ้นควบคู่ไปด้วย ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากรในด้านอื่นๆ ต่อไป

2.2.3 การศึกษาการงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินโครงการ

งบประมาณในการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่ม ระหว่างปีงบประมาณ 2539-2548 แยกได้เป็นดังนี้

ก. เงินเดือนและค่าจ้างประจำ โดยใช้ค่าเฉลี่ยของเงินเดือนและค่าจ้างประจำของสถาบันราชภัฏ 36 แห่ง ที่มีอยู่ในปัจจุบัน พบว่า ค่าใช้จ่ายหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำของสถาบันราชภัฏที่เปิดใหม่ประมาณแห่งละ 33,847,100 บาทต่อปี ดังนั้น ในระยะ 4 ปีแรกที่ประกาศตั้งสถาบันราชภัฏ 5 แห่ง จะทำให้รัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินในหมวดนี้เพิ่มขึ้นปีละ 169,235,500 บาท และเมื่อประกาศตั้งครบทั้ง 12 แห่งในปีงบประมาณ 2548 จะทำให้รัฐบาลใช้จ่ายเงินในหมวดนี้เพิ่มขึ้น 406,165,200 ล้านบาท

ข. ค่าตอบแทนใช้สอย และวัสดุ โดยใช้ตัวเลขค่าใช้จ่ายของสถาบันราชภัฏ 36 แห่ง ถ้ากระทรวงศึกษาธิการประกาศตั้งสถาบันราชภัฏ 5 แห่งในปีงบประมาณ 2540 รัฐบาลจะต้องจ่ายเงินในหมวดนี้เพิ่มขึ้นปีละ 25,614,000 บาท และเพิ่มเป็นปีละ 61,463,600 บาท เมื่อประกาศตั้งสถาบันราชภัฏครบ 12 แห่งในปีงบประมาณ 2548

ค. ค่าสาธารณูปโภค ปัจจุบันสถาบันราชภัฏ 36 แห่ง จ่ายค่าสาธารณูปโภคเฉลี่ยปีละ 1,891,236 บาทต่อแห่ง

ง. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างในแต่ละปีปรากฏดังตารางที่ 2.5¹

¹ กระทรวงศึกษาธิการ เอกสารประกอบโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่ม กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภา

สถาบันราชภัฏ, 2540 หน้า 4-5 (อัดสำเนา)

ตารางที่ 2.2 แสดงงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง
สถาบันราชภัฏ 4 แห่ง ระหว่างปีงบประมาณ 2540-2542

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2540	2541	2542	รวม
1. พัฒนาพื้นที่และระบบ- สาธารณูปโภค	29.718	17.16	17.16	64.038
2. อาคารอำนวยการ	5.0	24.50	5.5	35.0
3. อาคารเรียนรวม 4 หลัง	20.00	98.0	22.0	140.0
4. อาคารศูนย์วิทยบริการ	5.0	31.50	8.50	45.0
5. อาคารกิจการนักศึกษา	5.0	24.50	5.50	35.0
6. อาคารเรียนโรงเรียนสาธิต	5.0	27.30	6.70	39.0
7. อาคารเรียนโรงเรียนสาธิต	5.0	22.4	4.60	32.0
8. อาคารอเนกประสงค์	5.0	15.00	-	20.0
9. อาคารศูนย์วัฒนธรรม	5.0	22.4	4.60	32.0
10. อาคารพลศึกษา	5.0	15.00	-	20.0
11. อาคารชุดที่พักอาจารย์	5.00	47.60	15.40	68.0
12. อาคารชุดที่พักลูกจ้าง	10.0	56.00	14.0	80.0
13. อาคารหอพักนักศึกษา 2 หลัง	5.00	11.461	-	16.461
14. อาคารโรงเรียนสาธิต 1 หลัง	20.0	135.2	37.908	193.108
15. สระว่ายน้ำ	5.0	14.72	-	19.72
16. สนามกีฬาพร้อมอัฒจันทร์	5.0	28.00	7.00	40.00
17. อาคารปฏิบัติการ แห่งละ 3 หลัง	5.0	10.00	-	15.00
18. อาคารหอประชุมโรงอาหาร ร.ร. สาธิต	15.0	15.50	-	25.50
	4.20	-	-	4.20
18. อาคารดนตรี-นาฏศิลป์	5.00	15.00	-	20.00

ที่มา : เอกสารการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่ม : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

โดยเฉลี่ยแล้วอาคารศูนย์วัฒนธรรมมีงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง 10.7 ล้านบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านสังคม

การศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลทางสังคมซึ่งสัมพันธ์กับผู้ใช้โครงการในระดับต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ตั้งแต่ระดับประเทศลงไปถึงระดับชุมชน

2.3.1 การศึกษาจำนวนประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและจังหวัดศรีสะเกษ

2.3.1.1 การศึกษาจำนวนประชากรในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ตารางที่ 2.3 จำนวนประชากรในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

จังหวัด	พื้นที่ ¹ /(ตร.กม.)	ประชากร	
		จำนวน	ความหนาแน่น (ต่อ 1 กม.)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	91,926.40	11,715,038	1,181.2
ชัยภูมิ	12,778.3	1,094,323	85.6
นครราชสีมา	20,494.0	2,550,204	124.4
บุรีรัมย์	10,322.9	1,488,278	144.2
ขุขันธ์	4,161.7	558,530	134.2
ร้อยเอ็ด	8,299.4	1,252,116	150.9
ศรีสะเกษ	8,840.0	1,402,818	158.7
สุรินทร์	8,124.1	1,325,694	163.2
อุบลราชธานี	15,744.8	1,686,300	107.1
อำนาจเจริญ	3,161.2	356,775	112.9

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีประชากรทั้งสิ้น 11,715.038 คนโดยจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด และจังหวัดอำนาจเจริญมีจำนวนประชากรน้อยที่สุด

2.3.1.2 การศึกษาจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ

การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศในปี พ.ศ.2540 และ 2546 จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 0.22 และ 0.51 ล้านคน ชาวต่างประเทศ 889 และ 1,242 คน¹

เฉลี่ยแล้วจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 36,500 คน ชาวต่างประเทศ 1,066 คน

2.3.1.3 การศึกษาจำนวนและการกระจายของประชากรจังหวัดศรีสะเกษ

¹ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แผนการท่องเที่ยว ปี 2545 กรุงเทพมหานคร : กองวางแผนโครงการ ฝ่าย

ปัจจุบันศรีสะเกษ มีจำนวนประชากร (31 มีนาคม 2543) 1,445,969 คน ชาย 722,616 คน หญิง 723,353 คน รายละเอียดแสดงความหนาแน่นของประชากรในตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ความหนาแน่นของประชากร จำแนกตามอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	ประชากร			
	l/Area (Km.2)	จำนวน	ความหนาแน่น (ต่อ 1 กม.2)	
ยอดรวม	8,840.0	1,402,818	158.7	Total
เมืองศรีสะเกษ	576.4	133,396	231.4	Mueang Si Sa Ket
ยางชุมน้อย	209.6	35,905	171.3	Yang Chum Noi
กันทรารมย์	664.2	99,014	149.1	Kanthararom
กันทรลักษ์	1,236.6	190,095	153.7	Katharalak
ขุขันธ์	914.3	141,675	155.0	Khukhan
ไพรบึง	248.8	46,268	186.0	Phrai Bung
ปรังคัง	285.5	68,151	238.7	Prang Ku
ขุนหาญ	723.1	98,632	136.4	Khun Han
ราษีไศล	504.9	80,802	160.0	Rasi Salai
อุทุมพรพิสัย	407.9	108,737	266.6	Uthumphon Phisai
บึงบูรพ์ (3 ก.ค 37)	49.6	10,551	212.7	Bung Bun
ห้วยทับทัน	194.6	38,851	199.6	Huai Thapthan
โนนคูณ	256.8	36,153	140.8	Non Khun
ศรีรัตนะ	236.7	50,033	211.4	Sri Ratana
น้ำเกลี้ยง (3 ก.ค 37)	257.8	40,489	157.1	Nam Kliang
วังหิน (4 พ.ย 36)	237.6	44,152	185.8	Wang Hin
ภูสิงห์ (7 ก.ย 38)	940.1	46,899	49.9	Phusing
เมืองจันทร์ (5 ธ.ค)	95.8	17,418	181.8	Mueang Chan
เบญจลักษ์ (5 ธ.ค 39)	331.3	34,639	104.6	Benchalak
พยุห์ (11 ต.ค 40)	225.5	37,158	164.8	Phaye
กิ่งอ. โพธิ์ศรีสุวรรณ (30 เม.ย 37)	111.1	23,315	209.9	King amphoe Pho Si Suwan
กิ่งอ. สีลาแลค (1 ก.ค 40)	131.8	20,485	155.4	King amphoe Silalat

หมายเหตุ : 1/กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 การศึกษาจำนวนประชากรในส่วนการศึกษา ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และจังหวัดศรีสะเกษ

2.3.2.1 การศึกษาจำนวนประชากรส่วนการศึกษาในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีสถานภาพทางการศึกษา ในปี 2542 ดังนี้

ตารางที่ 2.5 แสดงจำนวนประชากรวัยศึกษาระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตาม สังกัดปี พ.ศ. 2542

กลุ่มอายุวัยเรียน (ปี)	ประชากร								
	ชัยภูมิ	นครราชสีมา	บุรีรัมย์	ยโสธร	ร้อยเอ็ด	ศรีสะเกษ	สุรินทร์	อุบลราชธานี	อำนาจเจริญ
ระดับก่อนประถมศึกษา (3-5).....	60,216	145,663	90,314	34,470	71,262	87,726	85,110	21,949	21,949
ระดับประถมศึกษา (6-11).....	118,022	299,035	184,330	69,746	141,342	176,949	85,054	45,349	45,349
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (12-14).....	61,316	156,048	95,134	35,170	72,504	91,856	170,367	22,569	22,569
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (15-17).....	65,710	148,563	95,787	34,560	74,680	83,606	81,434	21,525	21,525
-ประเภทสามัญศึกษา..	65,710	148,563	95,787	34,560	74,680	83,606	74,758	21,525	21,525
-ประเภทอาชีวศึกษา..	65,710	148,563	95,787	34,560	74,680	83,606	74,758	21,525	21,525
ระดับอุดมศึกษา (18-21).....	84,358	192,559	125,108	43,497	96,848	101,164	89,970	27,671	26,513
รวมประชากรวัยเรียน.....	389,622	941,869	582,884	217,444	456,637	563,941	501,283	137,905	137,905
รวมทั้งหมด	3,929,490								

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (มกราคม 2542)

ประชากรในส่วนการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ มีทั้งสิ้น 3,929,490 คน โดยกลุ่มอายุวัยศึกษาที่มากที่สุดโดยเฉลี่ยแต่ละจังหวัดคือ ระดับประถมศึกษา (6-11 ปี) รองลงมาคือ ระดับอุดมศึกษา (18-21 ปี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2.2 การศึกษาจำนวนประชากรส่วนการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ
 จำแนกรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2.6

ตาราง 2.6 จำนวนโรงเรียน จำนวนห้องเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียน
 จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2541

	จำนวน โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวนครู			จำนวน นักเรียน
			รวม	ทำการสอน	ไม่ได้ทำการ สอน	
รวมยอด	983	11,293	13,316	12,991	325	285,885
กรมสามัญศึกษา	89	1,732	2,469	2,346	123	67,545
สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	869	9,189	10,277	10,091	186	206,693
สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	15	267	358	347	11	8,698
สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	2	45	68	66	2	1,424
กรมตำรวจ (โรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน)	1	7	10	9	1	132
กรมพลศึกษา (เรียนร่วมกับกรมอื่น)	1	-	-	-	-	-
กรมการศาสนา (โรงเรียนพระปริยัติธรรม)	6	53	134	132	2	1,393

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ

สรุปจำนวนนักเรียนแต่ละสังกัดของจังหวัดศรีสะเกษ คือ 285,885 คน โดยนักเรียน
 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติหรือระดับประถมศึกษา มีจำนวนมากที่
 สุด และจำนวนนักเรียนในสังกัดกรมตำรวจหรือ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีจำนวนน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2.3 การศึกษาจำนวนประชากรของสถาบันราชภัฏ ในระดับประเทศและจังหวัด ศรีสะเกษ

2.3.2.3(ก) แผนรับนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2544 ของสถาบันราชภัฏ

ประกอบด้วย จำนวนการรับนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2544 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏแล้ว ในการประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543 โดยมีเป้าหมายการรับนักศึกษาใหม่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 67,373 คน จำแนกเป็น

ระดับอนุปริญญา	4,465	คน
ระดับปริญญาตรี	61,880	คน
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	493	คน
ระดับปริญญาโท	535	คน ¹

2.3.2.3(ข) การศึกษาจำนวนประชากรของสถาบันราชภัฏ ศรีสะเกษ

จากเป้าหมายด้านการศึกษาของแผนการจัดตั้งสถาบันราชภัฏแห่งใหม่ มีเป้าหมายการรับนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาและ โปรแกรมวิชาให้มีจำนวนที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา โดยพิจารณาจากห้องเรียน แหล่งฝึกปฏิบัติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคำนึงถึงคุณภาพของการศึกษาเป็นสำคัญ และสถาบันราชภัฏแต่ละแห่งจะรับนักศึกษาส่วนใหญ่ด้วยวิธีการคัดเลือกจากผู้สำเร็จการศึกษาในท้องถิ่นที่ตนเองรับผิดชอบ

ตารางที่ 2.7 เป้าหมายการรับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

จำแนกตามสาขาวิชา/ปีการศึกษา

สาขาวิชา/หลักสูตร	ปีการศึกษา			รวม
	2544	2545	2546	
1. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์	450	1,200	1,350	3,000
1.1 โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์	150	150	150	450 ¹
1.2 โปรแกรมวิชาเคมีปฏิบัติ	150	150	150	450
1.3 โปรแกรมวิชาชีววิทยาประยุกต์		150	150	300
1.4 โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการก่อสร้าง	150	150	150	450
1.5 โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์		150	150	300
1.6 โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม		150	150	300

¹ กระทรวงศึกษาธิการ เอกสารประกอบโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่ม กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภา

ตารางที่ 2.7 เป้าหมายการรับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ
จำแนกตามสาขาวิชา/ปีการศึกษา

สาขาวิชา/หลักสูตร	ปีการศึกษา			
	2544	2545	2546	รวม
1.7 โปรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		150	150	300
1.8 โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีเซรามิก		150	150	300
1.9 โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการอาหาร			150	150
2. สาขาวิชาศิลปศาสตร์	600	1,350	2,100	4,050
2.1 โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ	600	600	600	1,800
2.2 โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ			150	150
2.3 โปรแกรมวิชานิติศาสตร์		150	150	300
2.4 โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว			150	150
2.5 โปรแกรมวิชาอังกฤษธุรกิจ		150	150	300
2.6 โปรแกรมวิชาภาษาญี่ปุ่น		150	150	300
2.7 โปรแกรมวิชาออกแบบนิเทศศิลป์		150	150	150
2.8 โปรแกรมวิชาจิตรกรรม		150	150	150
2.9 โปรแกรมวิชาประติมากรรม			150	150
2.9 โปรแกรมวิชาดนตรีสากล			150	300
2.10 โปรแกรมวิชานาฏศิลป์และการละคร			150	300
3. สาขาวิชาการศึกษา	600	900	1,350	2,850
3.1 โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย	150	150	150	450
3.2 โปรแกรมวิชาการสอนคณิตศาสตร์	150	150	150	450
3.3 โปรแกรมวิชาการสอนฟิสิกส์			150	150
3.4 โปรแกรมวิชาการสอนเคมี		150	150	300
3.5 โปรแกรมวิชาการสอนชีววิทยา			150	150
3.6 โปรแกรมวิชาการสอนภาษาอังกฤษ	150		150	450
3.7 โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา		150	150	300
3.8 โปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน			150	150
3.9 โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมศิลป์		150	150	450
รวม	1,650	3,450	4,800	9,900

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปจำนวนนักศึกษาที่มากที่สุดในปี 2546 คือ 4,800 คน เมื่อเทียบกับแผนการรับนักศึกษาปัจจุบัน 2544 ของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ จำนวนทั้งสิ้น 67,373 คนทั่วประเทศ ต่อจำนวนสถาบันราชภัฏ 41 แห่งในปัจจุบันคิดเฉลี่ยแห่งละ 1,644 คน

2.3.3 การศึกษาขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา การปกครอง และการท่องเที่ยวในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดศรีสะเกษ

2.3.3.1 สภาพสังคม วัฒนธรรมประเพณีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัฒนธรรมประเพณีของชาวอีสานที่เห็นได้ชัดคือ ภาษาท้องถิ่น และอาหารการกิน โดยเฉพาะอาหารอีสาน ซึ่งปัจจุบันเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย งานประเพณีของชาวอีสานที่สำคัญได้แก่ ฮีตสิบสอง หรือประเพณีสิบสองเดือน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานบุญที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ บุญเข้าพรรษา บุญออกพรรษา บุญสงกรานต์ เป็นต้น และประเพณีที่เกิดจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เช่น ประเพณีบายศรีสู่ขวัญ ผูกเสียว ลงช่วง และรำผีฟ้า

นอกจากนี้ภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังเป็นแหล่งผลิตหัตถกรรมที่ลือชื่อ โดยเฉพาะผ้าไหม ผ้าฝ้ายทอมือ ซึ่งมีการผลิตไว้ใช้และจำหน่ายแทบทุกจังหวัด เป็นงานหัตถกรรมที่ชาวอีสานนิยมทำหลังจากฤดูทำนา การทำเครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผาที่ใช้กรรมวิธีการผลิตแบบดั้งเดิม

2.3.3.2 สภาพสังคม วัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นดินแดนที่มีปราสาทหินและวัตถุโบราณมากมายหลายแห่ง แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรือง ของอารยธรรมของยุคก่อนๆ ที่เกิดขึ้นในบริเวณแถบนี้ ประชาชนในจังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้รักความสงบมีความเอื้อเฟื้อและจริงใจกับคน ทั่วไป รักอิสระและเนื่องจากส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชนบท ซึ่งเป็นสังคมเกษตรกรรมจึงอยู่กันแบบเครือญาตินับถือผู้อาวุโสอาศัยจารีตประเพณี และวัฒนธรรมดั้งเดิมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ภาษา ประชากรส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเมือง แบ่งได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ ชาวพื้นเมืองที่พูดภาษาไทยอีสาน ได้แก่ ประชากรที่อยู่ในท้องที่อำเภอ เมือง อำเภออุทุมพรฯ อำเภอราษีไศล อำเภอกันทรารมย์ อำเภอกันทรลักษ์ และชาวพื้นเมืองที่พูดภาษาเขมร ได้แก่อำเภอขุนหาญ อำเภอขุขันธ์ อำเภอภูสิงห์อำเภอปรางค์กู่ และอำเภอกันทรลักษ์บางส่วน นอกจากนั้นยังมีชนพื้นเมืองดั้งเดิมที่พูดภาษาส่วย ภาษาเขมร อยู่ในบางท้องที่ไม่มากนัก ประเพณีท้องถิ่น ปัจจุบันประชาชนในจังหวัดศรีสะเกษยังยึดมั่นประเพณีเก่าที่สืบทอดกันมาช้านาน มีการจัดงานประเพณีในโอกาสต่างๆ เป็นประจำ ได้แก่

¹ กระทรวงศึกษาธิการ เอกสารประกอบโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่ม กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภา

สถาบันราชภัฏ 2540 หน้า 4-5 (อัคร์ดำรง)

ตารางที่ 2.8 รายการกิจกรรม และวัฒนธรรมประเพณีประจำปีของจังหวัดศรีสะเกษ

ช่วงเวลา	รายการ	สถานที่	ลักษณะกิจกรรม
วันหยุดสุดสัปดาห์ที่ 1 ในเดือนมีนาคมของทุกปี	งานเทศกาลดอกคำควนบาน	บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์	<ul style="list-style-type: none"> - การออกร้านจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม - การแสดงละคร ตำนานการสร้างเมือง - การประชันดนตรีพื้นบ้าน - การสาธิตศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน 4 เผ่า
ช่วงเดือนมิถุนายนของทุกปี	งานเทศกาลเงาะทุเรียน	สนามหน้า ที่ว่าการอำเภอกันทรลักษณ์ หรืออำเภอบุณฑล สลับกันแห่งละปี	<ul style="list-style-type: none"> - การออกร้านจำหน่ายพืชผักผลไม้ศรีสะเกษนานาชนิด - การจัดขบวนแห่รดประคิ๊บด้วยผลไม้ - การจัดกิจกรรมคาราวานชมสวน
เดือน 6 ของทุกปี	การแสดงพื้นเมือง ฟ้อนกลองคุ่ม	อำเภอกันทรารมย์	<ul style="list-style-type: none"> - ชาวบ้านจะทอเครื่องแต่งกายและฝึกฟ้อนรำ - หญิงชายจะฟ้อนเป็นคู่ไม่จำกัดจำนวน - ขบวนแห่ขั้งไฟ
วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 3 ของเดือนสิงหาคมของทุกปี	การแข่งขันวิ่งฮาล์ฟและ กวนเตอร์มารธอนคู่ ผามออีแดง	เส้นทางขึ้นสู่เขาพระวิหาร ระหว่างหมู่บ้านภูมิขรอล- ผามออีแดง อำเภอกันทรลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสนามประลองกำลังที่นักกีฬา วิ่งมาราธอนให้ความสนใจมากที่สุดอีกแห่งหนึ่ง
จัดขึ้นตามความต้องการของผู้สนใจ	การแสดงของศิลปวัฒนธรรมของเอกชนในชื่อ “ศรีพฤทเศศ”	บริเวณปราสาทหินวัดสระ กำแพงใหญ่	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการนำเสนอขนบธรรมเนียมของชาวอีสาน - การแสดงศิลปการฟ้อนรำ 4 เผ่าไทย - การแสดงดนตรี
			<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมสาธิตหัตถกรรมจากชุมชน - การจำลองเรื่องราวก่อสร้างปราสาทหินวัดสระกำแพงใหญ่

ที่มา : สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“คนไทย” ที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีบรรพบุรุษแตกต่างกันและมีชาติพันธุ์เดิมต่างกัน¹ ซึ่งจังหวัดศรีสะเกษก็เป็นจังหวัดหนึ่งที่ประกอบด้วยกลุ่มชนที่มีบรรพบุรุษแตกต่างกันได้แก่ เขมร ลาว และเยอ

ชาวเขมรถิ่นไทยมีนิสัยชอบความสงบเรียบง่าย มีชีวิตความเป็นอยู่คล้ายคนไทยในท้องถิ่นทั่วไป คือ ผู้คนในสังคมจะให้ความเคารพผู้อาวุโสกว่า มีความสามัคคีปรองดอง และให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันดี สังคมของชาวเขมรถิ่นไทยเป็นสังคมที่สงบ ไม่เป็นปัญหาต่อการปกครองของรัฐบาล ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ คนรุ่นใหม่ที่ว่าทำงานจะเข้าทำงานในเมือง จนกว่าจะถึงฤดูปลูกข้าวจึงกลับมา อาหารหลักของชาวเขมรถิ่นไทย คือ ข้าวเจ้า ส่วนอาหารพื้นเมืองที่เป็นที่รู้จักคือ ปราสะเขมร “ปลาร้าเขมร” ปลาจ่อม ปลาแห้ง ปลาย่า ปลาดัม น้ำพริกจิ้มผัก เนื้อสัตว์ ผัก อาหารว่างส่วนมากจะเป็นผลไม้และขนมพื้นเมือง ขนมพื้นเมืองซึ่งนอกจากได้รับประทานกันเป็นปกติแล้ว ยังใช้เป็นเครื่องเคียงประกอบการเช่นไหว้ในพิธีกรรมต่างๆ ที่นิยมได้แก่ ขนมกันเตรีย้ม, ขนมโชค, ขนมเนียด, ขนมกันตางวาง, ขนมกระมอด ขนมมุก, ขนมเนียงเล็ก เป็นต้น ชาวเขมรถิ่นไทยนับถือศาสนาพุทธ ชีวิตในชนบทนั้นผู้คนค่อนข้างเคร่งในศาสนา มาก ชาวบ้านไปทำบุญที่วัดเป็นประจำทุกวันพระ จะมีประเพณี “กันซง” ซึ่งเป็นประเพณีการถือศีล นำอาหารไปทำบุญที่วัดทุกวัน ตามกำหนด 8-15 วัน ภาษาที่ใช้ในบริเวณจังหวัดศรีสะเกษจะเป็นภาษาเขมรเหนือ หรือภาษาเขมรสูง หรือ ภาษาเขมรถิ่นไทย เป็นภาษาของคนไทยเชื้อสายเขมรที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งจะเรียกผู้ที่พูดภาษาเขมรในกำพูชา ว่าเป็นเขมรด้า ระบบทางสังคม การเมือง และการปกครองของชาวเขมรถิ่นไทย เป็นระบบเดียวกับที่รัฐบาลใช้ปกครองทั่วประเทศ

คนลาวที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มี 2 ลักษณะ กลุ่มแรกคือ กลุ่มที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ โดยอพยพเข้ามาเป็นกลุ่มเมื่อถูกกวาดต้อนมาจากเวียงจันทน์ หลังจากที่ถูกลาวแพ้ศึกสงครามและกลุ่มที่สองคือ กลุ่มที่อาศัยอยู่ในบริเวณภาคอีสานของไทย ปัจจุบันมาตั้งแต่ศึกคำบรพ์ การแย่งแยกอาณาเขตทางการเมืองมีผลทำให้ดินแดนของอาณาจักรลาวถูกแบ่งแยกและคนลาวที่อาศัยอยู่ในภาคอีสานของไทยปัจจุบันจึงได้กลายเป็นประชาชนของประเทศไทย โดยที่สำนึกทางชาติพันธุ์นั้นยังเป็นลาว

¹ อมรา พงศาพิชญ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (วิถีวิทยาและบทบาทในประชาสังคม) กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2542 หน้า 153.

² ประกอบ ผลงาม สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ เขมรถิ่นไทย กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิริยะธุรกิจ จำกัด 2538.

³ อมรา พงศาพิชญ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (วิถีวิทยาและบทบาทในประชาสังคม) กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2542 หน้า 153.

ตัว เป็นคำที่บัญญัติขึ้นมานอกเหนือบริบทของวัฒนธรรมกวย ซึ่งชาวกวยไม่ค่อยจะยอมรับชื่อนี้ ชาติพันธุ์และความหมาย กวย กุย โกย หรือกวย มีความหมายว่า “คน” รูปร่างลักษณะของชาวกวย ชาวกวยดั้งเดิมมีลักษณะคล้ายคลึงกับพวกเซม้งหรือเงาะ หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า ซาไก ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในป่าทึบของประเทศมาเลเซีย และทางภาคใต้ของประเทศไทย ชาวกวยดั้งเดิมจะมีผมดก หยิกหยอย จมูกแบน ริมฝีปากบาง ผิวดำ ค่อมกระดูกสันหลัง การแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการแต่งงานข้ามพรมแดนทางวัฒนธรรมทำให้เกิดการถ่ายเททางพันธุกรรม ทำให้ชาวกวยกลายเป็นแบบมอญ-เขมร มีร่างกายสูงใหญ่ ไหล่กว้าง เป็นเหลี่ยม ปัจจุบันจะพบว่ารูปร่างลักษณะของชาวกวยจะเหมือนชาวชนบทในภาคอีสานโดยทั่วไป ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ ถิ่นฐานเดิมของชาวกวยอยู่บริเวณตอนเหนือของเมืองกำแพงเพชร ประเทศกัมพูชาแต่ต่อมาเขมรได้ใช้อำนาจทางทหารปราบปรามชาวกวยและผนวกเอาอาณาจักรกวยเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของเขมรตั้งแต่นั้นมา

ชาวกวยชอบอพยพเคลื่อนย้ายอยู่เสมอ เพื่อแสวงหาที่ดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก นอกเหนือจากอยู่ในประเทศกัมพูชาแล้ว ยังอพยพขึ้นเหนือเข้าสู่บริเวณเมืองอัตตะปือ แส่นปาง จำปาศักดิ์ และสรวันในตอนใต้ของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แต่เนื่องจากประสบกับภัยธรรมชาติ รวมทั้งภัยทางการเมืองชาวกวยจึงอพยพข้ามลำน้ำโขงเข้าสู่ภาคอีสาน โดยเฉพาะทางด้านแก่งสะพือ และในเขตอำเภอโขงเจียม หลังจากนั้นถูกหลานชาวกวยแยกย้ายกันไปตั้งบ้านเรือนที่บ้านนาคอนจ้อ ซึ่งเป็นภาษากวย แปลว่าบ้านนาลูกหมา ปัจจุบันคืออำเภวารินชำราบ บ้านเจียงอี ซึ่งเป็นภาษากวย แปลว่าบ้านช้างปวย ในเขตอำเภอเมืองศรีสะเกษในปัจจุบัน

จากหลักฐานสมัยกรุงธนบุรี คนไทยเรียกชาวกวยว่า “เขมรป่าดง” สันนิษฐานว่า เพราะบริเวณตั้งแต่ลุ่มแม่น้ำมูล (ท้องที่จังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ และบางส่วนของอุบลราชธานี) ไปจนถึงเมืองจำปาศักดิ์ สรวัน อัตตะปือ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของชาวกวยนั้นมีภูมิประเทศเป็นป่าดง และอยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางการปกครองของราชอาณาจักรไทย

เมื่อ พ.ศ. 2540 จังหวัดศรีสะเกษยังเป็นเมืองที่มีชาวกวยอยู่กันทั้งเมือง มีพวกลาวเวียง (สาขาเวียงจันทน์) ปะปนอยู่บ้างบางหมู่บ้าน แต่วัฒนธรรมชาวลาวได้เข้ามามีอิทธิพลในหมู่ชาวกวย จึงทำให้มีการผสมผสานวัฒนธรรม ชาวกวยที่นี่พูดภาษาลาวด้วยสำเนียงส่วย โดยสามารถใช้สระเอื้อได้ ในขณะที่ภาษาลาวเวียงเดิมมีแต่สระเอีย ร่องรอยที่แสดงว่าศรีสะเกษเดิมเป็นเมืองที่ชาวกวยอยู่กันทั้งเมือง ก็คือตัวเลขสามะโนคร้วสมัยนั้นและการเรียกขานชาวศรีสะเกษว่า “ส่วยศรีสะเกษ”

ภาษาถิ่นต่างๆ ในประเทศไทยนักภาษาศาสตร์ จัดภาษาถิ่นอยู่ในกลุ่มภาษาเดียวกับภาษามอญ-เขมร สาขา Katuic ตะวันตก แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ตามระบบเสียง คือ กลุ่มภาษาทวย (ทวย-ทวย) และกลุ่มภาษากวย (ทวย-กวย) ส่วนภาษาถิ่นกลุ่มเล็กๆ ที่มีผู้วิจัยพบได้แก่

1. ทวยเยอ (Kui Nhe) พุคกัน 10 หมู่บ้าน ในอำเภอศรีสะเกษ 5 หมู่บ้าน ในอำเภอไพรบึง และ 4 หมู่บ้านในอำเภอรามัน มีประมาณ 8,000 คน
2. ทวยไม (Kui Nthaw/Kui M'ai) พุคใน 5 หมู่บ้านในอำเภอรามัน 9 หมู่บ้าน ในบริเวณใกล้เสียง เขตอำเภออุทุมพรพิสัย หมู่บ้านทั้งหมดนี้ ชาวทวยจะอาศัยรวมอยู่กับชนกลุ่มลาว
3. ทวยปรีอใหญ่ (Kui prui : jai) พุคใน 5 หมู่บ้านของตำบลหรือใหญ่ อำเภอขุขันธ์

ศาสนา พิธีกรรม และความเชื่อ ความเชื่อทางศาสนาของชาวทวยมีลักษณะผสมผสานระหว่างศาสนาพุทธและการนับถือผี (animism) ภายในชุมชนชาวทวยจะมีทั้งวัดและศาลผีประจำหมู่บ้าน ชาวทวยบูชาผีบรรพบุรุษ ซึ่งเรียกว่า “ยะจ๊ะฮ” บนบ้านจะมีหิ้งบูชาผีบรรพบุรุษ มีรูปเทียนและกรวยที่เย็บจากใบตอง การเซ่นผีบรรพบุรุษจะกระทำอย่างน้อยปีละครั้ง ชาวบ้านจะเริ่มพิธีโดยเอาข้าวสุก เหล้า เนื้อสัตว์ที่สุกแล้ว กรวยใบตอง ผ้ายันต์ หมา กพลู มาวางไว้ใต้หิ้งบูชาแล้วทำพิธีตามประเพณี นอกจากนี้ยังมีการเซ่นไหว้ในวาระอื่นๆ เช่น เมื่อมีเด็กคลอด และการบอกกล่าวเมื่อมีแขกมาพักที่บ้าน นอกจากนี้ชาวทวยยังนับถือวิญญาณทั่วไป ได้แก่ ภูตผีปีศาจ เจ้าที่เจ้าทาง เจ้าป่าเจ้าเขา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีประเพณีเกี่ยวกับการเรียกขวัญ การรักษาอาการเจ็บไข้ด้วยวิธีทางไสยศาสตร์ พิธีกรรมและความเชื่อที่สำคัญเป็นลักษณะเฉพาะตัวของชาวทวยได้แก่พิธีกรรมและความเชื่อในการเลี้ยงช้าง ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนในกลุ่มชาวทวยที่เรียกว่า “ทวยคำแญย” (ล้วยช้าง) ที่นับถือผีปะกำ

การแต่งกายและศิลปหัตถกรรม ในชีวิตประจำวัน ผู้หญิงสูงอายุชาวทวยส่วนใหญ่จะนุ่งผ้าที่มีลายเป็นแบบเฉพาะของชาวทวย และใส่เสื้อคอกระเช้าธรรมดา หญิงสูงอายุมักจะชอบใส่สร้อยคอลูกปัดพลาสติกบ้าง เงินบ้าง ใบหูนิยมนำดอกไม้หอมไว้ที่ดั้งหูที่เจาะไว้ เช่น ดอกมะลิ บางคนก็ซื้อตุ้มหูเงินมาใส่ เป็นต้น

“ธรรมเนียมดั้งเดิมของชาวทวยนั้นกำหนดว่าลูกหลาน จะต้องทำหน้าที่ดูแลการแต่งกายของแม่ โดยให้แม่ซึ่งมีอายุมากแล้ว ใ้ดุนึ่งผ้า นึ่งไหม ลายพื้นเมือง บ้านใดที่ผู้สูงอายุหุงผ้าด้วยธรรมดา แสดงว่าลูกหลานขาดการเอาใจใส่ ไม่ช่วยรักษาศักดิ์ศรีของพ่อแม่” เพราะฉะนั้น ผ้าไหมจึงเป็นศิลปหัตถกรรมพื้นที่บ้านที่ทอขึ้นโดยมีความหมายทางสังคม และวัฒนธรรมอันลึกซึ้ง และมีรายละเอียดต่างๆ มากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเพณีที่สำคัญของชาวกูย ชาวกูยในบางท้องถิ่น จะมีประเพณีสำคัญอย่างหนึ่ง ที่กระทำกันทุกปี เรียกว่า “ประเพณีไหว้พระเจดีย์” ซึ่งเป็นการเสี่ยงทายเพื่อดูปริมาณน้ำฝนที่จะตกในเดือนต่างๆ ที่เป็นฤดูกาลทำนาในปีต่อไป

อาหารการกิน ชาวกูยจะรับประทานข้าวเจ้าเป็นหลัก และรับประทานข้าวเหนียวเป็นครั้งคราว อาหารที่พบว่ารับประทานกันเป็นประจำในหลายๆ ที่ คือ พริกดำและแกงกบหรือกบย่าง และมีรายละเอียดในอุปกรณ์การจับกบที่เรียกว่า “ดาห์” นอกจากนี้ยังมีสัตว์หรือแมลงที่จับได้ในท้องถิ่นนั้นเช่น เขียด กิ้งก่า เป็นต้น ผู้หญิงสูงอายุส่วนมากจะเคี้ยวหมากและพลู นอกจากนี้ยังเก็บลูกไม้ชนิดหนึ่งมาเคี้ยวกับหมากและพลู เรียกว่า “ปลั๊ย การ” ซึ่งมีสีเขียวอ่อนๆ ออกไปทางสีขาว กระเพาะมาจากผักยาวสีดำแล้วเอามาตาก

ลักษณะหมู่บ้านและที่อยู่อาศัย บ้านของชาวกูยดั้งเดิมจะมีลักษณะทรงใต้ถุนสูง บ้านชาวกูยที่เลี้ยงช้างจะยกส่วนด้านหน้าให้สูงกว่าส่วนอื่น เพื่อที่ช้างจะลอดหรือยืนอยู่ได้ โดยปรับดินใต้ถุนเรือนในส่วนนั้นให้มีลักษณะเป็นหมอนสำหรับช้างหนุนนอนกลางคืน ส่วนบ้านชาวกูยที่ไม่เลี้ยงช้างก็สร้างไว้ใต้ถุนสูงเช่นกัน เพื่อวัวควายจะเข้าไปอยู่ได้ ชาวกูยจะใช้ประโยชน์จากบริเวณใต้ถุนเรือนอย่างเต็มที่ โดยแบ่งเนื้อที่เป็น 3-4 ส่วน ส่วนแรกด้านหน้าที่พื้นยกสูงกว่าส่วนอื่นจะเป็นที่นอนของช้าง ด้านหลังเป็นส่วนของวัวควาย ส่วนที่ 3 วางทุกท่อน้ำที่พาดเส้นยืนยาวมากไปผูกกับคอกวัวควาย ส่วนที่ 4 เป็นร้านวางกระดิ่งไหม และวัสดุเครื่องใช้ที่สานด้วยหวาย หรือไม้ไผ่ในชีวิตประจำวัน ส่วนใต้ร้านอาจเสียบึงเป็ดหรือไก่ได้อีก บ้านชาวกูยบางบ้านจะแบ่งส่วนหนึ่งที่ติดกับตัวบ้านเป็นมุ้งเก็บข้าว บางบ้านจะสร้างยุ้งช้างแยกออกมาจากบ้าน¹

ชาวเขยเป็นกลุ่มชนชาวกูยจำพวกหนึ่ง จึงปรากฏที่มาและมีวัฒนธรรมคล้ายคลึงกับชาวกูย

2.3.3.3 การปกครองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแบ่งเขตการปกครองออกเป็น การปกครองท้องที่ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 278 อำเภอ 43 กิ่งอำเภอ 2,678 ตำบล และ 29,518 หมู่บ้าน และการปกครองท้องถิ่น แบ่งพื้นที่ออกเป็น 28 เทศบาล 320 สุขาภิบาล 2,453 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 19 องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) โดยจังหวัดที่มีเขตการปกครองมากที่สุดในภาค คือ จังหวัดนครราชสีมา มี 26 อำเภอและ 6 กิ่งอำเภอ อันดับรองลงมาคือ บุรีรัมย์มี 21 อำเภอ 2 กิ่ง จังหวัดขอนแก่น, อุบลราชธานี มีเขตการปกครองจังหวัดละ 20 อำเภอและ 5 กิ่งอำเภอ ส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มี 20 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ จังหวัดที่มีเขตการปกครองน้อยที่สุดในภาค คือ จังหวัดหนองบัวลำภู มีเขตการปกครองเพียง 6 อำเภอ

¹ สำนักงานวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สารานุกรมชนชาติกูย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล 2538

2.3.3.4 การปกครองของจังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษแบ่งออกเป็น 20 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอกันทรารมย์ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ อำเภออุษันธุ์ อำเภอปรางค์กู่ อำเภอไพรบึง อำเภอราษีไศล อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอห้วยทับทัน อำเภอศรีรัตนะ อำเภอขามเฒ่า อำเภอโนนคูณ อำเภอวังหิน อำเภอเบญจลักษ์ อำเภอน้ำเกลี้ยง อำเภอพยุห์ อำเภอภูสิงห์ อำเภอบึงนาราง อำเภอเมืองจันทร์ กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ กิ่งอำเภอศีลาจาด

2.3.3.5 การท่องเที่ยวโดยรวม

ประเทศไทยมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวมากมายกระจายไปทุกภูมิภาค ทั้งการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และการชมศิลปวัฒนธรรมของแต่ละจังหวัด

แนวการท่องเที่ยวภายในประเทศทั่วประเทศทุกภูมิภาคมีลักษณะดังนี้คือ

ก. นักท่องเที่ยวไทยให้ความสนใจการท่องเที่ยวป่าไม้ และภูเขาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการท่องเที่ยวชายทะเล และแหล่งประวัติศาสตร์และพุทธสถานตามลำดับ

ข. นักที่สนาจรไทย ให้ความสนใจกับการท่องเที่ยวแหล่งสำคัญทางประวัติศาสตร์และพุทธสถานเป็นอันดับแรก โดยมีป่าไม้และภูเขาเป็นอันดับรองลงมา

ค. นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวภายในภูมิภาคของตนเอง มีจำนวนเพิ่มสูงมากขึ้น¹

2.3.3.6 การท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ

จากประวัติศาสตร์อันยาวนานกว่าพันปีที่ผ่านมา เชื่อว่าที่ตั้งของจังหวัดศรีสะเกษในปัจจุบัน เคยเป็นชุมชน และแหล่งอารยธรรมอันรุ่งเรือง สมัยขอมเรืองอำนาจมาก่อน ดังปรากฏหลักฐานทาง โบราณสถาน โบราณวัตถุ อันเป็นมรดกจากสถาปัตยกรรมขอม ซึ่งสำรวจพบในพื้นที่ของ จังหวัดศรีสะเกษ หลายแห่งล้วนมีความสำคัญและน่าสนใจอย่างยิ่ง ปัจจุบันได้พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถานได้แก่

ปราสาทสระกำแพงใหญ่ เป็นปราสาทหินใหญ่ที่สุดในจังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ที่วัดสระกำแพงใหญ่ โกลีถันนสาย อุทุมพรพิสัย - ห้วยทับทัน เขตบ้านกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย มีถนนแยกจาก ทางหลวงหมายเลข 2080 เข้าไปประมาณ 400 เมตร ห่างจากตัวอำเภอ 2 กิโลเมตร เป็นปราสาทหินองค์เล็ก ๆ มีระเบียงคด ก่อด้วยหินทราย และศิลาแลง ล้อมรอบลวดลายแกะสลักสมัยขอม ประณีตงดงามมาก แม้จะเหลือให้เห็นเป็นซากปรักหักพัง สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพุทธศตวรรษที่

¹ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แผนการท่องเที่ยว ปี 2545 กรุงเทพมหานคร : กองวางแผนโครงการ ฝ่าย

วางแผนโครงการและพัฒนา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2540 หน้า 7

ปราสาทสระกำแพงน้อย ตั้งอยู่ที่ ตำบลชะยุ้ง ถนนสายศรีสะเกษ - อุทุมพรพิสัย อำเภออุทุมพรพิสัย มีลักษณะคล้ายปราสาทหิน สระกำแพงใหญ่ เพียงแต่องค์ปราสาทเป็นขนาดเล็ก สร้างด้วยศิลาแลงโคลี่ ๆ ปราสาท มีสระน้ำเล็กมีขอบทำด้วยศิลาแลงทุกด้าน เรียกว่า สระอโนดาต บนทับหลังประตูและขอบประตูแต่ละด้าน จำหลักกลวลายเอาไว้มาก กำแพงที่เป็นศิลาแลงล้อม หักพังลงเป็นส่วนใหญ่ สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1 ราวพุทธศตวรรษที่ 16 สมัยเดียวกับปราสาทหินสระกำแพงใหญ่

ปราสาทปรางค์กู๋ อยู่ที่อำเภอปรางค์กู๋ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 2167 ระยะทาง 20 กิโลเมตร ถึงอำเภอปรางค์กู๋แยกอีก 10 กิโลเมตร จึงถึงองค์ปรางค์ ก่อด้วยศิลาแลงก้อนโต ๆ ใช้เป็นศาสนสถานสมัยขอม มีอายุกว่าพันปีมาแล้วแต่ยังมีความงดงามให้เห็นอยู่มาก

ปราสาทหินบ้านสมอ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2 ตำบลสมอ อำเภอปรางค์กู๋ ห่างจากปราสาทปรางค์กู๋ มาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 10 กิโลเมตร มีสิ่งสำคัญคือ ปรางค์ก่อด้วยแลงเป็นรูปสี่เหลี่ยมย่อมุม ส่วนด้านอื่นทำเป็นประตูหลอก โดยเฉพาะประตูหลอกทางด้านใต้ นั้นมีศิลาทับหลังประตูจำหลัก รูปและลวดลายค้างอยู่ ภายในคูหาปรางค์มีรูปปฏิมา จำหลัก ด้วยศิลาประดิษฐ์อยู่องค์หนึ่ง วิหารก่อด้วยศิลาแลง กำแพงก่อด้วยแลง มีซุ้มประตูทำเป็นรูปกากบาท ส่วนภายนอก กำแพงมีสระโบราณอยู่ 2 สระ สันนิษฐานว่าปราสาทแห่งนี้ คงจะสร้างเลียนแบบ ปราสาทสระกำแพงน้อย แต่คงจะสร้างสมัยหลังกว่านั้น คือ ราวพุทธศตวรรษที่ 18

ธาตุบ้านปราสาท หรือปราสาทห้วยทับทัน ตั้งอยู่ที่วัดปราสาทพนาราม บ้านปราสาท ตำบลห้วยทับทัน อำเภอห้วยทับทัน โบราณสถานแห่งนี้ตั้งอยู่บนเนินดินที่ลักษณะ เป็นรูปปรางค์สี่เหลี่ยมย่อมุมทรงกลมเรียวยาว ถัดหลันจากส่วนฐานจนถึงยอดปราสาทที่ก่อด้วยอิฐสอปูน ขนาดไล่เลี่ยกัน 3 องค์ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงเดียวกัน สันนิษฐานว่าธาตุทั้งสามองค์นี้คงจะสร้างขึ้นภายหลัง บนบริเวณปราสาทหรือเทวสถานของขอมเดิมที่ปรักหักพังลง อย่างไรก็ตามมีผู้สันนิษฐานอายุของปรางค์แห่งนี้ว่า ควรจะมีอายุราว พ.ศ. 1550 - 1600

ปราสาทตำหนักไทร หรือ ปราสาททามจาม ตั้งอยู่บริเวณเส้นทางสายขุนหาญ - น้ำตกสำโรงเกียรติ เขตบ้านสำโรงเกียรติอำเภอขุนหาญ ลักษณะ ของปราสาทตำหนักไทรเป็นปรางค์เดี่ยว รูปสี่เหลี่ยมย่อมุมหันหน้าไปทางตะวันออก มีประตูเข้าได้ทิศเดียว คือ ทิศตะวันออก ตัวปรางค์ก่อด้วยอิฐทั้งองค์ กรอบประตูและทับหลังทำด้วยหินทราย ศิลาทับหลังเหลือประตูทางเข้าสลักเป็นรูปนารายณ์สี่กรบรรทมสินธุ์ เหนือพระยานันตนาคราช 7 เศียร บริเวณทางเข้าปราสาทมีรูปสิงห์ 2 ตัว สลักด้วยหินวางอยู่บนด้านหน้าปราสาท

ปราสาทศิลาทองเขาโค่นตัวล ตั้งอยู่ริมหน้าผาสูงชัน ถานหินโดยตัวล บนเทือกเขาพนมดงรัก อยู่ห่างจากหมู่บ้านภูมิมรอล ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 8 กิโลเมตร ตำบลบึงมะลู อำเภอ กันทรลักษ์ ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 38 กิโลเมตรเศษ ปราสาทแห่งนี้ตั้งอยู่กลางป่าที่บดขยาดแดน ไทย-กัมพูชา

วัดป่ามหาเจดีย์แก้ว (วัดล้านขวด) ตั้งอยู่ตำบลโนนสูง อำเภอชุมพลบุรี โดยสิ่งปลูกสร้างในวัดถูกประดับด้วยแก้วหลากสี นับล้าน ๆ ขวดมีขวดลายวิจิตรสวยงามยิ่ง โดยเฉพาะศาลาใหญ่ "ศาสนสถานสโมสรมหาเจดีย์แก้ว" ชาวบ้านทั่วไปนิยมเรียกกันว่า วัดล้านขวด

ผามออีแดง อยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 221 สาย ศรีสะเกษ - กันทรลักษ์ ห่างจากอำเภอประมาณ 36 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 98 กิโลเมตร เป็นเส้นทางต่อกับทางขึ้นเขาพระวิหารขณะนี้กรมทางหลวงได้ปรับปรุงเส้นทางใหม่เสร็จแล้ว ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่เขามออีแดงได้อย่างสะดวกสบายสามารถชมทัศนียภาพทิวเขาพนมดงรัก แผ่นดินเขมรต่ำ ยอดเขาพระวิหารในระยะทางใกล้เพียง 1-2 กิโลเมตร ในบริเวณผามออีแดงมีวิหารพระประดิษฐานพระพุทธรูปนาคปรก และทางทิศใต้ซึ่งเป็นหน้าผาที่อยู่ต่ำลงไปจะมีภาพสลักหินปูนคำศิลป์เขมรที่มีอายุรวมพุทธศตวรรษที่ 15

พระราชคูเรือรอง ตั้งอยู่ที่วัดบ้านสร้างเรือง ต.หญ้าปล้อง อ.เมือง ห่างจากตัวเมือง 4 กิโลเมตร เป็นพระราชคูที่สร้างขึ้นโดยผสมศิลปะแบบอีสานใต้ ทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ ลาว ส่วย เขมร และเขมร ไว้บนหน้าผาทั้ง 4 ด้าน มีความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์อย่างลงตัว น่าศึกษามาก นอกจากนี้ยังประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้แก่

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตั้งอยู่ในวิทยาลัยเกษตรกรรมศรีสะเกษ ถนนกสิกรรม ต.หนองครก อ.เมือง ศรีสะเกษ มีเนื้อที่ 237 ไร่ เป็นสวนสมเด็จพระศรีฯ แห่งแรกของประเทศไทยที่ใหญ่ที่สุด ห่างจากศาลากลางจังหวัด 2 กิโลเมตร เป็นสวนสาธารณะที่จัดขึ้น เพื่อเป็นที่พักผ่อนของประชาชนทั่วไปภายในบริเวณสวนมีดงลำควนซึ่งเป็นพันธุ์ไม้หอม ที่สำคัญของไทย และเป็นต้นไม้สำคัญของ จังหวัดศรีสะเกษ ด้วย และเป็นสัญลักษณ์ของผู้สูงอายุสากลและ ผู้สูงอายุแห่งชาติอีกด้วย มีจำนวนมากกว่า 40,000 ต้น ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ดอกลำควนจะบานส่งกลิ่นหอมเป็นที่ที่ประทับใจแก่ผู้มาเยี่ยมชม และในช่วงเดือนมีนาคมของทุกปี จะมีการจัดงานดอกลำควน ซึ่งเป็นงานยิ่งใหญ่ของจังหวัดด้วย รวมทั้งเป็นสถานที่จัดงานประเพณีต่าง ๆ ที่สำคัญ

น้ำตกห้วยจันทร์ น้ำตกห้วยจันทร์ หรือน้ำตกกันทรอม อยู่ห่างจากอำเภอชุมพลบุรี ประมาณ 24 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่สวยงามมาก และมีน้ำตกตลอดปี และรื่นรมย์ด้วยพันธุ์ไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นานาชนิด เหมาะสำหรับพักผ่อนในวันหยุด จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวมาก เนื่องจากมีรถยนต์ เข้าถึงบริเวณน้ำตก การเดินทางไป - มาสะดวกมาก

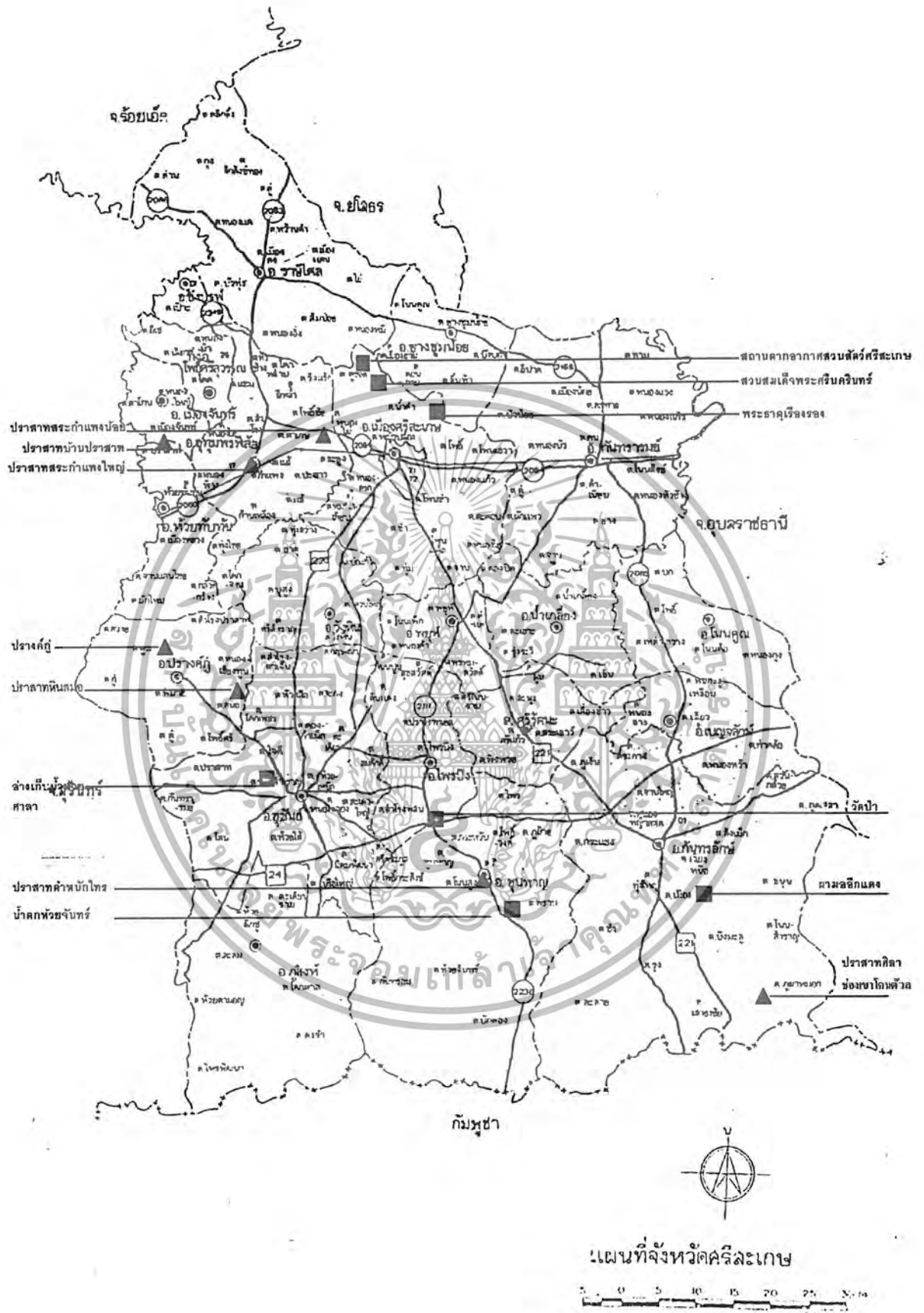
น้ำตกลำโรงเกียรติหรือน้ำตกปีศาจ เป็นน้ำตกขนาดกลางจากหน้าผาสูง 8 เมตร น้ำจะไหลลดหลั่นกันลงไปอีกเป็นชั้น ด้านล่างของน้ำตกจะมีแอ่งน้ำใสสะอาด โดยรอบบริเวณน้ำตก มีความร่มรื่น เพราะมีเถาวัลย์ และต้นไม้ขนาดใหญ่ปกคลุมน้ำตก

อ่างเก็บน้ำห้วยศาลา อ่างเก็บน้ำห้วยศาลา เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่ล้อมรอบไปด้วยเทือกเขา และป่าไม้มีทิวทัศน์ที่สวยงามและมีมุมมองที่เงียบสงบเหมาะแก่การท่องเที่ยว อ่างเก็บน้ำนี้ตั้งอยู่ที่อำเภออุ้มผาง

สถานตากอากาศสวนสัตว์ศรีสะเกษ เป็นสวนป่าเฉลิมพระเกียรติ ร.9 โนนหนองกว้างตั้งอยู่ที่ตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 4 กิโลเมตร เหมาะสำหรับเป็นสถานพักผ่อนหย่อนใจ ในบริเวณรอบ ๆ สวน มีสัตว์ป่าหายากหลายชนิด ให้ชมอีกด้วย เช่น ไก่ฟ้า ลิง เสือ กระต่าย เก้ง หมี หมูป่า กวาง ฯลฯ และมีหนองน้ำกว้างขนาดใหญ่ ไว้สำหรับแข่งเรือพายพร้อมศาลาเอนกประสงค์ ริมน้ำสำหรับนั่งพักผ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 แสดงที่ตั้งสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัดศรีสะเกษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.4 การศึกษาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏ ศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

การจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมได้แก่การศึกษาในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งเป็นหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยในส่วนของกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์จะมีความเกี่ยวพันโดยตรงกับการใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมซึ่งมีจุดประสงค์ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวิชาการใหม่ๆ โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การเมืองการปกครองของไทย ความรู้ความเข้าใจเพื่อนร่วมโลก เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี¹

¹ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ สารประชาสัมพันธ์ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ

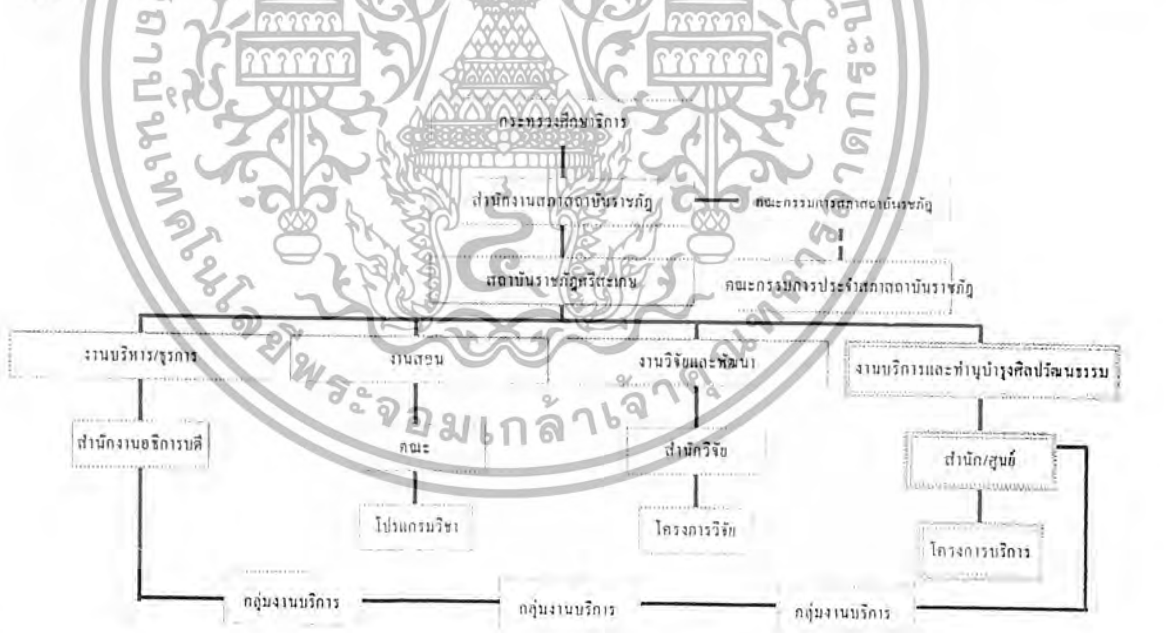
กรุงเทพมหานคร บริษัท แอดที.เพรส 2538 หน้า 10

2.4 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านกายภาพในระดับประเทศ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ จังหวัดศรีสะเกษ

2.4.1 การศึกษาฝั่งภาคในการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ในระดับประเทศ

โครงสร้างศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัยข้อมูลเกี่ยวเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรม พัฒนาจริยธรรมคุณธรรมภายใต้รากฐานทางวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาทั้งทางวัตถุและทางจิตใจอย่างยั่งยืน ให้บริการแก่นักศึกษาและประชาชนในท้องถิ่นและผู้สนใจอื่นๆ ในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งประกอบด้วย นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ

ซึ่งในการศึกษาถึงการดำเนินงานในระดับประเทศ จะมีหน่วยงานลักษณะดังกล่าวอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ เช่น ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ รองรับในเขตภาคเหนือ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏมหาสารคาม รองรับในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เป็นต้น

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงแผนผังการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ในระดับประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา : สารประชาสัมพันธ์ สำนักงานสถาสถาบันราชภัฏ
 กระทรวง ศึกษาธิการ ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 มีนาคม 2538

ภาพที่ 2.2 แสดงผังภาคในการให้บริการในงานสำนักศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
 สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 การศึกษาลักษณะทางกายภาพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีผลต่อโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 - 18 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 101 - 105 องศาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 168,854.3 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 105.5 ล้านไร่ หรือประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือและทิศตะวันออก ติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขง เป็นเส้นกั้นเขตแดน

ทิศใต้ ติดกับประเทศสาธารณรัฐกัมพูชา โดยมีเทือกเขาพนมดงรักเป็นเขตแดน

ทิศตะวันตก ติดกับจังหวัดสระบุรี, ลพบุรี, เพชรบูรณ์ โดยมีเทือกเขาเพชรบูรณ์เป็นเขตแดน สภาพทางธรณีวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกที่ยกตัวสูงขึ้น และลาดเอียงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ในยุคเทอเทียรี (Tertiary) เมื่อหลายล้านปีมาแล้ว ประกอบด้วยหินตะกอนที่เกิดขึ้นในยุค มีโซ โซอิก (Mesozoic edimentary Rocks) เรียกว่าหินชุดโคราช ซึ่งมีสีน้ำตาลแดง เรียงตัวกันเป็นชั้น ๆ ประมาณ 8 - 9 ชั้น โดยชั้นล่างสุดเป็นหินชุดโคราชและชั้นบนสุดเป็นหินชุดเสาข้าว

สภาพภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 100 - 200 เมตร ลักษณะเป็นแอ่งตื้น ๆ คล้ายกระทะหงาย (Shallow Basin) มีบริเวณขอบของภาคเป็นภูเขาล้อมรอบทางทิศตะวันตก คือเทือกเขาเพชรบูรณ์ และทางทิศใต้คือเทือกเขาดงพญาเย็นและพนมดงรัก ส่วนบริเวณตอนกลางค้ำนทิศเหนือมีเทือกเขาภูพาน ซึ่งเกิดจากการยกตัวของเปลือกโลกเมื่อหลายล้านปีมาแล้ว ทำให้บริเวณสองข้างของเทือกเขาภูพานเกิดเป็นแอ่ง (Basin) ทางทิศตะวันตกเรียกว่า แอ่งโคราช และทิศตะวันออกเฉียงเรียกว่าแอ่งสกลนคร สภาพภูมิอากาศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสภาพภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าในเขตร้อน หรือ Tropical Savannah Climate : " Aw " ตามระบบการจำแนกภูมิอากาศของ Koppen ซึ่งเป็นลักษณะฝนตกสลับกับแห้งแล้ง โดยอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ กับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมพายุดีเปรสชัน หรือพายุไซร่อน มี 3 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว โดยมีข้อมูลภูมิอากาศในช่วง 36 ปี (พ.ศ. 2499 - 2535) ดังนี้

- (1) อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 26.2 องศาเซลเซียส
- (2) ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 72.1
- (3) ความเร็วของลมเฉลี่ย 2.7 นอตส์
- (4) ความคลุ้มของเมฆเฉลี่ย 5.7 หน่วย
- (5) ปริมาณการระเหยน้ำจากผิวน้ำเฉลี่ยปีละ 1,835.5 มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 การศึกษาลักษณะทางกายภาพและผังเมืองจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีผลต่อโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย ตั้งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 662.6 ฟุต (200 เมตร) อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 - 15 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 104 - 105 องศาตะวันตก และเป็นจังหวัดที่อยู่ห่างจาก กรุงเทพมหานคร ไปทางทิศเหนือ ตะวันออก 568 กิโลเมตร

จังหวัดศรีสะเกษมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดยโสธร
ทิศตะวันออก	ติดจังหวัดอุบลราชธานี
ทิศใต้	ติดประเทศกัมพูชา
ทิศตะวันตก	ติดจังหวัดสุรินทร์

ลักษณะทางภูมิประเทศ ตัวชุมชนตั้งอยู่บนที่เนิน สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง 127 เมตร ลาดลงสู่ทิศตะวันออกและทิศตะวันตก มีห้วยน้ำคำ ห้วยสำราญ และห้วยปูนไหลผ่าน โดยรอบเขตผังเมืองรวมทางด้านเหนือ ด้านตะวันตก และด้านใต้ ล้อมด้วยห้วยน้ำราญ และห้วยแฮด

ในเขตชุมชนมีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายแห่ง อาทิเช่น หนองกุดหวาย หนองหล่ม หนองฮู หนองแคน หนองโพ หนองคะมะ และหนองแดง รวมถึงอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำคำด้วย ซึ่งแหล่งน้ำเหล่านี้สามารถใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรและการอุปโภค-บริโภคภายในชุมชน

การติดต่อระหว่างชุมชน ทางรถยนต์ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 (อุทุมพรพิสัย-กันทรารมย์) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 (ศรีสะเกษ-กันทรลักษณ์) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 (ศรีสะเกษ-ขุนันท์) ทางรถไฟ ได้แก่ ทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ

รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน ชุมชนมีรูปแบบศูนย์กลางเดียว โดยมีย่านการค้ากระจุกตัวหนาแน่นบริเวณถนนราชการรถไฟ 2,3 ถนนอุบล และขยายตัวไปทางด้านใต้ บริเวณถนนขุนันท์และถนนกวงเฮง

ย่านพักอาศัยจะรวมตัวหนาแน่นบริเวณย่านกลางเมืองถัดจากย่านพาณิชยกรรม โดยจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มีขอบเขตเรียกว่าชุมชนหรือคุ้ม และปัจจุบันมีการขยายตัวไปตามเส้นทางคมนาคมสายหลักในรูปของบ้านจัดสรร

ย่านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อยู่บริเวณสองฟากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 ทางไปอำเภอกันทรลักษ์ ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ โรงสี โรงผลิตซีเมนต์บล็อกล้อค หล่อท่อซีเมนต์ ทำเสาปูน โรงงานทำน้ำแข็ง และโกดังรับซื้อพืชผลทางการเกษตร

สถาบันราชการและสถาบันการศึกษาจะอยู่ทางด้านเหนือ ด้านใต้ และด้านตะวันตก ซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ

พื้นที่เกษตรกรรมอยู่บริเวณโดยรอบชุมชนถัดจากการใช้ที่ดินประเภทอื่น

บทบาทของชุมชน เป็นศูนย์กลางการปกครอง การศึกษา การคมนาคม การค้า และการบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้แก่ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง

ปัญหาของเมือง

ปัญหาการใช้ที่ดิน ชุมชนมีการขยายตัวไปตามถนนสายหลักทำให้การจัดสาธารณูปโภค สาธารณูปการเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง มีการบุกรุกพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่สาธารณประโยชน์ และการใช้ที่ดินสับสนปะปนกัน

ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ มีการบุกรุกที่ราชพัสดุ, หนองน้ำสาธารณะ และที่สาธารณประโยชน์หลายแห่ง เช่น หนองกุดหวาย หนองหล่ม โนนบักบัว เป็นต้น และมีการบุกรุกที่ป่าตามมติ ครม. (ประกาศเป็นเขต ส.ป.ก. แล้ว)

ปัญหาการจราจร มีการรถไฟผ่านกลางเมือง และมีจุดตัดทางรถไฟกับถนนสายสำคัญจำนวน 4 จุด ซึ่งแต่ละจุดมีระยะใกล้กันมาก คือห่างกันไม่ถึง 300 เมตร ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจราจรและความปลอดภัยของยานพาหนะที่วิ่งผ่านไปมา และผู้ขับขี่รถยนต์ใช้ผิดจราจรเป็นที่จอดรถ เนื่องจากขาดสถานที่จอดรถ และมีการรูด้าทางเท้าของร้านค้าไปย่านพาณิชยกรรม ทำให้กีดขวางทางจราจร

ข้อจำกัดในการพัฒนาเมือง

ที่ดินของรัฐ ที่ราชพัสดุ ที่สาธารณประโยชน์แถบหนองน้ำสาธารณะ เขตป่าไม้ถาวร

แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ห้วยสำราญ ห้วยแฮด ห้วยน้ำคำ ห้วยปูน และอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำคำ

ทางรถไฟ (ทำให้เมืองแบ่งเป็น 2 ส่วน)

พื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี

ศักยภาพของเมือง

ทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือทำให้สามารถติดต่อกับภูมิภาคอื่นและชุมชนใกล้เคียงได้หลายทาง

การที่มีสถานีรถไฟอยู่กลางเมืองทำให้สามารถติดต่อกับบริเวณต่างๆ ของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226,220,221 ทำให้สามารถติดต่อกับชุมชนใกล้เคียง
ได้โดยสะดวก

แหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นที่โล่งเพื่อ
นันทนาการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรและอุปโภค-
บริโภคภายในชุมชน

สถาบันการศึกษาระดับวิทยาลัยหลายแห่ง อาทิเช่น วิทยาลัยเกษตรกรรมศรีสะเกษ
เกษ วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย วิทยาลัยพล
ศึกษาศรีสะเกษ

แนวโน้มทิศทางการขยายตัวของชุมชน

การขยายตัวของชุมชนเมืองศรีสะเกษ จะขยายไปทางด้านเหนือ ด้านตะวันออก
และใต้เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากข้อจำกัดด้านสภาพกายภาพที่มีความลาดแยงและกรรมสิทธิ์ที่ดินใน
ด้านตะวันตกและใต้ การขยายตัวด้านการค้าหนาแน่นขึ้นในย่านธุรกิจเดิม ส่วนย่านพักอาศัยรวมตัว
หนาแน่นบริเวณย่านกลางเมืองถัดจากย่านพาณิชยกรรมและกระจายไปตามเส้นทางคมนาคมสายหลัก

แนวความคิดในการวางผังเมือง

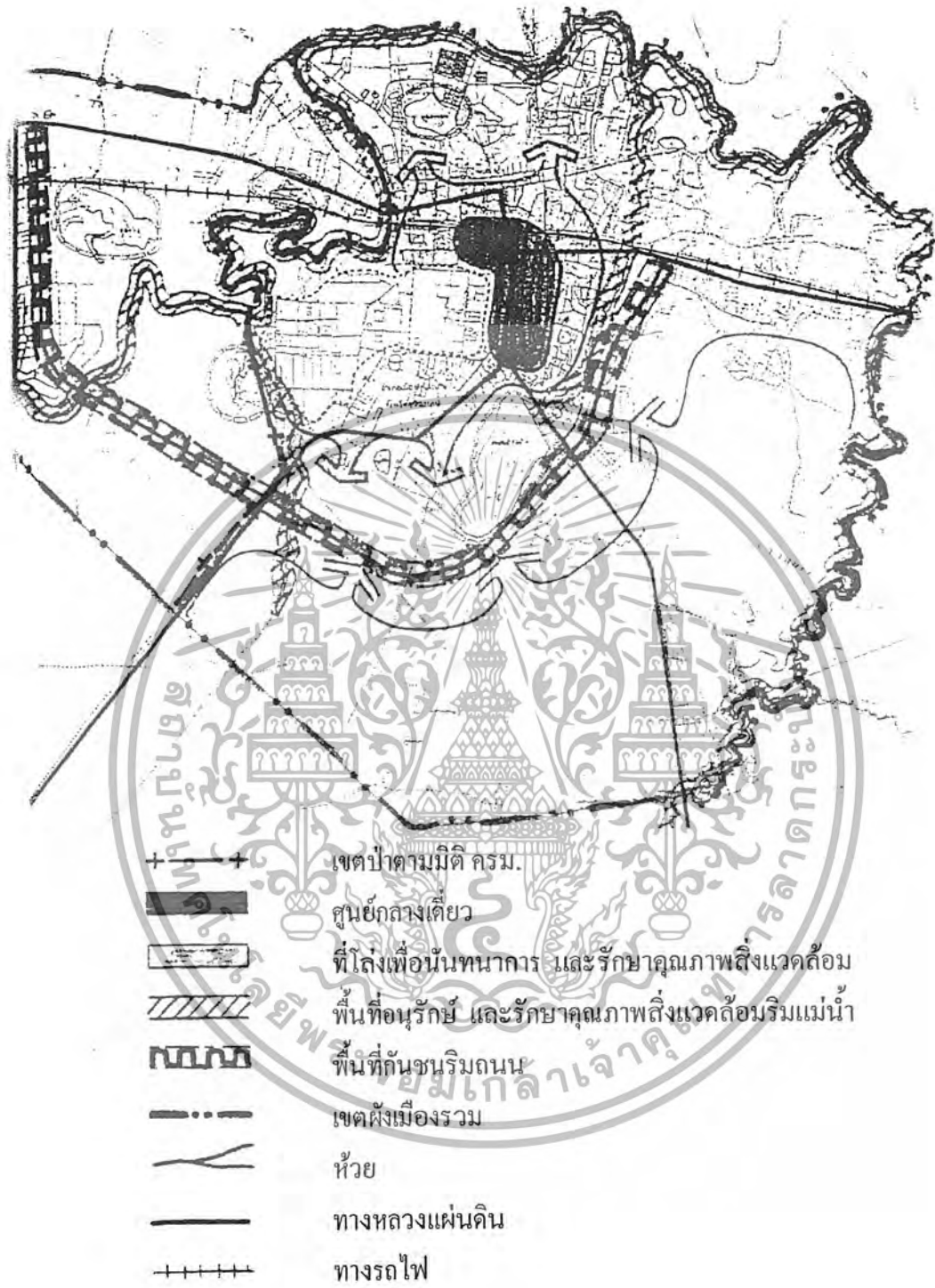
กำหนดให้เป็นศูนย์กลางเดียว ครอบคลุมบริเวณถนนราชการรถไฟ 2,3 จนถึง
บริเวณสำนักงานเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ทางด้านตะวันตกเริ่มจากบริเวณสำนักงานประถมศึกษา
จังหวัดศรีสะเกษจนถึงถนนศรีสุวงศ์

กำหนดให้ชุมชนเมืองขยายตัวไปทางด้านเหนือและใต้เป็นส่วนใหญ่ ทางด้าน
ตะวันตกมีข้อจำกัดในการพัฒนา ด้านตะวันออกเป็นพื้นที่กลุ่มและพื้นที่เกษตรกรรมสมบูรณ์

เน้นการพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ภายในชุมชน

กำหนดให้ที่ดินบริเวณริมห้วยที่สำคัญของชุมชน ระยะ 30 เมตรจากริมห้วยทั้ง
สองฝั่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมริมแม่น้ำลำคลอง

กำหนดให้บริเวณริมถนนเลียบเมืองในระยะ 100 เมตร จากศูนย์กลางถนน เป็น
ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม มีลักษณะเป็นพื้นที่กันชนริมถนน (Strip Buffer) ป้องกันการ
เกิดชุมชนบริเวณริมถนนเลียบเมือง เพื่อให้ถนนเลียบเมืองทำหน้าที่ระบายการจราจรที่ไม่ได้ผ่านเมือง
ได้อย่างเหมาะสม

ภาพที่ 2.3 แสดงภาพแนวความคิดในการวางผังเมืองจังหวัดศรีสะเกษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อกำหนดผังเมืองรวมศรีสะเกษ

1. ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมในท้องที่ ตำบลหนองไผ่ ตำบลโพธิ์ ตำบลหญ้าปล้อง ตำบลเมืองเหนือ ตำบลเมืองใต้ ตำบลโพนข่า และตำบลชำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ภายในแนวเขตตามแผนที่ที่แสดงพร้อมข้อกำหนดนี้
2. การวางและจัดทำผังเมืองรวมนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
3. ผังเมืองรวมนี้มีนโยบายและมาตรการ เพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ส่งเสริมและพัฒนา เศรษฐกิจและโครงข่ายบริการสาธารณะ
4. การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตผังเมืองรวม ให้เป็นไปตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท และแผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่งที่แสดง
5. การใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน บริเวณที่กำหนดไว้ เป็นที่เขียวชะอุ่ม ให้เป็นที่ดินประเภทสถานบันการศึกษา
6. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการในพื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ
7. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการในพื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ
8. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการในพื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ
9. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมบริการอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการ โดยไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการในพื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ
10. ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการในพื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

12. ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

13. ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศาสนา สถาบันราชการ หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

14. ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ให้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจการของรัฐ กิจการเกี่ยวกับการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น (สำนักงานผังเมือง กระทรวงมหาดไทย)

ที่มา : เทศบาลเมืองศรีสะเกษ

⊙ แทนสัญลักษณ์ที่ตั้งสถานศึกษา

ภาพที่ 2.4 แสดงเส้นทางสัญจรหลักและตำแหน่งสถานที่สำคัญต่างๆ ของเทศบาลเมือง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเฉพาะกิจระดับสูงเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
จังหวัดศรีสะเกษ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.4 การศึกษาผังแม่บทของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ตั้งอยู่ที่ บ้านโนนบกบัว อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่โครงการทั้งสิ้น 353 ไร่ 2 งาน 73 ตารางวา สภาพแวดล้อมของโครงการสถาบันราชภัฏ ด้านหน้าโครงการติดถนนโครงการซึ่งเชื่อมต่อกับจากหมู่บ้าน โดยมีทางเข้าจากทางตัวเมืองที่ถนนกสิกรรม สภาพแวดล้อมโดยรอบเป็นป่าค่อนข้างอุดมสมบูรณ์มีต้นไม้ทั้งใหญ่เล็กขึ้นหนาแน่น ปัจจุบันสองข้างทางเข้าโครงการเป็นที่ตั้งชุมชนเล็กๆ ไปตลอดทางจนถึงด้านตรงข้ามและด้านข้างของโครงการ ยกเว้นด้านหลังโครงการติดกับห้วยสำราญ ซึ่งเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่จึงมีชุมชนอาศัยอยู่รายรอบห้วย ส่วนตรงกลางค่อนข้างมาทางด้านหน้าติดถนนของพื้นที่โครงการเป็นกรรมสิทธิ์ของวัด และไถ่ยกออกไปทางด้านหน้ามีทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือพาดผ่าน

2.4.4.1 การศึกษาแนวความคิดในการจัดวางผังแม่บท

สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของจังหวัดศรีสะเกษที่รับนักศึกษา ซึ่งสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจากท้องถิ่น ประชากรของสถาบันฯ อันประกอบด้วย นักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ และพนักงาน ฯลฯ รวมทั้งกลุ่มผู้ที่เข้ามาประกอบธุรกิจเชิงพานิชยกรรม จะต้องดำรงชีวิตอยู่ในสถาบันเป็นส่วนใหญ่ ตลอดเวลาที่มีภาระกิจผูกพันกับสถาบัน ผังแม่บทจึงเป็นส่วนสนับสนุนให้เป็นสถาบันฯ ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีบรรยากาศที่มีความร่มรื่นงดงาม สะดวกสบายต่อประชากรของสถาบันฯ ในทุกกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้เป็นสถานศึกษาที่มีความสง่างาม มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่น เป็นที่ชื่นชมภาคภูมิใจของชาวศรีสะเกษ ในการที่จะเป็นสถานศึกษาที่ผลิตบัณฑิตคุณภาพในหลากหลายสาขาวิชา อันจะนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่จังหวัดศรีสะเกษ

2.4.4.2 การศึกษาแนวความคิดการใช้ประโยชน์ที่ดินและการกำหนดตำแหน่งอาคาร

ก. กำหนดสัดส่วนของพื้นที่ดินแต่ละพื้นที่ ขึ้นต้นโดยการคำนวณจากความต้องการซึ่งกำหนดให้โดยสถาบันฯ และจากกิจกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในสถานศึกษาของสถาบันฯ โดยดูที่ความเหมาะสมกับความต้องการทั้งในปัจจุบันและการขยายตัวในอนาคต

ข. จัดสำรองพื้นที่เพื่อโอกาสของการขยายตัวของกิจกรรมด้านต่างๆ ในอนาคต

ค. จัดแบ่งพื้นที่การใช้ที่ดินโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั่วไป

ง. กำหนดพื้นที่ทั้งหมด รูปร่าง และตำแหน่ง แต่ละประเภทของการใช้พื้นที่

ให้สัมพันธ์กัน และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่กิจกรรมในเขตที่ดินแต่ละเขต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องในการใช้ร่วมกันของบางกิจกรรมและต้องสะดวก พร้อมทั้งประหยัดในการจัดวางระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการ

2.4.4.3 การศึกษาแนวความคิดการจัดการจัดการภัยในสถาบันฯ

เนื่องจากสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ มีพื้นที่ประมาณ 500 ไร่เศษ มีลักษณะการใช้สอยพื้นที่แตกต่างกันหลายประเภท ซึ่งประกอบด้วย เขตการศึกษา เขตที่พักอาศัย เขตผลประโยชน์ เขตสวนป่าที่พักผ่อน เขตเกษตรกรรม เขตพาณิชย์กรรม และอื่นๆ ดังนั้น การจัดการภัยในสถาบันฯ จะคำนึงถึงผลกระทบต่อการใช้สอยภายในพื้นที่แต่ละเขต เช่น จะสามารถให้บริการต่อการสัญจรระหว่างทุกพื้นที่ได้อย่างเพียงพอ และต้องไม่ก่อให้เกิดเสียงรบกวนจากการสัญจรของรถ เป็นต้น นอกจากนี้ยังคำนึงถึงความสะดวกและปลอดภัยเป็นสำคัญ โดยพิจารณาถึงตำแหน่งทางเข้าออกหลักและรอง ให้สอดคล้องกับถนนภายนอกสถาบันฯ และตำแหน่งที่ตั้งของเขตต่างๆ ของกลุ่มอาคารที่ได้กำหนดไว้

2.4.4.4 การศึกษาแนวความคิดการจัดระบบสาธารณูปโภค

ระบบสาธารณูปโภคประกอบด้วยโครงการมีรายการดังนี้

ก. ระบบไฟฟ้าแรงสูง การออกแบบระบบไฟฟ้าแรงสูง โดยรับไฟฟ้าแรงสูงขนาด 22,000 โวลท์หรือ 22 กิโลโวลท์ ด้วยสายใต้ดินจากสายป้อนอากาศของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ข. ระบบไฟฟ้าแรงต่ำและระบบไฟฟ้าแสงสว่าง การออกแบบระบบจะมีถนนและบ้านพักภายในสถานศึกษา จึงต้องมีการเตรียมการแปลงลดแรงดันไฟฟ้าแรงสูง 22 กิโลโวลท์ ลงมาอยู่ที่แรงดัน 380/220 โวลท์ โดยหม้อแปลงไฟฟ้า เพื่อนำไฟฟ้าแรงต่ำนี้จ่ายให้กับอุปกรณ์ไฟฟ้าที่กำหนดไว้ เช่น ไฟฟ้าแสงสว่างถนนภายในโครงการและไฟฟ้าตามบ้านพักต่างๆ ตามผังแม่บท ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องสูบน้ำประปา ระบบบำบัดน้ำเสียรวม และระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป สำหรับระบบไฟฟ้าแสงสว่างของถนนภายในสถานศึกษาฯ ควบคุมการเปิดปิดด้วยวงจรการควบคุมเวลาซึ่งสามารถตั้งเวลาการเปิดปิดไฟฟ้าแสงสว่างได้แม่นยำ

ค. ระบบโทรศัพท์ มีการจัดเตรียมสายโทรศัพท์ โดยเดินสายในท่อฝังดินไปตามถนนต่างๆ ในผังแม่บท เพื่อความสะดวกในการขยายคู่สายโทรศัพท์

ง. ระบบประปา มีการจัดเตรียมระบบท่อจ่ายน้ำประปา ไปตามถนนภายในผังแม่บท และเมื่อพิจารณาพื้นที่ ปรากฏว่ายังไม่มีย่อยน้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาค จึงควรมีการเตรียมพื้นที่สำหรับสร้างโรงผลิตน้ำขึ้นเพื่อใช้ในสถาบันฯ ในส่วนระบบการจ่ายน้ำประปาประกอบด้วย ถึงเก็บน้ำใต้ดินเก็บกักน้ำประปาที่จะใช้ในโครงการ และสูบน้ำขึ้นสู่หอเก็บกักน้ำ แล้วจ่ายไปตามท่อประปาเพื่อจ่ายน้ำให้กับอาคารคณะต่างๆ

จ. ระบบระบายน้ำฝน เพื่อการระบายน้ำออกจากถนน ในการคำนวณออกแบบระบบระบายน้ำฝน จะต้องสามารถรองรับการระบายน้ำฝนในปริมาณเฉลี่ยสูงสุด จากข้อมูลฯ ที่ได้จากจังหวัดศรีสะเกษ และน้ำฝนที่ระบายออกจากสถานศึกษาฯ นี้ จะถูกระบายลงสู่ คู คลอง ระบายน้ำสาธารณะ

ฉ. ระบบป้องกันน้ำท่วม โดยการขุดสระน้ำ เพื่อนำดินบางส่วนไปถมบริเวณ แนวคันเป็นคันกันน้ำ และในแนวกันน้ำนี้ สถาบันฯ สามารถปลูกต้นไม้เพื่อยึดดินไว้บนแนวคัน ดิน และอาจตกแต่งเป็นสวนสันหนากการ ในส่วนของสระน้ำที่ขุดไว้ สามารถใช้เป็นสระกักเก็บน้ำ จากระบบระบายของโครงการขณะฝนตกหนัก และหลังจากฝนหยุดตกก็จะปล่อยน้ำจากสระออกสู่ ห้วยลำธารต่อไป ลักษณะคล้าย “โครงการแก้มลิง” ในพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการแก้ปัญหาหน้าท่วม

ช. ระบบบำบัดน้ำเสีย จะมีการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียรวมเพื่อทำการบำบัด น้ำเสียอีกครั้งก่อนที่จะระบายออกสู่ธารสาธารณะ

ซ. ระบบกำจัดขยะมูลฝอย กำหนดสถานที่เพื่อรองรับการกำจัดขยะมูลฝอยที่ เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาฯ การคำนวณการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย จะต้องเตรียมการเพื่อการ ขยายตัวของคณะและกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งจำนวนประชากรที่จะมีการเพิ่มขยายมากขึ้นในอนาคต

2.4.4.5 การศึกษาแนวความคิดการจัดภูมิสถาปัตยกรรม

งานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมอาจแบ่งเป็น 3 งาน คือ งานออกแบบสำหรับผัง บริเวณในภาพรวม งานออกแบบเพื่อสร้างจุดเด่นเฉพาะตำแหน่ง และงานออกแบบบริเวณรอบตัว อาคาร ซึ่งจะรวมทั้งภายในตัวอาคารด้วย โดยงานออกแบบทั้งหมดจะต้องมีความสอดคล้องและส่งเสริมงานผังสถาปัตยกรรมและผังอื่นๆ ในโครงการ ซึ่งจะต้องคำนึงถึงเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้

- ก. ลักษณะของสถานที่ตั้ง และสภาพของดิน
- ข. รูปแบบและแนวคิดของผังต่างๆ
- ค. ประโยชน์ที่จะกำหนดให้เกิดจากงานภูมิสถาปัตย์
- ง. การกำหนดชนิดของพันธุ์ไม้
- จ. การดูแลและบำรุงรักษา

2.4.4.6 การศึกษาแนวคิดในการดูแลอาณาบริเวณของสถาบันฯ

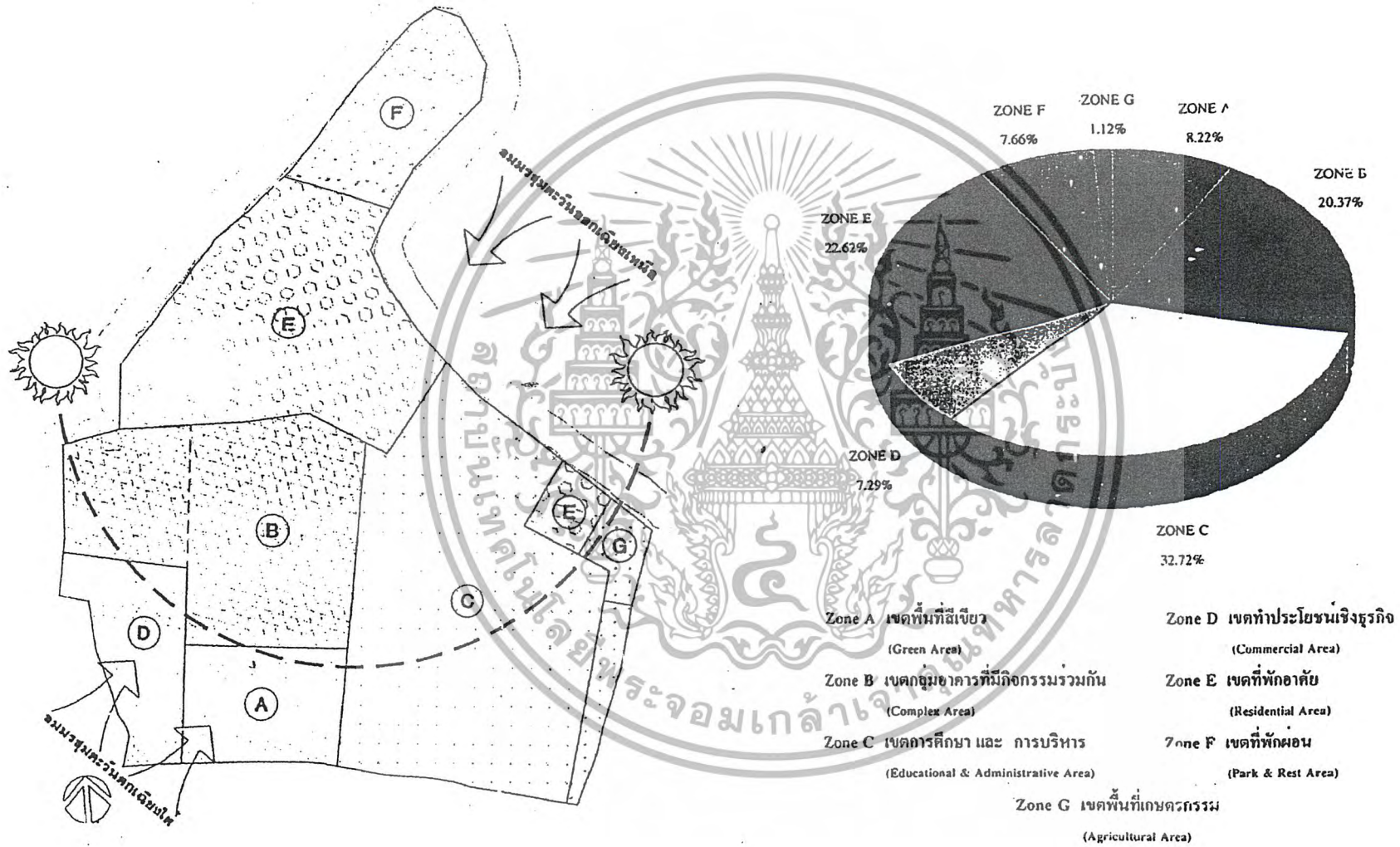
การดูแลรักษาอาณาบริเวณของสถาบันฯ เป็นงานที่จะต้องจัดทำเป็นประจำอย่าง สม่าเสมอ และเพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ สถาบันฯ ต้องจัดให้มีทั้งบุคลากรและงบประมาณเพื่อ การนี้โดยเฉพาะ การปฏิบัติงานอาจแบ่งเป็นหัวข้อหลักๆ ดังนี้

- ก. การดูแลบำรุงรักษา สนาม สวน และต้นไม้
- ข. การดูแลรักษาทางสัญจร เช่น ถนน ทางเท้า และทางจักรยาน ฯลฯ
- ค. การดูแลบำรุงรักษาป้ายบอกทิศทาง และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้บนทางสัญจร ในสวน และบริเวณพักผ่อน ฯลฯ
- ง. การดูแลรักษาเนินดิน และร่องน้ำ
- จ. การดูแลรักษาความสะอาดบริเวณทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 ผังแสดงที่ตั้งโครงการ

ภาพที่ 2.6 ผังแสดงทิศทางเขตคลุมและกราฟการแบ่งส่วนพื้นที่

Zone A

- 1. บริเวณวัดป่าศรีธารธรรม
- 2. อาคารพยาบาล

Zone B

- 3. สระว่ายน้ำ
- 4. โรงอาหาร
- 5. ซุ้มเขมาศร
- 6. โรงมိုး
- 7. อาคารศูนย์แพทย์สิรินธร-ศูนย์สุขภาพ
- 8. สโมสรอาจารย์
- 9. สำนักวิทยบริการ
- 10. หอประชุม

Zone C

- 11. สำนักงานอธิการบดี และ สำนักงานบริหารกลาง (รวมคณาจารย์และ คณาจารย์) (รวมคณาจารย์และ คณาจารย์)
- 12. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
- 13. โรงเรียนสาธิต
- 14. สำนักวิทยบริการ
- 15. ศูนย์คอมพิวเตอร์

- 16. ศูนย์ภาษา
- 17. ศูนย์วิทยาศาสตร์
- 18. อาคารปฏิบัติการเฉพาะทาง ด้านวิทยาศาสตร์
- 19. อาคารเรียนรวม
- 20. คณะวิทยาการจัดการ
- 21. อาคารปฏิบัติการเฉพาะทาง ด้านวิทยาศาสตร์
- 22. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 23. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 24. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- 25. อาคารปฏิบัติการเฉพาะทาง ด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- 26. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 27. คณะศิลปกรรมศาสตร์
- 28. คณะเกษตร

Zone D

- 29. ศูนย์การค้า
- 30. สถานที่ฝึกอบรม
- 31. อาคารเรียนประจำสาขา
- 32. สนามกีฬา
- 33. อาคารฝึกสอน
- 34. ที่จอดรถอเนก

Zone E

- 35. บ้านพักผู้บริหาร
- 36. บ้านพักอาจารย์
- 37. อาคารชุดที่ห้องเรียน
- 38. อาคารชุดที่ห้องเรียน - ภาว
- 39. หอพักนิสิต ชาย
- 40. หอพักนิสิต หญิง
- 41. สนามกีฬา, เวทีกลางแจ้ง และ สนามฟุตบอล
- 42. สโมสร และ สนามกอล์ฟ

Zone F

- 43. บริเวณสวนพักผ่อนหรือสนามกีฬา

Zone G

- 44. บริเวณแปลงเกษตร

สวนอื่นๆ

- 45. พื้นที่สีเขียว, บริเวณพักผ่อน
- 46. พื้นที่ภายในสนาม
- 47. บริเวณรอบบ่อน้ำจืด
- 48. โรงผลิตน้ำประปาและ สระว่ายน้ำ
- 49. ที่เก็บ และ กำจัดขยะ
- 50. โรงบำบัดน้ำเสียและ คีโตน
- 51. จุดกระจายน้ำบาดาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ภาพที่ 2.7 ผังแสดงการใช้ที่ดินและตำแหน่งของอาคาร
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

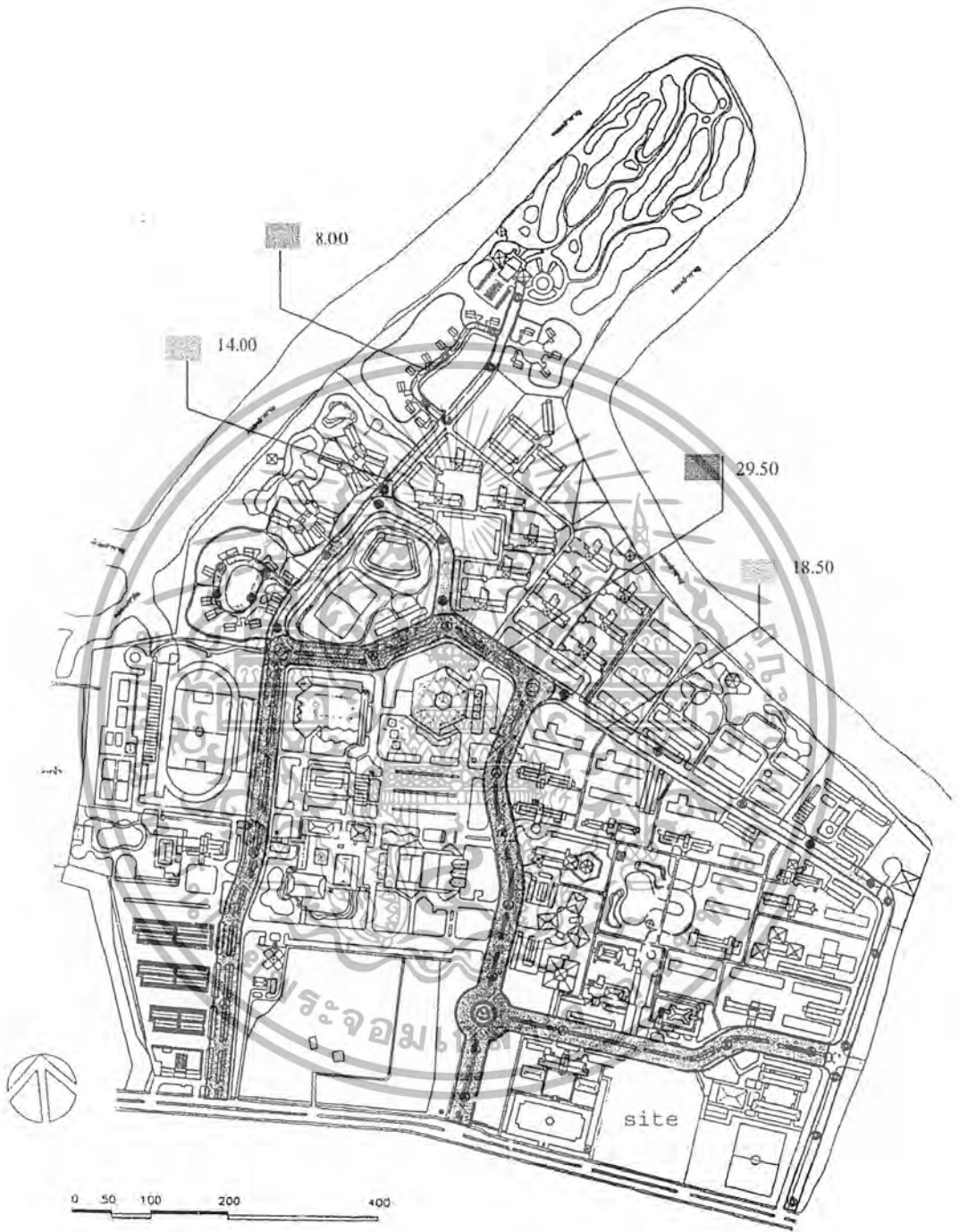

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภาพที่ 2.8 ฝั่งแสดงถนนและอาคารบนพื้นที่ที่ไม่แสดงระดับ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.9 แสดงเส้นทางจราจรและตำแหน่งที่จอดรถภายในสถาบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.10 ผังแสดงตำแหน่งและขนาดของถนนสายต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

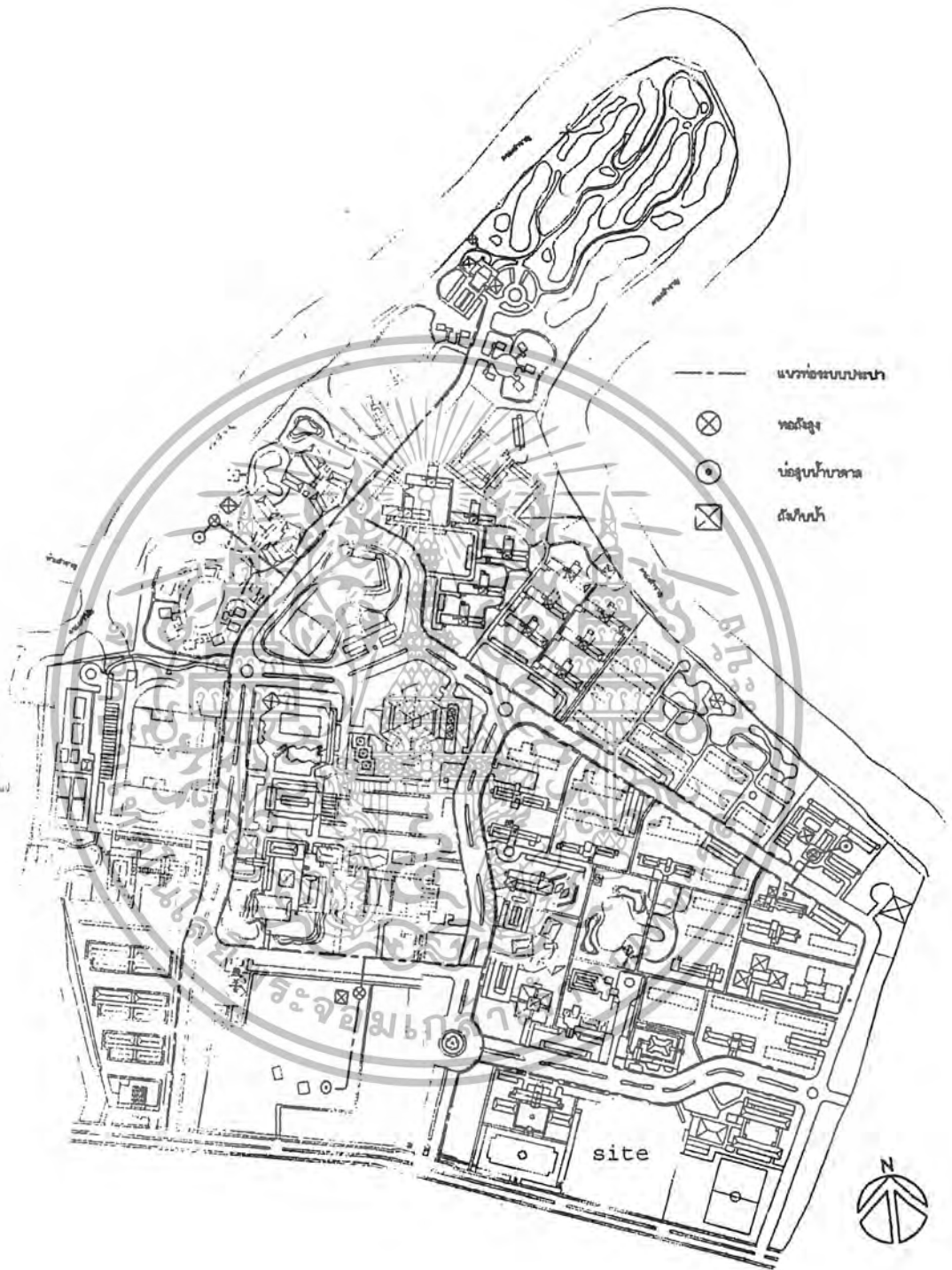
ภาพที่ 2.11 ผังแสดงการเดินสายไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

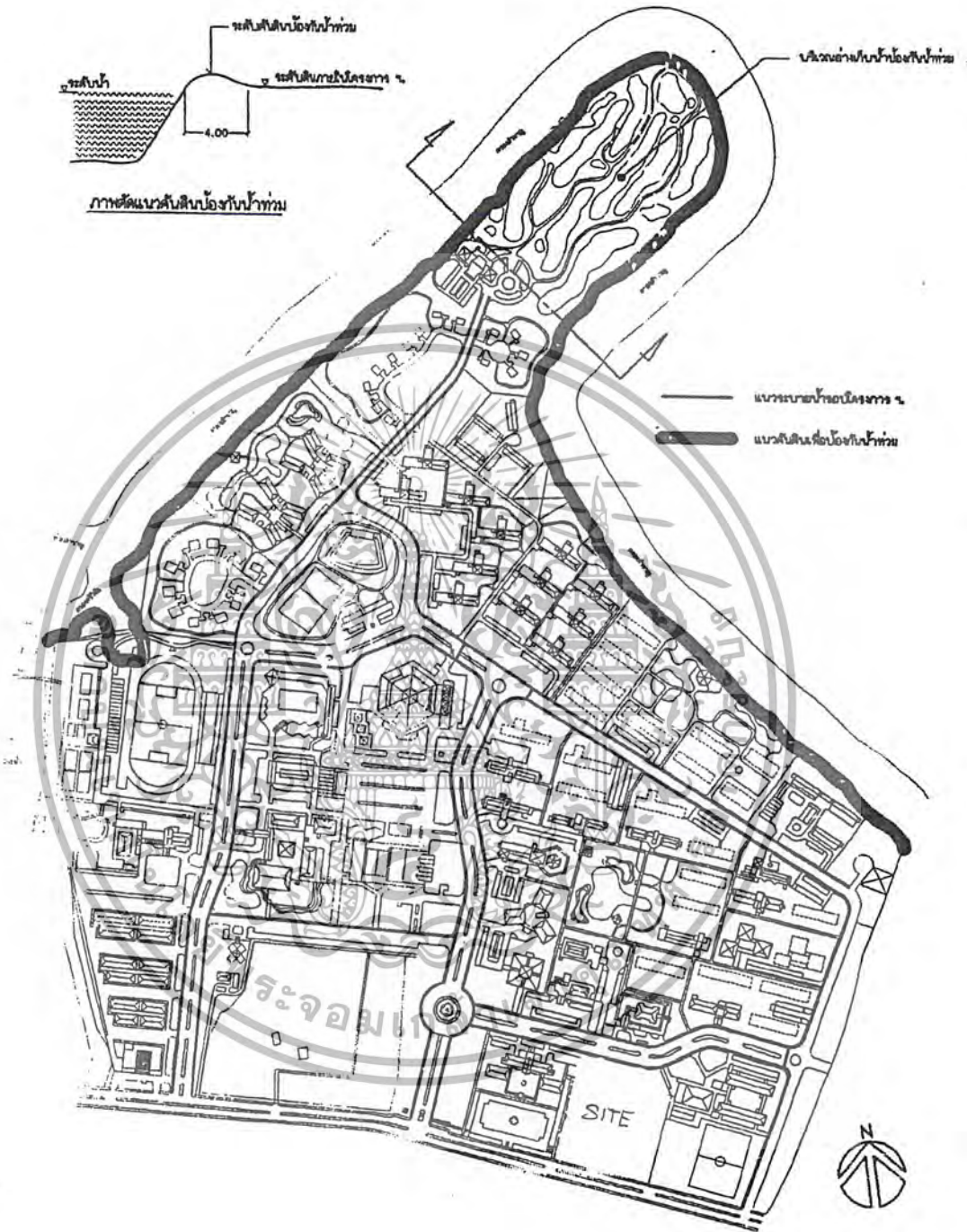
ภาพที่ 2.12 ผังแสดงดวงโคมแสงส่วนถนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.14 ผังแสดงระบบจ่ายน้ำประปา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

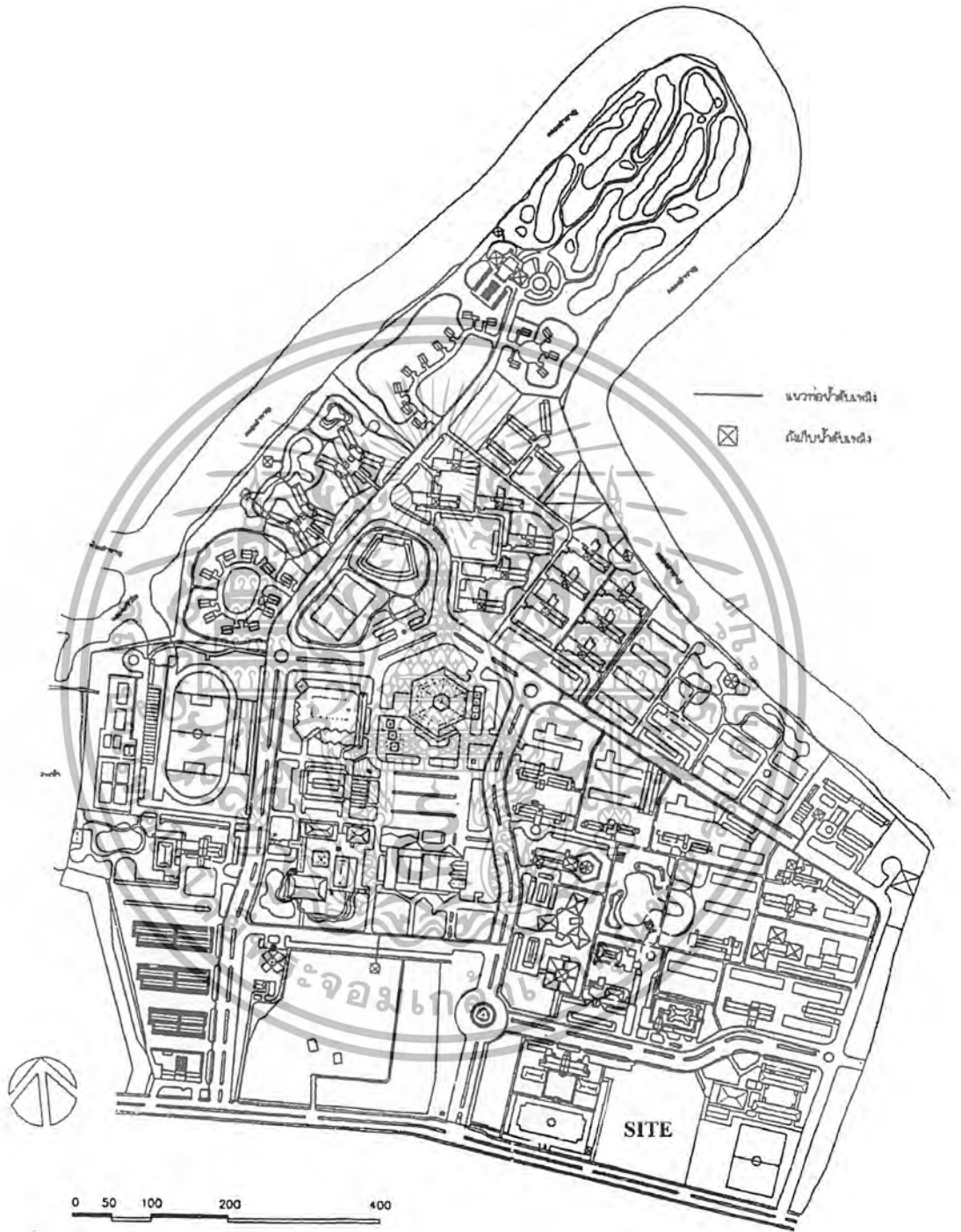
ภาพที่ 2.15 ฟังแสดงแนวระบายน้ำฝน และแนวคันดินป้องกันน้ำท่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.16 ผังแสดงแนวท่อระบายน้ำและบ่อบำบัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.17 ผังแสดงระบบป้องกันอัคคีภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.18 ผังแสดงตำแหน่งต้นไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.5 การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อ โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ
 จากการศึกษาสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อ โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรี
 สเกษ พบว่าสภาพทางภูมิศาสตร์โดยทั่วไปของโครงการติดกับบริเวณต่างๆ ดังนี้

- ทิศเหนือติดกับถนนภายในโครงการสถาบัน กว้างทั้งสิ้น 29.50 เมตร
- ทิศตะวันตกติดกับสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานบริหารกลาง
- ทิศใต้ติดกับถนนสายหลัก
- ทิศตะวันออกติดกับ โรงเรียนสาธิต

ภาพที่ 2.19 ถนนด้านหน้าโครงการศูนย์มองเข้าสู่สถานที่ก่อสร้างโครงการจากทิศตะวันตก

ภาพที่ 2.21 ถนนด้านหน้าโครงการศูนย์มองเข้าสู่สถานที่ก่อสร้างโครงการจากทิศตะวันออก

ภาพที่ 2.20 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ

ภาพที่ 2.22 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.23 ขอบเขตด้านข้างของโครงการสถาบันราชภัฏศรีสะเกษทางทิศตะวันออก

ภาพที่ 2.24 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ

ภาพที่ 2.25 การก่อสร้างอาคารเรียนรวมภายในโครงการสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

ภาพที่ 2.26 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ

ภาพที่ 2.27 มุมมองจากโครงการสถาบันราชภัฏออกไปยังห้วยสำราญ

ภาพที่ 2.28 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ

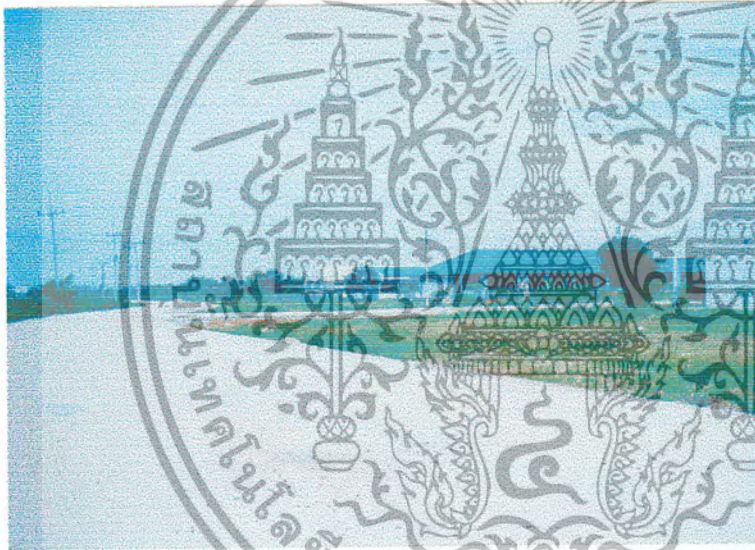
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.29 ทางเข้าจากหมู่บ้านสู่สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

ภาพที่ 2.30 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ

ภาพที่ 2.31 อาคารเรียนชั่วคราวในปัจจุบัน

ภาพที่ 2.32 แสดงที่ตั้งบนผังบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถาปัตยกรรม

3.1 การศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

การศึกษาอาคารตัวอย่างเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โดยจะเป็นการศึกษาอาคารประเภทเดียวกัน ที่มีองค์ประกอบต่างๆ คล้ายกัน และมีความน่าสนใจ และใช้เป็นกรณีศึกษาได้ถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งเมื่อมีการเปิดใช้อาคารไปแล้ว และมีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการออกแบบทางสถาปัตยกรรม ซึ่งผู้ศึกษาจะสามารถนำจุดอ่อนและจุดแข็งมาปรับใช้เพื่อการออกแบบต่อไป

3.1.1 การศึกษาอาคารตัวอย่างภายในประเทศ

ภาพที่ 3.1 ทักษิณภาพด้านนอกอาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก

3.1.1.1 อาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี

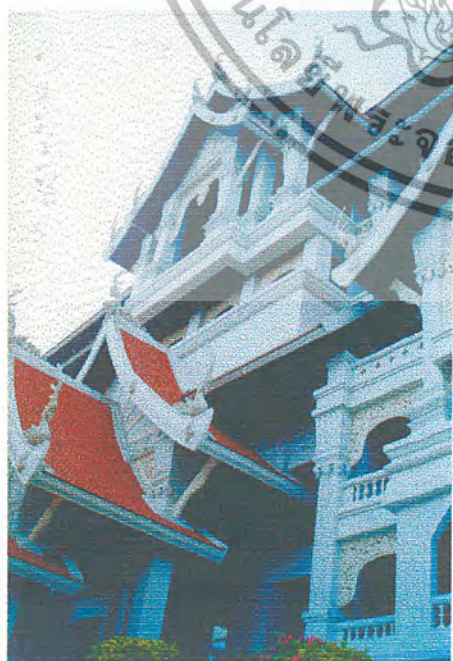
ที่ตั้ง	สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ถนนราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
ขนาดที่ตั้ง	ประมาณ 11 ไร่
พื้นที่อาคาร	12,000 ตารางเมตร
เจ้าของโครงการ	สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
สถาปนิก	นายอำนาจ วรพงษ์ธร , นายอคุลย์ศักดิ์ เจริญชัย บริษัท ชัยศิเวตลอปเมนท์ แอนด์อาร์ทีเทคเจอร์ จำกัด
ลักษณะอาคาร	อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 7 ชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 แสดงพื้นที่ใช้สอยของอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

ชั้น ที่	การใช้สอย	พท.ตาม การใช้ สอย	พท. บริการ	พท.พัก ผ่อน	พท.งาน ระบบ เทคนิค	พท.ทาง สัญจร	รวม
1	ห้องนิทรรศการถาวร,นิทรรศการ หมุนเวียน ศูนย์วิชาการสำนักงาน ห้องจำหน่ายของที่ระลึก	983.50	978.50	160	195.6	302	2,735.2
2	ห้องแสดงนิทรรศการ ห้องเรียนรวม ห้องเรียนเล็ก โรงละคร	1,250	282.5	7.6	855	-	2,673.1
3	ห้องเรียนรวม ห้องเรียนเล็ก ห้อง เรียนกลาง ห้องพักอาจารย์	838	124.5	7.6	903.8	24	1,867.9
4	ห้องปฏิบัติธรรม ห้องเรียนเล็ก ห้อง เรียนกลาง ห้องควบคุม	800	126.5	7.6	645.8	24	1,603.9
5	ห้องโถง ห้องพัก (โรงแรม) 17 ห้อง	411	172.5	-	548	213.3	1,344.8
6	ห้องพัก (โรงแรม) 21 ห้อง	527.00	194.5	-	435	61	1,217.5
7	ห้องประชุม และอื่นๆ	582.5	67.5	-	366	144	1,200.5

ที่มา : สรุปพื้นที่อาคาร โครงการอาคารศิลปวัฒนธรรม สูง 7 ชั้น สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
มีนาคม 2540

ภาพที่ 3.2 ทิวทัศน์ภาพด้านนอกอาคาร

อาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก ก่อตั้งเมื่อปี 2540 โดยได้รับงบประมาณจากการแปรรูปของรัฐบาลจำนวน 94.8 ล้านบาท เป็นงบผูกพันตั้งแต่ปี พ.ศ.2540-2542 มีความโดดเด่นในกรอบแนวคิดในการก่อสร้างทั้งเชิงสถาปัตยกรรมและจุดมุ่งหมายถึงการเสริมสร้างความภาคภูมิใจถึงวัฒนธรรมอีสานในท้องถิ่น และภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งได้แก่ เป็นแนวคิดด้านสถาปัตยกรรม เน้นเอกลักษณ์ของอีสาน บ่งบอกถึงความซื่อสัตย์ อดทน นุ่มนวล โดยแสดงออกมาในสถาปัตยกรรมอีสานประยุกต์แนวคิดเชิงบริหารและจัดการ โดยการพึ่งตนเองได้ เคลื่อนไหว ปรับปรน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยึดหยุ่น ชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของ แนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ ใช้มิติทางพุทธธรรมและมิติทางวัฒนธรรมนำการพัฒนา ตั้งอยู่บนฐานภูมิธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นกระบวนการจัดการศึกษาตลอดชีวิต สะท้อนชีวิตของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน แนวคิดเชิงเป้าหมาย เป็นศูนย์พัฒนาคน ในด้านการฝึกฝน อบรม บ่มเพาะ ของนักศึกษาและชุมชน เป็นศูนย์กลางกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เป็นศูนย์ข้อมูลทางวัฒนธรรมอีสาน เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ เป็นศูนย์วิจัยและพัฒนางานวัฒนธรรม เป็นศูนย์นิทรรศการและหมุนเวียน และเป็นศูนย์เสริมสร้างสำนักทางวัฒนธรรมท้องถิ่น กิจกรรมและบทบาทอาคารศิลปวัฒนธรรมกรมกาญจนานิกะ ได้แก่

1. เป็นศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรม อุบลราชธานีและอีสาน
2. เป็นศูนย์ฝึกอบรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่นด้านสมาธิศาสนา หัตถกรรม ศิลปะและดนตรี
3. เป็นศูนย์แสดงนิทรรศการถาวรด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน
4. เป็นห้องประชุมสัมมนาทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมและอื่นๆ ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ
5. ให้บริการจัดงานพิธีการต่างๆ เช่น งานมงคลสมรส งานจัดเลี้ยงและงานรื่นเริง
6. เป็นศูนย์บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีและใกล้เคียง
7. เป็นอาคารเรียนในสาขาวิชาด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

ภาพที่ 3.3 ทศนียภาพด้านในบริเวณจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว

ซึ่งการจัดนิทรรศการถาวรของสถาบันจะจัดแบ่งออกเป็น 5 ห้อง คือ

- 1) อุบลราชธานี : อดีต – ปัจจุบัน – อนาคต
- 2) ถิ่นน้กบุญดอกบัวบาน
- 3) อุบลเมืองนักปราชญ์
- 4) วิถีชีวิตชาวอุบล
- 5) ห้องราชภัฏ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.4 ทรรศนียภาพด้านในบริเวณโถงต้อนรับและประชาสัมพันธ์

ห้องที่ 1 อุบลราชธานี : อดีต – ปัจจุบัน – อนาคต

เพื่อแสดงให้เห็นประวัติศาสตร์อันยาวนานของเมืองอุบล สร้างความภูมิใจแก่ประชาชนอุบล และผู้มาพักพิง ก่อให้เกิดความรักและหวงแหนมาตุภูมิ นำไปสู่ความสามัคคีในท้องถิ่น

นำเสนอนิทรรศการเกี่ยวกับอุบลราชธานีในยุคก่อนประวัติศาสตร์ยุคสร้างบ้านแปงเมือง “อุบลราชธานี ศรีวนาลัย” อุบลยุคปฏิรูปการปกครอง อุบลในสมัยประชาธิปไตย กบฏผู้มีบุญอีสาน ส.ส. อีสาน เสรีไทยในอุบล อุบลในฐานะประตูสู่อินโดจีน และอุบลวันนี้

การจัดแสดงใช้เทคโนโลยีและสื่อปฏิสัมพันธ์ทันสมัย เช่น Video Wall คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย วิกิตำनी หุ่นจำลองเคลื่อนไหว แสงวงจรไฟฟ้า เฟเบอร์ออฟติก ภาพเรืองแสง

การจัดแสดงแบ่งเนื้อหาเป็น

ส่วนที่ 1 อุบลราชธานียุคก่อนประวัติศาสตร์ มีการผสมผสานของวัฒนธรรมเจนละและทวารวดี

ส่วนที่ 2 อุบลราชธานียุคสร้างบ้านแปงเมือง “อุบลราชธานี ศรีวนาลัย”

ส่วนที่ 3 อุบลราชธานียุคปฏิรูปการปกครอง

ส่วนที่ 4 อุบลราชธานีสมัยประชาธิปไตย

ส่วนที่ 5 กบฏผู้มีบุญอีสาน

ส่วนที่ 6 ส.ส.อีสาน

ส่วนที่ 7 เสรีไทยในอีสาน

ส่วนที่ 8 อุบลในฐานะประตูสู่อินโดจีน

ส่วนที่ 9 อุบลวันนี้

งบประมาณทั้งหมด 4,000,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องที่ 2 ถิ่นนักบุญดอกบัวบาน

เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองในทางศาสนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน สมกับฉายาว่าเป็นถิ่นนักบุญ หรืออุบลเมืองพระ

การจัดแสดงแบ่งเนื้อหาเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 ร่องรอยการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในสมัยทวารวดี ดังปรากฏเสมาหินในศตวรรษที่ 12-16 ในสถานที่หลายแห่ง

ส่วนที่ 2 แสดงถึงพัฒนาการของการศึกษาพระพุทธศาสนาในจังหวัดอุบล อาทิ วัดพระเหลาเทพนิมิตร์ อำเภอพนา , วัดไผ่ใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ , วัดมณีวนาราม (ป่าน้อย), วัดหลวง , วัดมหาวนาราม วัดทุ่งศรีเมือง และวัดสุปฏิหาราม

ส่วนที่ 3 แสดงถึงการเรียนรู้ด้านมรดกัจฉายน์ ตัวอักษรธรรม - ไทยน้อย อุปรกรณ์ในการจารอักษรธรรม

ส่วนที่ 4 การเข้ามาเผยแพร่งของธรรมยุติกนิกายในจังหวัดอุบลราชธานี แสดงภาพพระเถระคนสำคัญในสายพระธรรมยุติกนิกาย วัดฝ่ายธรรมยุติกนิกาย การเข้ามาสอนภาษาไทยของพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ และศิษย์ ประวัตติของพระเถระคนสำคัญด้านปริยัติธรรม

ส่วนที่ 5 แสดงถึงการตั้งมั่นของพระสงฆ์ฝ่ายวิปัสสนาธุระ ประวัตติพระอาจารย์มั่น ภูมิตัดไค และพระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล รูปถ่ายศิษยานุศิษย์ในสายวิปัสสนาธุรี วัตรปฏิบัติของพระสงฆ์ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดหนองป่าพงและพระโพธิญาณเถระ (พระอาจารย์ชา สุภทโท) วัดบ้านนาชาติและสาขาในต่างประเทศ

ส่วนที่ 6 แสดงการตั้งมั่นของศาสนาคริสต์เป็นครั้งแรกในจังหวัดอุบลราชธานี งบประมาณทั้งหมด 4,000,000 บาท

ห้องที่ 3 อุบลเมืองนักปราชญ์

แสดงความปราชญ์หรือผู้รอบรู้ ทั้งในด้านอักษรศาสตร์ จิตรกรรม สถาปัตยกรรม ประติมากรรม การละเล่น ที่แสดงความปราชญ์ภูมิปัญญา อาทิ หมอลำ

การจัดแสดงแบ่งเนื้อหาเป็น 6 ส่วน

ส่วนที่ 1 วรรณกรรมอีสานที่ประพันธ์โดยปราชญ์อุบลทั้งพระสงฆ์และฆราวาส อาทิ พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ สมเด็จพระมหาวิรวงศ์ (ด้วน ติสโส) ขุนพรมประศาสน์ นายปรีชา พิณทอง

ส่วนที่ 2 แสดงถึงเอกลักษณ์ของจิตรกรรมอุบล อาทิ จิตรกรรมฝาผนังวัดทุ่งศรีเมือง วัดบ้านนาควาย

ส่วนที่ 3 แสดงถึงความมั่งคั่งของสถาปัตยกรรมอุบล เช่น สิมวัดแจ้ง สิมวัดพระเหลาเทพนิมิตร์ ภาพเก่าของวัดสิมวัดหลวง วัดป่าน้อย อาคารพานิชย์ในวันแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาดเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 แสดงถึงความมั่งคั่งของปฏิมากรรมอุบล อาทิ พระเหลาเทพนิมิตร พระเจ้าใหญ่
อินแปง พระแก้วบุษราคัม

ส่วนที่ 5 การละเล่นกลองคຸ້ມ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์อุบล

ส่วนที่ 6 แสดงถึงภูมิปัญญาด้านหมอลำ จนให้ฉายาว่าเป็นเมืองหมอลำ แสดงประวัติชีวิตและ
ผลงานของศิลปินแห่งชาติ จังหวัดอุบล 4 ท่านและหมอลำที่มีชื่อเสียงในอดีต-ปัจจุบัน
งบประมาณ 4,000,000 บาท

ห้องที่ 4 วิธีชีวิตชาวอุบล

แสดงถึงความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมของชาวอุบลที่ยึดมั่นในฮีต คองและศาสนา เนื้อหาแห่ง
เป็น 9 ส่วน

ส่วนที่ 1 แสดงประเพณีการเกิดของเด็ก พิธีกรรม เพลงกล่อมเด็ก

ส่วนที่ 2 แสดงประเพณีการบวชของชาวอีสาน

ส่วนที่ 3 แสดงประเพณีการแต่งงาน (กินดอง)

ส่วนที่ 4 แสดงประเพณีการค้ายทั้งประชาชนและเจ้านาย พระเถระ (ประเพณีการทำศพแบบ
นกหัสดีลิงค์)

ส่วนที่ 5 แสดงถึงภูมิปัญญาด้านการทอผ้า ลวดลายผ้า วิวัฒนาการการแต่งกายของหญิง ชาย
ในอดีต - ปัจจุบัน

ส่วนที่ 6 แสดงถึงวิถีการกิน อาหาร พิษผักอีสาน

ส่วนที่ 7 แสดงถึงยารักษาโรคที่ปรากฏ

ส่วนที่ 8 แสดงถึงเอกลักษณ์ของการสร้างบ้านเรือน การจัดสรรเนื้อที่ใช้สอย

ส่วนที่ 9 แสดงถึงวิถีการทำมาหากิน การทำเกลือ การจับปลาในแถบลุ่มน้ำมูล การทำนา ฯลฯ

งบประมาณ 4,000,000

ห้องที่ 5 ห้องราชภัฏ

แสดงถึงประวัติความเป็นมาของสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ตั้งแต่ครั้งเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู
จนได้สถาปนาเป็นสถาบันราชภัฏ

เนื้อหาแบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ส่วนที่ 2 ที่มาของนามราชภัฏ

ส่วนที่ 3 ก่อนจะเป็นสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี (พ.ศ.2458-2535)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งบประมาณ 4,000,000 บาท¹

ภาพที่ 3.5 ทักษิณากาชาดด้านในบริเวณทางเดินส่วนห้องพักโรงแรม

¹ สำนักศิลปวัฒนธรรม เอกสาร โครงการจัดตั้งนิทรรศการถาวรด้านการศึกษาและวัฒนธรรมภายในอาคารศิลปวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมและพิธีกรรม สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี 2540. การนำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.1.2 สำนักพิพิธภัณฑสถานและวัฒนธรรมการเกษตร

ภาพที่ 3.6 มุมมองด้านหน้าโครงการบริเวณสระน้ำ

ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน เปิดทำการเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2540

ทิศเหนือ	ติดกับ ถนนพหลโยธิน
ทิศใต้	ติดกับ ถนนวิภาวดีรังสิต
ทิศตะวันออก	ติดกับ คลองบางเขน
ทิศตะวันตก	ติดกับ ถนนงามวงศ์วาน

โครงการก่อสร้างอาคารสำนักพิพิธภัณฑสถานและวัฒนธรรมการเกษตร ถือกำเนิดในช่วงปี พ.ศ. 2535 เป็นช่วงที่รัฐบาลริเริ่มการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติงบประมาณเป็นงบผูกพันระหว่างปี 2535-2538 ในวงเงินทั้งสิ้น 89,135,000 บาท (ไม่รวมค่าติดตั้งวัสดุอุปกรณ์)

โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นอาคารที่แสดงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมด้านสถาปัตยกรรมไทยที่นับวันจะสูญหายไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงขอความร่วมมือจากกรมศิลปากร ออกแบบอาคารซึ่งกรมศิลปากรได้มอบหมายให้ นายลอง สมิตมาน สถาปนิกอาวุโสประจำกองออกแบบสถาปัตยกรรมเป็นหัวหน้าคณะ ซึ่งปกติจะออกแบบอาคารแก่หน่วยงานของราชการที่ต้องการอาคารลักษณะของสถาปัตยกรรมไทยและสถาปัตยกรรมร่วมสมัย

แนวความคิดขั้นต้น จะดำเนินการก่อสร้างต่อจากอาคารหอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไปทางด้านหลัง (ทิศตะวันตก) เนื่องจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องการพื้นที่สำหรับกิจกรรมหลากหลาย สถาปนิกจึงแยกพื้นที่ใช้สอยเป็นกลุ่มอาคาร 4 หลัง ดังนี้

1. อาคารโรงละคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาคารนิทรรศการ
3. อาคารศูนย์ค้นคว้าวิจัย-ห้องสมุด
4. อาคารศูนย์ค้นคว้าวิจัย-ห้องโสตทัศนูปกรณ์

การแยกอาคารออกเช่นนี้จะสะดวกแก่การใช้งาน เป็นไปตามหลักการออกแบบ คือลดความเด่นของอาคารบริวาร ซึ่งเทียบได้กับศาลารายที่เคียงโบสถ์ วิหาร และยังสะดวกในการแบ่งส่วนก่อสร้างตามงบประมาณที่ได้รับ

ในการออกแบบกลุ่มอาคารที่จะเกิดขึ้นใหม่ สถาปนิกพยายามที่จะเก็บเอกลักษณ์ของความเป็นไทยไว้ และเก็บเอกลักษณ์เฉพาะของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เข้าไว้ด้วย ลักษณะความเป็นไทยนอกจากจะอยู่ที่ตัวอาคารแล้ว ยังเพิ่มเติมด้วยนุชบก ซ่อฟ้า ประดับฐานนุชบกมาลาเข้าไปเป็น ครั้งแรกสถาปนิกได้ยึดรูปแบบอาคารใหม่ให้กลมกลืนกับสภาพพื้นที่และรูปแบบสถาปัตยกรรมของอาคารเดิม คือ อาคารหอประชุมใหญ่

นอกจากกลุ่มอาคาร 4 หลัง ศาลานุชบก นุชบกมาลาแล้วยังมีเวทีแสดงกลางแจ้งและลานจอดรถ ศาลานุชบกแยกส่วนจากอาคารอื่นมีขนาดกว้าง 2 เมตร ยาวทั้งสิ้น 54 เมตร ข้างหน้ามีนุชบกมาลาประดิษฐานพระนามาภิไธยย่อ "สร" ซึ่งตัวอักษรเป็นแก้วเป่ามีกระจกปิดช่องนุชบกโดยรอบ นุชบกปิดทองประดับกระจกมีขนาดสูงถึง 6 เมตร มองเห็นเด่นสง่าแต่ไกล ฐานรองรับนุชบกสูงข้างละ 12 เมตร มีที่มาจากรูปเสือนาค ที่อาคารโรงละครซึ่งเป็นอาคารหลังแรก มีสัญลักษณ์ ได้แก่ ชูมพญานาค หน้าทางเข้าโรงละครทั้งสองด้านประดับตรามหาวิทยาลัย ส่วนบนหลังคาโรงละครด้านข้างมีช่องคูหาข้างละ 4 ช่อง ประดับภาพปูนปั้นรูปเทพเจ้าประจำธาตุทั้ง 4 ทรงเกวียนภาคต่างๆ (เหมือนกันทั้ง 2 ด้าน) กล่าวคือ เทพแห่งดินทรงเกวียนภาคเหนือ เทพแห่งน้ำทรงเกวียนภาคใต้ เทพแห่งลมทรงเกวียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เทพแห่งไฟทรงเกวียนภาคกลาง สถาปนิกมีความคิดว่า ธาตุทั้ง 4 คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ มีความสำคัญต่อการเกษตรโดยตรงและเกวียนก็เป็นสัญลักษณ์ของการเกษตรด้วย

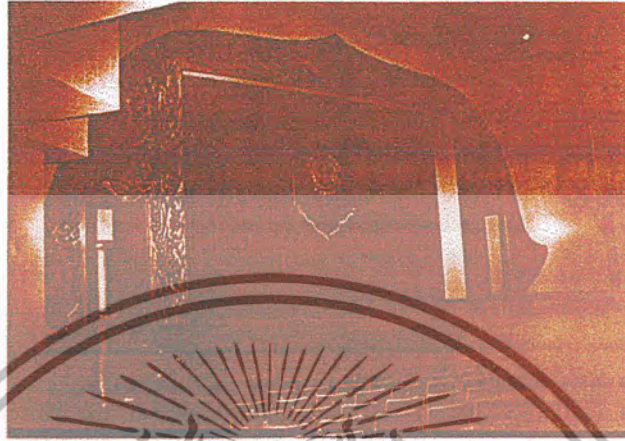
ที่ผนังทั้ง 2 ข้างตรงทางเข้าอาคารโรงละครประดับด้วยไม้สักแกะเป็นรูปรวงข้าวเรียงกันยาว 16 เมตร สูงประมาณ 6-8 เมตร เมื่อเข้าไปในโรงละคร รวงข้าวแกะสลักทั้งสองข้างจะเป็นเสมือนอ้อมแขนโอบผู้คนที่เข้าไปให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ด้านขวาของอาคาร โรงละครมีห้องประทับสำหรับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์เพื่อพักพระราชอิริยาบถหรือพระอิริยาบถ

บริเวณรอบกลุ่มอาคารปลูกต้นไม้โดยเก็บรักษาต้นไม้ที่ขึ้นอยู่เดิมในพื้นที่ก่อสร้างซึ่งเคยเป็นบริเวณบ้านพักข้าราชการในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และปลูกต้นไม้ที่มีลักษณะเป็นไทยเสริมด้วย เช่น ต้นตาล ต้นกล้วย ชงโค ตะแบก (ซึ่งมีดอกสีม่วงอันเป็นที่ประจักษ์วันพระราชสมภพในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) ด้านหลังนุชบกมาลา มีชุ้มไม้เลื้อยอัญชัน พื้นสนามปลูกหญ้าตั้งตัวอย่างเกวียนภาคต่างๆ

พื้นที่ส่วนที่เหลือด้านหลังกลุ่มอาคารอาจใช้เป็นพื้นที่
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญตเห็นไปเซประเษชนดานการค้ำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนุรักษ์พันธุ์ไม้ด้านการเกษตรแบบไทยๆ และอาจจัดตลาดนัดพันธุ์ไม้ จัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรม พื้นที่บริเวณนี้จึงเป็นทั้งที่พักผ่อนและพื้นที่เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้วยในขณะเดียวกัน นอกจากนี้ บริเวณคูน้ำด้านข้างอาจจัดตลาดน้ำแสดงการดำรงชีวิตแบบไทยอีกอย่างหนึ่ง เป็นการคืนวัฒนธรรมที่ยังคงมีคุณค่าสู่เมืองและเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมด้านการเกษตรอีกด้วย

ภาพที่ 3.7 ภายในโรงละครของพิพิธภัณฑ

ภาพที่ 3.8 ด้านหน้าโรงละครบริเวณชายบัตร์เจ้าชม

ก. องค์ประกอบของโครงการ

สามารถแบ่งองค์ประกอบของโครงการได้ ดังนี้

- ฝ่ายบริหาร
- ฝ่ายวิชาการ
- ฝ่ายพิพิธภัณฑ
- ฝ่ายเทคนิค

ข. กิจกรรมของพิพิธภัณฑ

1. รวบรวมดูแลและสงวนรักษาเทคโนโลยีการเกษตรในมัยต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เทคโนโลยีการเกษตร ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ เครื่องมือทำนาโบราณ , ความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการเกษตร

- วิธีการทำนาในแบบต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2. จัดแสดงวัฒนธรรมการเกษตร เพื่อเผยแพร่แก่ประชาชน
3. สนับสนุนและเผยแพร่เกี่ยวกับการเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
4. เป็นสถานที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและวิกฤตการณ์ของการเกษตร
5. รวบรวมข้อมูลเอกสารวัฒนธรรมการเกษตรเพื่อเปิดเป็นศูนย์กลางเอกสารด้านการเกษตรของประเทศไทย
6. เป็นสถานที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ค. ระบบเทคนิคการจัดแสดง

การจัดแสดงแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 จัดแสดงนิทรรศการถาวร จัดให้เข้าชมโดยโถงกลางและเดินชมกระจายตามห้อง ใช้ชิ้นงานและวัตถุจริงในการจัดการแสดงมีการควบคุมอุณหภูมิด้วยเครื่องปรับอากาศให้คงที่อย่างสม่ำเสมอ

ส่วนที่ 2 จัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียน จัดการแสดงโดยผู้เข้าชมงานจากห้องหนึ่งสู่ห้องหนึ่ง ใช้ผนังที่ขยับเขยื้อน โถงใหญ่เป็นช่วงๆ ตัวงานแขวนซึ่งยึดกับผนัง

ส่วนที่ 3 ส่วนการจัดแสดงกลางแจ้ง ใช้จัดแสดงสภาพการดำเนินชีวิต , กิจกรรม , พิธีกรรม เพื่อให้ให้นักศึกษาตลอดจนประชาชนได้เข้าใจและสัมผัสกับการทำนาของจริง ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจและผูกพันรักกับการเกษตรของไทยมากขึ้น

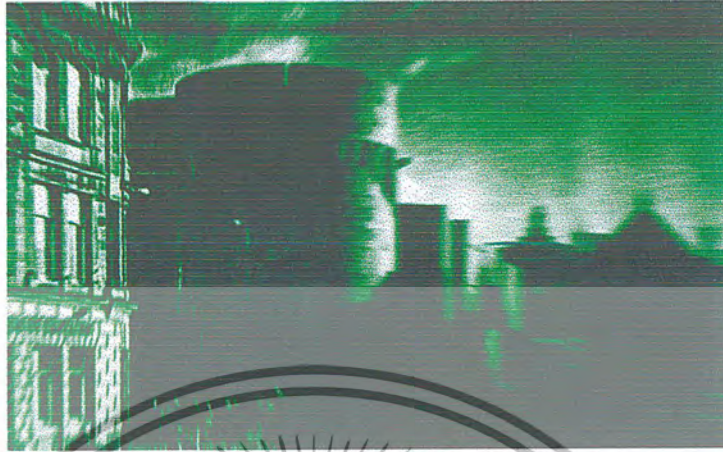

ภาพที่ 3.9 การจัดแสดงภายในส่วนพิพิธภัณฑ์ แสดงประวัตินุคคณสำคัญในวงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 การศึกษาอาคารตัวอย่างในต่างประเทศ

อาคารพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ สก็อตแลนด์

ภาพที่ 3.10 อาคารพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ สก็อตแลนด์

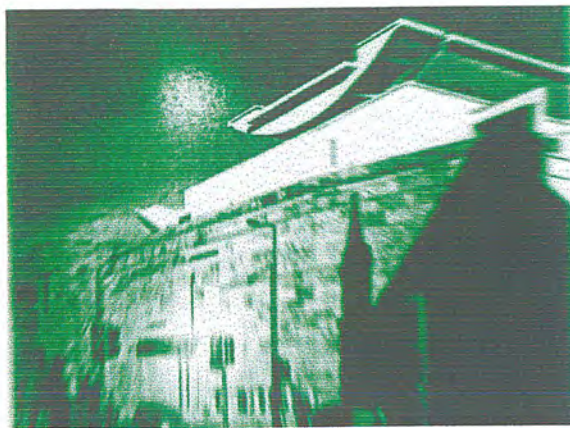
ที่ตั้ง : เมืองเอดินเบิร์ก ประเทศสก็อตแลนด์

สถาปนิก : เบนสัน+พอร์ไซค์

ตัวอาคารโดดเด่นด้วยลักษณะทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ข้างเคียง และสถาปัตยกรรม ผนังภายนอกเป็นสีเหลืองอ่อน ผสมกับหินทรายสีชมพู ซึ่งกลมกลืนกับหินตัดทรงสี่เหลี่ยมแบบเอดินเบิร์ก ผนังหินดังกล่าวเป็นเสมือนเกราะป้องกันโครงสร้างคอนกรีตภายในซึ่งเชื่อมต่อกับหลังคาที่เว้าลงเหมือนแอ่งกะทะ

ตัวอาคารมีความสูงใกล้เคียงกับอาคารข้างเคียงทั้งสองด้าน ไม่ว่าจะเป็นอาคารยุคกลางสไตล์วิกตอเรียทางทิศใต้ หรือพิพิธภัณฑ์แห่งชาติวงศักรัตแลนด์ ทางด้านทิศตะวันออก พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เป็นอาคารยุคกลางศตวรรษที่ 19 ออกแบบโดยกัปตัน ฟอว์ก ในรูปแบบฟลอเรนทีน ซึ่งเบนสัน+พอร์ไซค์ ได้ประยุกต์รูปแบบฐานหินตัดตามแบบของฟอว์ก มาใช้ในส่วนฐานของอาคาร

สิ่งที่โดดเด่นที่สุดคือ โครงสร้างทรงกระบอก ซึ่งเชื่อมผนังด้านนอกของอาคารด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกเข้าด้วยกัน อาคารส่วนนี้ตั้งอยู่บริเวณมุมถนนแชมเบอร์ส บรรจบกับสะพานพระเจ้าจอร์จที่ 4 และกลายเป็นจุดหมายตา ณ จุดตัดของถนน 5 สายนี้ไปโดยปริยาย และมุมนี้เองที่เจาะเป็นประตูทางเข้าหลักจากหัวมุมถนนแชมเบอร์ส

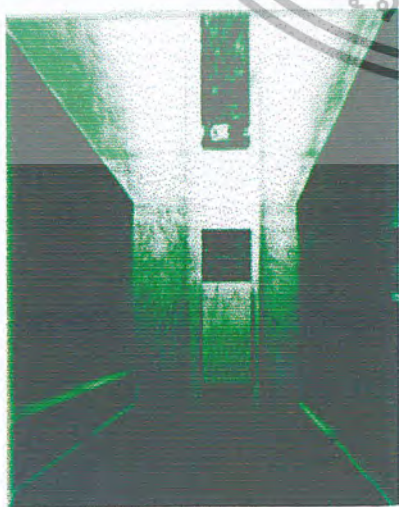

ภาพที่ 3.11 ด้านหน้าของอาคารพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ

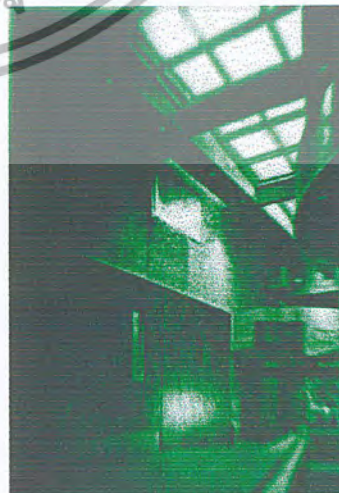
เมื่อข้ามสะพานเข้ามาถึงด้านในเส้นทางจะนำผู้ชมขึ้นบันไดหินทางซ้ายหรือทางลาด ผ่านทางเดินแคบยาว ซึ่งเพดานค่อนข้างต่ำ และมีมือทึบ ก่อนจะไปพบแสงสว่างที่สุดทางเดิน ซึ่งนำเข้าสู่ห้องโถง แสงสว่างดังกล่าวเกิดจากแสงที่สาดส่องลงมายังโต๊ะประชาสัมพันธ์ ด้านกำเนิดของแสงมาจากด้านบนของอาคาร ผ่านกระจกโปร่งแสง ลงมาสู่โถงสามเหลี่ยมฮอว์ธอร์นเดน

หน้าต่างขนาดใหญ่ด้านตะวันตก ช่วยเพิ่มพื้นที่สว่างจากแสงภายนอกและเป็นจุดที่สามารถมองไปยังโบสถ์เกรย์ฟรายอาร์ต โบสถ์ดังกล่าวเป็นอาคารยุคหลายโกธิค สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1638

ฮอว์ธอร์นเดน เป็นศูนย์กลางหลักในตัวอาคาร เป็นสถานที่เล่าเรื่องราวของประเทศสกอตแลนด์ตั้งแต่ยุคก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน แต่ละยุคอยู่ในอาคารแต่ละชั้น โดยเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ (พืชและสัตว์) และมนุษยวิทยา อยู่ชั้นใต้ดิน เรื่องราวยุคกลางและยุคเรอเนซองส์ อยู่ที่ชั้นกราวนด์ และของสะสมจากสมัยศตวรรษที่ 18, 19 และ 20 อยู่ที่ชั้นบน ของสะสมนี้ประกอบด้วยวัตถุ ซึ่งสะสมโดยภัณฑารักษ์ สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน อาทิ งานรวมประกอบอาหาร ซึ่งหายากตามตำรับสกอต ทั้งยังมีกรจัดแสดงวัตถุตั้งแต่ขนาดเล็กจัพวกเพชรพลอย ไปจนถึงเครื่องจักรขนาดใหญ่จากยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม

ภาพที่ 3.12 ทางเดินที่ทำให้เกิดมุมมองเฉาะ

ภาพที่ 3.13 ช่องแสดงจากด้านบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในแต่ละชั้นมีรูปแบบการตกแต่งที่แตกต่างกัน ชั้นใต้ดินใช้หินแบบโบราณอย่างยุคโรมัน พิคติช หรือเก่ากว่านั้น เพื่อให้ดูเหมือนกับใต้ถุนโบสถ์ หินที่นำมาใช้นั้นไม่ได้ทำการกะเทาะหรือแต่งผิวแต่อย่างใด

อาคารชั้นนี้ ยังเป็นที่จัดแสดงแผ่นพับของผู้คนยุคสำริด เครื่องประดับยุคต้นๆ ทั้งยังมีเรื่องราวทางภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์รวมอยู่ด้วย

ส่วนพื้นชั้นกรวดเป็นที่แสดงการกำเนิดของชนชาติสกอต ซึ่งเกิดจากการผสมผสานของชนชาติๆ เช่น แองเกิล ไวกิง แองโกล และเซลต์ ภายใต้การปกครองระบบราชาธิปไตยอันยุ่งเหยิง วัตถุที่จัดแสดงในส่วนนี้ หลายชิ้นมีขนาดเล็กแต่มีคุณค่าสูง โดยจัดแสดงในซุ้มที่เจาะเข้าไปในผนังหิน

เหนือขึ้นไปเป็นชั้นแสดงยุคจักรวรรดิ และยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม เพื่อแสดงการแผ่ขยายความเจริญ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อสหราชอาณาจักรตระหนักถึงความอุดมสมบูรณ์ของสก๊อตแลนด์ และนำไปใช้ประโยชน์ในอังกฤษ

บริเวณนี้คือที่ตั้งเครื่องจักรขนาดใหญ่ อาทิ เครื่องจักรไอน้ำยักษ์นิวโคเมน ซึ่งมีความสูงเท่ากับอาคาร ซึ่งจัดแสดงอยู่ในส่วนถาวรอันเป็นจุดที่ได้รับแสงสว่างจากหลังคาด้านบน นอกจากนี้ยังมีวัตถุจัดแสดงอื่นๆ ทั้งขนาดใหญ่และเล็กให้ชมอีกด้วย

ตัวห้องโถงเครื่องจักรนี้ รายล้อมไปด้วยการจัดแสดง ซึ่งมีที่ว่างมากมายให้ได้ชื่นชมวัตถุชิ้นเล็กชิ้นน้อย ขณะที่ทางเดินด้านหนึ่งเป็นห้องจัดแสดงดีเฮลิยม ส่วนด้านตรงข้ามเป็นการจัดแสดงวงกลม บนชั้นที่ 5 เป็นการจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา และเครื่องเงิน และชั้นที่ 6 เป็นห้องสะสมสิ่งของศตวรรษที่ 20 ซึ่งมีห้องจัดแสดงทรงกลมขนาดเล็กเป็นห้องฉายภาพยนตร์และห้องดีเฮลิยมเป็นธนาคารความทรงจำ ส่วนของสะสมได้มาจากสาธารณชน และบุคคลสำคัญจากสมัยของ 4 รัชกาล นายกรัฐมนตรี โทนี แบลร์ ขึ้นไป

เหนือขึ้นไป เป็นลานหลังคาชั้นแรก ซึ่งไปถึงได้โดยบันไดเวียนหรือลิฟต์สร้างเป็นลมหิมะตามธรรมชาติแบบสกอต สุดท้ายเป็นลานหลังคาชั้นบน ซึ่งทำเป็นแบบชั้นลอยภายในส่วนโค้งของหลังคา บริเวณชั้นหลังคาหรือคาเฟ่นี้ ผู้ชมสามารถมองเห็นจุดอื่นๆ ของตัวเมืองได้อย่างแจ่มชัด นั่นคือมองผ่านโครงสร้างทรงกระบอกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ จะเห็นภูเขาตาสเซิลเครกตระหง่าน ขณะที่ยอดคอมของมหาวิทยาลัยเอดินเบิร์ก ตรงสุดถนนแซมเบอร์ตันด้านตะวันออก ก็เป็นฉากหน้าของภูเขาไฟอาเธอร์ส ซิตและซอลส์เบอร์รี เกรกส์ ส่วนทางตอนเหนือเป็นทะเล ซึ่งบางช่วงของจุดที่เรียกว่า Firth of Forth นั้นถูกบดบังโดยแนวอาคารของเมืองเก่า

เมื่อเดินตามทางลงมาแต่ละชั้นของตัวอาคาร ผู้ชมสามารถสัมผัสได้ถึงพลังความคิดในการสร้างสรรค์ ที่แห่งนี้แต่ละคนมีโอกาสกำหนดเส้นทางของตัวเองไปสู่สมบัติ และลานโล่งต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

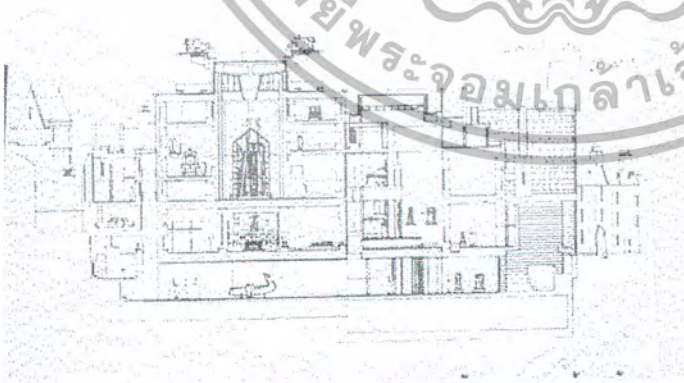

ภาพที่ 3.14 ผังบริเวณพิพิธภัณฑ์

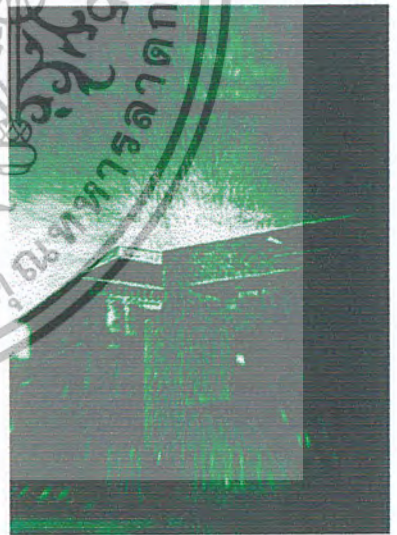
- ผังบริเวณ
- a พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสกอตแลนด์
- b พิพิธภัณฑสถานแห่งราชวงศ์สกอตแลนด์
- c พื้นที่เก่าของมหาวิทยาลัย (โอลด์วูด)
- d คณะนักบวชฟรานซิสกัน
- e บริสโต เพลซ
- f ถนนแชมเบอร์ส
- g สะพานพระเจ้าจอร์จที่ 4
- h คาสเซิล แกรก
- j เซนต์จัสตัส เคิร์ก

ภาพที่ 3.15 ภาคตัดอาคารมองทางด้านใต้

ภาพที่ 3.16 ภาคตัดอาคารมองทางด้านตะวันตก

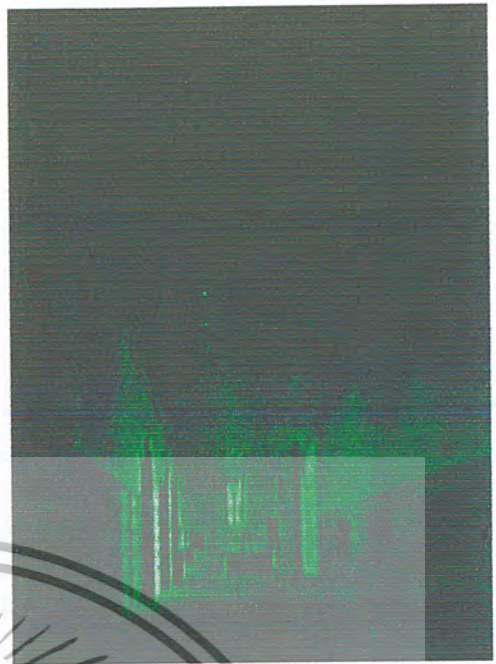

ภาพที่ 3.17 จากถนนแชมเบอร์ส มองผ่านพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสกอตแลนด์ จะเห็นพิพิธภัณฑ์แห่งราชวงศ์สกอตแลนด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.18 ส่วนตกแต่งทางสถาปัตยกรรม ทำให้เกิดแสงเงาที่น่าสนใจ

ภาพที่ 3.19 โถงทางเข้าที่แคบยาว มองเห็นแสงสว่างอยู่เบื้องหน้า

ภาพที่ 3.20 ช่องแสงส่วนตกแต่ง

ภาพที่ 3.21 แสดงผังชั้นต่างๆ ของพิพิธภัณฑ์

1. ประตูหลัก
2. เส้นทางสู่ห้องโถง
3. อาณาจักรแห่งสกอตแลนด์
4. โบสถ์ยุคกลาง
5. เดอะ เกลตส์
6. ศูนย์ค้นคว้า
7. ชุดปฏิวัติอุตสาหกรรม
8. พื้นที่โล่งในฮอว์ธอร์นเดน
9. คลังเครื่องเงิน
10. เครื่องปั้นดินเผาสกอต
11. ที่โล่ง
12. คาเฟ่
13. ลิฟต์
14. สถานที่จัดแสดงนิทรรศการ
15. ห้องประชุมบอร์ด

สถาปัตยกรรม สำหรับอาคารพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CASE STUDY

การวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

รายการ	อาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี	สำนักพิพิธภัณฑสถานและวัฒนธรรมเกษตร	อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สก๊อตแลนด์	สรุปหลักเกณฑ์ ที่เลือกมาใช้ในโครงการ
7.ที่ว่างภายใน	 ส่วนใหญ่เป็นนิทรรศการและAUDITORIUM	 ส่วนใหญ่เป็นนิทรรศการ		ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ และค้นคว้าตำรา
8.ที่ว่างภายนอก	 ส่วนใหญ่เป็นเส้นทางสัญจร	 ส่วนใหญ่เป็นการจัด Land scape		เป็นส่วนของ ภูมิทัศน์และทางสัญจรของโครงการ
9.รูปทรง				นำรูปทรงของสถาปัตยกรรมโดยรอบมาผสมผสาน โดยยึดแม่แบบได้แก่การถ่ายทอดรูปทรงของโบราณสถาน นำมาประยุกต์เป็นสถาปัตยกรรมร่วมสมัย
10.สังคมและกายภาพ	การวางผังอาคารเนื่องจากพื้นที่จำกัด จึงวางผังเป็นอาคารหลังเดียวซ้อนชั้น	การวางผังอาคารยึดหลักแนวความคิดของหมู่เรือนไทย โดยออกแบบให้อาคารแต่ละหลังแยกกันเป็นกลุ่ม	การวางผังเป็นลักษณะอาคารเดี่ยวเนื่องจากมีพื้นที่จำกัด	นำเอกลักษณ์ของโบราณสถานที่มีอยู่ในพื้นที่มาประยุกต์ใช้
11.แนวความคิด	1. เน้นเอกลักษณ์ของอีสาน บางบอกถึงความซื่อสัตย์ อดทน นุ่มนวล โดยแสดงออกมาในสถาปัตยกรรมอีกสถานประยุกต์ 2. ออกแบบให้เกิดฟังก์ชันการพึ่งพาตัวเองได้ เคลื่อนไหว ยืดหยุ่นให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของ	1. นำแนวความคิดของการออกแบบโบสถ์-วิหารมาใช้ ซึ่งผู้ออกแบบพยายามไม่ตัดคล้องกับเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ส่วนอื่น 2. ใช้แนวความคิดและความเป็นอยู่ของชาวบ้านท้องถิ่นมาใช้กับโครงการ	ตัวอาคารยึดลักษณะทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ข้างเคียง และสภาพภูมิทัศน์สร้างจุดเด่นด้วยรูปทรงเลขาคณิต และวางแผนเพื่อบังคับการเดินทางของผู้ชมเพื่อสร้างกิจกรรม	1. นำเอกลักษณ์ของโบราณสถานที่มีอยู่ในพื้นที่มาประยุกต์ใช้ 2. ใช้การออกแบบรูปทรงทางสถาปัตย์เพื่อประโยชน์ ส่งเสริมคุณค่าของวัตถุจัดแสดง โดยการคิดพื้นที่จัดวางไว้ล่วงหน้า
12.ข้อดี-ข้อเสีย	ข้อดี 1. มีการใช้แสงจากธรรมชาติเข้ามาช่วย 2 ทำให้เห็นสภาพความเป็นจริงของวัตถุ ข้อเสีย 1. การจัด Zone ไม่ต่อเนื่องในการชม 2. การจัด Circulation เกิด Close Circulation. 3. พื้นที่จัดแสดงไม่แตกต่างจากห้องทั่วไปทำให้วัตถุดูไม่โดดเด่น	ข้อดี 1. มีการใช้แสงจากธรรมชาติเข้ามาช่วย 2 ทำให้เห็นสภาพความเป็นจริงของวัตถุ ข้อเสีย 1. การจัด Zone ไม่ต่อเนื่องในการชม 2. การจัด Circulation เกิด Close Circulation.	ข้อดี 1. มีการใช้แสงจากธรรมชาติเข้ามาช่วย 2 ทำให้เห็นสภาพความเป็นจริงของวัตถุ 3. การออกแบบ Circulation โดยจงใจให้เกิดกิจกรรมหลากหลายในการเข้าชม ข้อเสีย 1. Circulation สลับซับซ้อนและเกิด Close section	ข้อดี 1. มีการใช้แสงจากธรรมชาติเข้ามาช่วย 2 ทำให้เห็นสภาพความเป็นจริงของวัตถุ 3. การออกแบบ Circulation โดยจงใจให้เกิดกิจกรรมหลากหลายในการเข้าชม 4. แก้ปัญหาการจัดแสดงที่ต้องพึ่งพางานตกแต่งภายในเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศ

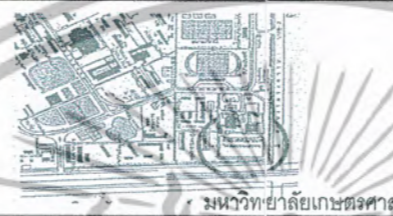

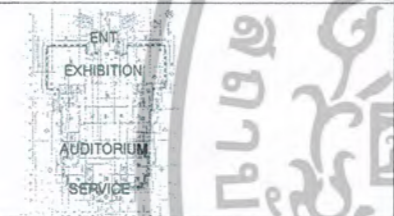

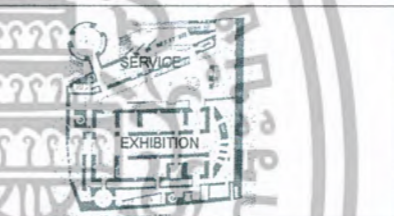
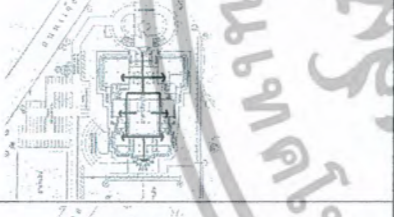
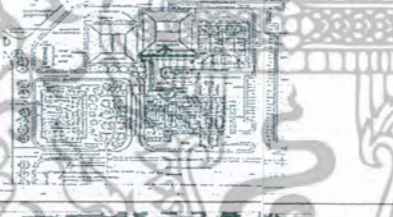

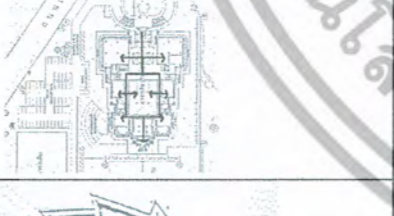
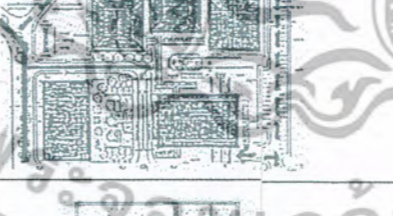
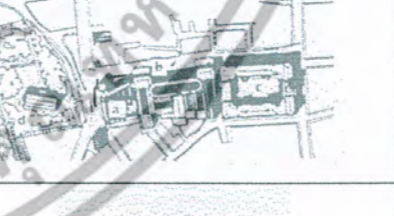

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CASE STUDY

การวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

รายการ	อาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี	สำนักพิพิธภัณฑสถานและวัฒนธรรมเกษตร	อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สก็อตแลนด์	สรุปหลักเกณฑ์ ที่เลือกมาใช้ในโครงการ
1.ที่ตั้งโครงการ	 สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี	 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	 เมืองเอดินเบิร์ก ประเทศสกอตแลนด์	 สถาบันราชภัฏ ศรีสะเกษ
2.องค์ประกอบ	1.สำนักงาน 2.ส่วนงานเจ้าหน้าที่ 3.ส่วนงานให้บริการ 4.โรงละคร 5.นิทรรศการ 6.ลานเอนกประสงค์ 7.ห้องเรียนรวม 8.ห้องพักส่วนโรงแรม	1.สำนักงาน 2.ส่วนงานเจ้าหน้าที่ 3.ส่วนงานให้บริการ 4.โรงละคร 5.นิทรรศการ 6.ลานเอนกประสงค์	1.สำนักงาน 2.ส่วนงานเจ้าหน้าที่ 3.ส่วนงานให้บริการ 4.นิทรรศการ 6.ส่วนบริการ	1.สำนักงาน 2.ส่วนบริการสาธารณะ 3.ส่วนวิชาการ 4.ส่วนบริการทางวิชาการ 5.ส่วนจัดแสดงและเทคนิค 6.ส่วนโรงละครกลางแจ้ง
3.การจัดวาง Zone	 ENT EXHIBITION AUDITORIUM SERVICE	 EXHIBITION ENT SERVICE	 SERVICE EXHIBITION	นำลักษณะการจัดวางโซนทั้งแบบซ้อนกัน และแบบแยกกันมาผสมผสานตามความเหมาะสม
4.ทางสัญจรภายใน				ใช้โถงกลางเป็นส่วนกระจายไปตามส่วนต่างๆ แล้ว จัดให้วนไปตามโครงการอย่างต่อเนื่องจนสิ้นสุดกิจกรรม
5.ทางสัญจรภายนอก				แยกทางเข้าหลักและทางบริการออกจากกันอย่างชัดเจน
6.ระบบสัญจร	 เป็นการกระจายไปตามห้องต่างๆ	 TWISTING CORRIDOR การเชื่อมต่อแบบต่อเนื่องไปตลอด	 การเชื่อมต่อแบบต่อเนื่องไปตลอด	นำแบบสัญจรแต่และแบบมาผสมผสานกัน ตามความเหมาะสมกับส่วนการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การศึกษาการดำเนินงานของโครงการ

3.2.1 การจัดรูปองค์กรและการแบ่งส่วนราชการ

3.2.1.1 หน้าที่และความรับผิดชอบของสถาบันศิลปะและวัฒนธรรม

ก. จัดกิจกรรมปลูกเร้าและเสริมสร้างคุณค่าทางวัฒนธรรมให้กับนิสิตนักศึกษา นักเรียน อาจารย์ ข้าราชการ และบุคคลทั่วไป ทั้งในลักษณะของการอบรม สัมมนา การแสดงบนเวทีจัดการประกวดทางวัฒนธรรม วัฒนธรรมสัญจร ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม เป็นศูนย์กลางส่งเสริมเผยแพร่อนุรักษ์ และฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้าน ศิลปین ข่างฝีมือ นำเอาวัฒนธรรมและทรัพยากรพื้นบ้านมาก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของจังหวัด และการศึกษาถึงคุณลักษณะพิเศษของรูปแบบวัฒนธรรมชุมชน ขยายผลและเสนอแนวความคิดที่อำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาประเทศ

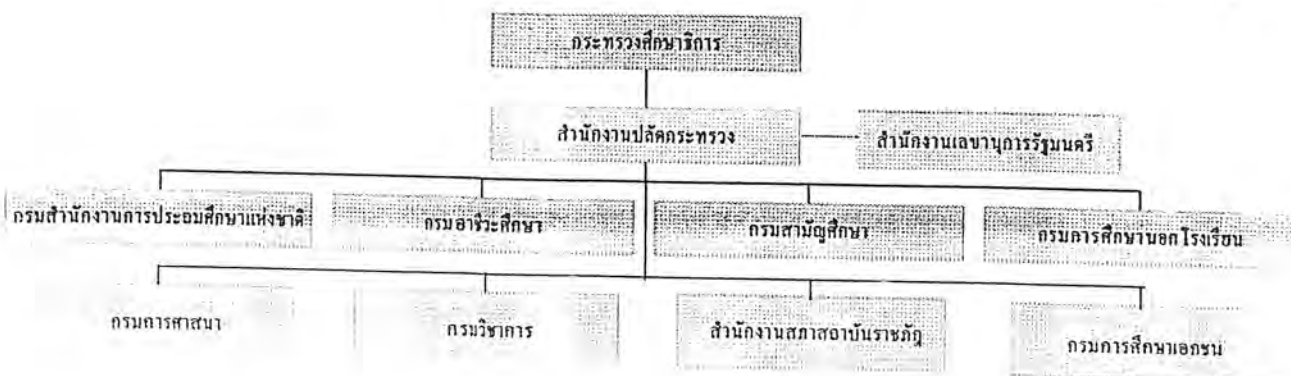
ข. ศึกษา ค้นคว้า ท้าวิจัย ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านและพัฒนาเทคโนโลยีศิลปาชีพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ค. เป็นหน่วยงานที่จัดทำพิธีกรรมที่คดชนวิทยา จัดแสดงศิลปหัตถกรรมเทคโนโลยีพื้นบ้าน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณี ฯลฯ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดศรีสะเกษ เป็นแหล่งข้อมูลทางศิลปและวัฒนธรรมสถาบันฯ จึงเป็นศูนย์กลางบริการข้อมูลทางศิลปและวัฒนธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

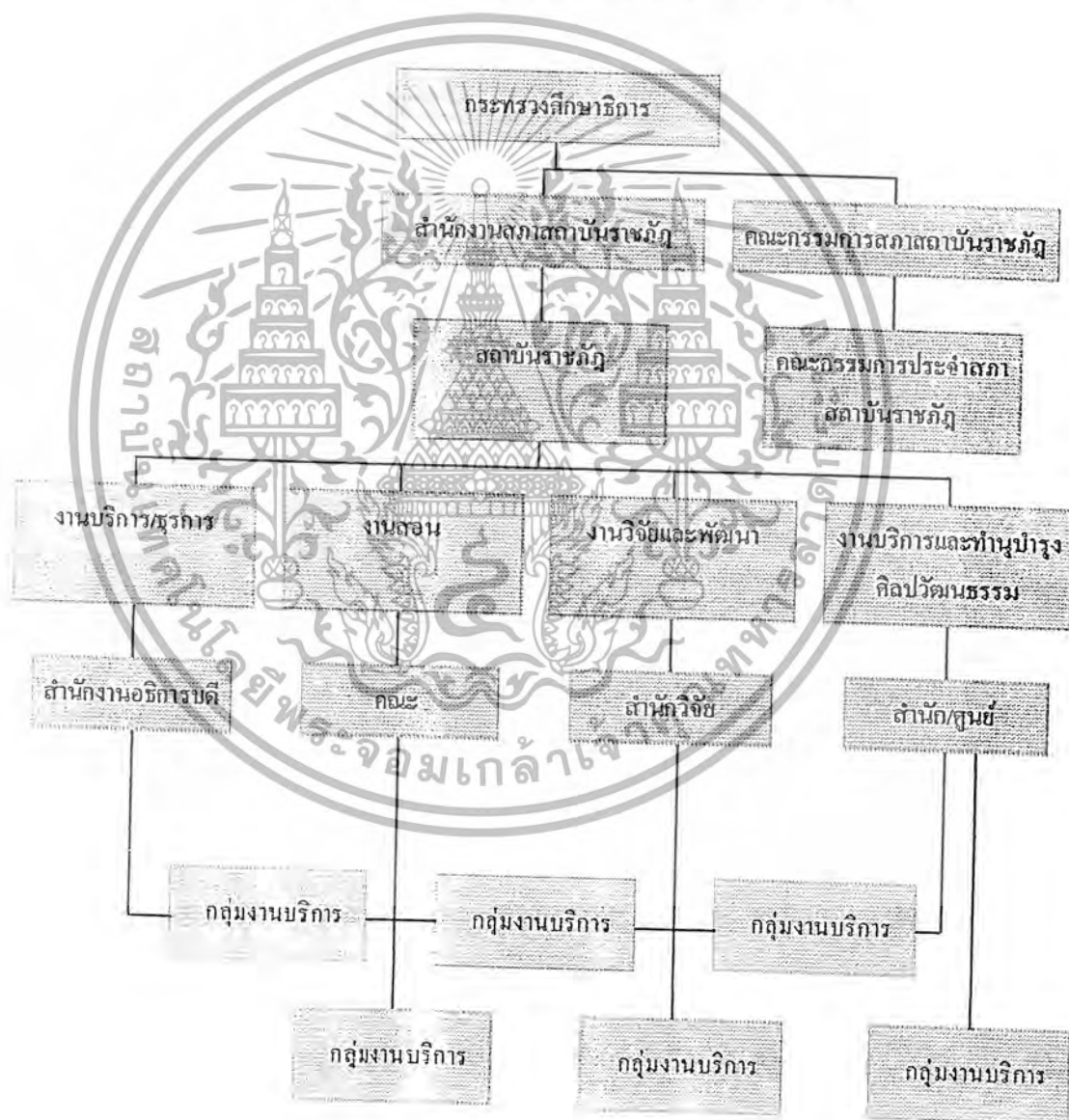
ง. เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั้งภายในและระหว่างประเทศ

จ. ให้บริการสารสนเทศทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนระดับต่างๆ ของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ และสถาบันศึกษาอื่นๆ

ฉ. และเพื่อให้กระบวนการศึกษาเป็นการทำความเข้าใจเรียนรู้ในชุมชนของตนเองเนื่องจากจังหวัดศรีสะเกษมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงจัดให้มีข้อมูลของการติดต่อสัมพันธ์ในส่วนท้องถิ่นระหว่างประเทศไทยโดยเฉพาะส่วนจังหวัดศรีสะเกษ และประเทศกัมพูชาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจริง แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงระหว่างมนุษยชาติ ลดปัญหาความขัดแย้งแนวชายแดนเพื่อความสงบสุขของประชาชน

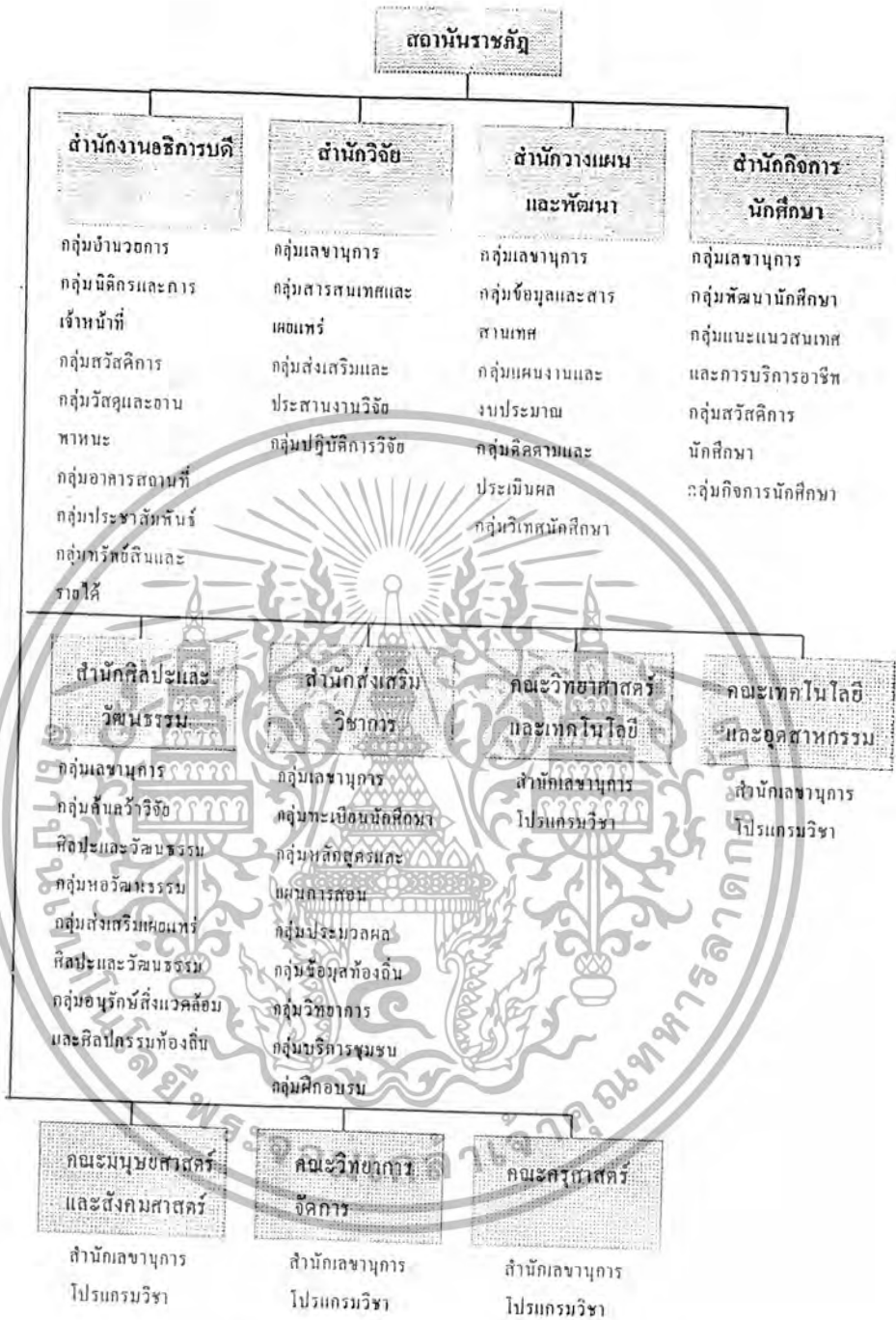

แผนภูมิที่ 3.1 การแบ่งส่วนการบริหารระดับประเทศ

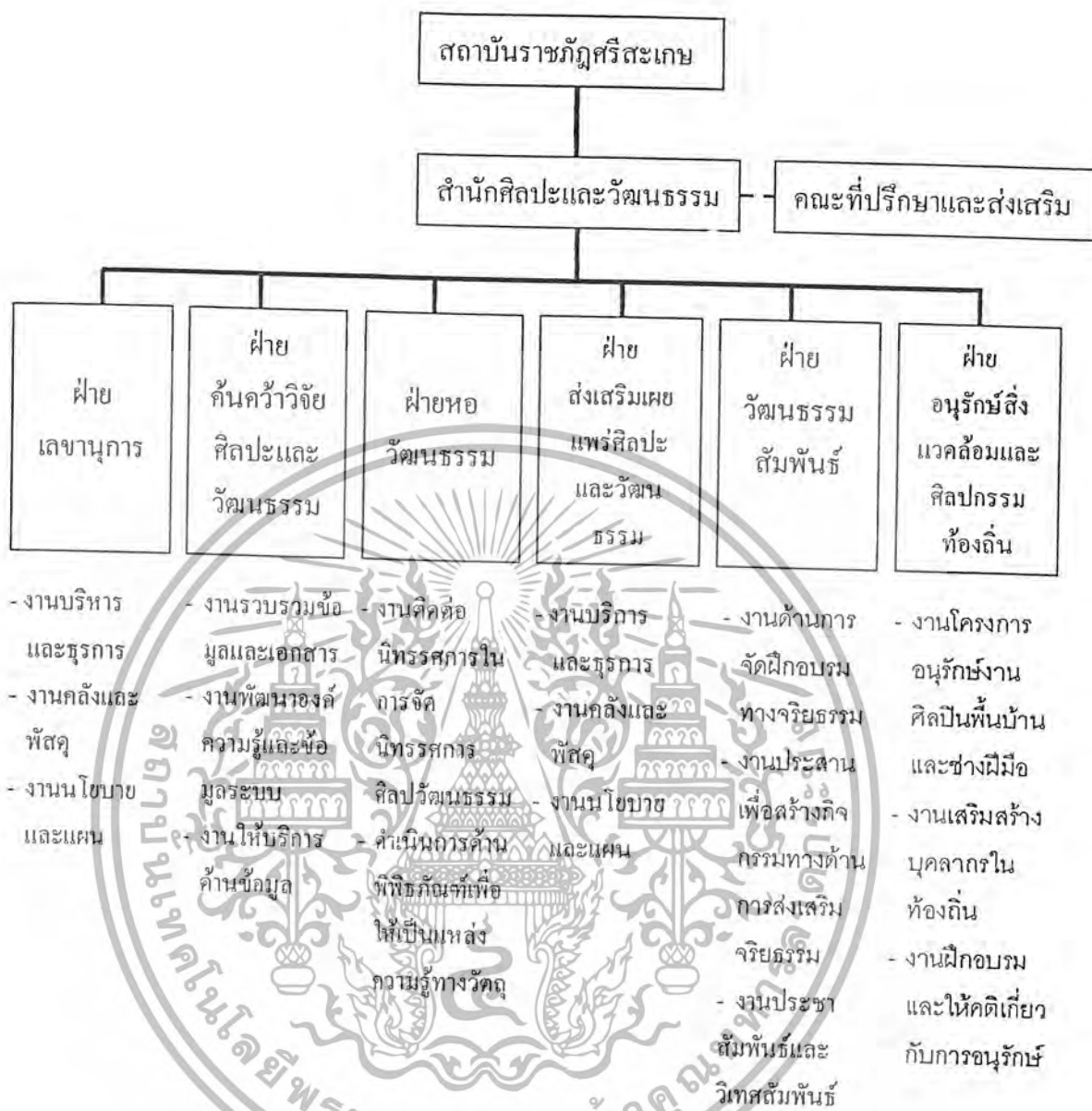
แผนภูมิที่ 3.2 การแบ่งส่วนการบริหารงานระดับกระทรวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.3 การแบ่งส่วนงานของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.4 การแบ่งส่วนงานของสำนักงานศิลปะและวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการจัดรูปองค์กร และการแบ่งส่วนราชการ เพื่อให้การบริหารงานของสถาบันดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการกระจายอำนาจตามลำดับชั้น ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายต่างๆ และกรรมการประจำสถาบัน โดยแบ่งส่วนราชการของสถาบันเป็น 6 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายเลขานุการ
2. ฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์
3. ฝ่ายคันทวีวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม
4. ฝ่ายหอวัฒนธรรม
5. ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
6. ฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น

ฝ่ายต่างๆ	<p><u>ฝ่ายเลขานุการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานบริหารและธุรการ ได้แก่ ประสานงานการบริการและสนับสนุนให้งาน
พาหนะ	<p>เห็นไปอย่างราบรื่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานคลังและพัสดุ ได้แก่ รับผิดชอบการเงินและบัญชี งานพัสดุและงาน - งานนโยบายและแผน ได้แก่ รับผิดชอบการวางแผนและงบประมาณ
	<p><u>ฝ่ายคันทวีวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมข้อมูลและเอกสารเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาและสิ่งแวดล้อม - พัฒนาองค์ความรู้และระบบข้อมูล - ให้บริการข้อมูล - รับผิดชอบงานศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล งานผลิตเอกสารทางวิชาการ
	<p><u>ฝ่ายหอวัฒนธรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สรรหาและจัดนิทรรศการ สำหรับหอศิลป์ และประสานงานในการจัดนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม - ดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งให้ความรู้ทางวัตถุ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและผู้สนใจทั่วไปทั้งในและนอกประเทศ - รับผิดชอบงานศิลปะท้องถิ่น งานคลังข้อมูลสำรองและทะเบียนงานพิทักษ์และซ่อมเสริม และงานอุทยานวัฒนธรรม <p><u>ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม</u></p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ดำเนินการจัดฝึกอบรม จัดประชุมและการบรรยายเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ศิลปกรรม จริยธรรม ภูมิปัญญาและสิ่งแวดล้อม
- รับผิดชอบงานสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดทำคลังข้อมูลเกี่ยวกับเสียง ภาพ เอกสาร วัฒนธรรมท้องถิ่น และทำหอประวัติบุคคลสำคัญในการรวบรวมค้นฉบับและจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่

- สรรหาและประสานงานการจัดศิลปะการแสดงและดนตรี

ฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์

- จัดกิจกรรมสนับสนุนทางด้านจริยธรรม ฝึกอบรม พัฒนาคุณธรรม
- ประสานความร่วมมือในการสนับสนุน และบูรณาการงานจริยธรรมในส่วนต่างๆ
- งานประชาสัมพันธ์และวิเทศสัมพันธ์ ได้แก่ ประสานงานติดต่อระหว่างสำนักและหน่วยงานองค์กรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

ฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น

- ดำเนินงาน โครงการอนุรักษ์ศาสนาประเพณีและภูมิปัญญาพื้นบ้าน เช่น โครงการอนุรักษ์ศึกษารวบรวมศิลปิน ช่างฝีมือ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน
- ดำเนินการอนุรักษ์และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์
- จัดและประสานงานฝึกอบรมและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์
- รับผิดชอบงานด้านศิลปะพื้นบ้านและงานฝีมือ งานปฎิสัมพันธ์ งานเสริมสร้างบุคลากรในท้องถิ่น งานหมู่บ้านวัฒนธรรมสาธิต

คณะที่ปรึกษาและส่งเสริมสำนักศิลป์และวัฒนธรรม

มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการบริหารแก่สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
- สนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานศิลปะและวัฒนธรรม
- แสวงหาแหล่งทุน และความช่วยเหลือจากภายนอกสถาบันราชภัฏ

3.2.2 กิจกรรมหลักของโครงการ

กิจกรรมหลักของโครงการที่เกิดขึ้นจะตอบสนองนโยบายหรือแนวคิดหลักของศูนย์วัฒนธรรมคือการศึกษาถึงตัวประสานความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งจะส่งผลถึงลักษณะของวัฒนธรรมที่ดำรงอยู่ ทำให้เกิดการขยายผลที่ตอบสนองนโยบายดังกล่าว และเป็นไปตามหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้กำหนดไว้ จึงสามารถจำแนกกิจกรรมของสำนักศิลปะวัฒนธรรมและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของศูนย์วัฒนธรรมไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงกิจกรรมและหน้าที่ของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ของโครงการ	กิจกรรมหลัก	หน้าที่รับผิดชอบ
1. เป็นศูนย์กลางส่งเสริมเผยแพร่งานอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้านเป็นแบบอย่างที่ดีของท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บรวบรวมรักษาและซ่อมแซมวัตถุข้อมูลที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น - จัดแสดงวัตถุข้อมูลในรูปแบบของนิทรรศการวัตถุจำลอง, ของจริง, เอกสารภาพถ่าย, แผนที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - งานส่งเสริมเผยแพร่ - งานอนุรักษ์ - งานนิทรรศการ - งานหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์ - งานวิชาการ - งานการศึกษา
2. ทำวิจัย ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านและพัฒนาองค์ความรู้ สร้างสรรแนวคิด วิสัยทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมวิเคราะห์และแจกแจงข้อมูลเพื่อให้สามารถศึกษาเพื่อความเข้าใจได้ง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - งานวิจัยและประเมินผล - งานส่งเสริมและเผยแพร่
3. จัดทำพิพิธภัณฑ์คตินวิทยา จัดแสดงศิลปจิตรกรรมเทคโนโลยีพื้นบ้าน ตลอดจนประเพณีต่างๆ ของชาวศรีสะเกษและส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแหล่งข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และทำวิจัยของบุคลากรภายในสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนางานศิลปอาชีพท้องถิ่น โดยการบริการบรรยายทางวิชาการและเทคโนโลยี - จัดกิจกรรมแสดงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น - จัดกิจกรรมเป็นกิจกรรมประกวดแข่งขัน กิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นการชักจูงเยาวชนให้เกิดความสนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - งานอาคารสถานที่ - งานนิทรรศการชั่วคราว - งานจัดแสดง
4. เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมของสถาบัน	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมกับหน่วยงานอื่นๆ หรือต่างท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ - การประชาสัมพันธ์
5. เป็นหน่วยงานที่ให้บริการ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้บริการด้านสิ่งพิมพ์ให้ 	<ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของโครงการ	กิจกรรมหลัก	หน้าที่รับผิดชอบ
ด้านสารสนเทศ ศิลปและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การสอนในระดับต่างๆ ของสถาบันฯ และสถานที่อื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ความรู้ และ ค้นคว้าจากคอมพิวเตอร์เก็บข้อมูล - จัดพิมพ์ข้อมูลเอกสาร เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลทางวัฒนธรรม	- งานสารบรรณ - งานการศึกษา
6 ให้บริการทางด้านศิลปวัฒนธรรมแก่ชุมชนในการจัดพิธีการต่างๆ	- จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในวาระโอกาสสำคัญต่างๆ	- นิทรรศการชั่วคราว - อาคารสถานที่

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมและมิติทางวัฒนธรรม

ปัจจุบันแนวโน้มของวิจัยเชิงวัฒนธรรมจะเป็นการศึกษาถึงเรื่องราวของวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรมทำให้ทราบว่า การดำเนินโครงการทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจะเกี่ยวกับการการเผยแพร่และสนับสนุนการวิจัยทางวัฒนธรรมดังกล่าวและเนื่องจากจังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีกลุ่มชนพื้นเมืองประกอบขึ้นจากหลายเชื้อชาติ สืบทอดมาแต่อดีต ดังนั้นจึงปฏิเสธไม่ได้เลยว่าวิถีชีวิตของชาวชุมชนจะต้องมีการปะปนกันระหว่างวัฒนธรรมหลายสาย และเมื่อพิจารณาจากความสงบเรียบร้อยของจังหวัดซึ่งไม่เคยมีเรื่องราวของการแบ่งชนชั้นต่างวัฒนธรรมกันจนเกิดความขัดแย้งรุนแรง แสดงว่า จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มีการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรมด้วยการบูรณาการทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นนี้ เป็นแนวคิดสำคัญที่เราจำเป็นต้องพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุที่ปัจจุบันความไม่ลงรอยกันระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชาประชาธิปไตย ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต แต่ในขณะที่จังหวัดศรีสะเกษซึ่งเป็นส่วนย่อยของสังคม และมีที่ตั้งอยู่ติดกับประเทศกัมพูชา ประชาชนในบริเวณนั้นสามารถพูดภาษาที่มีรากศัพท์มาจากภาษาเขมร และมีเชื้อสายบรรพบุรุษเป็นชาติเขมร มีวัฒนธรรมที่ปัจจุบันได้ผสมกลมกลืนกันจนไม่เกิดความแตกแยกภายในจังหวัด น่าจะเป็นกรณีตัวอย่างที่ควรเผยแพร่ให้ประชาชนทั้งชาวไทยและชาวเขมรหรือแม้แต่ประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ ได้เห็นว่า อันที่จริงแล้วคนไทยกับคนเขมรหรือแม้แต่ชนชาติเพื่อนบ้านอื่นๆ มีบรรพบุรุษ ซึ่งหมายถึงพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ น้อง สืบทอดเชื้อสายกันมาแต่เก่าก่อน จนถึงปัจจุบันแม้มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม แต่เราสามารถอยู่ร่วมกันได้ ดังประชาชนชาวศรีสะเกษ ซึ่งถือเป็นกรณีศึกษาถึงตัวประสานทางวัฒนธรรมที่สามารถทำให้ความแตกต่างทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัฒนธรรมไม่เป็นอุปสรรคต่อการอยู่ร่วมกัน และองค์ความรู้เหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา
ซึ่งทางออกของความขัดแย้งระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี

ในการเริ่มต้นเป้าหมายนี้จึงควรเริ่มมาจากการที่ จัดทำกรวิจัยทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นหน้าที่
หลักอันหนึ่งของศูนย์วัฒนธรรมโดยใช้ประเด็นนี้ทำการศึกษา เผยแพร่ สร้างเจตคติอันดีต่อมุมมอง
ของประชาชนในชาติจนส่งผลถึงทำที่ วิสัยทัศน์ในการกำหนดนโยบายระหว่างประเทศเกิดเป็น
ความตั้งมั่นในการประสานประโยชน์ ถ้อยทีถ้อยอาศัย และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะส่งผลดีต่อ
ทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง

3.2.3.1 ส่วนการจัดการแสดง (นิทรรศการ)

แบ่งการจัดการแสดงออกเป็น 2 ลักษณะ

3.2.3.1(ก) ส่วนงานนิทรรศการถาวร

3.2.3.1(ข) ส่วนงานนิทรรศการหมุนเวียน

3.2.3.1(ค) ส่วนงานนิทรรศการถาวร

มีหัวข้อในการจัดแสดงดังต่อไปนี้

ก. วัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำมูล ก่อนจะมาเป็นศรีสะเกษ

จัดแสดงวัฒนธรรมในบริเวณแอ่งโคราช เฉพาะที่ราบบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ ลุ่มแม่น้ำมูล โดยจะแสดงเกี่ยวกับบริบททางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม
ในแถบลุ่มแม่น้ำมูล ก่อนการตั้งเมืองศรีสะเกษ ซึ่งจะมีเรื่องราวของปราสาทขอม เรื่องราวของวัฒน
ธรรมการก่อสร้างปราสาท ความหมายเชิงจักรวาล ความสำคัญ แนวคิด เป็นต้น

ข. “ศรีนครลำดวน” (ศรีสะเกษยุคสร้างบ้านแปงเมือง)

จัดแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์ในยุครวมพลพรรคก่อสร้างสร้างเมือง
โดยนำเสนอในบริบทของ

ข(1) โบราณคดี เรื่องราวของร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของบรรพบุรุษ
ของชาวศรีสะเกษ

ข(2) ประวัติศาสตร์ ประวัติของการรวบรวมผู้คน การปกครอง
ในยุคนั้น

ข(3) สังคมและวัฒนธรรม เรื่องราวของกลุ่มชนพื้นเมืองที่
ดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ เขมร ลาว ส่วย เขอร์ ซึ่งแต่ละกลุ่มชนจะนำเสนอสาระเกี่ยวกับ
วิถีชีวิตความเป็นอยู่ สถาปัตยกรรมท้องถิ่น ประเพณีพิธีกรรม ภาษา ศิลปหัตถกรรม การแต่งกาย
ดนตรี นาฏศิลป์ การหาเลี้ยงชีพ

ค. ศรีสะเกษ ปัจจุบันและอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำเสนอสภาพปัจจุบันและโอกาสในอนาคต โดยมีสาระของ การปกครอง อาชีพของชาวศรีสะเกษ ข้อมูลทางประชากรและสังคม โครงสร้างทางเศรษฐกิจ แหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติ ประเพณีและการละเล่น

3.2.3.1(ข) ส่วนงานนิทรรศการหมุนเวียน เป็นส่วนที่ใช้จัดแสดงในเวลาสั้นๆ ประมาณ 2 เดือนต่อครั้งและตามกำหนดการของทางสถาบันราชภัฏที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดติดต่อกันตลอดทั้งปี คำนึงถึงการแสดงที่ดึงดูดเร้าใจผู้เข้าชมให้มากที่สุด อาจมีการใช้แสงเสียงประกอบคำบรรยายด้วย

3.2.3.2 สรุปกิจกรรมหลักของโครงการ ประกอบด้วย

ก. กิจกรรมการจัดนิทรรศการ มีการจัดนิทรรศการถาวร แสดงวัตถุจำลอง, ภาพถ่าย, วัตถุจริง, แผนที่, เอกสารในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์

การจัดนิทรรศการหมุนเวียนตามปฏิทินกิจกรรมของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ภายใต้การกำหนดทิศทางเป้าหมายโดยคณะปฏิบัติงานของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม อาจดำเนินการจัดนิทรรศการโดยเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ หรือองค์กรนิสิตสถาบันราชภัฏ

ข. กิจกรรมการแสดง

ลักษณะของการจัดกิจกรรมการแสดงของสถาบัน แบ่งออกได้ดังนี้

- ร่วมงานกับหน่วยงานศิลปวัฒนธรรมอื่นๆ
- กิจกรรมแสดงของนิสิตชมรมต่างๆ ในสถาบันราชภัฏ
- กิจกรรมหลักเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีในรูปแบบของการจัดแสดง

อาทิ นาศิลป์ ดนตรีไทย การละเล่นท้องถิ่น ฯลฯ

- กิจกรรมการแสดงสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมให้บริการเช่นสถานที่แก่เอกชนหรือหน่วยงาน เป็นการทำได้ให้ศูนย์อีกทางหนึ่ง

ง. กิจกรรมอบรมสัมมนา

มีลักษณะการบริการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ บริการแก่สังคม

จ. กิจกรรมให้บริการ ห้องสมุดและโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ

มีลักษณะเป็นห้องสมุดทางวัฒนธรรม

ฉ. กิจกรรมการบริหารงานสถาบันศิลปะและวัฒนธรรม

เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายมีการทำงานเป็นไปตามเวลาราชการ

ช. กิจกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- ส่วนจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและสิ่งพิมพ์ สื่อทางการศึกษา

3.2.4 การศึกษาและวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ

3.2.4.1 การศึกษาและวิเคราะห์ประเภทของผู้ใช้โครงการ

จากการศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง และการเปรียบเทียบ สามารถแบ่งผู้ใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

ก. ผู้ให้บริการ (ผู้ใช้ประจำ) ได้แก่ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ทำหน้าที่บริหารงาน แบ่งออกเป็น

- ฝ่ายเลขานุการ
- ฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์
- ฝ่ายค้นคว้าวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม
- ฝ่ายหอวัฒนธรรม
- ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
- ฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น

เจ้าหน้าที่และบุคลากรของสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมทำหน้าที่ดำเนินงานโครงการให้เป็นที่ไปด้วยความเรียบร้อย ดูแลให้คำแนะนำแก่ประชาชน ผู้ชมและผู้สนใจรวมทั้งค้นคว้ารวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ข. ผู้เข้ารับบริการ (ผู้ใช้ชั่วคราว)

ผู้เข้าชม

ก. นักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มที่ต้องการหาความสำราญจากการเข้าชมเป็นประการหลัก มีความสนใจในเรื่องราวที่จัดแสดงอย่างละเอียด ส่วนใหญ่จะเข้าชมเพียงครั้งเดียวแล้วจากการเข้าชมส่วนมากจะเป็นวันธรรมดา

- ประชาชนทั่วไป เป็นกลุ่มพฤติกรรมคล้ายกับนักท่องเที่ยว คือเป็นการมาเพื่อเป็นการพักผ่อนหาความสำราญ ต้องการสิ่งแปลกใหม่ มากกว่าเพื่อการศึกษา การเข้าชมส่วนใหญ่มักจะเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์หรือวันหยุดราชการ

- นักเรียน นักศึกษา พระภิกษุ เป็นกลุ่มที่ต้องการจะเข้ามาศึกษาค้นคว้าเป็นส่วนใหญ่ มีความสนใจในเรื่องสิ่งแปลกใหม่ เป็นการชมเพื่อการพัฒนาสมอง การจัดการแสดงควรประกอบด้วยบรรยายทางวิชาการเพื่อการศึกษาถึงลักษณะของการเข้าชม ส่วนมากจัดเป็นกลุ่ม

ผู้มาติดต่อ ศึกษาค้นคว้า

เป็นบุคคลที่มาติดต่อกับทางหน่วยงาน เพื่อขอเอกสารข้อมูลต่างๆ กับ

เจ้าหน้าที่หรือการเข้าชมเป็นหมู่คณะ โดยให้เจ้าหน้าที่บรรยายประกอบ ได้แก่ นักวิชาการ นักค้น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนการใดๆ ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คว่ำทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ที่ทำการค้นคว้าไม่สนใจในการจัดแสดง แต่มุ่งเน้นเนื้อหาของวัตถุที่จัดแสดง ส่วนพิพิธภัณฑ์จะเป็นส่วนสำคัญที่สุดสำหรับคนเหล่านี้ ใช้เวลานาน

แขกหรือบุคคลสำคัญ

การเข้าชมของบุคคลเหล่านี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ มีภูมิหลังหรือไม่ มี อาจเป็นแขกรับเชิญของทางสถาบันศิลปะวัฒนธรรมในการจัดนิทรรศการพิเศษ การเข้าชมจะเป็นไปตามมารยาทเป็นส่วนใหญ่ เพราะอาจเป็นแขกของทางราชการหรือบุคคลที่จะเข้ามาใช้อาคารเพื่อความสำราญ เป็นต้น

ก. วัตถุจัดแสดง

ตามลักษณะของพิพิธภัณฑ์การจัดแสดงถาวรจะต้องมีการจัดนำวัตถุ เข้า – ออก นับตั้งแต่ขานรับของ จนถึงต้องมีการทำหน้าที่ทำทะเบียนวัตถุ และส่งให้ฝ่ายศิลป์ถ่ายรูป และนำเข้าสู่คลังพิพิธภัณฑ์เพื่อรอการจัดแสดง โดยเฉพาะในส่วนของงานจัดนิทรรศการชั่วคราว วัตถุที่จัดแสดงได้รับการเข้ายืมหรือการบริจาคจากผู้อื่น วัตถุบางประเภทเป็นต้นฉบับที่มีคุณค่า โดยเฉพาะทางสังคม จึงต้องมีการสงวนเก็บรักษาอย่างดี ก่อนนำจัดแสดงหรือเอาออกนอกพิพิธภัณฑ์

ตารางที่ 3.4 แสดงการศึกษาถึงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการจากวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการใช้โครงการ
1. ผู้ใช้บริการ (ผู้ใช้ประจำ)	- เพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- เจ้าหน้าที่ บุคลากรทั้งฝ่ายบริหารงานและฝ่ายดำเนินการสถาบันศิลปะและวัฒนธรรม	- เพื่อให้บริการแก่ผู้มาเข้าชมทั่วไปและคอยให้ความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อและแขกของโครงการ
2. ผู้รับบริการ (ผู้ใช้ชั่วคราว)	- เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน
ก. ผู้เข้าชม	- ไม่สนใจรายละเอียดของวัตถุที่จัดแสดง
- ประชาชนทั่วไป	- ต้องการศึกษารื่องราวต่างๆ
- นักเรียน นักศึกษา	- มีความสนใจในเรื่องสิ่งแปลกใหม่
- นักท่องเที่ยว	- ต้องการคำบรรยายทางวิชาการ
ข. ผู้มาติดต่อ ศึกษาค้นคว้า	- เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน
- ส่วนราชการหรือบุคคลในวงการ	- มีความสนใจในเรื่องราวของการจัดแสดง
- นักวิชาการ	- ติดต่องานราชการเข้าร่วมการค้นคว้า
- บุคคลทั่วไป	- วิจัยประชุมสัมมนา
ง. <u>แขกของศูนย์วัฒนธรรม</u>	- เข้าชมเพื่อศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล
	- ศึกษารายละเอียดใช้เวลานาน
	- ไม่สนใจส่วนเทคนิคการจัดแสดง
	- ติดต่อข้อมูลเอกสารต่างๆ เข้าฟังการบรรยายหรือรับการอบรมพิเศษรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย
	- รับเชิญเป็นประธานในพิธีต่างๆ
3. วัตถุจัดแสดง	- นำไปศึกษา วิเคราะห์ วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการใช้โครงการ
	- นำไปจัดแสดง

3.2.4.2 การศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

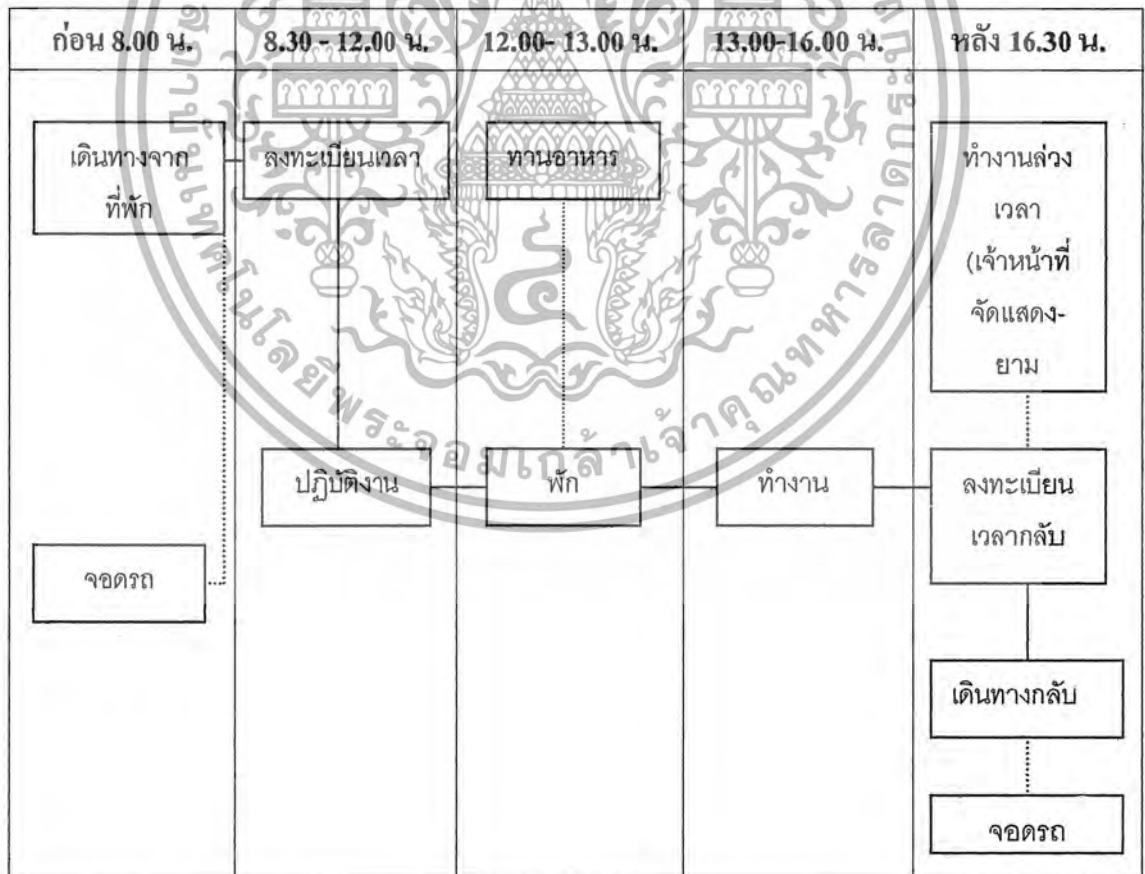
ก. ผู้ให้บริการ

ลักษณะและพฤติกรรมในการมาทำงาน โดยรถยนต์ส่วนตัว หรือรถประจำทาง ถึงเวลาประมาณ 8.00 น. เข้าสู่สำนักงาน เพื่อลงเวลาในการทำงานและทำภารกิจส่วนตัวก่อนเริ่มลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งทางเข้าออกของเจ้าหน้าที่แยกออกจากทางเข้าของผู้เข้าชมเพื่อความสะดวกในการเข้าชมและการควบคุมของเจ้าหน้าที่

เวลาทำการของโครงการ

ตามระเบียบการข้าราชการจะเริ่มปฏิบัติงานกันไม่ช้ากว่า 8.30 น.และเลิกงานเวลา 16.30 น. พักกลางวัน 12.00 น.- 13.00 น.ทุกวัน สำหรับพนักงานบางตำแหน่งที่ต้นสังกัดกำหนดเวลาเลิกงานต่างไปจากเวลาปกติของทางราชการ ให้มาทำงานตามเวลาที่กำหนดในการทำงาน พนักงานที่มีตำแหน่งต่ำกว่าหัวหน้าหน่วยงานต้องลงเวลากลับพร้อมลงชื่อด้วย

แผนภูมิที่ 3.5 แสดงเวลาทำการของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

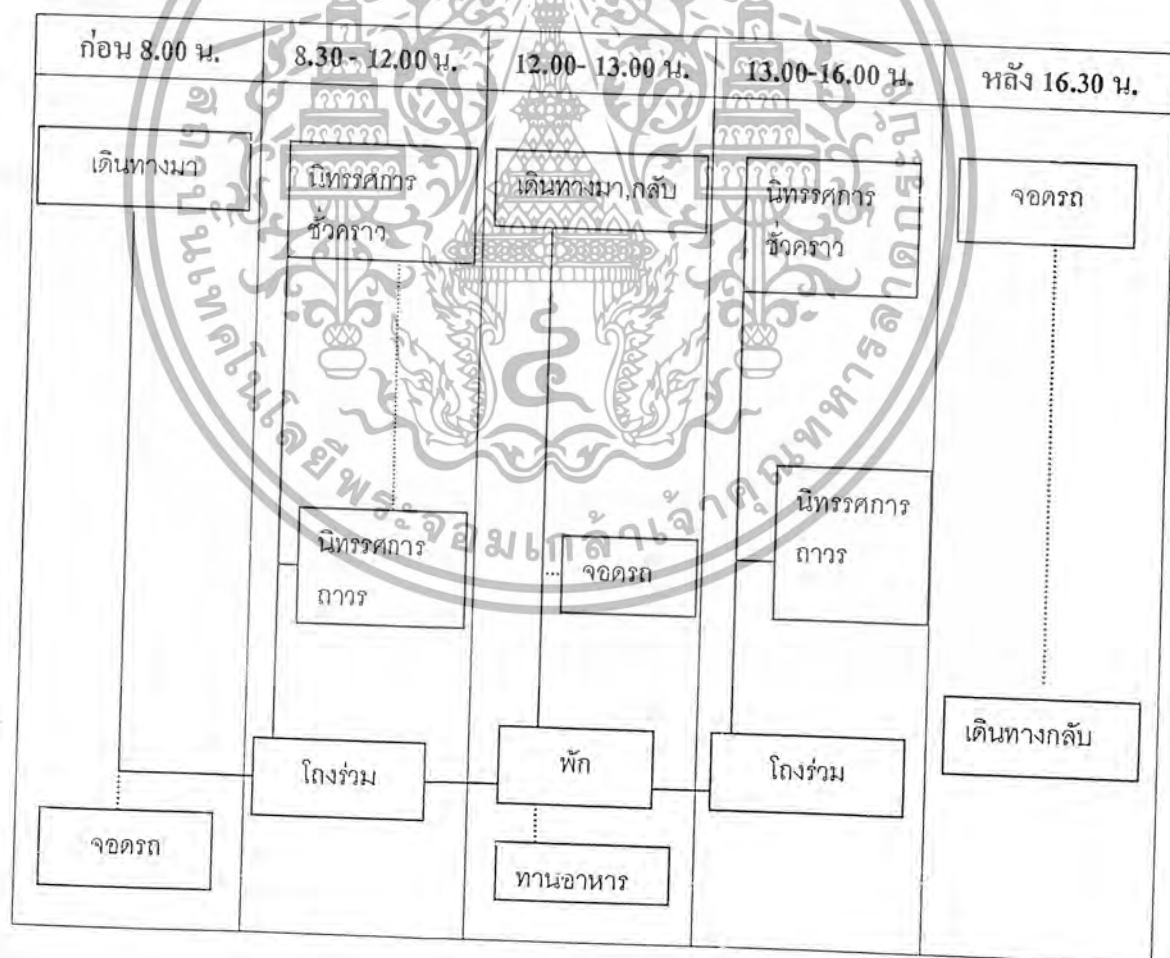
ข. ผู้รับบริการ แบ่งออกได้เป็น

ผู้เข้าชม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- มาเป็นส่วนตัว โดยรถโดยสารรับจ้าง
- มาเป็นหมู่คณะ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา กลุ่มทัศนอาจรและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งกลุ่มหนึ่งจะมาเป็นหมู่คณะ ไม่เกิน 200 คน (จากการสำรวจ)

ผู้ชมเมื่อมาถึงโครงการ จะเข้าสู่อาคารโดยบริเวณทางเข้า ซึ่งเป็นส่วนรวมคนเพื่อกระจายไปยังจุดต่างๆ คือ โรงละคร ร้านค้า ร้านอาหาร โถงทางเข้า และส่วนการจัดแสดงงาน การข้างโถงนี้เพื่อการสอบถามเจ้าหน้าที่และการพักผ่อน ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 15 นาที ถ้ามาเป็นหมู่คณะจะเข้าสู่ห้องบรรยายหรือส่วนของโรงละครก่อน เพื่อที่จะทำการฟังบรรยายสรุป แล้วจึงเข้าสู่ส่วนของการจัดแสดง

ผู้ชมจะใช้เวลาต่างกันตามความสนใจมากหรือน้อย ระยะเวลาในการชมต่อเนื่องเฉลี่ยประมาณ 1-2 ชม.เมื่อเที่ยวพอจะออกจากส่วนแสดง จากนั้นจะไปสู่ส่วน ร้านค้าขายของที่ระลึก และร้านอาหาร

แผนภูมิที่ 3.6 แสดงพฤติกรรมของผู้เข้าชมโครงการที่เป็นส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการใช้โครงการ
	- นำไปจัดแสดง

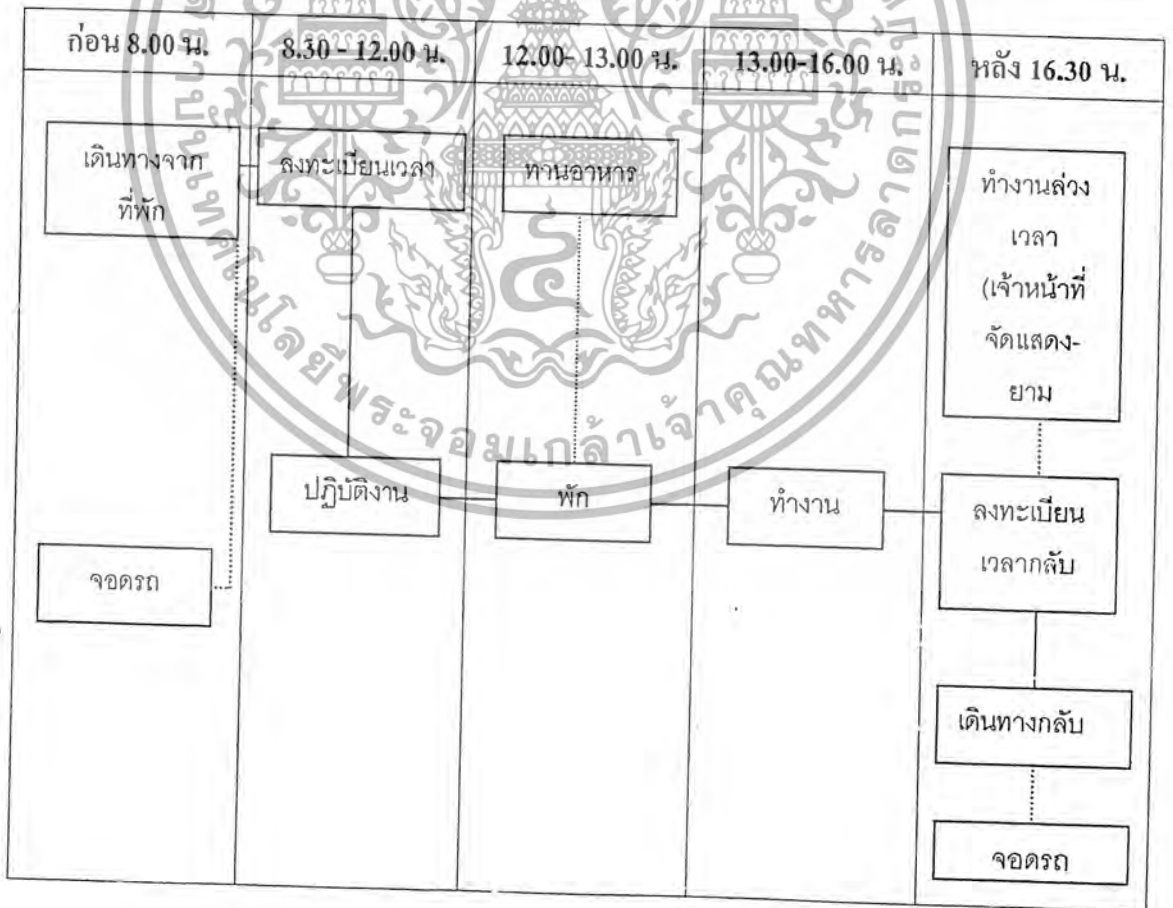
3.2.4.2 การศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

ก. ผู้ให้บริการ

ลักษณะและพฤติกรรมในการมาทำงาน โดยรถยนต์ส่วนตัว หรือรถประจำทาง ถึงเวลาประมาณ 8.00 น. เข้าสู่สำนักงาน เพื่อลงเวลาในการทำงานและทำธุรกิจส่วนตัวก่อนเริ่มลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งทางเข้าออกของเจ้าหน้าที่แยกออกจากทางเข้าของผู้เข้าชมเพื่อความสะดวกในการเข้าชมและการควบคุมของเจ้าหน้าที่

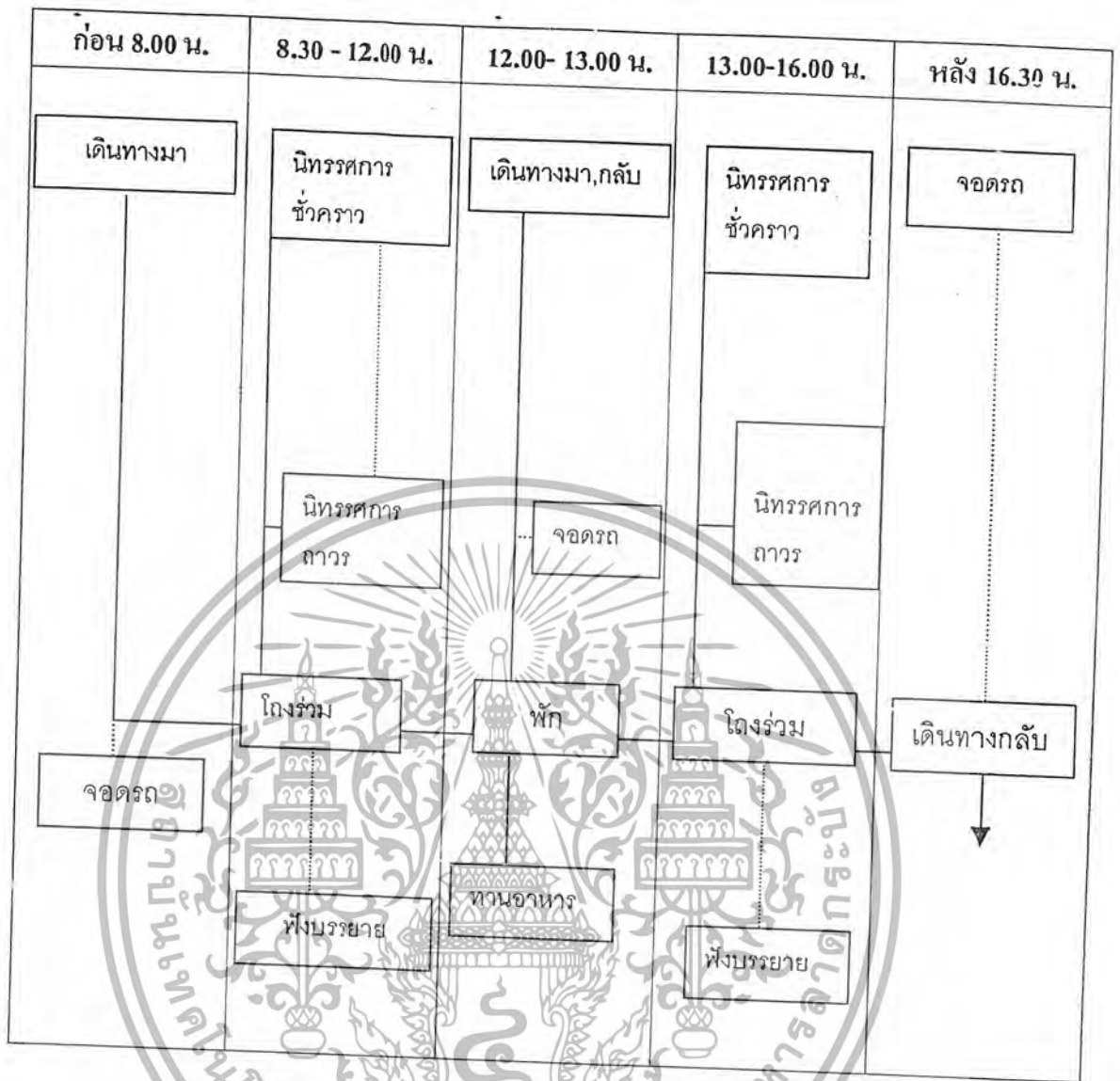
เวลาทำการของโครงการ

ตามระเบียบการข้าราชการจะเริ่มปฏิบัติงานกันไม่ช้ากว่า 8.30 น. และเลิกงานเวลา 16.30 น. พักรกลางวัน 12.00 น.- 13.00 น.ทุกวัน สำหรับพนักงานบางตำแหน่งที่คืนสังกัด กำหนดเวลาเลิกงานต่างไปจากเวลาปกติของทางราชการ ให้มาทำงานตามเวลาที่กำหนดในการทำงาน พนักงานที่มีตำแหน่งต่ำกว่าหัวหน้าหน่วยงานต้องลงเวลากลับพร้อมลงชื่อด้วย

แผนภูมิที่ 3.5 แสดงเวลาทำการของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยนาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

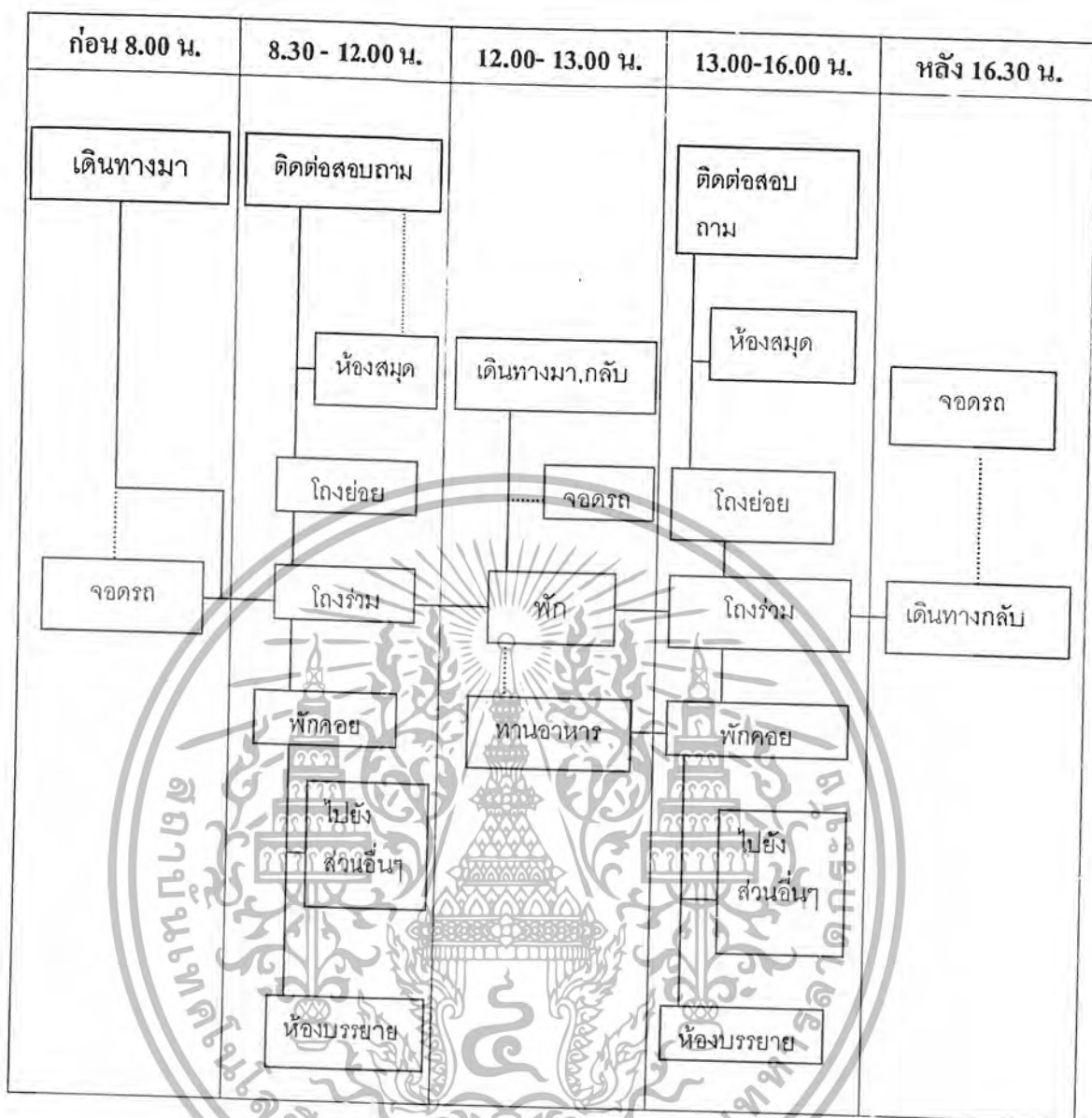

แผนภูมิที่ 3.7 แสดงพฤติกรรมของผู้เข้าชมโครงการที่เป็นหมู่คณะ

- ผู้มาติดต่อ, นักศึกษาคั่นคว่า, นักวิชาการ, นักวิจัยคั่นคว่า

นักวิชาการเป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานในเรื่องราวที่จัดแสดงเป็นอย่างดี ประสงค์ของคนกลุ่มนี้ เพื่อศึกษาวัตถุเปรียบเทียบ คั่นคว่ายกข้อมูลประกอบการวิจัยของตนเอง ไม่คำนึงถึงการจัดแสดงมากนัก ดังนั้นโครงการจึงจัดให้มีบริการการศึกษา เช่น การจัดการบรรยายหรือการให้บริการข้อมูลห้องสมุดของฝ่ายการศึกษาหรือฝ่ายวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.8 แสดงพฤติกรรมของนักวิชาการ,นักค้นคว้า

- ผู้เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา

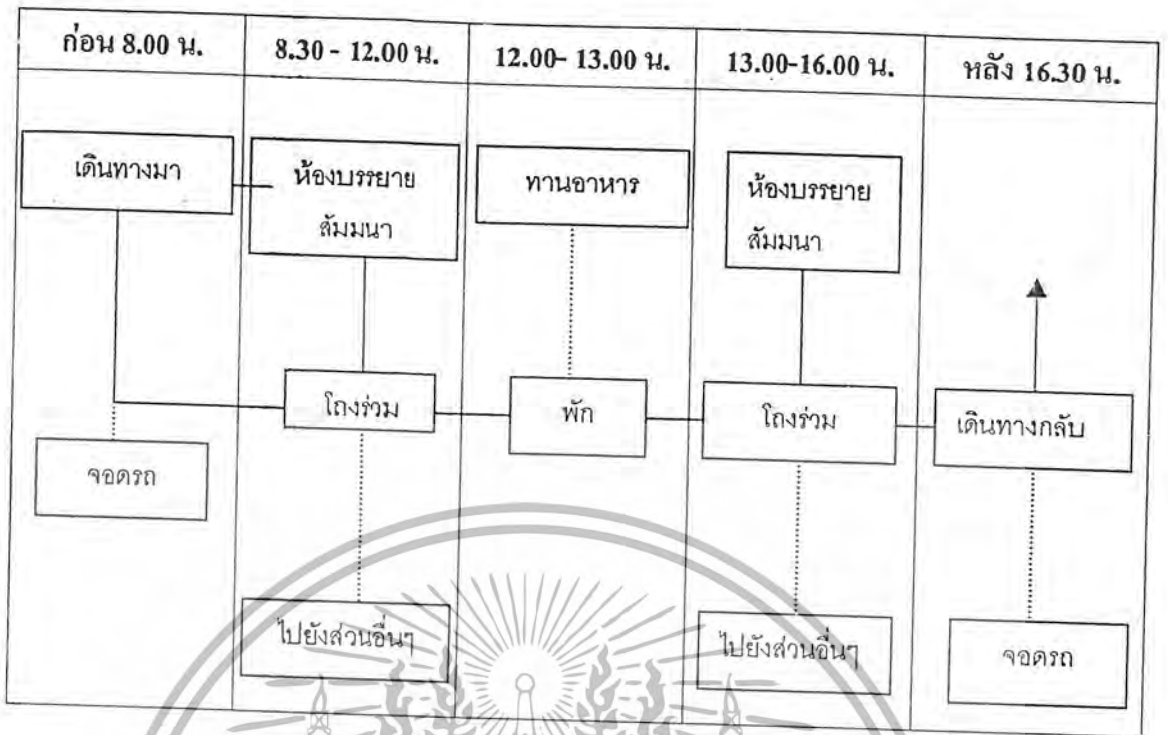
มีทั้งที่ทางโครงการเป็นผู้ดำเนินการหรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ องค์กรอื่น ๆ มาเยี่ยมหรือการเข้าสถานที่ในการจัดประชุมสัมมนาแต่ครั้งจะมีการสัมมนาที่แน่นอน โดยทั่วไปจะเริ่ม 9.00-16.00 น. อาจจะมีการประชุมต่อเนื่องกันหลายวัน รายการจัดการสัมมนาโดยทั่วไป

09.00-12.00 น. เริ่มการอบรม ประชุม สัมมนา

12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.00-16.30 น. ประชุมสัมมนา (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

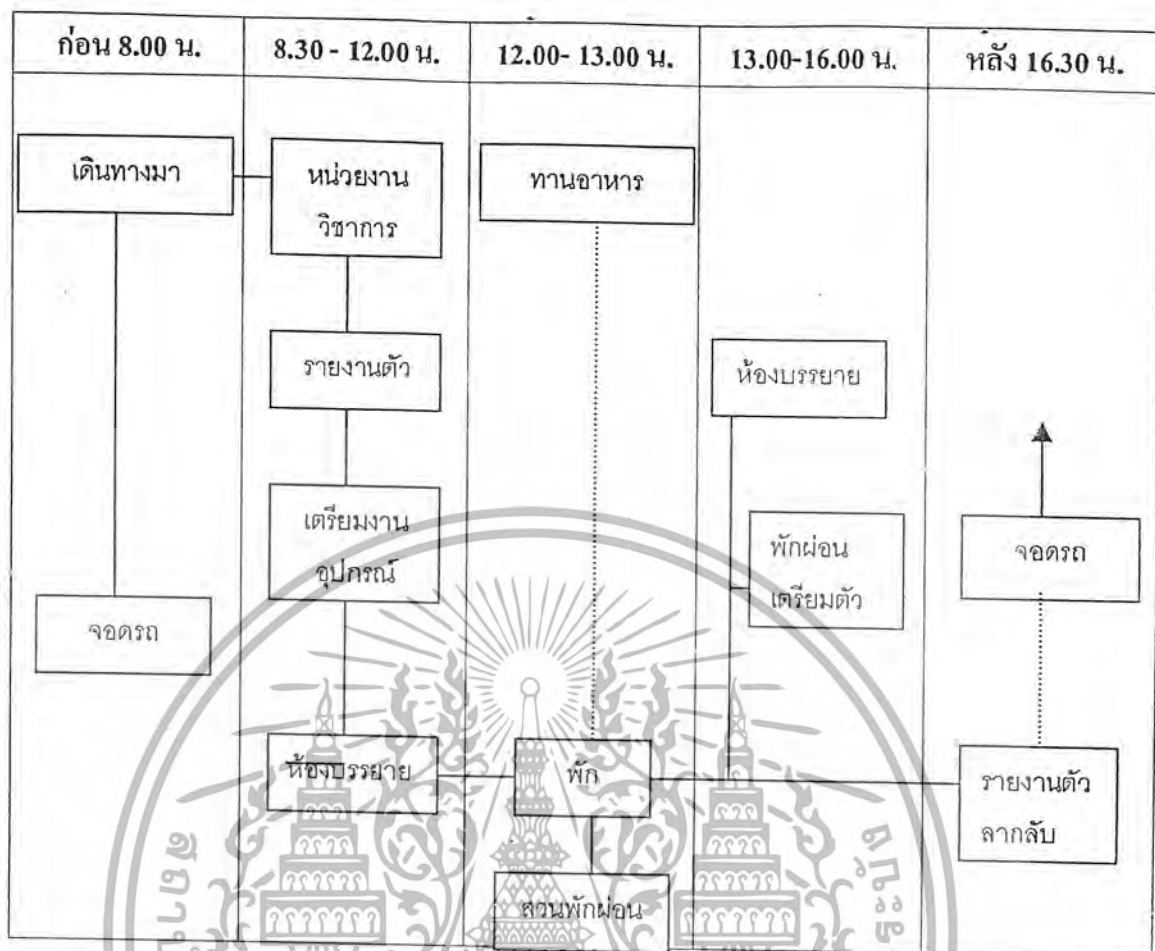

แผนภูมิที่ 3.9 แสดงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนา

นอกจากนี้ยังมีผู้มาคิดต่อกับโครงการ อาจจะมาติดต่อทางราชการ ธุรกิจ หรือขอข้อมูลต่างๆ จะเข้ามาในโครงการ หรือส่วนที่จะมาติดต่อกับส่วนสำนักงานได้แล้วจึงผ่านเข้าติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่ต้องการพบ เมื่อเสร็จธุระแล้วจึงกลับออกไปทางโถงแล้วกลับออกไปหรืออาจเข้ามส่วนการจัดการแสดง หากเกิดความสนใจก่อนการกลับ

- แยกของทางสถาบันศิลปะและวัฒนธรรม ลักษณะของพฤติกรรมอาจจะมาโดยรถยนต์ส่วนตัวหรือรถประจำทางหรือรถที่ทางสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมจัดรับส่ง เพื่อมาเป็นวิทยากรบรรยายหรือเป็นประธานพิธีต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.10 แสดงพฤติกรรมของนักวิชาการ หรือนักวิจัย รวมทั้งวิทยากรต่าง ๆ

ก. วัตถุจัดแสดง

การจัดแสดงภายในศูนย์วัฒนธรรมมี 3 ส่วน คือ การจัดแสดงถาวร ส่วนการจัดแสดงชั่วคราว และส่วนจัดแสดงเพื่อการศึกษาค้นคว้า

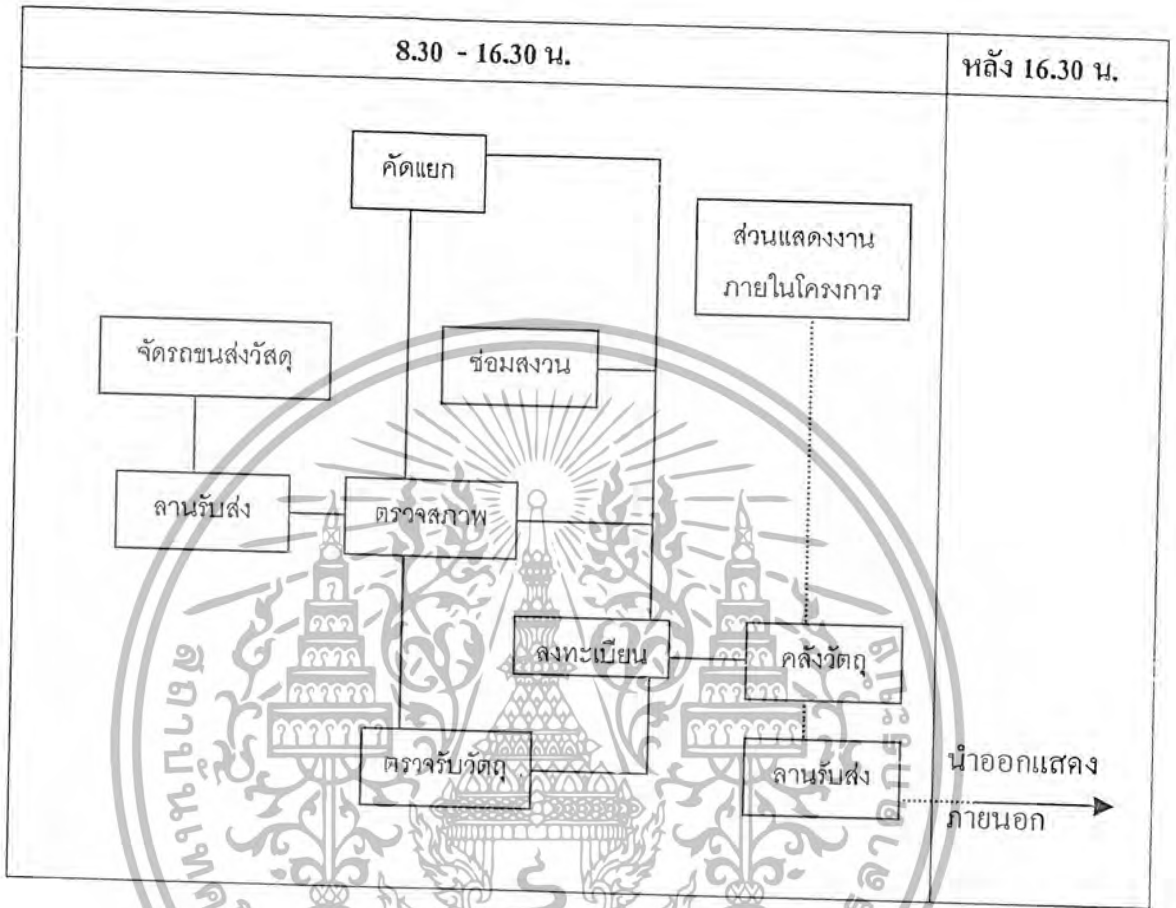
การจัดแสดงถาวร เป็นการจัดแสดงโดยไม่มีเปลี่ยนแปลงการจัดแสดงส่วนนี้เน้นถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ และศิลปวัฒนธรรม ในแง่ของวิชาการประกอบ การจัดแสดงถาวรส่วนใหญ่เป็นการจัดแสดงวัตถุที่มีค่า จึงต้องมีการลงทะเบียน วัตถุที่นำมาทำการจัดแสดงทุกชิ้น

การจัดแสดงชั่วคราว วัตถุที่จัดแสดงจะต้องได้รับการลงทะเบียน บันทึกจากนั้นจึงนำเข้ามาเก็บในห้องของการจัดเตรียมการแสดง ในส่วนนี้จะมีการซ่อมแซมเล็กน้อยกรณีเกิดการชำรุดระหว่างการขนส่ง แล้วนำออกจัดแสดง

การจัดแสดงเพื่อการศึกษาค้นคว้า วัตถุที่จัดแสดงต้องมีการลงทะเบียน มีการระวังรักษาการชำรุดของวัตถุเป็นอย่างยิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภัณฑารักษ์จะต้องนำวัตถุเข้า-ออก อย่างเป็นระเบียบ ทำทะเบียนประวัติวัตถุ และถ้าหากมีการชำรุดก็นำส่งให้นักวิชาการซ่อมสงวนรักษาวัตถุ ซึ่งสามารถศึกษาได้อย่างละเอียด เพื่อนำส่งฝ่ายจัดแสดงนำออกแสดงต่อไป

แผนภูมิที่ 3.11 พฤติกรรมของวัตถุที่จัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4.3 การศึกษาและวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้โครงการ

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม ถึงผู้ใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย 1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของทุกโปรแกรมวิชา

2. ผู้ใช้ที่เกิดจากกิจกรรมการจัดอบรม ประมาณ 40 คน/ครั้ง
3. ผู้ใช้ทั่วไป ได้แก่ นักท่องเที่ยวและผู้สนใจ

จากข้อมูลในหัวข้อที่ 2.3.2.3(ก) และข้อมูลในตารางที่ 2.7 แผนการรับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏ ปีการศึกษา 2544 กำหนดจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 67,373 คน จากจำนวนสถาบันราชภัฏทั้งสิ้น 41 แห่งรวม 5 แห่งที่เปิดขึ้นใหม่ซึ่งสถาบันราชภัฏศรีสะเกษเป็นหนึ่งในห้าของของสถาบันที่เปิดใหม่นี้ ทำให้สามารถวิเคราะห์ได้ว่า แผนการรับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษในปีการศึกษา 2546 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,800 คน ซึ่งมีจำนวนสูงสุดและน่าจะคงที่แล้วเมื่อพิจารณาจำนวนนักศึกษาสถาบันราชภัฏทั้งหมดที่มีการเปิดรับทั่วประเทศ จำนวน 67,373 คนจาก 41 แห่ง คิดเฉลี่ยได้แห่งละ 1,644 คน จึงได้เกณฑ์ประชากรนักศึกษาภายในสถาบันราชภัฏศรีสะเกษที่ 4,800 คน จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาและการศึกษาโปรแกรมวิชาของสถาบันราชภัฏได้ความว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกคนที่เข้ามาเรียนจะต้องศึกษาในหมวดวิชาพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาทางมนุษยศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม และทราบว่านักศึกษาจะได้มีโอกาสเข้าใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมประจำสถาบันเพื่อเป็นสถานที่ในการศึกษา ทำให้เกิดผู้ใช้โครงการประจำที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ $4,800 \div 48 = 100$ คน/สัปดาห์ หรือ 20 คน/วัน แต่จากการศึกษาจำนวนคนที่รับสมัครเข้าเรียนในแต่ละโปรแกรมวิชา ในสาขาเดียวกัน ระดับเดียวกัน เช่น โปรแกรมวิชาจิตวิทยาองค์การ สาขาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี 4 ปี มีจำนวน 40 คน ของสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ แสดงให้เห็นว่า มีโอกาสเป็นไปได้สูงที่จะมี การสอนรวมห้องกัน

จึงกำหนดจำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมประจำ คือ 40 คน

และจากการวิจัยการท่องเที่ยวถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมประจำจังหวัด ทั้งคนไทยและคนต่างประเทศ พบว่า 55% ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดจะเข้าใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมประจำจังหวัด จากจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ โดยเฉลี่ยจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 36,500 คน ชาวต่างประเทศ 1,066 คน รวม 37,566 คน คิดเป็น 55% ได้ 20,662 คน/ปี หรือ 57 คน/วัน

เพราะฉะนั้นผู้ใช้อาคารทั่วไปจึงมีจำนวน 57 คน/วัน

สรุปแล้ว จำนวนผู้ใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมในแต่ละวันจะมีจำนวนเท่ากับ $40+40+57 = 137$ คน/วัน

และจะมีผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะที่เป็นจำนวนมากที่สุดประมาณ 200 คน/วัน (ตามสถิติ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4.4 อัตรากำลังและหน้าที่บุคลากร

ตารางที่ 3.5 แสดงอัตรากำลังเจ้าหน้าที่โครงการและหน้าที่ของบุคลากร

ตำแหน่ง	หน้าที่รับผิดชอบ	จำนวน	หมายเหตุ
1. ฝ่ายเลขานุการ			
1.1 งานบริหาร			
ผู้อำนวยการ	- เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและเจ้าหน้าที่ทั้งหมดและรับผิดชอบการวางโครงการและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	1	
รองผู้อำนวยการที่ปรึกษา	- ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านการบริหาร - เป็นที่ปรึกษาแนะนำแนวทางการจัดการงานทางวัฒนธรรมต่างๆ รวมถึงการเสนอ โครงการและแนวความคิด	1 22	(20 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ)
เลขานุการ	- เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ ทำหน้าที่รับเรื่องติดต่อประสานงาน งานปลีกย่อยต่างๆ	1	
เจ้าหน้าที่ธุรการ	- ทำหน้าที่รับส่งเรื่องราวต่างๆ สถิติ วิเทศสัมพันธ์ ติดต่อประสานงาน สนับสนุนงานฝ่ายต่างๆ	1	
1.2 งานคลังและพัสดุ			
เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	- ควบคุมดูแลบัญชีรายจ่าย จัดทำบัญชีการเงินงบประมาณ	1	
เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ	- ควบคุมดูแลรักษาพัสดุ-ครุภัณฑ์จัดซื้อเบิกจ่าย	1	
เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	- งานพิมพ์หนังสือ จดหมายโต้ตอบ เอกสารต่างๆ	1	
1.3 งานนโยบายและแผน			
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	- รับผิดชอบการวางแผนและงบประมาณ	1	
1.4 งานอาคารและสถานที่			
หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่	- ดูแลสั่งการเกี่ยวกับงานอาคารและสถานที่	1	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	หน้าที่รับผิดชอบ	จำนวน	หมายเหตุ
พนักงานทำความสะอาด	- รักษาความสะอาดภายในศูนย์	2	
พนักงานขับรถ	- ทำหน้าที่ขับรถติดต่อกายนอก	1	
ยามรักษาการณ์	- ดูแลความปลอดภัยตามจุดต่างๆ ในอาคาร และภายนอกอาคาร	2	
คนสวน	- ดูแลและตกแต่งบริเวณอาคาร	1	
1.5 งานบริการสาธารณะ			
หัวหน้างานบริการสาธารณะ	- ดูแลรับผิดชอบการบริการสาธารณะ	1	
เจ้าหน้าที่งานบริการ	- รับผิดชอบการบริการสาธารณะ	1	
2. ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม			
หัวหน้าฝ่าย	- ควบคุมการทำงานของบุคลากรในความรับผิดชอบ เผยแพร่และพัฒนาส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ควบคุมการดำเนินการจัดแสดงภายในหอประชุม	1	
2.1 งานด้านการฝึกอบรม			
นักวิชาการการศึกษา	- ดำเนินการจัดฝึกอบรม จัดประชุมและการประสานเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	2	
2.2 งานโสตทัศนศึกษาและการจัดแสดง			
นักวิชาการ โสตทัศนอุปกรณ์	- รับผิดชอบการดูแลการผลิตรวบรวมจัดหาและดูแลการให้บริการทางโสตฯ จัดดำเนินการจัดแสดง	1	
- ช่างอิเล็กทรอนิกส์ (เสียง)	- ปฏิบัติงานเทคนิคด้านแสง เสียง และโสตทัศนอุปกรณ์	1	
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	- ทำบัญชีรายรับ - จ่าย และจัดทำหนังสือรวบรวมสถิติข้อมูลของส่วนนี้ และควบคุมการเบิกจ่ายอุปกรณ์	1	
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	- จัดพิมพ์หนังสือ คัดลอกเอกสาร	1	
2.3 งานพิมพ์และเผยแพร่			

ดำเนินงานร่วมกับหัวหน้าฝ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	หน้าที่รับผิดชอบ	จำนวน	หมายเหตุ
เจ้าหน้าที่ธุรการ	- รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดทำคลังข้อมูล รวบรวมค้นฉบับ	1	
ช่างศิลป์	- ออกแบบงานสิ่งพิมพ์ เอกสารโปสเตอร์เผยแพร่ของศูนย์	1	ทำงานร่วมกับหัวหน้าฝ่าย
3. ฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น หัวหน้าฝ่าย	- ควบคุมการทำงาน ส่งเสริมการอนุรักษ์	1	
3.1 งานฝึกอบรมและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักวิชาการการศึกษา	- ดำเนินการ โครงการอนุรักษ์ศาสนา ประเพณี และภูมิปัญญาพื้นบ้านรวมทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชน	2	ทำงานร่วมกับหัวหน้าฝ่าย
3.2 งานเสริมสร้างบุคลากรในท้องถิ่น นักวิชาการการศึกษา	- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ค้นคว้าและพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น	2	
3.3 งานทะเบียนวัตถุ หัวหน้างาน	- ดูแลรับผิดชอบตรวจสอบการนำเข้าออกของวัตถุ	1	
เจ้าหน้าที่ทะเบียนวัตถุ	- ลงทะเบียนศิลปวัตถุ-ประจําวัตถุ	1	
ภัณฑารักษ์	ทะเบียน ตรวจสอบภาพ บันทึกหลักฐาน		
3.4 งานอนุรักษ์และซ่อมเสริม หัวหน้างาน	- ดูแลควบคุมวัตถุ	1	
นักวิชาการ	- ดูแลรับผิดชอบการปรับปรุงซ่อมแซมและสงวนรักษาวัตถุ	1	
นักอนุรักษ์	- ศึกษาค้นคว้า วิจัยข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม	1	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	หน้าที่รับผิดชอบ	จำนวน	หมายเหตุ
4. ฝ่ายค้นคว้าวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม หัวหน้าฝ่ายวิชาการและข้อมูล	- อนุรักษ์ซ่อมเสริมวัตถุที่ผ่านการตรวจวิเคราะห์แล้วให้พร้อมที่จะแสดงและเก็บรักษา	1	
4.1 งานรวบรวมข้อมูลและเอกสาร เจ้าหน้าที่เอกสาร สารสนเทศ	- ควบคุมดูแลการเก็บข้อมูล และการทำงานในฝ่าย และให้ความรู้แก่ผู้สนใจ	1	
4.2 งานบริการด้านข้อมูลบรรณารักษ์	- ทำหน้าที่ค้นคว้าวิจัยข้อมูล เพื่อนำมาเก็บรวบรวมจัดทำเอกสารข้อมูล	1	
ผู้ช่วยบรรณารักษ์	- ทำหน้าที่จัดหมวดหมู่หนังสือ ควบคุมดูแลห้องสมุด	1	
4.3 งานพัฒนาองค์ความรู้และระบบข้อมูล เจ้าหน้าที่วิจัย	- แยกหมู่ ทำทะเบียนสถิติ และซ่อมแซมรักษาหนังสือ	1	
นักวิจัย	- ควบคุมดูแลงานวิจัยพื้นฐาน และงานวิจัยประยุกต์ พัฒนาองค์ความรู้และข้อมูล	1	
5. ฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์ หัวหน้าฝ่าย	- วิจัยเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	1	
5.1 งานประชาสัมพันธ์ - เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	- ควบคุมการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมเพื่อการบูรณาการทางด้านจริยธรรมกับชุมชน	1	
5.2 งานทรนสนอุปกรณ์และผลิตเอกสารสิ่งพิมพ์ - นักวิชาการ โสตศู	- ควบคุมดูแลการทำงาน ประสานงานติดต่อระหว่างสำนัก และหน่วยงานองค์กรทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯ	1	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	หน้าที่รับผิดชอบ	จำนวน	หมายเหตุ
- ช่างศิลปกรรม	- ออกแบบสื่อและอุปกรณ์โสตสำหรับการประชาสัมพันธ์ เช่น หนังสือ หุ่นจำลอง หรือบอร์ดงานต่างๆ รวมถึงสื่อแสดง	1	
- ช่างภาพ	- ปฏิบัติงานศิลปกรรม เช่น เขียนป้ายภาพ สี	1	
- ช่างอิเล็กทรอนิกส์	- ปฏิบัติงานช่างภาพให้แก่หน่วยงาน	1	
	- ปฏิบัติงานทางด้านเครื่องเสียงและงานไฟฟ้าภายในส่วนประชาสัมพันธ์ ในกรณีที่ออกไปประชาสัมพันธ์ นอกสถานที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่เครื่องเสียง	2	
- เจ้าหน้าที่เผยแพร่	- เบิกจ่ายอุปกรณ์ ทำสื่อแจกจ่ายเผยแพร่	1	
5.4 งานธุรการ			
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	- ดำเนินงานด้านธุรการ เอกสารการประชาสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยงาน	1	
- เจ้าหน้าที่การเงินบัญชี	- ควบคุมบัญชีรายรับ-รายจ่าย ทางด้านการเงินและทำการเบิกจ่ายเงินสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์ วัสดุ เพื่อนำมาใช้ในงานประชาสัมพันธ์	1	
6. ฝ่ายหอวัฒนธรรม			
หัวหน้าฝ่าย			
6.1 งานนิทรรศการ			
- ภัณฑารักษ์	- ควบคุมการดำเนินงานด้านการจัดนิทรรศการและการจัดการแสดงงานภายในหอประชุมใหญ่ รวมทั้งนำเอาแผนงานจากฝ่ายบริหารวิชาการมายึดถือและปฏิบัติ	1	
- มัณฑนากร	- วิจัยและออกแบบการจัดแสดงภายในส่วนนิทรรศการทั้งภายในและภายนอก	1	
6.2 งานพัสดุและคลัง			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	หน้าที่รับผิดชอบ	จำนวน	หมายเหตุ
พิพิธภัณฑ์	รวมถึงส่วนงานตกแต่ง		
- นักโบราณคดี	- ทำการจัดตกแต่งภายในส่วน นิทรรศการร่วมกับภัณฑารักษ์	1	
- เจ้าหน้าที่ทะเบียน	- ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่าย ร่วมการ บรรยายและค้นคว้าวิจัยปฏิบัติการ ทดลอง ค้นคว้าหาวิธีการสงวนรักษา	1	
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	รวมทั้งการวิจัยคุณค่าของงานที่จะแสดง - ทำการตรวจสอบ ควบคุมการขนย้าย วัตถุ ทำรายงานการวิจัย	1	
- เจ้าหน้าที่โสตทัศนอุปกรณ์	- ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลและสถิติที่จำ เป็น ในด้านวัตถุแสดงทำบัญชีสิ่งแสดง เข้า-ออก งานเอกสารต่างๆ - ทำหน้าที่ตรวจตราอุปกรณ์ในห้อง แสดงต่างๆ พร้อมจัดการดำเนินการเก็บ ยืม ซ่อมอุปกรณ์ เพื่อนำมาปรับเปลี่ยน ซ่อมแซม โดยผ่านที่หัวหน้าฝ่าย (นัก โบราณคดี)	1	
6.3 งานเทคนิคการจัดแสดง นิทรรศการ			
- หัวหน้าฝ่าย			
- ช่างไฟฟ้า	- วางแผนดำเนินงานด้านเทคนิค การจัด แสดงควบคุมการปฏิบัติงานของช่างทุก แผนก ดูแลสิ่งแสดงพร้อมทั้งอุปกรณ์	1	
- ช่างไม้	อำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีอยู่ในศูนย์		
- ช่างโลหะ	- ปฏิบัติงานไฟฟ้าภายในและภายนอก อาคาร และดูแลตรวจสอบซ่อมแซม	2	
- ช่างหุ่นจำลอง	- ปฏิบัติงานไม้ ปูน ในการจัดแสดง	2	
- ช่างศิลปกรรม (สี)	- ปฏิบัติงานโลหะในการจัดแสดง ตลอด งานงานโลหะอื่นๆ - ปฏิบัติงานหุ่นจำลอง	2	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	หน้าที่รับผิดชอบ	จำนวน	หมายเหตุ
	- ปฏิบัติงานด้านการแสดง เขียนป้าย อธิบายต่างๆ	2	

3.2.4.4 (ก) สรุปอัตราเจ้าหน้าที่และบุคลากร

ก. ส่วนเลขานุการ	37 อัตรา
งานบริหาร	4 อัตรา
ที่ปรึกษา (20 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ)	22 อัตรา
งานคลังและพัสดุ	3 อัตรา
งานนโยบายและแผน	1 อัตรา
งานอาคารสถานที่	7 อัตรา
ข. ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม	9 อัตรา
งานด้านการฝึกอบรม	3 อัตรา
งาน โสตทัศนศึกษาและการจัดแสดง	4 อัตรา
งานพิมพ์และเผยแพร่	2 อัตรา
ค. ฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น	11 อัตรา
งานฝึกอบรมและให้คำปรึกษา	3 อัตรา
งานเสริมสร้างบุคลากรในท้องถิ่น	2 อัตรา
งานทะเบียนวัดดู	3 อัตรา
งานอนุรักษ์และซ่อมเสริม	3 อัตรา
ง. ฝ่ายค้นคว้าวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม	6 อัตรา
งานรวบรวมข้อมูลและเอกสาร	2 อัตรา
งานบริการด้านข้อมูล	2 อัตรา
งานพัฒนาองค์ความรู้และระบบข้อมูล	2 อัตรา
จ. ฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์	10 อัตรา
งานประชาสัมพันธ์	2 อัตรา
งานทัศนอุปกรณ์และผลิตเอกสารสิ่งพิมพ์	6 อัตรา
งานธุรการ	2 อัตรา
ฉ. ฝ่ายหอวัฒนธรรม	18 อัตรา
งานนิทรรศการ	3 อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานพัสดุและคลังพัสดุภัณฑ์	4 อัตรา
งานเทคนิคและการจัดแสดง	11 อัตรา
สรุปจำนวนบุคลากรทั้งหมด	86 อัตรา

3.2.5 การศึกษาและวิเคราะห์กำหนดองค์ประกอบของโครงการ

การศึกษาองค์ประกอบของโครงการ พิจารณาจากความต้องการองค์ประกอบของโครงการ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท

3.2.5.1 องค์ประกอบหลัก (ESTABLISHING NEED) ซึ่งได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ตามความต้องการขององค์ประกอบของโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ และการแบ่งส่วนงาน แบ่งออกเป็น

- ก. ส่วนบริหาร
- ข. ส่วนบริการสาธารณะ
- ค. ส่วนวิชาการ
- ง. ส่วนบริการทางวิชาการ
- จ. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค
- ฉ. ส่วนร้านอาหาร
- ช. ส่วนโรงละครกลางแจ้ง

3.2.5.2 องค์ประกอบย่อย (SATISSFYING NEED) ได้แก่ส่วนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแก่โครงการ ซึ่งองค์ประกอบย่อยดังกล่าวได้จากการเทียบเคียงอาคารที่มีลักษณะประเภทเดียวกัน มีวัตถุประสงค์ลักษณะเดียวกัน โดยการพิจารณาจากหลัก 4 ประการคือ

- องค์ประกอบหลัก
- ผู้ใช้และพฤติกรรมผู้ใช้
- จำนวนผู้ใช้
- วัตถุประสงค์ หน้าที่
- ขอบเขตของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.5.3 การศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ	INTERACTION DIARAM
---------------------------	--------------------

บริหารสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์

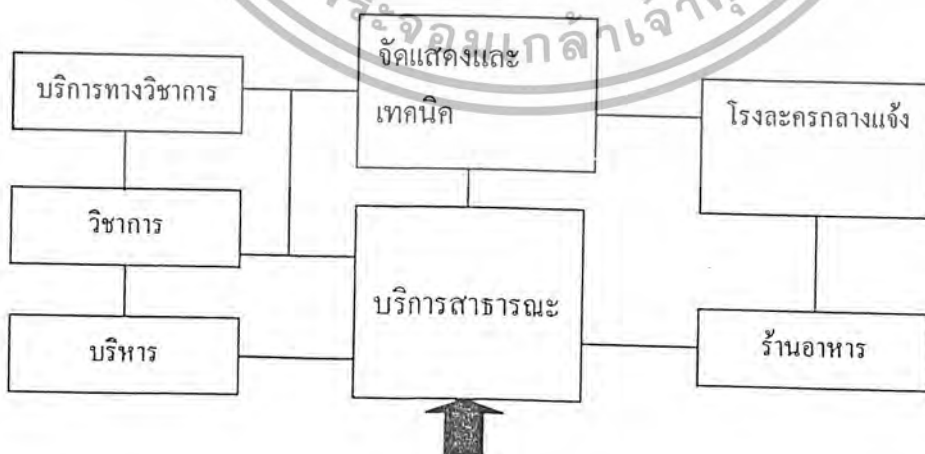
ติดต่อสัมพันธ์

เทคนิคสัมพันธ์

ตารางที่ 3.6 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	
1. ส่วนบริหาร		3	4	2	3	2	1	15
2. ส่วนบริการสาธารณะ			2	3	4	3	3	19
3. ส่วนวิชาการ				4	3	1	0	13
4. ส่วนบริการการศึกษา					3	2	0	14
5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค						2	3	18
6. ส่วนร้านอาหาร							2	12
7. ส่วนโรงละครกลางแจ้ง								9

แผนภูมิที่ 3.12 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 แสดงความสัมพันธ์งานบริหาร

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	รวม
1. ห้องทำงานผู้อำนวยการ		3	3	2	2	2	2	14
2. ห้องทำงานรองผู้อำนวยการ	●		3	2	2	2	2	14
3. ห้องเลขานุการ	●	●		2	2	2	2	12
4. ห้องประชุมคณะกรรมการ	●	●	●		2	2	2	12
5. ห้องรับรอง	●	●	●	●		2	2	12
6. ห้องน้ำ - ส้วม	●	●	●	●	●		2	12
7. ห้องเตรียมอาหาร - เครื่องดื่ม	●	●	●	●	●	●		12

แผนภูมิที่ 3.13 แสดงความสัมพันธ์งานบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.8 แสดงความสัมพันธ์งานธุรการ

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	รวม
1. ห้องหัวหน้าธุรการ		3	2	2	2	9
2. ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	●		2	2	2	8
3. ห้องเก็บเอกสาร	●	●		1	1	6
4. ห้องเก็บของ	●	●	●		1	6
5. ห้องน้ำ-ส้วม	●	●	●	●		6

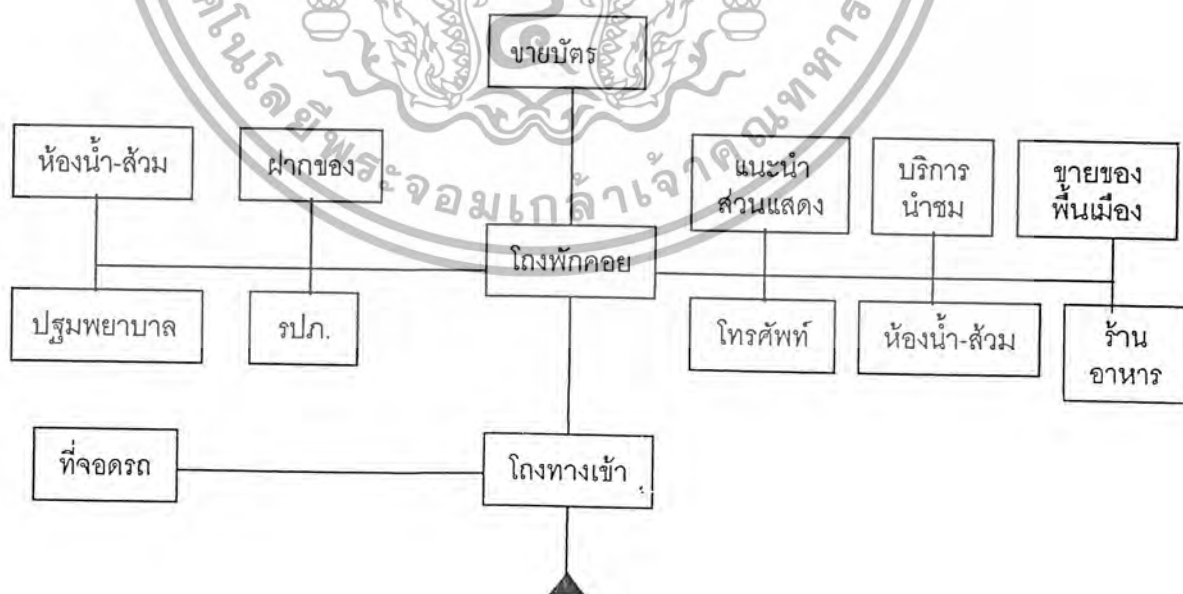

แผนภูมิที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์งานธุรการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.9 แสดงความสัมพันธ์ส่วนบริการสาธารณะ

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	รวม
1. โถงทางเข้า		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
2. โถงพักคอย	⊗		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
3. บริเวณที่นั่งแนะนำส่วนแสดง	⊗	⊗		1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	16
4. ห้องจำหน่ายบัตร	⊗	⊗	⊗		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
5. ร้านของที่ระลึก	⊗	⊗	⊗	⊗		2	1	1	1	1	1	2	1	2	18
6. เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	1	2	2	2	1	1	2	21
7. บริเวณรับฝากของ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	1	2	2	2	2	20
8. ส่วนรักษาความปลอดภัย	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	1	1	2	2	16
9. โทรศัพท์สาธารณะ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	2	1	1	17
10. ห้องปฐมพยาบาล	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	2	2	2	20
11. ส่วนบริการนำชม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	2	19
12. โรงอาหาร	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	2	21
13. ที่จอดรถ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	20
14. ห้องน้ำ-ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		23

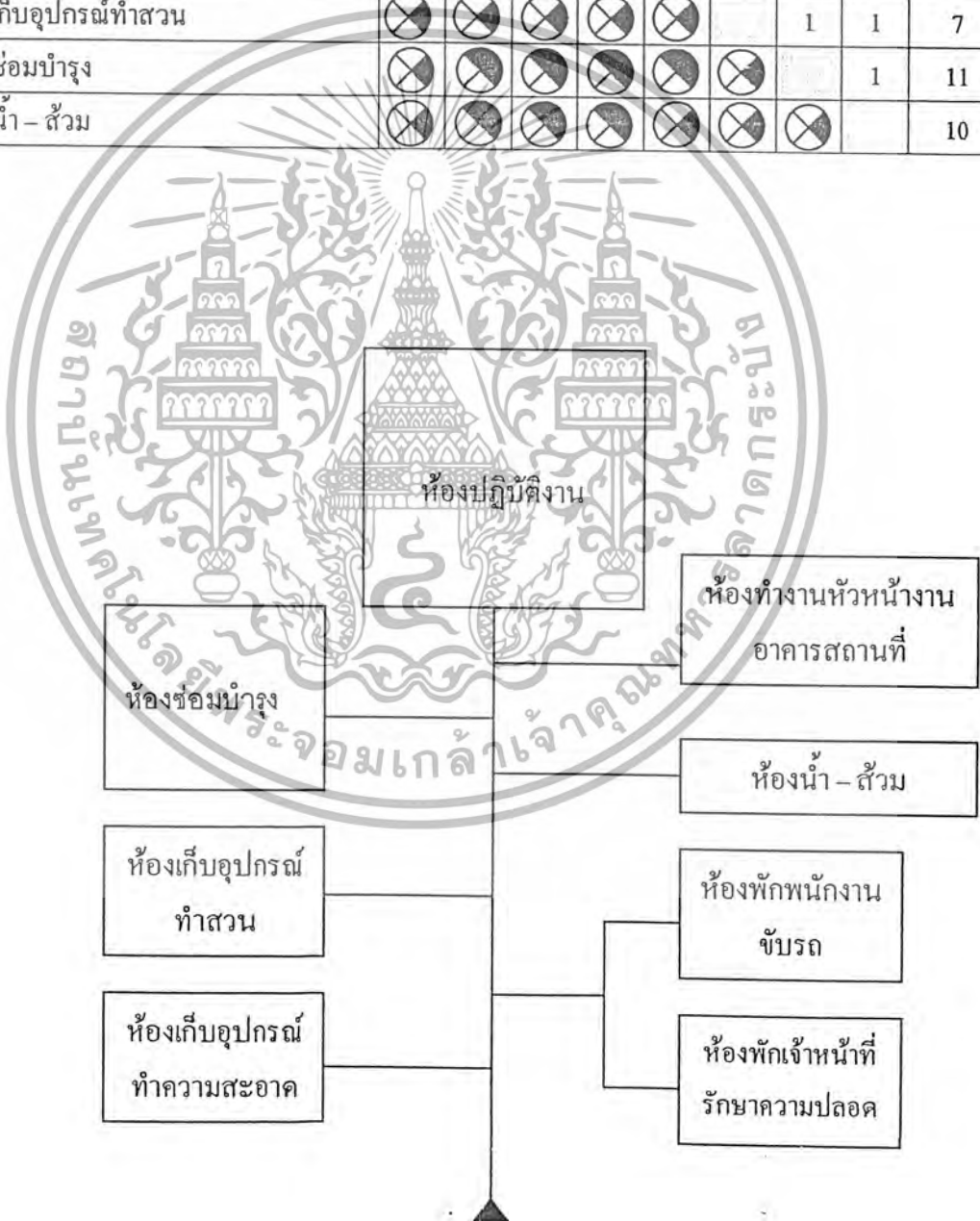

แผนภูมิที่ 3.15 แสดงความสัมพันธ์งานบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.10 แสดงความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่

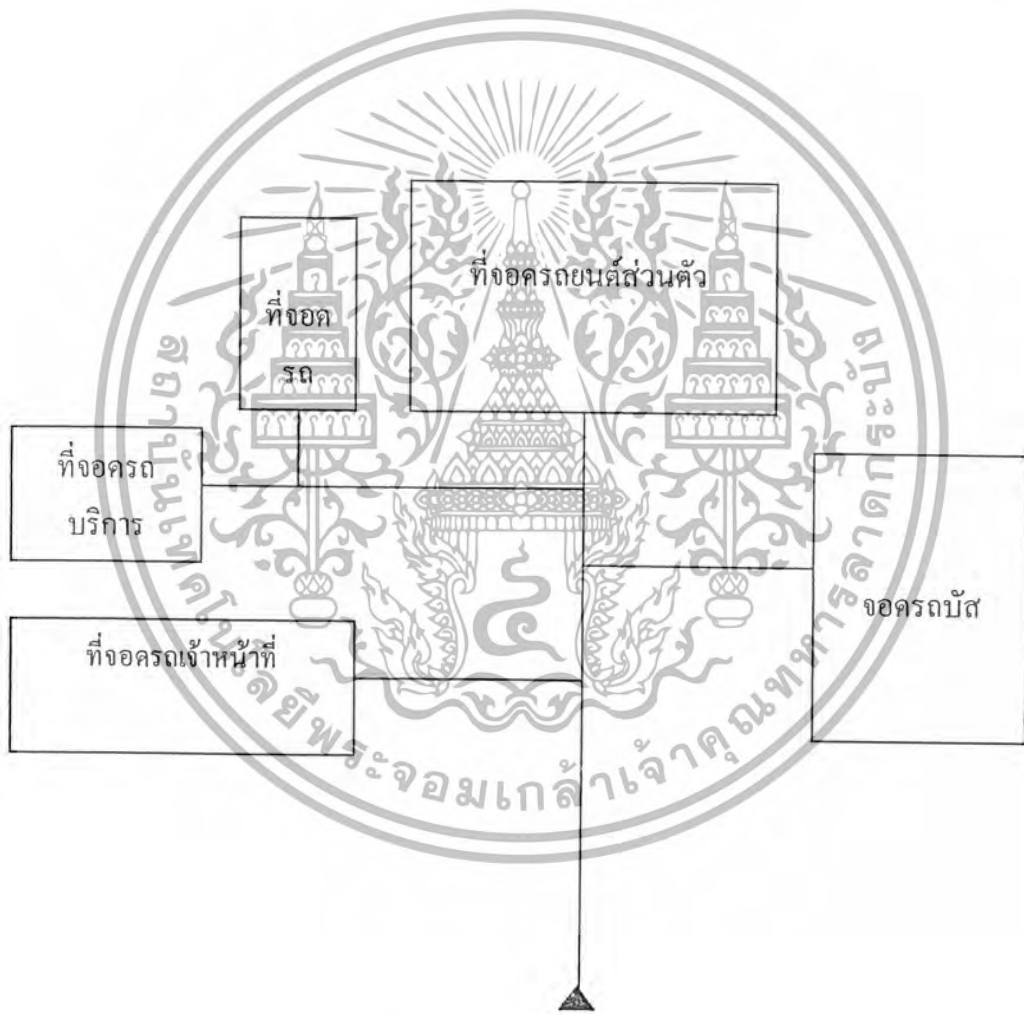
องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	รวม
1. ห้องทำงานหัวหน้างานอาคารสถานที่		3	3	3	1	1	1	1	13
2. ห้องปฏิบัติงาน	●		2	2	1	1	2	2	13
3. ห้องพักเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	●	●		1	1	1	2	2	12
4. ห้องพักพนักงานขับรถ	●	●	●		1	1	2	2	12
5. ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด	●	●	●	●		1	2	1	8
6. ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน	●	●	●	●	●		1	1	7
7. ห้องซ่อมบำรุง	●	●	●	●	●	●		1	11
8. ห้องน้ำ - ส้วม	●	●	●	●	●	●	●		10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับแผนภูมิ 3.16 แสดงความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.11 แสดงความสัมพันธ์ส่วนที่จอดรถ

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	รวม
1. ที่จอดรถยนต์ส่วนตัว		1	1	1	1	4
2. ที่จอดรถจักรยานยนต์	⊗		1	1	1	4
3. ที่จอดรถบัส	⊗	⊗		1	1	4
4. ที่จอดรถเจ้าหน้าที่	⊗	⊗	⊗		1	4
5. ที่จอดรถบริการ	⊗	⊗	⊗	⊗		4

แผนภูมิที่ 3.17 แสดงความสัมพันธ์ส่วนที่จอดรถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.12 แสดงความสัมพันธ์งานวิชาการและข้อมูล

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	รวม
1. ห้องทำงานหัวหน้างาน		3	2	2	2	2	11
2. ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่	●		2	4	3	2	14
3. ห้องเก็บเอกสาร	⊗	⊗		3	2	3	12
4. ห้องค้นคว้า วิจัย	⊗	●	●		3	2	14
5. ห้องเก็บของ	⊗	●	⊗	●		1	11
6. ห้องน้ำ- ส้วม	⊗	⊗	●	⊗	⊗		10

แผนภูมิที่ 3.18 แสดงความสัมพันธ์งานค้นคว้า วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.13 แสดงความสัมพันธ์งานส่งเสริมและอนุรักษ์

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	รวม
1. ห้องหัวหน้างาน		3	2	2	7
2. ส่วนงานเจ้าหน้าที่	●		2	2	7
3. ห้องเก็บเอกสาร	⊗	⊗		2	6
4. ห้องน้ำ- ส้วม	⊗	⊗	⊗		6

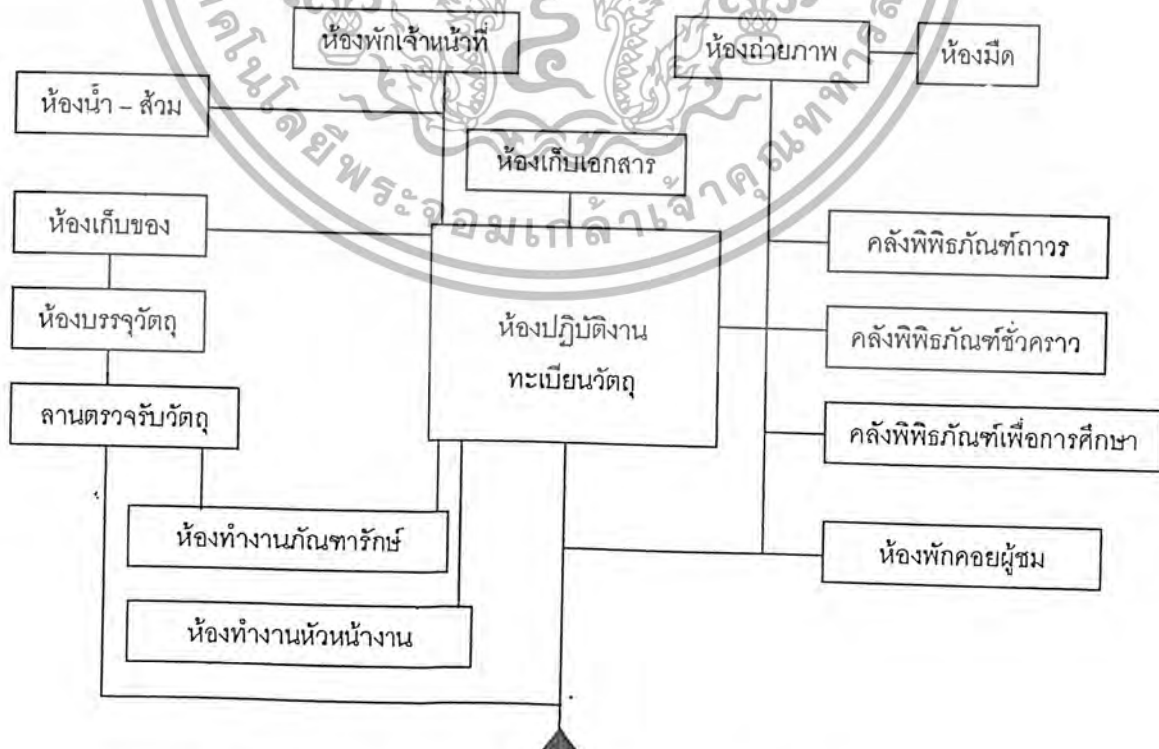

แผนภูมิที่ 3.19 แสดงความสัมพันธ์งานส่งเสริมและอนุรักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์ส่วนงานทะเบียนวัดดู

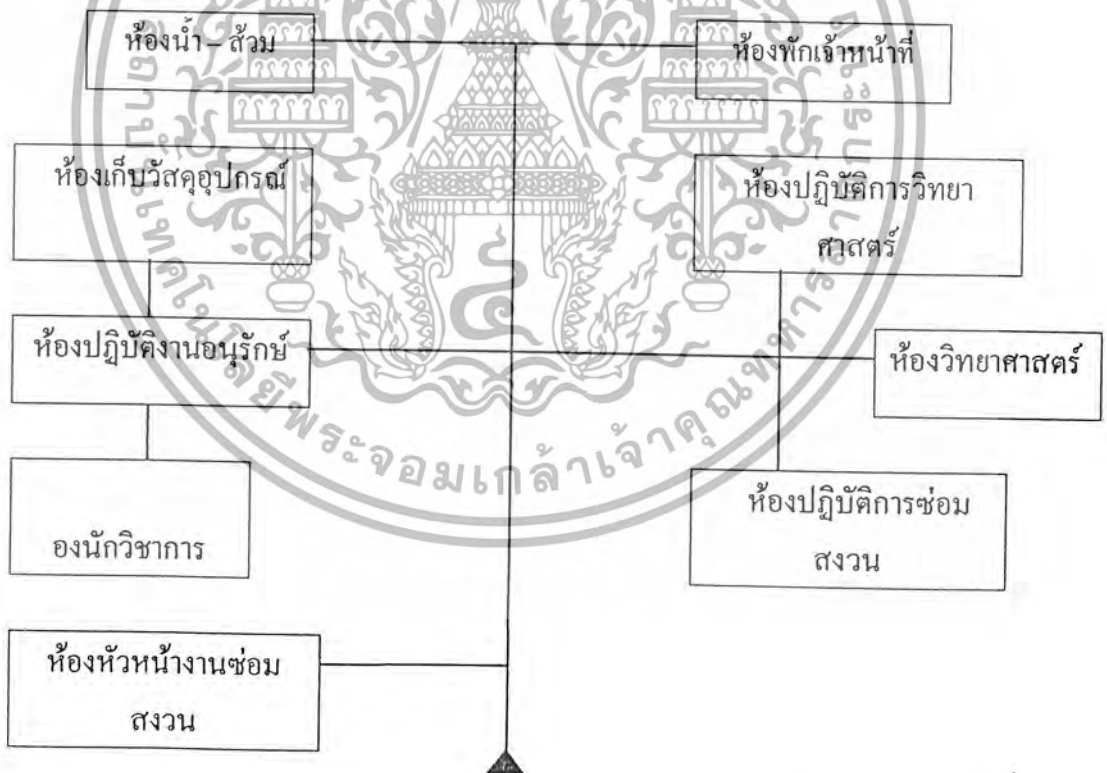
องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	รวม
1. ห้องหัวหน้างาน		4	4	2	1	2	1	2	1	2	3	3	2	2	2	31
2. ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	●		2	2	3	3	2	2	1	3	3	3	1	2	2	33
3. ห้องทำงานภัณฑารักษ์	●	●		2	1	2	2	1	1	3	3	3	1	2	2	29
4. ห้องเก็บเอกสาร	●	●	●		1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	20
5. ลานตรวจรับวัดดู	●	●	●	●		3	2	1	1	2	2	2	1	1	2	23
6. ห้องบรรจุวัดดู	●	●	●	●	●		1	1	1	2	2	2	1	1	2	24
7. ห้องเก็บของ	●	●	●	●	●	●		1	1	2	3	2	1	1	1	21
8. ห้องถ่ายภาพ	●	●	●	●	●	●	●		3	2	3	3	1	1	2	24
9. ห้องมืด	●	●	●	●	●	●	●	●		1	3	1	1	1	1	18
10. คลังพิพิธภัณฑ์ถาวร	●	●	●	●	●	●	●	●	●		3	3	2	1	2	30
11. คลังพิพิธภัณฑ์ชั่วคราว	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		3	2	1	2	35
12. คลังพิพิธภัณฑ์เพื่อศึกษา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		2	1	2	32
13. ห้องพักคอยผู้ชม	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		1	2	19
4. ห้องพักเจ้าหน้าที่	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		2	18
15. ห้องน้ำ - ส้วม	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 แผนภูมิที่ 3.20 แสดงความสัมพันธ์ส่วนงานทะเบียนวัดดู
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.15 แสดงความสัมพันธ์งานซ่อมสงวนวัตถุ

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	9	รวม
1. ห้องหัวหน้าซ่อมสงวนวัตถุ		4	4	4	3	3	1	2	2	23
2. ห้องนักวิทยาศาสตร์	●		4	3	3	3	2	2	2	23
3. ห้องนักวิชาการ	●	●		3	3	2	2	2	2	22
4. ห้องปฏิบัติงานอนุรักษ์	●	●	●		3	2	2	2	2	21
5. ห้องปฏิบัติงานซ่อมสงวน	●	●	●	●		3	2	2	2	21
6. ห้องปฏิบัติวิทยาศาสตร์	●	●	●	●	●		2	2	2	19
7. ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์	●	●	●	●	●	●		1	1	13
8. ห้องพักเจ้าหน้าที่	●	●	●	●	●	●	●		2	15
9. ห้องน้ำ - ส้วม	●	●	●	●	●	●	●	●		15

แผนภูมิที่ 3.21 แสดงความสัมพันธ์งานซ่อมสงวนวัตถุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.16 แสดงความสัมพันธ์งานเผยแพร่และพัฒนา

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	รวม
1. ห้องทำงานหัวหน้างาน		3	3	3	2	2	2	15
2. ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	●		3	3	2	2	2	15
3. ห้องปฏิบัติการนำชม	●	●		2	2	2	2	14
4. ห้องปฏิบัติการเผยแพร่	●	●	●		2	2	2	14
5. ห้องเก็บเอกสาร	●	●	●	●		2	2	12
6. ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์	●	●	●	●	●		1	11
7. ห้องน้ำ- ส้วม	●	●	●	●	●	●		11

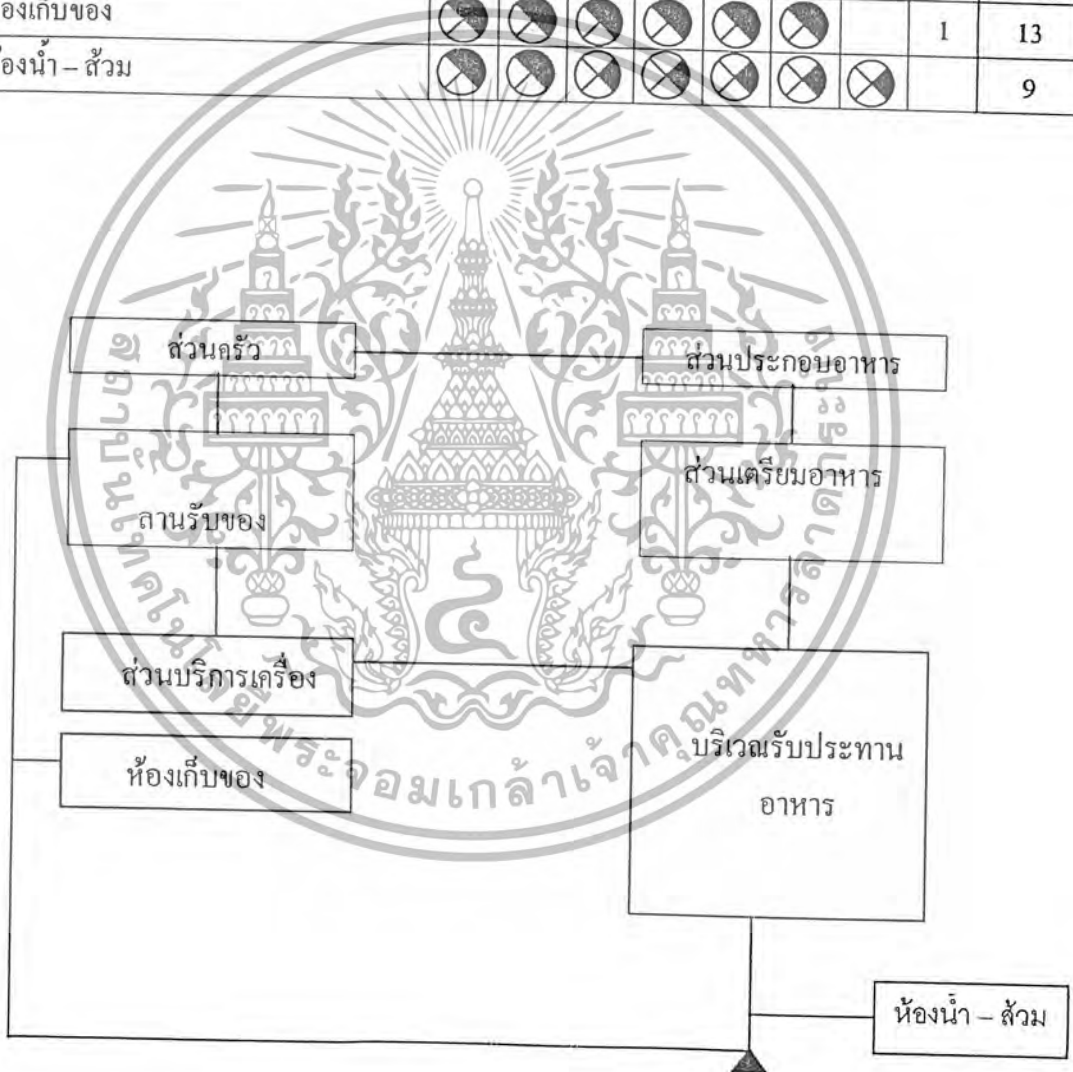

แผนภูมิที่ 3.22 แสดงความสัมพันธ์งานเผยแพร่และพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.17 แสดงความสัมพันธ์ส่วนขายอาหาร

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	รวม
1. บริเวณรับประทานอาหาร		2	2	2	2	2	2	2	14
2. ส่วนตัว	⊗		2	2	2	2	2	2	14
3. ส่วนเตรียมอาหาร	⊗	⊗		2	2	1	2	1	12
4. ส่วนประกอบอาหาร	⊗	⊗	⊗		2	2	2	1	13
5. ส่วนบริการเครื่องดื่ม	⊗	⊗	⊗	⊗		2	2	1	13
6. ส่วนรับของ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	1	12
7. ห้องเก็บของ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	13
8. ห้องน้ำ - ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		9

แผนภูมิที่ 3.23 แสดงความสัมพันธ์ส่วนโรงอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.18 แสดงความสัมพันธ์ส่วนห้องสมุด

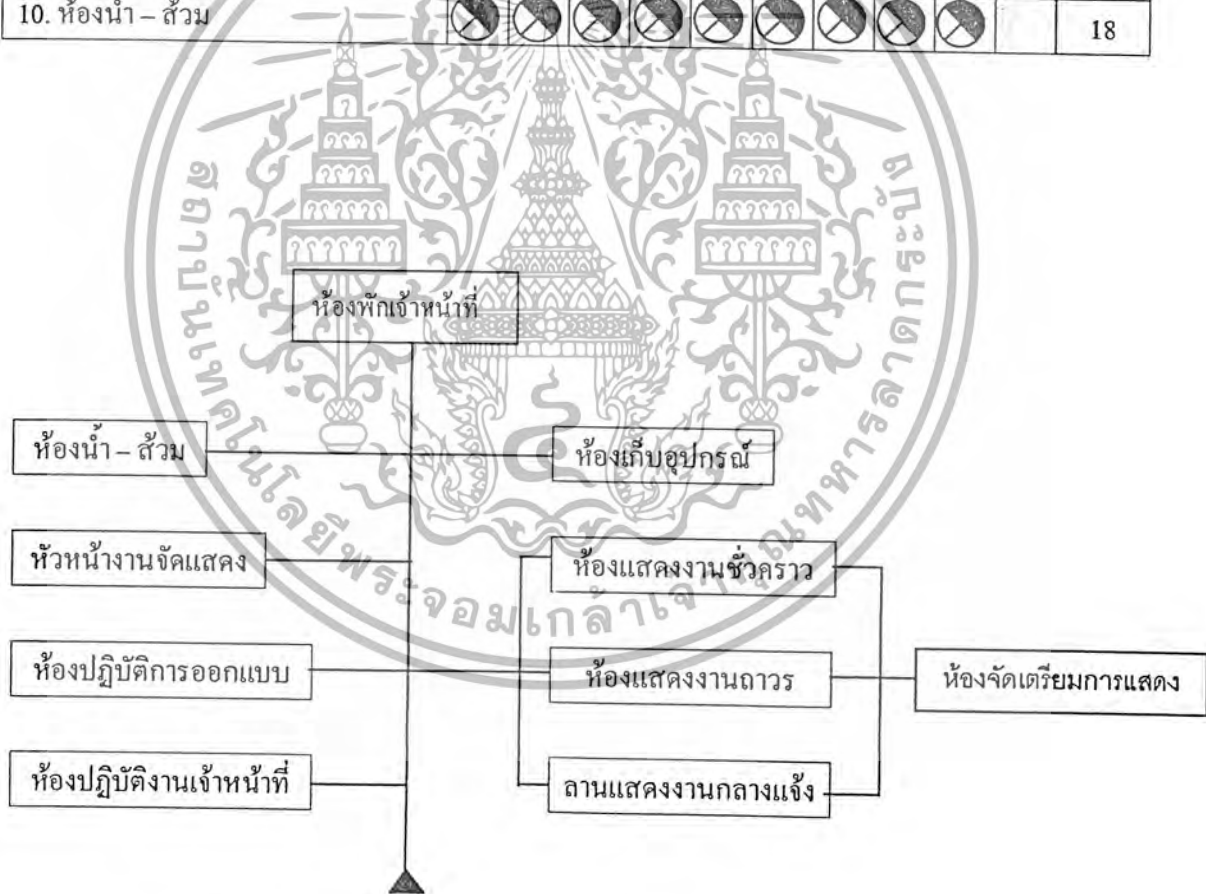
องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	รวม
1. ห้องบรรณารักษ์		2	3	2	3	1	1	1	1	2	1	1	1	2	21
2. ห้องผู้ช่วยบรรณารักษ์	⊗		3	2	3	2	2	1	1	2	1	2	1	2	24
3. ห้องซ่อมแซมหนังสือ	⊗	⊗		1	2	1	2	1	2	2	2	2	1	2	24
4. โถงกลาง	⊗	⊗	⊗		2	3	2	2	2	2	1	2	1	2	24
5. เคาน์เตอร์บริการ	⊗	⊗	⊗	⊗		3	2	2	2	2	1	1	1	1	25
6. ส่วนรับฝากของ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	2	1	1	1	1	1	19
7. ส่วนถ่ายเอกสาร	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	2	2	1	1	1	1	19
8. ตู้บัตรรายการ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	2	1	1	1	1	17
9. บริเวณอ่านหนังสือ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	3	1	1	2	23
10. ชั้นแสดงหนังสือ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	2	1	1	22
11. ห้องโสตทัศนอุปกรณ์	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		3	3	1	19
12. ห้องเก็บของ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		3	1	21
13. ห้องควบคุมโสตทัศนอุปกรณ์	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	17
14. ห้องน้ำ-ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ... แผนภูมิที่ 3.24 แสดงความสัมพันธ์ส่วนห้องสมุด... ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.19 แสดงความสัมพันธ์งานจัดแสดง

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1. ห้องหัวหน้างานจัดแสดง		4	4	2	2	2	2	1	2	2	21
2. ห้องปฏิบัติการเจ้าหน้าที่	●		3	3	3	3	3	3	3	2	27
3. ห้องปฏิบัติการออกแบบ	●	●		3	3	3	3	2	3	2	26
4. ห้องแสดงงานถาวร	●	●	●		3	3	3	2	2	2	23
5. ห้องแสดงงานชั่วคราว	●	●	●	●		3	3	2	1	2	22
6. ลานแสดงงานกลางแจ้ง	●	●	●	●	●		2	2	1	2	21
7. ห้องจัดเตรียมการแสดง	●	●	●	●	●	●		2	1	2	21
8. ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์	●	●	●	●	●	●	●		2	2	18
9. ห้องพักเจ้าหน้าที่	●	●	●	●	●	●	●	●		2	17
10. ห้องน้ำ – ส้วม	●	●	●	●	●	●	●	●	●		18

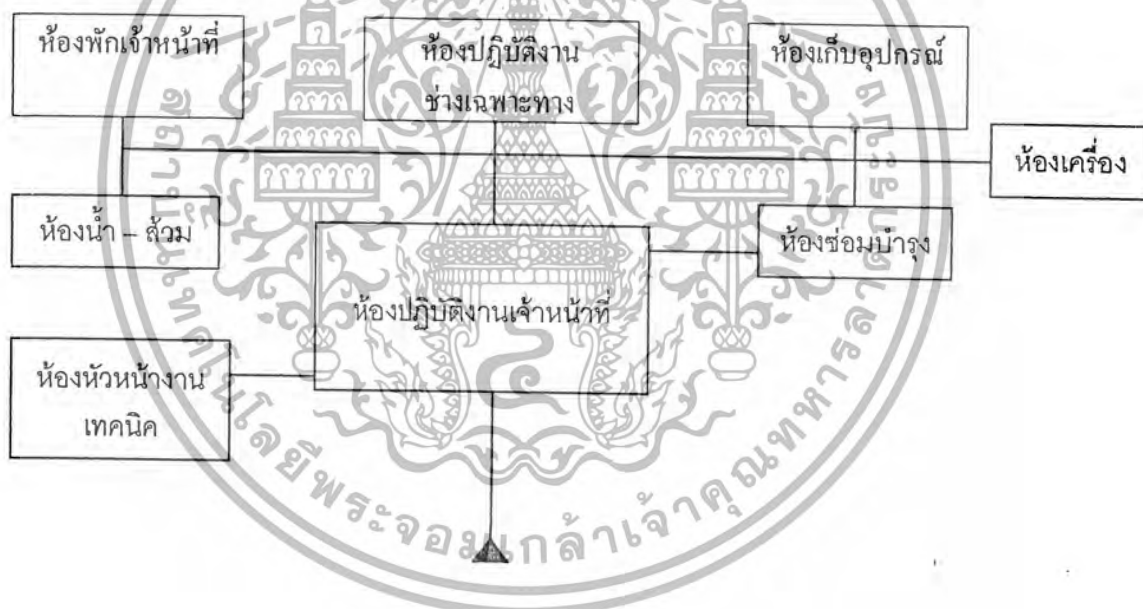

แผนภูมิที่ 3.25 แสดงความสัมพันธ์งานจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.20 แสดงความสัมพันธ์งานเทคนิค

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	รวม
1. ห้องหัวหน้างานเทคนิค		4	4	2	2	2	2	1	17
2. ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	●		3	3	3	3	3	3	21
3. ห้องปฏิบัติงานช่างเฉพาะทาง	●	●		3	3	3	3	2	21
4. ห้องเครื่อง	⊗	⊗	⊗		3	3	3	2	19
5. ห้องซ่อมบำรุง	⊗	⊗	⊗	⊗		3	3	2	19
6. ห้องเก็บอุปกรณ์	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	2	18
7. ห้องพักเจ้าหน้าที่	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	18
8. ห้องน้ำ - ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		14

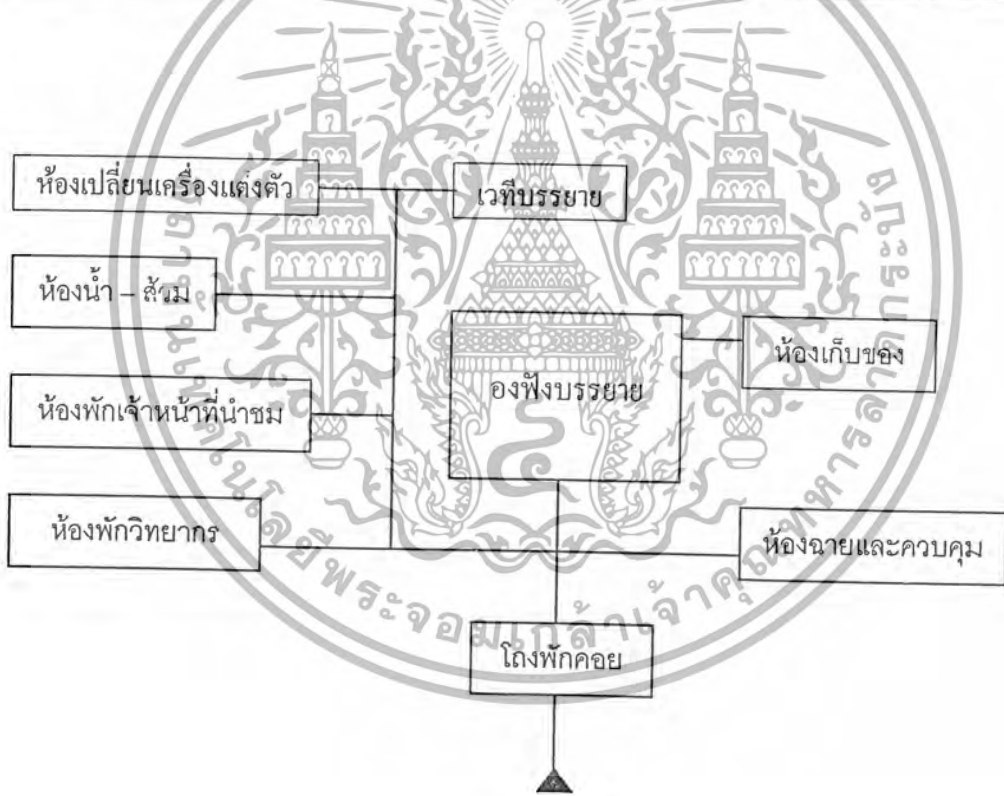

แผนภูมิที่ 3.26 แสดงความสัมพันธ์งานเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.21 แสดงความสัมพันธ์ส่วนห้องประชุม

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	9	รวม
1. โถงพักคอย		2	2	1	2	2	2	2	2	15
2. ห้องฟังบรรยาย	☉		3	3	2	2	2	2	2	18
3. เวทีบรรยาย	☉	☉		3	2	2	2	2	1	17
4. ห้องฉายและควบคุม	☉	☉	☉		2	2	2	2	2	17
5. ห้องพักวิทยากร	☉	☉	☉	☉		1	2	1	2	14
6. ห้องพักเจ้าหน้าที่นำชม	☉	☉	☉	☉	☉		2	1	2	14
7. ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	☉	☉	☉	☉	☉	☉		1	2	15
8. ห้องเก็บของ	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉		1	12
9. ห้องน้ำ - ส้วม	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉		14

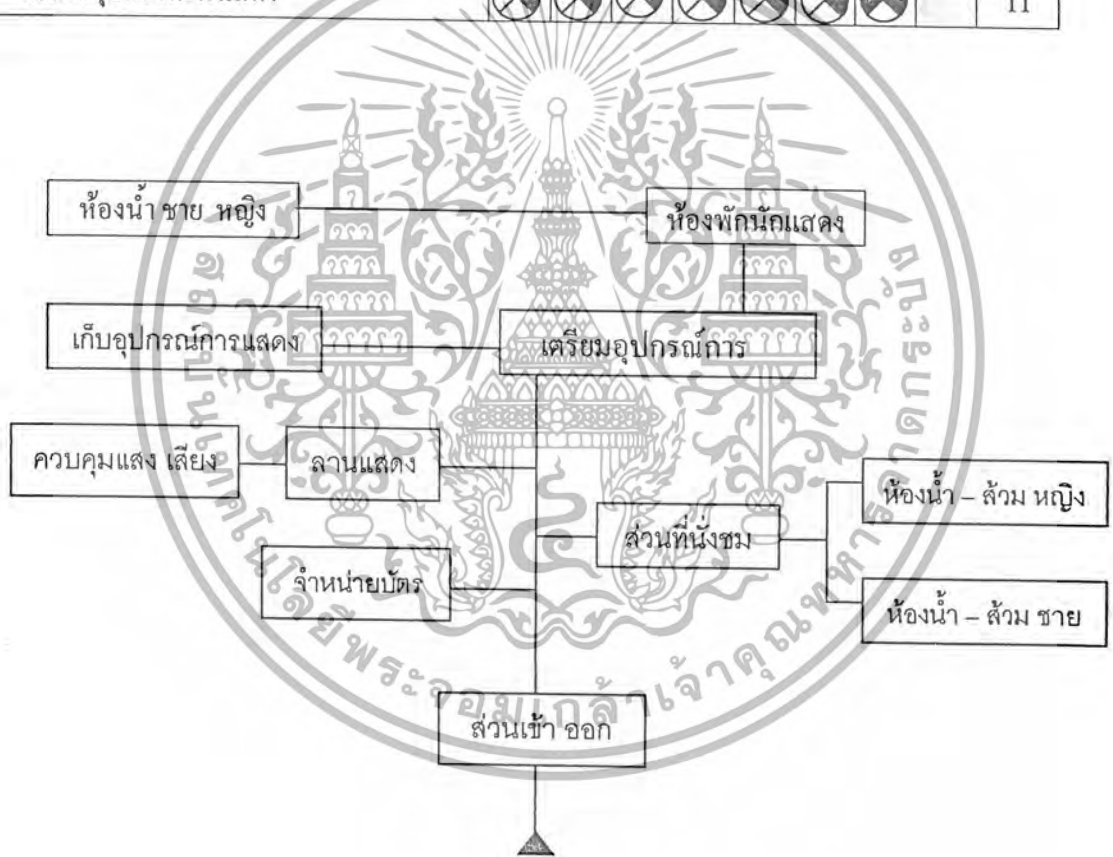

แผนภูมิที่ 3.27 แสดงความสัมพันธ์ส่วนห้องประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.22 แสดงความสัมพันธ์ส่วนแสดงกลางแจ้ง

องค์ประกอบหลัก	1	2	3	4	5	6	7	8	รวม
1. ส่วนเข้าออก		3	2	2	1	2	1	2	13
2. ส่วนนั่งชม	●		3	2	1	2	1	1	13
3. ห้องน้ำ ชาย หญิง	●	●		2	1	2	2	1	13
4. ลานแสดง	●	●	●		1	2	1	2	12
5. ควบคุมแสงเสียง	●	●	●	●		1	2	1	8
6. ห้องพักนักแสดง	●	●	●	●	●		4	1	14
7. เตรียมการแสดง	●	●	●	●	●	●		3	14
8. เก็บอุปกรณ์การแสดง	●	●	●	●	●	●	●		11

แผนภูมิที่ 3.28 แสดงความสัมพันธ์ส่วนแสดงกลางแจ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.5.4 องค์ประกอบของโครงการ

ตารางที่ 3.23 ศึกษาองค์ประกอบย่อยของโครงการ

องค์ประกอบหลัก	ผู้ใช้	จำนวน	องค์ประกอบย่อย
1. ส่วนบริหาร			
1.1 งานบริหาร	- ผู้อำนวยการ - รองผู้อำนวยการ - เลขานุการ - ผู้มาติดต่อหรือเข้าร่วม ประชุมและคณะกรรมการที่ ปรึกษา - เจ้าหน้าที่ธุรการ	1 1 1 22 1	- ห้องทำงานผู้อำนวยการ - ห้องทำงานรองผู้อำนวยการ - ห้องทำงานเลขานุการ - ส่วนรับรอง - ห้องประชุมคณะกรรมการ - ห้องน้ำ - ส้วม - ห้องเตรียมอาหารและเครื่อง ดื่ม
1.1.1 งานคลังและพัสดุ	- เจ้าหน้าที่การเงิน - บัญชี - เจ้าหน้าที่พัสดุ - เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	1 1 1	- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ - ห้องเก็บเอกสาร - ห้องเก็บของ
1.1.2 งานนโยบายและแผน	- เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย และแผน	1	- ห้องน้ำ - ส้วม
1.1.3 งานอาคารสถานที่	- หัวหน้างานอาคารสถานที่ - พนักงานทำความสะอาด - ยามรักษาการณ์ - คนสวน - พนักงานขับรถ	1 2 2 1 1	- ห้องหัวหน้างาน - ห้องพักเจ้าหน้าที่ - ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด - ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน - ห้องซ่อมบำรุง - ห้องน้ำ - ส้วม
1.2 ฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์	- หัวหน้าฝ่าย - เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ - นักวิชาการ โสตศ - ช่างศิลปกรรม - ช่างภาพ	1 1 1 1 1	- ห้องหัวหน้าฝ่าย - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ - ห้องปฏิบัติงานศิลปกรรม - ห้องเก็บของ - ห้องเก็บเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	ผู้ใช้	จำนวน	องค์ประกอบย่อย
2. ส่วนบริการสาธารณะ	- ช่างอิเล็กทรอนิกส์	2	- ห้องน้ำ - ส้วม
	- เจ้าหน้าที่เผยแพร่	1	
	- เจ้าหน้าที่ธุรการ	1	
	- เจ้าหน้าที่การเงิน - บัญชี	1	
2. ส่วนวิชาการ	- หัวหน้างานบริการสาธารณะ	1	- โถงพักคอย
	- เจ้าหน้าที่งานบริการ	1	- ห้องน้ำ, ส้วม
	สาธารณะ		- บริเวณแสดงผังแนะนำส่วน
	- ผู้เข้าชม	200	แสดง
	- ยามรักษาการณ์	1	- ห้องจำหน่ายบัตร
			- ร้านขายของที่ระลึก
			- เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์
			- บริเวณรับฝากของ
			- ส่วนรักษาความปลอดภัย
			- โทรศัพท์สาธารณะ
			- ห้องปฐมพยาบาล
			- ส่วนบริการนำชม
	2.1 ฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และศิลปกรรมท้องถิ่น	- หัวหน้าฝ่าย	1
2.1.1 งานฝึกอบรมและ ให้คำปรึกษา	- นักวิชาการการศึกษา	2	- ส่วนงานเจ้าหน้าที่
2.1.2 งานเสริมสร้าง บุคลากรในท้องถิ่น	- นักวิชาการการศึกษา	2	- ห้องเก็บเอกสาร - ห้องเก็บของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	ผู้ใช้	จำนวน	องค์ประกอบย่อย
			- ห้องน้ำ-ส้วม
2.1.3 งานทะเบียนวัตถุ	- หัวหน้างาน	1	- ห้องหัวหน้างานทะเบียน
	- เจ้าหน้าที่ทะเบียนวัตถุ	1	วัตถุ
	- ภัณฑารักษ์	1	- ห้องปฏิบัติงานทะเบียนวัตถุ
	- ผู้เข้าชม	200	- ห้องทำงานภัณฑารักษ์
			- ห้องเก็บเอกสาร
			- ลานตรวจรับวัตถุ
		1	- ห้องบรรจุวัตถุ
		1	- ห้องเก็บของ
		1	- ห้องถ่ายภาพ
			- ห้องมีด
			- คลังพิพิธภัณฑสถาน
			- คลังพิพิธภัณฑสถานชั่วคราว
			- คลังพิพิธภัณฑสถานเพื่อการศึกษา
			- ห้องพักคอยผู้ชม
2.1.4 งานอนุรักษ์และ ซ่อมเสริม	- หัวหน้างาน	1	- ห้องหัวหน้างานซ่อมสงวน
	- นักวิชาการ	1	วัตถุ
	- นักอนุรักษ์	1	- ห้องนักวิชาการ
			- ห้องปฏิบัติงานอนุรักษ์
			- ห้องปฏิบัติการซ่อมสงวน
			- ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์
			- ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์
			- ห้องพักเจ้าหน้าที่
			- ห้องน้ำ-ส้วม
4. ส่วนบริการทางวิชาการ			
4.1 ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ ศิลปะและวัฒนธรรม	- หัวหน้าฝ่าย	1	- ห้องหัวหน้าฝ่าย
4.1.1 งานด้านการฝึกอบรม	- นักวิชาการการศึกษา	2	- ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่
4.1.2 งานโสตทัศนศึกษา	- เจ้าหน้าที่ธุรการ	1	- ห้องเก็บเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	ผู้ใช้	จำนวน	องค์ประกอบย่อย
การจัดแสดง	- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด - นักวิชาการ โสตทัศน - ช่างอิเล็กทรอนิกส์ (เสียง) - ผู้เข้าชม	1 1 1 200	- ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ - ห้องน้ำ-ดื่ม - ห้องพักรักษา - โถงพักคอย - ห้องฟังการบรรยาย - เวทีบรรยาย - ห้องฉายและควบคุม - ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว - ห้องน้ำ-ดื่ม - ห้องเก็บของ
4.2 ฝ่ายค้นคว้าวิจัยศิลปะ และวัฒนธรรม			
4.2.1 งานรวบรวมข้อมูล และเอกสาร	- หัวหน้าฝ่ายวิชาการและข้อมูล	1	- ห้องหัวหน้าฝ่าย - ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่
4.2.2 งานพัฒนาองค์ความรู้ และระบบข้อมูล	- เจ้าหน้าที่เอกสารสนเทศ - เจ้าหน้าที่วิจัย - นักวิจัย	1 1 1	- ห้องเก็บเอกสาร - ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ - ห้องน้ำ-ดื่ม
4.2.3 งานบริการด้านข้อมูล	- บรรณารักษ์ - ผู้ช่วยบรรณารักษ์	1 1	- ห้องสมุด - ห้องบรรณารักษ์ - ห้องซ่อมแซมหนังสือ - โถงกลาง - เคาเตอร์บริการ - ส่วนรับฝากของ - ส่วนถ่ายเอกสาร - ตู้บัตรรายการ - บริเวณอ่านหนังสือ - ชั้นเก็บหนังสือ - ห้องโสตทัศนอุปกรณ์ - ห้องควบคุมโสต - ห้องเก็บของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	ผู้ใช้	จำนวน	องค์ประกอบย่อย
5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค			- ห้องน้ำ-ส้วม
5.1 ฝ่ายหอวัฒนธรรม	- หัวหน้าฝ่าย	1	- ห้องหัวหน้างานฝ่ายหอวัฒนธรรม
5.2 งานนิทรรศการ	- ภัณฑารักษ์	1	- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่
5.3 งานพัสดุและคลังพิพิธภัณฑ	- มณฑนากร	1	- ห้องเก็บเอกสาร
	- นักโบราณคดี	1	- ห้องน้ำ-ส้วม
	- เจ้าหน้าที่ทะเบียน	1	- ห้องเก็บอุปกรณ์โสตฯจัดแสดง
	- เจ้าหน้าที่ธุรการ	1	
	- เจ้าหน้าที่โสตทัศนอุปกรณ์	1	
5.4 งานเทคนิคและการจัดแสดงนิทรรศการ	- หัวหน้างานจัดแสดงเทคนิค	1	- ห้องหัวหน้างานจัดแสดง
	- เจ้าหน้าที่ตกแต่งสถานที่และเทคนิค	10	- ห้องปฏิบัติการออกแบบ
			- ห้องจัดเตรียมการแสดง
			- คลังพิพิธภัณฑ
			- ห้องแสดงงานถาวร
			- ห้องแสดงงานชั่วคราว
			- ห้องหัวหน้างานเทคนิค
			- ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่
			- ห้องปฏิบัติงานช่างเฉพาะทาง
			- ห้องเครื่องไฟฟ้า
			- ห้องเครื่องปรับอากาศ
			- ห้องเครื่องปั้มน้ำ
			- ห้องซ่อมบำรุง
			- ห้องพักเจ้าหน้าที่
			- ห้องน้ำ-ส้วม
6. ส่วนร้านอาหาร	- ผู้ให้บริการโครงการ	vary	- ร้านอาหารพื้นเมือง
	- ผู้ให้บริการทั่วไป	57	- บริเวณรับประทานอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	ผู้ใช้	จำนวน	องค์ประกอบย่อย
7. ส่วนโรงละครกลางแจ้ง	- เจ้าหน้าที่โครงการ	89	- ลานรับของ
	- เจ้าหน้าที่รับผิดชอบร้านค้า เช่า	vary	- ห้องน้ำ-ส้วม
	- ผู้ให้บริการโครงการ		- ส่วนเข้า-ออก
	- นักแสดง	200	- ส่วนที่นั่งชม
	- เจ้าหน้าที่	20	- ห้องน้ำชาย,หญิง
		11	- ลานแสดง
			- จำหน่ายบัตร
			- ส่วนเตรียมการแสดง
			- ห้องน้ำ-ส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.6 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยและสรุปพื้นที่ใช้สอย
 ตารางที่ 3.24 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ใช้ (คน)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
1. ส่วนบริหาร					
1.1 งานบริหาร					
- ห้องทำงานผู้อำนวยการ	1	1	20.00	20.00	3.2.8.3 (ซ)
- ห้องทำงานรองผู้อำนวยการ	1	1	16.00	16.00	3.2.8.3(ซ)
- ห้องเลขานุการ	1	1	10.36	10.36	3.2.8.3(ฐ)
- ห้องประชุมคณะกรรมการ	1	22	44.00	44.00	3.2.8.2(จ)
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1	1	4.5	4.5	3.2.8.2(ค)
1.1.1 งานคลังและพัสดุ					
- เจ้าหน้าที่การเงิน - บัญชี	1	1	4.5	4.5	3.2.8.2(ค)
- เจ้าหน้าที่พัสดุ	1	1	4.5	4.5	3.2.8.2(ค)
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	1	1	1.80	1.80	3.2.8.3(ฎ)
1.1.2 งานนโยบายและแผน					
- เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย และแผน	1	1	4.5	4.5	3.2.8.2(ค)
- ห้องน้ำ-ส้วม ประกอบด้วย ชายมี WC=1,UR=2,LV=1	2	VARY	2.94	5.88	3.2.8.2(ซ),
หญิงมี WC=1,LV=1	2	VARY	2.3	4.6	3.2.8.3(ณ)
- ห้องเตรียมอาหารเครื่องคัม	1	VARY	6.00	6.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องรับแขก	1	VARY	4.00ม ² /คน	20.00	3.2.8.1(ซ)
			รวม	146.64	
			รวมพื้นที่	183.30	
			ดีดออก 25%		
1.1.3 งานอาคารสถานที่					
- ห้องหัวหน้างาน	1	1	12.00	12.00	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องพักเจ้าหน้าที่รักษาความ ปลอดภัย	2	2	4.50ม ² /คน	9.00	3.2.8.2(ค)
- ห้องพักพนักงานขับรถ	1	1	4.50ม ² /คน	4.50	3.2.8.2(ค)
- ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด	1	-	6.60	6.60	3.2.8.1(ซ)
สะอาด					
- ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน	1	1	6.00	6.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องซ่อมบำรุง	1	VARY	57.00	57.00	3.2.8.1(ซ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ใช้ (คน)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
- ห้องน้ำ-ส้วมประกอบด้วย	1	VARY	2.94	2.94	3.2.8.2(ซ),
ชายมี WC=1,UR=2,LV=1	1	VARY	2.30	2.30	3.2.8.3(ค)
หญิงมี WC=1,UR=1- LOCKER	1	VARY	6.00	6.00	3.2.8.1(ซ)
			รวม	106.34	
			รวมพื้นที่ สัญญา 25%	132.925	
1.2 ฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์	1	1	12.00	12.00	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องหัวหน้าฝ่าย	1	9	4.50ม ² /คน	40.50	3.2.8.2(ค)
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1	VARY	57ม ² /คน	57.00	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องปฏิบัติงานศิลปกรรม	1	VARY	-	6.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องเก็บของ	1	VARY	-	20.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องเก็บเอกสาร					
- ห้องน้ำ-ส้วมประกอบด้วย					
ชายมี	1	VARY	2.94	2.94	3.2.8.2(ซ),
WC=1,UR=2,LV=1,Barth=1					3.2.8.3(ค)
หญิงมี	1	VARY	2.30	2.30	3.2.8.2(ซ),
WC=1,UR=1,Barth=1			รวม	140.74	3.2.8.3(ค)
			รวมพื้นที่ สัญญา 25%	175.925	
2. ส่วนบริการสาธารณะ					
2.1 โถงทางเข้า	1	200	200.00	200.00	3.2.8.2(ค)
- โถงพักคอย	2	VARY	4.50	9.00	3.2.8.1(ซ)
- บริเวณแสดงผังแนะนำส่วน แสดง	1	1	4.50	4.50	3.2.8.1(ซ)
- ห้องจำหน่ายบัตร	3	VARY	4.5	13.5	3.2.8.3(ค)
- ร้านขายของที่ระลึก	1	1	3.09	3.09	3.2.8.3(ก)
- เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์	1	1	6.25	6.25	3.2.8.1(ซ)
- บริเวณรับฝากของ	1	1	1.60	1.60	3.2.8.3(จ)
- ส่วนรักษาความปลอดภัย	2	VARY	0.72/ชุด	1.50	3.2.8.3(ง)
- โทรศัพท์สาธารณะ	1	3	26.50	26.50	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องปฐมพยาบาล	1	3	6.75ม ² /คน	20.25	3.2.8.1(ซ)
- ส่วนบริการนำชม					
- ห้องน้ำ-ส้วมประกอบด้วย	1	VARY	8.02	8.02	3.2.8.3(ค)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ใช้ (คน)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
ชายมี WC=3,UR=3,LV=2 หญิงมี WC=4,LV=2	1	VARY	7.6	7.6	3.2.8.3(จ)
			รวม	301.81	
			รวมพื้นที่ สัญจร 30%	377.26	
2.2 ที่จอดรถ	43	-	15.00	645	3.2.8.3(ก)
- ที่จอดรถยนต์ส่วนตัวผู้ชม	31	-	2.00	62.00	3.2.8.3(ก)
- ที่จอดรถจักรยานยนต์	3	-	48.00	144.00	3.2.8.3(ก)
- ที่จอดรถบัส	29	-	15.00	435.00	3.2.8.3(ก)
- ที่จอดรถเจ้าหน้าที่	7	-	24.00	168.00	3.2.8.3(ก)
- ที่จอดรถบริการ			รวม	1,454.00	
			รวมพื้นที่ สัญจร 30%	1,890.20	
3. ส่วนวิชาการ					
3.1 ฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และศิลปกรรมท้องถิ่น	1	1	12.00	12	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องหัวหน้างาน	1	4	4.5ม ² /คน	18	3.2.8.2(ค)
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่	1	-	20.00	20.00	3.2.8.1(ช)
- ห้องเก็บเอกสาร	1	4	-	6.00	3.2.8.1(ช)
- ห้องเก็บของ					
- ห้องน้ำ-ส้วมประกอบด้วย ชายมี WC=1,UR=1,LV=1	1	VARY	2.94	2.94	3.2.8.2(ข),
หญิงมี WC=1,LV=1	1	VARY	2.3	2.3	3.2.8.3(ฉ)
			รวม	61.24	
			รวมพื้นที่ สัญจร 25%	76.55	
3.2 งานทะเบียนวัดดู	1	1	12.00	12.00	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องหัวหน้างาน	1	1	45ม ² /คน	4.5	3.2.8.2(ค)
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่	1	1	6.00	6.00	3.2.8.2(ง)
- ห้องปฏิบัติงานทะเบียนวัดดู	1	1	12.00	12.00	3.2.8.2(ข)
- ห้องทำงานภัณฑารักษ์	1	-	12.00	12.00	3.2.8.1(ช)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ใช้ (คน)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
- ห้องเก็บเอกสาร	1	1	30.00	30.00	3.2.8.1(ซ)
- ลานตรวจรับวัสดุ	1	2	20.00	20.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องบรรจุวัสดุ	1	-	20.00	20.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องเก็บของ	1	1	20.00	20.00	3.2.8.1(ค)
- ห้องถ่ายภาพ	1	1	20.00	20.00	3.2.8.1(ค)
- ห้องมีค	1	-	258.09	258.09	3.2.8.3(ฟ)
- คลังพิพิธภัณฑสถาน	1	-	51.618	51.618	3.2.8.3(ฟ)
- คลังพิพิธภัณฑสถานชั่วคราว	1	1-3	38.71	38.71	3.2.8.3(ฟ)
- คลังพิพิธภัณฑสถานเพื่อการศึกษ	1	VARY	4.00ม ² /คน	12.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องพักคอยผู้ชม					
- ห้องน้ำ-ส้วมประกอบด้วย	1	VARY	5.88	5.88	3.2.8.2(ซ),
ชายมี WC=2,UR=2,LR=2	1	VARY	6.1	6.1	3.2.8.3(จ)
หญิงมี WC=3,LV=2			รวม	518.10	
			รวมพื้นที่	647.63	
			สัญญา 25%		
3.3 งานอนุรักษ์และซ่อมเสริม	1	1	12.00	12.00	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องหัวหน้างานปฏิบัติการ	1	2	25.00	25.00	3.2.8.3(ค)
- ห้องปฏิบัติการอนุรักษ์	1	3	50.00	50.00	3.2.8.3(ค)
- ห้องปฏิบัติการซ่อมสงวน	1	2	12.50	12.50	3.2.8.1(ซ)
- ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์	1	-	60.00	6.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์	1	3	4.50ม ² /คน	13.50	3.2.8.2(ค)
- ห้องพักเจ้าหน้าที่					
- ห้องน้ำ-ส้วมประกอบด้วย	1	VARY	2.94	2.94	3.2.8.2(ซ),
ชาย WC=1,UR=2,LV=1	1	VARY	2.3	2.3	3.2.8.3(จ)
หญิง WC=1,LV=1			รวม	124.24	
			รวมพื้นที่	155.30	
			สัญญา 25%		
4. ส่วนบริการการศึกษา					
4.1 ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ศิลปะ					
และวัฒนธรรม	1	1	12.00	12.00	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องหัวหน้างาน	1	6	4.50	27	3.2.8.2(ค)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ใช้ (คน)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
- ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	1	-	12.00	12.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องเก็บเอกสาร	1	-	12.00	12.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องเก็บอุปกรณ์					
- ห้องน้ำ-ส้วม ประกอบด้วย ชาย WC=1,UR=2,LV=1	1	VARY	2.94	2.94	3.2.8.2(ข), 3.2.8.3(จ)
หญิง WC=1,V=1	1	VARY	2.3	2.3	
			รวม	51.24	
			รวมพื้นที่ สัญญา 25%	64.05	
4.1.1 ห้องบรรยาย	1	1-34	35	35	3.2.8.3(น)
- โถงพักคอย	1	200	262.50	262.50	3.2.8.3(น)
- พื้นที่นั่งฟังบรรยาย	1	-	53.75	53.75	3.2.8.3(น)
- เวทีบรรยาย	1	2	28.00	28.00	3.2.8.1(ก)
- ห้องฉายและห้องควบคุม	1	VARY	5.52	110.4	3.2.8.3(บ)
- ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	1	VARY	12.00	12.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องพักวิทยากร					
- ห้องน้ำ-ส้วม ประกอบด้วย	1	VARY	10.00	10.00	3.2.8.2(ข),
ชาย WC=3,IR=3,LV=2	1	VARY	10.6	10.6	3.2.8.3(จ)
หญิง WC=4,LV=2			รวม	522.25	
			รวมพื้นที่ สัญญา 30%	678.93	
4.2 ฝ่ายค้นคว้าวิจัยศิลปะและ วัฒนธรรม	1	1	12.0	12.00	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องหัวหน้าฝ่าย	1	3	4.50	13.50	3.2.8.2(ค)
- ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	1	VARY	12.00	12.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องเก็บเอกสาร	1	VARY	12.00	12.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์					
- ห้องน้ำ-ส้วม ประกอบด้วย	1	VARY	2.94	2.94	3.2.8.2(ข),
ชาย WC=1,UR=2,LV=1	1	VARY	2.3	2.3	3.2.8.3(จ)
หญิง WC=1,V=1			รวม	54.74	
			รวมพื้นที่ สัญญา 25%	68.43	
4.2 ห้องสมุด	1	1	13.20	13.20	3.2.8.3(ฐ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ใช้ (คน)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
- ห้องบรรณารักษ์	1	2	18.24	18.24	3.2.8.3(บ)
- ห้องซ่อมแซมหนังสือ	1	VARY	58.00	58.00	3.2.8.3(ค),
- โถงกลาง					3.2.8.3(ท)
	1	2	3.09	3.09	3.2.8.1(ข)
- เคาน์เตอร์บริการ	1	-	2.62	2.62	3.2.8.1(ข)
- ส่วนรับฝากของ	1	1	3.24	3.24	3.2.8.1(ข)
- ส่วนถ่ายเอกสาร	1	-	1.68	1.68	3.2.8.1(ข)
- ตู้บัตรรายการ	1	58	2.75	159.5	3.2.8.3(ท)
- บริเวณอ่านหนังสือ	1	-	25.20	25.20	3.2.8.3(ท)
- ชั้นเก็บหนังสือ	1	2	14.40	14.40	3.2.8.1(ก)
- ห้องโสตทัศนอุปกรณ์	1	1	12.00	12.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องควบคุมโสต	1	VARY	12.00	12.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องเก็บของ					
- ห้องน้ำ-ส้วม ประกอบด้วย	1	VARY	5.88	5.88	3.2.8.2(ข),
ชาย WC=2,UR=2,LV=2	1	VARY	6.1	6.1	3.2.8.3(ค)
หญิง WC=3,LV=2			รวม	335.15	
			รวมพื้นที่	418.94	
			สัญญา 25%		
5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค					
5.1 ฝ่ายหอวัฒนธรรม					
	1	1	12.00	12.00	3.2.8.3(ฉ)
- ห้องหัวหน้างาน	1	6	4.50	27.00	3.2.8.2(ค)
- ส่วนปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	1	7	12.00	12.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องเก็บเอกสาร		7	12.00	12.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์					
- ห้องน้ำ-ส้วมประกอบด้วย	1	VARY	2.94	2.94	3.2.8.2(ข),
ชาย WC=1,UR=2,LV=1	1	VARY	2.3	2.3	3.2.8.3(ค)
หญิง WC=1,LV=1			รวม	64.24	
			รวมพื้นที่	81.85	
			สัญญา 25%		
5.2 งานเทคนิคและการจัด					
แสดง					
	1	1	12.00	12.00	3.2.8.3(ฉ)
- หัวหน้างานช่าง	1	10	4.50	45.00	3.2.8.2(ค)
- ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	1	2	6.00	12.00	3.2.8.2(ง),

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ใช้ (คน)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
- ห้องปฏิบัติงานช่างเฉพาะ ทาง	1	-	64.52	64.52	3.2.8.1(ซ) 3.2.8.3(ท)
- ห้องจัดเตรียมการแสดง	1	-	1,032.39	1,032.39	ตารางที่ 3.6
- ห้องแสดงงานถาวร	1	-	258.09	258.09	3.2.8.3(ท)
- ห้องแสดงงานชั่วคราว	1	1	60.00	60.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องเครื่องไฟฟ้า	1	1	96.00	96.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องเครื่องปรับอากาศ	1	1	40.00	40.00	3.2.8.1(ซ)
- ห้องเครื่องปั้มน้ำ	1	1	57.00	57.00	3.2.8.3(ณ)
- ห้องซ่อมบำรุง	1	-	9.00	9.00	การวิเคราะห์
- ห้องเก็บอุปกรณ์					
- ห้องน้ำ-ส้วม ประกอบด้วย ชาย WC=1,UR=2,LV=1	1	VARY	2.94	2.94	3.2.8.2(ซ),
หญิง WC=1,LV=1	1	VARY	2.3	2.3	3.2.8.3(จ)
			รวม	2075.66	
			รวมพื้นที่	2,594.58	
			สัญญา 25%		
7. ส่วนโรงละครกลางแจ้ง	1	200	1/6 ของผู้ชม	33.33	3.2.8.3(ม)
- ส่วนเข้า-ออก	1	200	0.375	75.00	3.2.8.3(ย)
- ส่วนนั่งชม					
- ห้องน้ำชายหญิงประกอบด้วย ชาย WC=4,UR=4,LV=3	1	VARY	10.96	10.96	3.2.8.2(ซ),
หญิง WC=5,LV=3	1	VARY	9.9	9.9	3.2.8.3(จ)
	1	-	-	180.00	3.2.8.3(ข)
- ลานแสดง	1	1-2	-	30.00	3.2.8.3(ม)
- ส่วนควบคุมแสง-เสียง	1	20		30.00	3.2.8.3(ม)
- ห้องพักนักแสดง	1	20	2.00	40.00	3.2.8.3(ม)
- เตรียมการแสดง	1	-	12.00	12.00	3.2.8.1(ซ)
- เก็บอุปกรณ์การแสดง			รวม	421.19	
			รวมพื้นที่	526.49	
			สัญญา 25%		
6. ส่วนร้านอาหาร	1	-	109.25	109.25	3.2.8.3(ณ)
- บริเวณทานอาหาร	1	-	15.00	15.00	3.2.8.1(ซ)
- ส่วนเตรียมอาหาร	1	-	35.00	35.00	3.2.8.1(ซ)
- ส่วนประกอบอาหาร	1	-	10.00	10.00	3.2.8.1(ซ)
- ส่วนบริการเครื่องดื่ม	1	-	30.00	30.00	3.2.8.1(ซ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ใช้ (คน)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
- ลานรับของ	1	-	25.00	25.00	3.2.8.1(ข)
- ห้องเก็บของ					
- ห้องน้ำ-ส้วม ประกอบด้วย ชายมี WC=3,UR=3,LV=2	1	VARY	10.00	10.00	3.2.8.2(ข),
หญิงมี WC=4,LV=2	1	VARY	10.60	10.60	3.2.8.3(จ)
			รวม	244.85	
			รวมพื้นที่ ตั้งจร 30%	318.31	

สรุป พื้นที่ใช้สอยของ โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ได้ดังนี้

1. ส่วนบริหาร	492.15	ตร.ม.
2. ส่วนบริการสาธารณะ (ไม่รวมที่จอดรถ)	377.26	ตร.ม.
3. ส่วนวิชาการ	879.48	ตร.ม.
4. ส่วนบริการการศึกษา	1,230.35	ตร.ม.
5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค	1,928.01	ตร.ม.
6. ส่วนโรงละครกลางแจ้ง	526.49	ตร.ม.
7. ส่วนร้านอาหาร	318.31	ตร.ม.
รวมพื้นที่ใช้สอยอาคารทั้งหมด	5,752.05	ตร.ม.
พื้นที่จอดรถของอาคาร	1,890.20	ตร.ม.
เพราะฉะนั้น พื้นที่ใช้สอยของ โครงการทั้งหมด	7,642.25	ตร.ม.

3.2.7 การศึกษาวิเคราะห์การจัดแสดง

ลักษณะการจัดแสดงของศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ จะแสดงเรื่องราวของอารยธรรมไทยในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ปลูกฝังเจตคติอันดีต่อวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ของนักเรียน นักศึกษา ประชาชนทุกระดับ

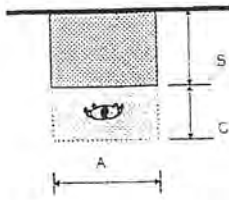
โดยมีแนวทางของการจัดนิทรรศการดังนี้

- ก. เน้นการจัดแสดงที่สามารถโน้มน้าวความสนใจของผู้ชมในลักษณะที่ไม่ต้องมีผู้อธิบาย (Self Learning Process) และสร้างความต่อเนื่องให้ชวนติดตามจากจุดหนึ่ง ไปอีกจุดหนึ่ง
- ข. มีระบบการสัญจรที่สะดวก ไม่ติดขัด อาจมีที่พักชั่วคราวในขณะชมด้วย
- ค. การสื่อและการจัดการแสดงที่ทันสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

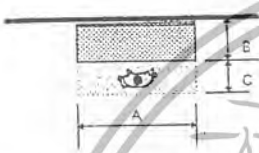
การจัดแสดงนิทรรศการถาวรนั้น ได้นำแบบอย่างจากอาคารตัวอย่างที่ทำการศึกษารวมถึงความต้องการของศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ โดยวิเคราะห์เพิ่มเติมจากทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่

1. การคิดพื้นที่จัดแสดงแบบ Diorama

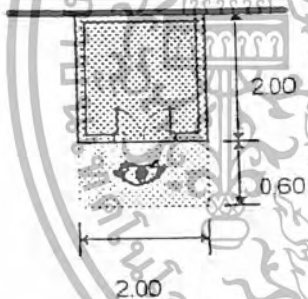
- AREA = 3.24 ตร.ม. 1.20x1.80
- AREA = 4.32 ตร.ม. 1.20x2.40
- AREA = 5.75 ตร.ม. 1.80x2.40

2. การคิดพื้นที่จัดแสดง Board ใช้ Module มาตรฐาน ขนาด 0.60x0.60

- พื้นที่ A = (B-C) ขนาด
- ขนาดเล็กใช้พื้นที่ = 2.43 ตร.ม. = 1.20x1.60
- ขนาดกลางใช้พื้นที่ = 3.24 ตร.ม. = 1.20x1.80
- ขนาดใหญ่ใช้พื้นที่ = 4.80 ตร.ม. = 1.80x2.40

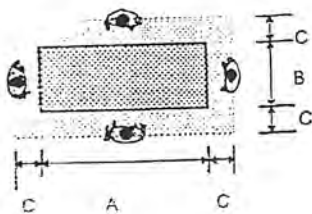
3. การคิดพื้นที่แสดงแบบ Magic Vision

AREA = 5.20 ตร.ม.

4. การคิดพื้นที่จัดแสดงแบบ Model

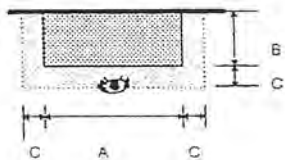
- การคิดพื้นที่จัดแสดงแบบ Model ชนิด Plate แบบลอยตัว

- A = ความยาวของขนาดอุปกรณ์แสดง
- B = ความกว้างของอุปกรณ์แสดง
- C = ระยะที่ใช้ยื่นดูได้อย่างสบาย (0.60)
- D = จำนวนงาน
- พื้นที่จัดแสดง = (A÷1.20) (B÷1.20) = D

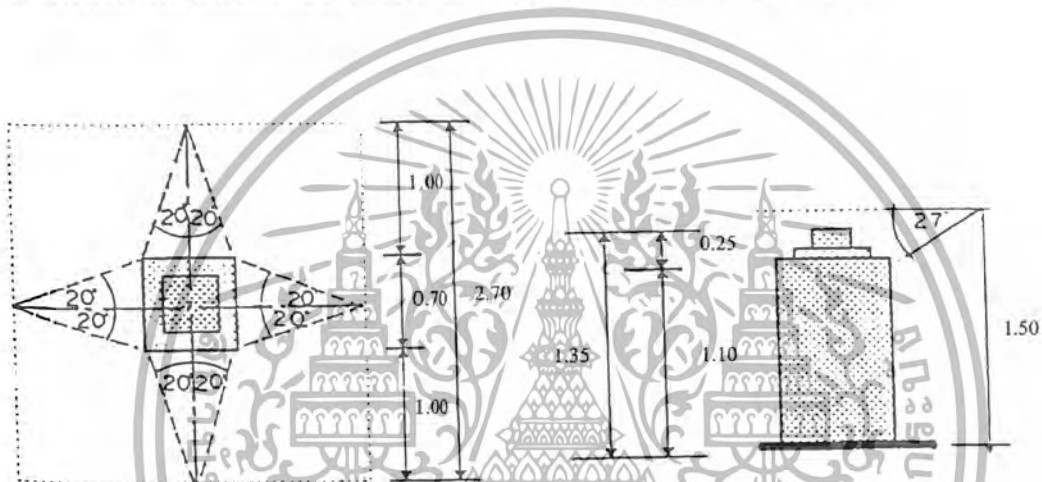
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การคิดพื้นที่จัดแสดงแบบ Model ชนิด Plate ชนิดฝัง

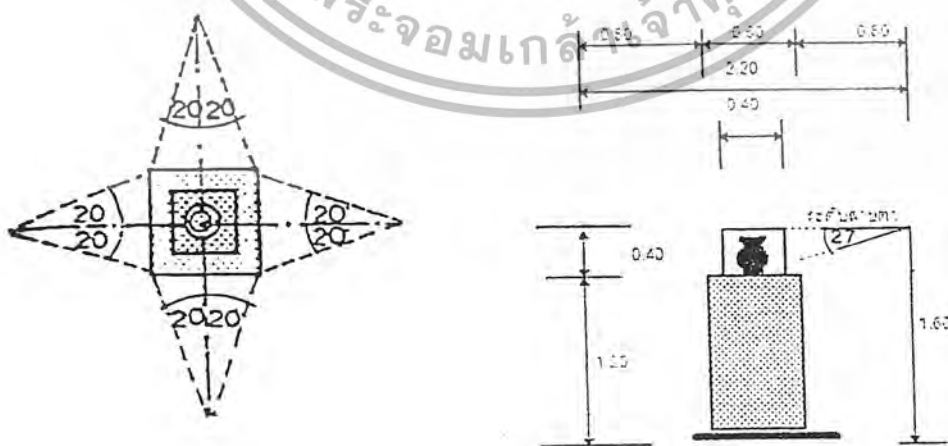

A = ความยาวของขนาดอุปกรณ์แสดง
 B = ความของอุปกรณ์แสดง
 C = ระยะที่ใช้ยื่นดูได้อย่างสบาย (0.60)
 D = จำนวนงาน
 พื้นที่จัดแสดง = $(A \div 1.20)(B \div 1.20) = D$

- การคิดพื้นที่จัดแสดงแบบ Model แบบลอยตัว พื้นที่ 7.29 ตร.ม. / หน่วย

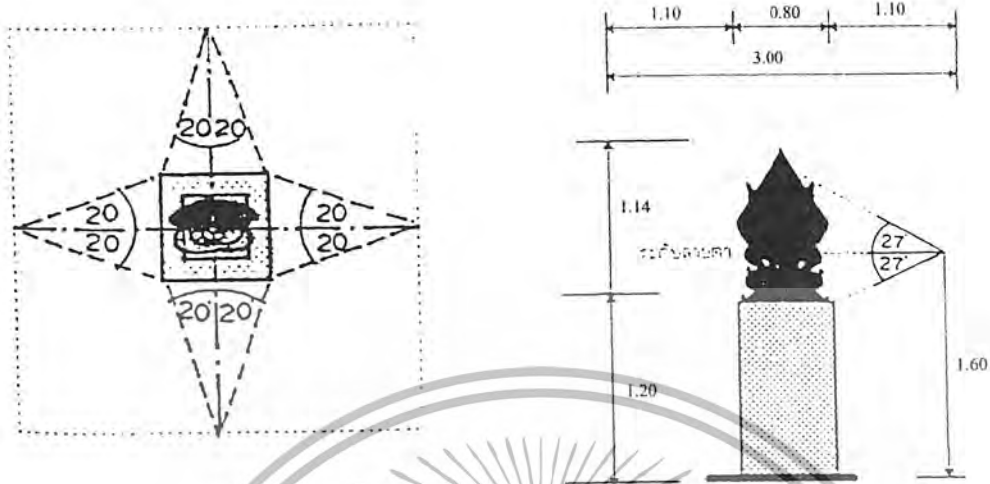

- 5. การคิดพื้นที่จัดแสดงแบบ Display (ดูจัดแสดง) พื้นที่ 4.80 ตร.ม. / หน่วย

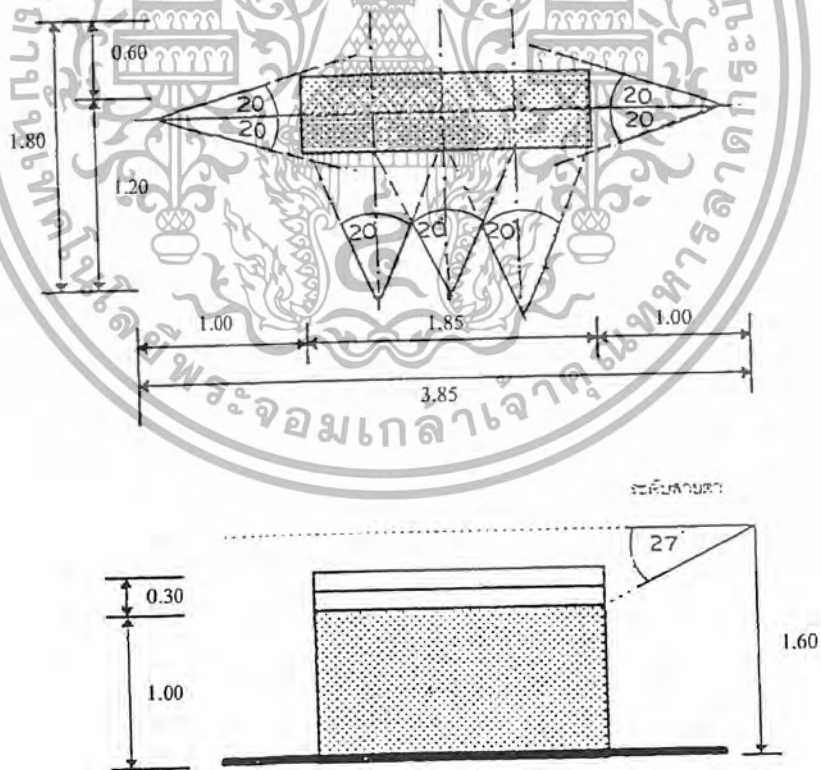

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การคิดพื้นที่จัดแสดงแบบ Box Stand พื้นที่ 6.93 ตร.ม. / หน่วย

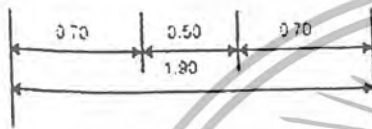
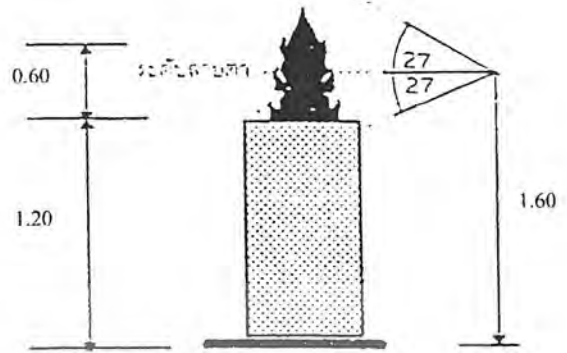
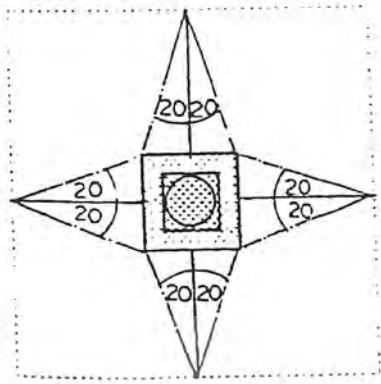

● การคิดพื้นที่จัดแสดงแบบ Box Stand พื้นที่ 6.93 ตร.ม. / หน่วย

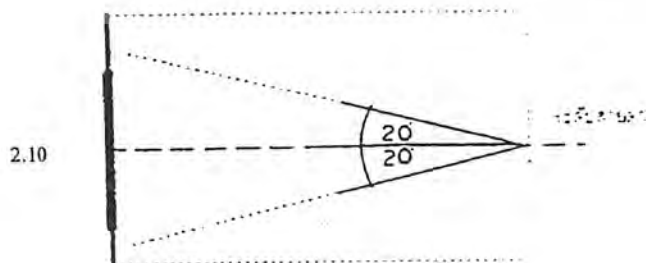
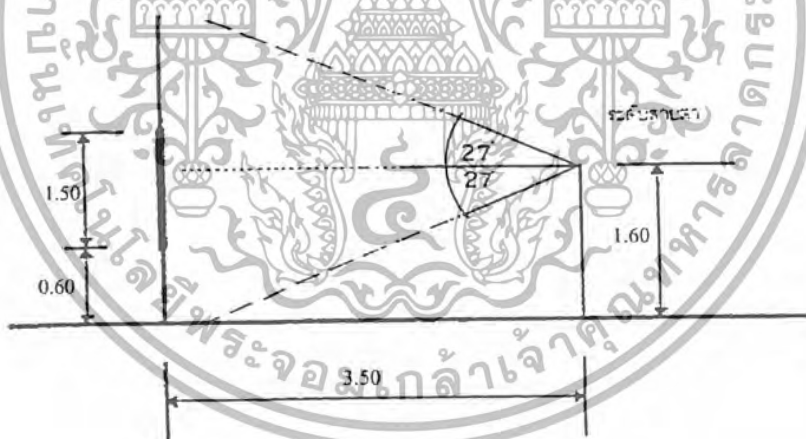
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การคิดพื้นที่ที่จัดแสดงแบบ Box Stand พื้นที่ 3.60 ตร.ม / หน่วย

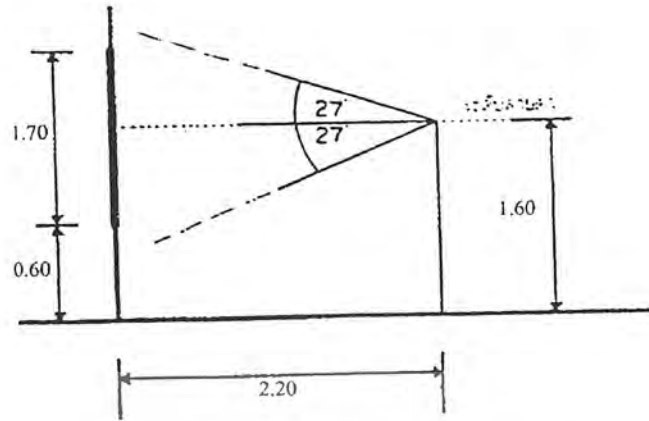
7. การคิดพื้นที่ของ Board

Board 1 พื้นที่ $2.50 \times 3.50 = 8.75$ ตร.ม.

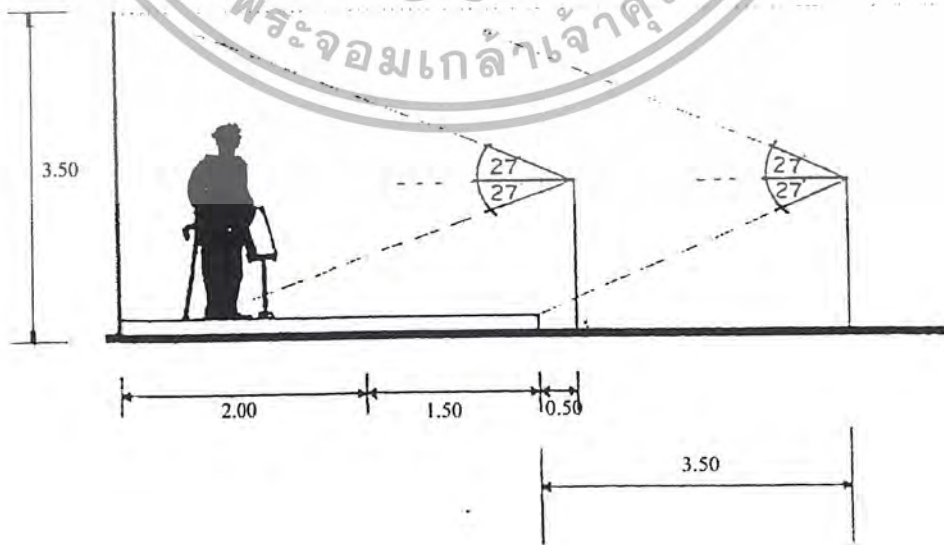
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Board 2 พื้นที่ $1.60 \times 2.20 = 3.52$ ตร.ม.

8. การจัดแสดงหุ่นขี้ผึ้งบุคคลสำคัญ

พื้นที่จัดแสดง $3.50 \times 2.00 = 7.00$ ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.25 แสดงพื้นที่และเนื้อหาการจัดแสดงนิทรรศการถาวร

รายละเอียด	สื่อ	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	จำนวน	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)
วัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำมูล ก่อนกำเนิด ศรีสะเกษ				1,032.386
1. โบราณคดีลุ่มแม่น้ำมูล	Model	10.4	1	10.40
	Board 1	8.75	2	17.50
	Board 2	3.52	10	30.52
	Board Module	2.16	4	8.64
	Magic Vision	5.20	3	15.60
2. ประวัติศาสตร์ลุ่มแม่น้ำมูล	Model	10.4	1	10.40
	Board 2	3.52	8	10.80
	Board Module	2.16	5	28.16
	Diorama	4.32	4	16.80
3. สังคมและวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำ มูล	Diorama	4.32	6	25.92
	Model	10.40	2	20.80
	Magic Vision	5.20	5	26.00
	Board 1	8.75	2	17.50
	Board 2	3.52	10	35.20
	Board Module	2.16	4	16.64
	Box stand	3.60	10	36.00
	Display	4.80	4	19.20
ศรีสะเกษยุคสร้างบ้านแปงเมือง	Model	10.4	1	10.4
โบราณคดีการตั้งถิ่นฐานของชาวศรี สะเกษในอดีต	Board Module	2.16	6	4.32
	Magic Vision	5.20	5	26.00
	Box stand	3.60	2	28.80
2. ประวัติศาสตร์เรื่องราวการรวบรวม ผู้คน และการเคลื่อนไหว	Board 1	8.75	2	17.50
	Board 2	3.52	10	35.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียด	สื่อ	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	จำนวน	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)
3. ตั้งคัมและวัฒนธรรม ชุมชนพื้นเมืองและวิถีชีวิต	Magic Vision	5.20	5	26.00
	Box stand	3.60	10	36.00
	Board Module	2.16	5	10.80
	Diorama	4.32	4	17.28
	Board Module	2.16	2	4.32
	Magic Vision	5.20	4	20.80
	Model	10.4	1	10.40
	Board 1	8.75	4	35.00
	Board 2	3.52	8	28.16
	Model	16.00	4	64.00
ศรีสะเกษ ปัจจุบันและอนาคต	หุ่นขี้ผึ้ง	7.00	4	28.00
	Display	4.80	10	48.00
	Diorama	4.32	4	17.28
	Board Module	2.16	2	4.32
	Magic Vision	5.20	4	20.80
	Model	16.00	4	64.00
	Board 1	8.75	2	17.50
	Board 2	3.52	10	35.20
	Box stand	3.60	10	36.20
	Display	4.80	10	48.00
ในปัจจุบัน	หุ่นขี้ผึ้ง	7.00	4	28.00
	- การปกครอง			
	- ข้อมูลทางประชากรและตั้งคัม			
	- โครงสร้างทางเศรษฐกิจ			
- แหล่งท่องเที่ยว				
- โครงสร้างพื้นฐาน				
- ทรัพยากรธรรมชาติ				
ประเพณีและการละเล่น				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.8 การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

3.2.8.1 เกณฑ์ที่ใช้กำหนดพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

การพิจารณาเพื่อกำหนดพื้นที่ใช้สอยในส่วนต่างๆ ของโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ได้อาศัยเกณฑ์ต่างๆ ดังนี้

3.2.8.1 (ก) เกณฑ์มาตรฐานอาคารราชการ

3.2.8.1 (ข) Architect's data

3.2.8.1 (ค) Time saver

3.2.8.1 (ง) Building Planing and design standard

3.2.8.1 (จ) Human metric

3.2.8.1 (ฉ) Auditorium and theatre date,

3.2.8.1 (ช) จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับอาคารตัวอย่าง

3.2.8.2 มาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของราชการ พ.ศ. 2521 สำหรับประกอบการวิเคราะห์ พิจารณาพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

เพื่อประโยชน์ในการหาพื้นที่ของอาคาร โดยกำหนดให้พื้นที่ใช้สอยของอาคารแต่ละส่วนเฉลี่ยตามเกณฑ์การจัดผังสำนักงาน ดังนี้

3.2.8.2 (ก) พื้นที่ทำงานของผู้อำนวยการกอง, หัวหน้ากอง

16 ตร.ม./คน

3.2.8.2 (ข) พื้นที่ทำงานของตำแหน่งอื่นๆ ที่ไม่ต่ำกว่าข้าราชการระดับ 6

12 ตร.ม./คน

3.2.8.2 (ค) พื้นที่ทำงานของผู้ปฏิบัติงานข้าราชการและพนักงาน

4.5 ตร.ม./คน

3.2.8.3 (ง) พื้นที่ทำงานของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ

6 ตร.ม./คน

3.2.8.3 (จ) พื้นที่ห้องประชุมตามจำนวนผู้เข้าประชุม

2 ตร.ม./คน

3.2.8.2 (ฉ) พื้นที่พักรอ

1 ตร.ม./คน

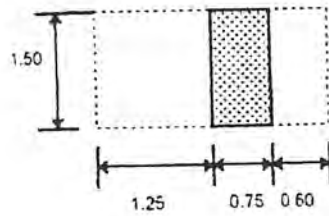
3.2.8.2 (ช) เนื้อที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม 0.5 ตร.ม./คน โดยมีโถส้วม 1 โถ

ที่ปีส้วม 1 ที่ อ่างล้างมือ 1 อ่าง/จำนวน 25 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.8.3 เกณฑ์การอ้างอิงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วนต่างๆ

3.2.8.3 (ก) พื้นที่ติดต่อประชาสัมพันธ์ 3.09 ตร.ม./1 พื้นที่

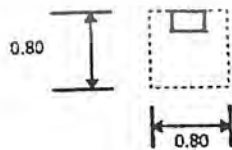

3.2.8.3 (ข) พื้นที่ขายตัว 3.06 ตร.ม./1 พื้นที่

3.2.8.3 (ค) พื้นที่จำหน่ายเอกสารและของที่ระลึก 4.5 ตร.ม./1 หน่วยพื้นที่

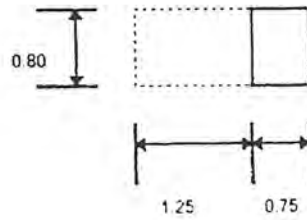

3.2.8.3 (ง) พื้นที่โทรศัพท์สาธารณะ 0.72 ตร.ม./1 หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.8.3 (จ) พื้นที่หน่วยรักษาความปลอดภัย 1.60 ตร.ม./หน่วย

3.2.8.3 (ฉ) ห้องน้ำ-ส้วม

ตารางที่ 3.26 แสดงขนาดพื้นที่สุขภัณฑ์

ห้องอาบน้ำ	อ่างล้างหน้า	โถปัสสาวะชาย	ห้องส้วม
1.50 ตร.ม./หน่วย	0.80 ตร.ม./หน่วย	0.64 ตร.ม./หน่วย	1.50 ตร.ม./หน่วย

ตารางที่ 3.27 อัตราส่วนสุขภัณฑ์ / จำนวนคนในอาคารสาธารณะ

จำนวน	ส้วม(WC)		โถปัสสาวะชาย(ป.ร.)	อ่างล้างหน้า(Lv.)	
	ชาย	หญิง	ชาย	ชาย	หญิง
1-200	2	3	2	1	1
201-400	3	4	2	2	2
401-600	1	5	4	3	3
601-800	5	6	5	4	4
801-1000	6	7	6	5	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.28 อัตราส่วนสุขภัณฑ์ / จำนวนคนในสำนักงาน

จำนวนคนไม่เกิน	ส้วม (Wc.)	โถปัสสาวะชาย(Ur.)	อ่างล้างหน้า(Lv.)
25	1	2	1
50	2	4	2
100	3	3	3
เศษเกิน 50	1	1	1
เศษเกิน 20	1	1	1

จากตารางที่ 3.01 ห้องน้ำชาย : ส้วม 3 , โถปัสสาวะ 3, อ่างล้างหน้า 1

ห้องน้ำหญิง : ส้วม 3 , อ่างล้างหน้า 1

$$\text{ฉะนั้น พื้นที่ห้องน้ำชาย} = 7.22 \text{ ม.}^2 + 50\% = 14.44 \text{ ม.}^2$$

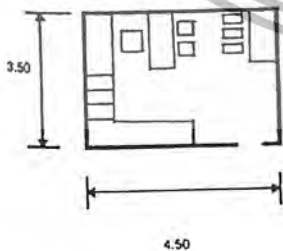
$$\text{พื้นที่ห้องน้ำหญิง} = 5.30 \text{ ม.}^2 + 50\% = 10.60 \text{ ม.}^2$$

3.2.8.3 (ข) ห้องผู้อำนวยการ

- ชุดรับแขก 5-6 คน/1 หน่วย
- โต๊ะทำงาน 1 หน่วย
- ตู้บานเปิดเก็บเอกสาร 2 หน่วย
- ส่วนเตรียมอาหาร 1 หน่วย
- พื้นที่รวม 20.00 ตร.ม./หน่วย

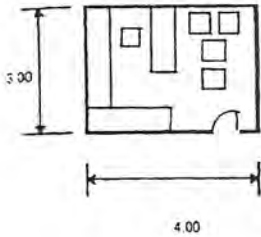
3.2.8.3 (ค) ห้องรองผู้อำนวยการ

- ชุดรับแขก 3-4 คน/1 หน่วย
- โต๊ะทำงาน 1 หน่วย
- ตู้บานเปิดเก็บเอกสาร 1 หน่วย
- ลิ้นชักเก็บเอกสาร 3 หน่วย
- ส่วนเตรียมอาหาร 1 หน่วย
- พื้นที่รวม 16.00 ตร.ม./หน่วย

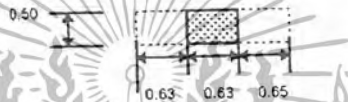
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.8.3 (ณ) ห้องหัวหน้าฝ่าย / หัวหน้างาน

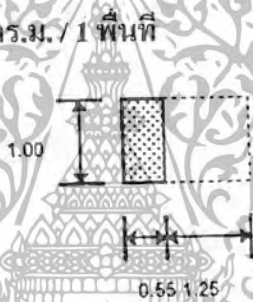

- ชุดรับแขก 2 คน / 1 หน่วย
 - โต๊ะทำงาน 1 หน่วย
 - ตู้บานเปิดเก็บเอกสาร / หน่วย
 - ลิ้นชักเก็บเอกสาร 2 หน่วย
 - ส่วนเตรียมอาหาร 1 หน่วย
- พื้นที่รวม 12.00 ตร.ม. / หน่วย

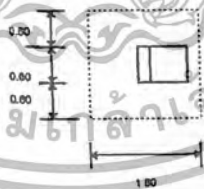
3.2.8.3 (ญ) ตู้เก็บเอกสาร 0.95 ตร.ม./ 1 พื้นที่

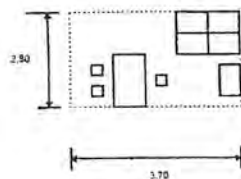
3.2.8.3 (ฉ) พื้นที่ทำงานพิมพ์ดีด 1.80 ตร.ม./ 1 พื้นที่

3.2.8.3 (ก) Card Catalogue 1.28 ตร.ม./ 1 พื้นที่

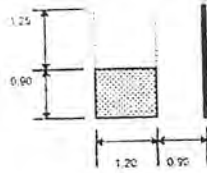

3.2.8.3 (ข) พื้นที่ทำงานเลขานุการ 10.36 ตร.ม./ 1 พื้นที่

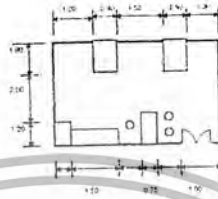

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

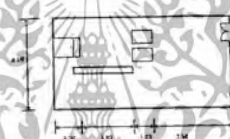
3.2.8.3 (ก) Draft Station 4.51 ตร.ม. / 1 พื้นที่

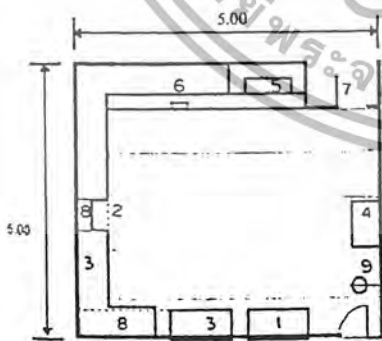
3.2.8.3 (ค) ห้องพยาบาล 26.5 ตร.ม.

3.2.8.3 (ณ) พื้นที่ปฏิบัติงานโรงงาน 57 ตร.ม. / 1 ส่วนปฏิบัติงาน

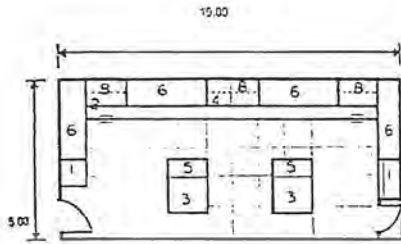
3.2.8.3 (ด) ลักษณะห้องปฏิบัติงานวิจัย คำนวณสำหรับนักวิชาการ 2 คน เนื้อที่ใช้สอย 25 ตร.ม./1 ห้อง

- Key
1. ตู้เก็บเครื่องแก้วและเคมี
 2. ตำแหน่งที่ตั้งเครื่องมือหลักห้อง
 3. ตำแหน่งที่ตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประกอบหรือตัวอย่างการปฏิบัติการ
 4. ตำแหน่งเครื่องมือตั้งพื้น
 5. อ่างล้างหน้า
 6. โต๊ะปฏิบัติงาน
 7. Fume Hood ถ้าต้องการ
 8. ตู้เขวนติดผนัง
 9. ถังดับเพลิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.8.3 (ค) ลักษณะของห้องปฏิบัติงานวิจัย ค้นคว้า สำหรับนักวิชาการ 3-4 คน
เนื้อที่ใช้สอย 50 ตร.ม./ห้อง

- Key
1. ตู้เก็บเครื่องแก้วและเคมี
 2. ตำแหน่งที่ตั้งเครื่องมือหลักห้อง
 3. ตำแหน่งที่ตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประกอบ หรือตัวอย่างการปฏิบัติการ
 4. ตำแหน่งเครื่องมือตั้งพื้น
 5. อ่างล้างหน้า
 6. โต๊ะปฏิบัติงาน
 7. Fume Hood ถ้าต้องการ
 8. ตู้แขวนติดผนัง
 9. ถังดับเพลิง

3.2.8.3 (ด) โถงทางเข้าใหญ่

จากจำนวนผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะสูงสุด ดังนั้นการคิด โถงทางเข้าจึงคิดจากกลุ่มดังกล่าว ซึ่งมี
จำนวน 200 คน จากมาตรฐานอาคารราชการ ที่พักรอ 1 ตร.ม./คน
ดังนั้น พื้นที่โถง ทางเข้าใหญ่ จึงมีพื้นที่ $200 \times 1 = 200$ ตร.ม.

3.2.8.3 (ท) ห้องสมุด

- คิดจำนวนผู้ใช้สูงสุด	200 คน
จากการสำรวจของเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการการศึกษา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	
คิดจำนวนผู้ใช้ห้องสมุด 20 % ของพื้นที่บริการทั้งหมด	200 คน
ดังนั้น ผู้ใช้ห้องสมุดจะมีจำนวน	40 คน
- คิดจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีโอกาสใช้ห้องสมุด คิดเป็น 20% ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด	104 คน
ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่มีโอกาสเข้าใช้ห้องสมุด	21 คน
สรุป จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดสูงสุด	61 คน

การคิดจำนวนหนังสือ

- จาก Architect's data กำหนดอัตราส่วนหนังสือ 30 เล่ม ต่อ 1 คน
จะได้จำนวนหนังสือทั้งหมด 1830 เล่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

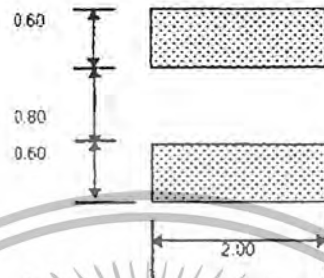
- จากมาตรฐานห้องสมุดไทย

หนังสือในห้องสมุดที่ตั้งใหม่ในเวลา 5 ปี ควรจะมีประมาณ
สรุป จากทั้ง 2 มาตรฐาน จะได้จำนวนหนังสือเฉลี่ย

20,000 เล่ม

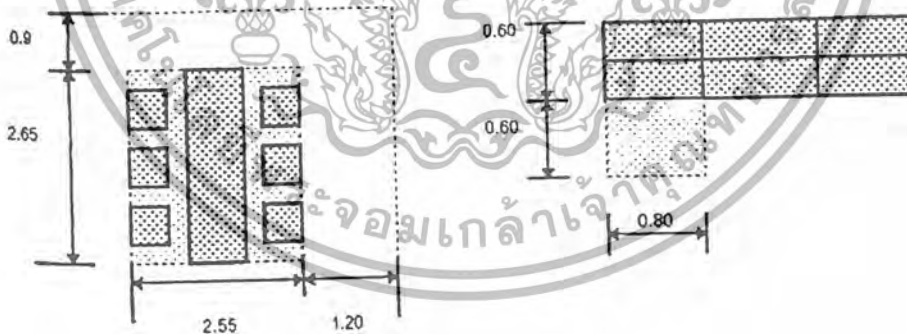
10,915 เล่ม

พื้นที่เก็บหนังสือ

ตู้เก็บหนังสือขนาด 0.60x2.00x2.00 ม./1 ตู้
สามารถเก็บหนังสือได้ประมาณ 1200 เล่ม
ดังนั้น จะต้องใช้ตู้เก็บหนังสือประมาณ $10,915/1200 = 9$ ตู้
สรุป การใช้พื้นที่เก็บหนังสือ 25.20 ตร.ม. (กรวิเคราะห์)

พื้นที่บริเวณการอ่านหนังสือ

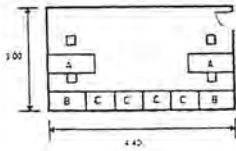

พื้นที่นั่งอ่านหนังสือต่อ 1 คน ใช้พื้นที่ประมาณ 2.75 ตร.ม. จาก Time saver Standard
ดังนั้น พื้นที่สำหรับอ่านหนังสือคือ 167.75 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.8.3 (ข) ห้องเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์

-ห้องเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

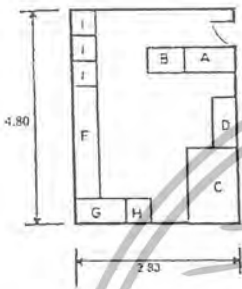
A = โต๊ะทำงาน

B = ตู้บานเปิดเก็บเอกสาร

C = ตู้ใส่บัตรชื่อเรื่อง

พื้นที่ 13.20 ตร.ม.

-ห้องซ่อมแซมหนังสือ

A = โต๊ะตรวจเช็คทำรายการ

B = โต๊ะทำบัตรรายการหมวดใหญ่

C = หนังสือซ่อมเสร็จแล้ว

D = หนังสือต้องซ่อม

E = โต๊ะซ่อมหนังสือ

F = เข็มเล่ม

G = ทำปก

H = ตัดเย็บ

I = ตู้เก็บหนังสือที่ต้องซ่อม

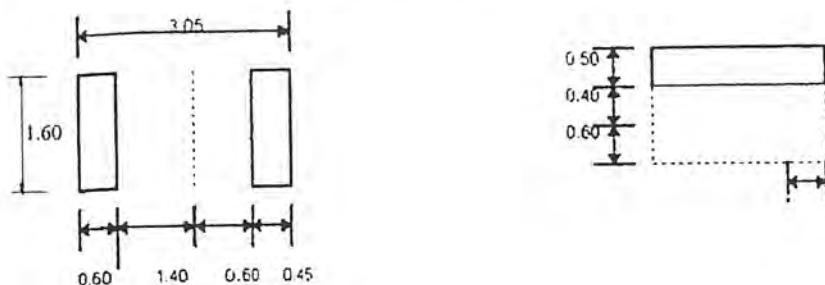
พื้นที่ 18.24 ตร.ม.

3.2.8.3 (ค) ห้องบรรยาย

จากตามจำนวนผู้เข้าฟังบรรยายที่มาเป็นหมู่คณะสูงสุด	200	คน
ดังนั้น จะต้องมีที่นั่งฟังบรรยาย	200	ที่นั่ง
จาก Architect's data พื้นที่ห้องฟังบรรยาย	1.05	ตร.ม. / คน
พื้นที่นั่งฟังบรรยาย	=	210 ตร.ม.
รวมทางสัญจร 25%	=	262.5 ตร.ม.
พื้นที่ส่วนเวทีใช้ 25% ของพื้นที่นั่งฟัง	=	53.75 ตร.ม.
พื้นที่ส่วน โถงพักคอย 1/6 ของพื้นที่นั่งฟัง	=	35 ตร.ม.
รวมพื้นที่ห้องบรรยาย	351.25	ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

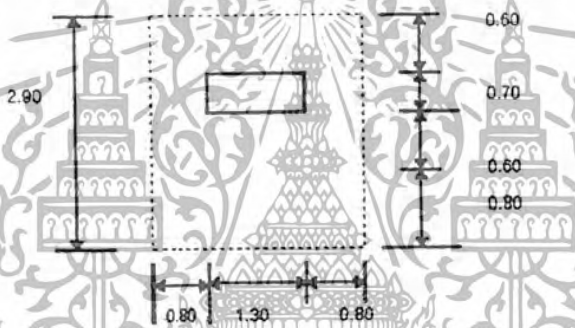
3.2.8.3 (บ) ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว 4.88 ตร.ม./1 คน , ลีอกเกอร์ 0.64 ตร.ม./1 พื้นที่ (4 แถว)

กำหนดนักแสดงทั่วไปจำนวน 20 คน จะใช้พื้นที่ $97.6+12.8 = 110.4$

3.2.8.3 (ป) เตรียมการแสดง

ห้องเตรียมแสดงบรรยาย 8.15 ตร.ม./1 คน

ผู้ชมจำนวนสูงสุดคือ 200 คน ใช้พื้นที่ 1630 ตร.ม.

3.2.8.3 (ผ) บริเวณรับประทานอาหาร

- ส่วนทานอาหารผู้เข้าชม

จากจำนวนผู้ใช้กิจกรรมในโครงการสูงสุด 200 คน

ในช่วงเวลาอาหาร คือ เวลา 12.00-13.00 น. (เวลาที่ใช้สูงสุด) 200 คน

โดย 1 คน จะใช้เวลารับประทานอาหาร 15 นาที (Time saver)

ดังนั้น 1 ชั่วโมง จะสามารถรับประทานอาหารได้ 4 ผลิตๆ ละประมาณ 50 คน

โต๊ะ 1 โต๊ะ นั่งได้ 4 คน จะต้องใช้โต๊ะทั้งหมด 13 ชุด

โต๊ะ 1 ชุด ใช้พื้นที่ 5.75 ม.² (การวิเคราะห์)

สรุป พื้นที่บริเวณอาหารส่วนผู้เข้าชม = $13 \times 5.75 = 74.75$ ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนทานอาหารเจ้าหน้าที่	
จากจำนวนทั้งหมด	104 คน
ในช่วงเวลาทานอาหาร คือ เวลา 12.00-13.00 น.(เวลาที่มีผู้ใช้สูงสุด)	104 คน
โดย 1 คน จะใช้เวลารับประทานอาหาร 15 นาที (Time saver)	
ดังนั้น 1 ชั่วโมง จะสามารถรับประทานได้ 4 ผลัดๆ ละประมาณ	26 คน
คิด 1 โต๊ะ นั่งได้ 4 คน จะต้องใช้โต๊ะทั้งหมด	7 ชุด
โต๊ะ 1 ชุด ใช้พื้นที่ 5.75 ม. ² (การวิเคราะห์)	
ดังนั้น พื้นที่บริเวณทานอาหารส่วนเจ้าหน้าที่	41 ตร.ม.

สรุป พื้นที่บริเวณอาหาร= 74.75+41 = 105.75 ตร.ม.

3.2.8.3 (พ) พื้นที่จัดแสดง

- ห้องจัดแสดงงานถาวร	
จากการวิเคราะห์รายละเอียดการจัดแสดงถาวร รวมพื้นที่	1,032.386 ตร.ม.
- ห้องจัดแสดงงานชั่วคราว (นิทรรศการหมุนเวียน)	
(Architect's data) คิดเป็น 25% ของพื้นที่จัดแสดงถาวร	
สรุป พื้นที่จัดแสดงชั่วคราว	258.09 ตร.ม.
- ห้องจัดเตรียมการแสดง	
(Architect's data) คิดเป็น 5% ของพื้นที่จัดแสดงภายในอาคารทั้งหมด	1,290.473 ตร.ม.
สรุป พื้นที่ห้องจัดเตรียมการแสดง	64.5238 ตร.ม.

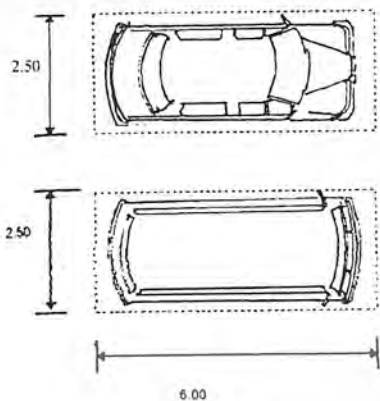
3.2.8.3 (พ) คลังพิพิธภัณฑ์

- คลังพิพิธภัณฑ์	
(จากพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา) คิดเป็น 25% ของส่วนแสดงงานถาวร	1,032.386 ตร.ม.
สรุป พื้นที่คลังพิพิธภัณฑ์ถาวร	258.09 ตร.ม.
- คลังพิพิธภัณฑ์ชั่วคราว	
(จากพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา) คิดเป็น 20% ของคลังพิพิธภัณฑ์ชั่วคราว	258.09 ตร.ม.
สรุป พื้นที่คลังพิพิธภัณฑ์ชั่วคราว	51.618 ตร.ม.
- คลังพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาค้นคว้า	
(จากพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา) คิดเป็น 15% ของคลังพิพิธภัณฑ์ถาวร	258.09 ตร.ม.
สรุป พื้นที่คลังพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาค้นคว้า	38.71 ตร.ม.

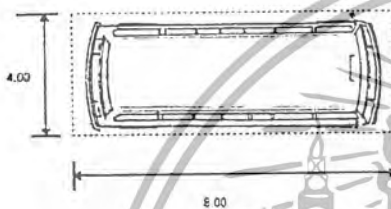
สรุปพื้นที่คลังพิพิธภัณฑ์ทั้งหมด 348.418 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.8.3 (ก) จอรถ

- รถส่วนบุคคล 15 ตร.ม./พื้นที่

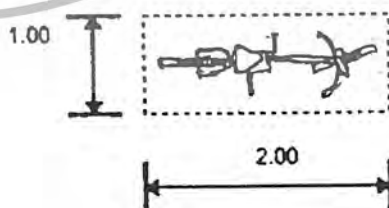
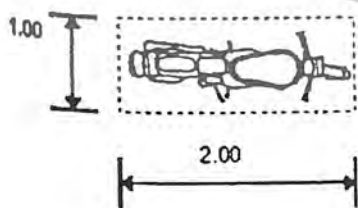
- ที่จอรถโดยสารขนาดเล็ก 32 ตร.ม./พื้นที่

- ที่จอรถโดยสารขนาดใหญ่ 46 ตร.ม./พื้นที่

- ที่จอรถจักรยานยนต์และจักรยาน
- รถจักรยานยนต์ 2 ตร.ม./1 พื้นที่

จักรยาน 2 ตร.ม./1 พื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์พื้นที่และจำนวนที่จอดรถของโครงการ

ก. ที่จอดรถยนต์ส่วนตัวผู้ชม

คิดจากพื้นที่อาคารทั้งหมดที่ใช้ประกอบกิจกรรมในอาคารขนาดใหญ่รวมกัน

ซึ่งคิดตามเทศบัญญัติในเขตเทศบาล

พื้นที่อาคารที่ใช้ ประกอบกิจการทั้งหมด

14,064.57 ตร.ม.

คิดที่จอดรถ 240 ตร.ม./คัน = 50 คัน

ข. ที่จอดรถจักรยานยนต์

จำนวนผู้ใช้โครงการสูงสุดใน 1 วันมีดังนี้

- เจ้าหน้าที่โครงการ

104 คน/วัน

- ผู้เข้าชม

200 คน/วัน

- รวมจำนวนผู้ใช้โครงการ

304 คน/วัน

จากสถิติของสวัสดิการสังคมกรุงเทพฯ ผู้ที่จะเข้ามาใช้บริการส่วนบริการสังคมของทางราชการ ได้แบ่งอัตราส่วนของจำนวนที่จอดรถจักรยานยนต์ 10% ของจำนวนผู้ใช้โครงการ

จากจำนวนผู้ใช้โครงการ 304 คน จะต้องมีที่จอดรถจักรยานยนต์ประมาณ 31 คัน

เพราะฉะนั้น พื้นที่จอดรถจักรยานยนต์ 31 คัน ใช้พื้นที่คันละ $2 \text{ ม.}^2 = 62 \text{ ม.}^2$

ค. ที่จอดรถบัสผู้เข้าชม (60 คน/คัน)

คิดจากผู้เข้าชมสูงสุด

200 คน = 3 คัน

เพราะฉะนั้น พื้นที่จอดรถบัสผู้เข้าชม ใช้บริการโครงการ = 3 คัน

ง. ที่จอดรถยนต์เจ้าหน้าที่

คิดจากส่วนปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่

1. ส่วนบริหาร 552.73 ม.^2 คิดที่จอดรถ $120 \text{ ม.}^2/\text{คัน} = 5$ คัน

2. ส่วนวิชาการ $2,270.94 \text{ ม.}^2$ คิดที่จอดรถ $120 \text{ ม.}^2/\text{คัน} = 19$ คัน

3. ส่วนบริการการศึกษา คิดจากงานเผยแพร่และพัฒนา 105.64 ม.^2 คิดที่จอดรถ $120 \text{ ม.}^2/\text{คัน} = 1$ คัน

4. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค คิดจาก งานเทคนิค 421.97 ม.^2 คิดที่จอดรถ $120 \text{ ม.}^2/\text{คัน} = 4$

คัน

เพราะฉะนั้นที่จอดรถเจ้าหน้าที่ คือ $5+19+1+4 = 29$ คัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. ที่จอดรถบริการ

กำหนดจากความต้องการของโครงการ โดยการเปรียบเทียบโครงการประเภทเดียวกัน

- ที่จอดรถราชการของพิพิธภัณฑ์ 2 คัน ใช้พื้นที่คันละ 24 ม.² = 48 ม.²
 - ที่จอดรถส่วนบริการอาหาร 5 คัน ใช้พื้นที่คันละ 24 ม.² = 120 ม.²
- เพราะฉะนั้น พื้นที่จอดรถบริการ 7 คัน ใช้พื้นที่ทั้งหมด 168 ม.²

3.2.8.3 (ม) โรงละคร (Auditorium)

จากข้อมูลพื้นฐานทางสถาปัตยกรรมเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการวางแผนแบบต่างๆ สรุปได้จากการจัดแปลนโรงละครของโครงการได้ดังนี้

1. แปลนเป็นแบบ The proscenium shape
2. ส่วนที่นั่งผู้ชม Audience ใช้แบบ Fan shape

ก. โถงทางเข้า

พิจารณาจากมาตรฐาน คือ 1/6 ของจำนวนผู้เข้าชม
 ฉะนั้น พื้นที่โถงทางเข้า = $200 \times 1/6 = 33 \text{ ม.}^2$

ข. ห้องน้ำผู้เข้าชม

พิจารณาจากมาตรฐานอัตราส่วนของสุขภัณฑ์ต่อคนจาก Building panning for standard

ตารางที่ 3.29 อัตราส่วนสุขภัณฑ์ / จำนวนคนในอาคารสาธารณะ

จำนวน	ส้วม(WC)		โถปัสสาวะชาย(Ur.)	อ่างล้างหน้า(Lv.)	
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง
1-200	2	3	2	1	1
201-400	3	4	2	2	2
401-600	1	5	4	3	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน	ส้วม(WC)		โถปัสสาวะชาย(Ur.)	อ่างล้างหน้า(Lv.)	
601-800	5	6	5	4	4
801-1000	6	7	6	5	5

จากตารางที่ 3.00 ห้องน้ำชาย : ส้วม 2, โถปัสสาวะ 2, อ่างล้างหน้า 1

ห้องน้ำหญิง : ส้วม 3, อ่างล้างหน้า 1

$$\text{ฉะนั้น พื้นที่ห้องน้ำชาย} = 5.00 \text{ ม.}^2 + 50\% = 10 \text{ ม.}^2$$

$$\text{พื้นที่ห้องน้ำหญิง} = 5.30 \text{ ม.}^2 + 50\% = 10.60 \text{ ม.}^2$$

ค. ห้องฉายภาพยนตร์-สไลด์ ขนาดพื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00 \text{ ม.}^2$

รวม spotlight (จากข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม)

ง. ห้องเก็บอุปกรณ์การแสดง ขนาดพื้นที่ 75.00 ม.^2 (ค่าเฉลี่ยของ min.area)

จ. ห้องควบคุมแสง-เสียง ขนาดของพื้นที่ 30 ม.^2 /ห้อง

ฉ. ห้องเก็บฟิล์ม-อุปกรณ์ ขนาดพื้นที่ 20 ม.^2

ช. ห้องแต่งตัวนักแสดง พิจารณาจาก Group dressing

ซึ่งใช้พื้นที่น้อยที่สุดต่อคนคือ 2.00 ม.^2 ต่อคน

ฉะนั้น พื้นที่ห้องแต่งตัวนักแสดง = $20 \times 2.00 = 40.00 \text{ ม.}^2$ (นักแสดงประมาณ 20 คน)

พื้นที่ห้องแต่งตัวดารานักแสดง = 9.00 ม.^2

พื้นที่ห้องน้ำ - ส้วม และห้องอาบน้ำคิดพื้นที่ 9.20 ม.^2 /4 คน

(ข้อมูลทางสถาปัตยกรรม)

ฉะนั้น พื้นที่ห้องน้ำ - ส้วม และห้องอาบน้ำ = 46.00 ม.^2

ซ. ห้องพักนักแสดง ขนาดพื้นที่ = 30.00 ม.^2 (จากข้อมูลสถาปัตยกรรม)

ฅ. ห้องซ้อมการแสดง ขนาดพื้นที่ = 31.70 ม.^2 (จากข้อมูลสถาปัตยกรรม)

ฉ. บริเวณขนส่งอุปกรณ์ ขนาดพื้นที่ = 31.70 ม.^2 (จากข้อมูลสถาปัตยกรรม)

ค. ห้องเครื่อง ขนาดพื้นที่ = 40.00 ม.^2

3.2.8.3 (ย) ลานแสดงกลางแจ้ง (Amphitheater)

1. พื้นที่นั่งชมการแสดง พิจารณาจากจำนวนผู้เข้าชม ซึ่งเปรียบเทียบจากสถิติผู้เข้าชมเวทีการแสดงกลางแจ้ง สังกัดศาลา กรมศิลปากร ประมาณร้อยละ 450-500 คน (หยุดการแสดงในฤดูฝน)

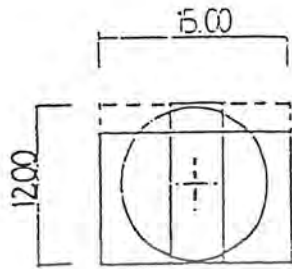
พื้นที่สำหรับนั่งชมการแสดง 0.375 ม.^2 / คน

ฉะนั้น พื้นที่นั่งชมการแสดง = $200 \times 0.375 = 75 \text{ ม.}^2$

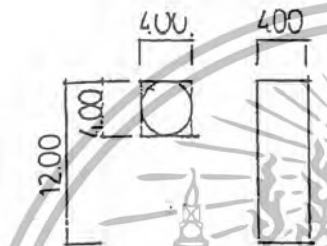
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. พื้นที่ลานแสดง พิจารณาลักษณะของศิลปะการแสดงพื้นบ้านของภาคต่างๆ

ขนาดของลานแสดง

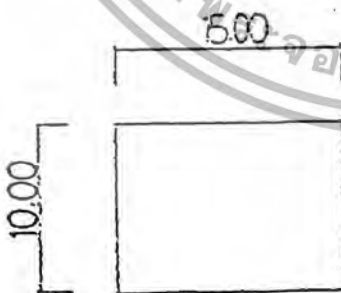
การแสดงที่ใช้เนื้อที่ทางลึกมากที่สุด
12.00 ม. เช่น ฟ้อนรำ

การรำพื้นเมือง หรือการเล่นพื้นเมือง
ประมาณ 12.00

การแสดงละคร ดนตรี ใช้เวทีกว้าง
ประมาณ 15.00 ม. ลึก 2/5 ความกว้าง
10.00 ม.

นำเวทีใช้กับการแสดงพื้นบ้านทั้ง 3
แบบ รวมกันจะได้พื้นที่เวทีการแสดง
ประมาณ 180.00 ม.

3. พื้นที่ส่วนเตรียมการแสดง พิจารณาจากจำนวนสูงสุดของผู้แสดง คือ ประมาณ 20 คนต่อ
การแสดงแต่ละชุด

พื้นที่สำหรับเตรียมการแสดง $2.00 \text{ ม.}^2 / \text{คน}$ (จากข้อมูลสถาปัตยกรรม)

ฉะนั้น พื้นที่เตรียมการแสดง = $40.00 \text{ ม.}^2 / \text{คน}$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. พื้นที่ Plaza ทางเข้า พิจารณาจากมาตรฐาน คือ 1/6 ของจำนวนผู้เข้าชม

$$\text{พื้นที่ Plaza} = 1/3 \times 200 \times 0.64 \text{ ม.}^2 = 42.6 \text{ ตร.ม.}$$

5. พื้นที่ส่วนควบคุมแสง-เสียง = 53.00 ม.²

6. ห้องเก็บของ = 12.00 ม.²

7. ห้องนำผู้ชม พิจารณาจากมาตรฐานอัตราส่วนของสูงกัณฑ์ต่อคน จาก Building Planning for design standard

จากตารางที่ 3.00

จากตารางที่ 3.00 ห้องนำชาย : ส้วม 2, โถปัสสาวะ 2, อ่างล้างหน้า 1

ห้องนำหญิง : ส้วม 3, อ่างล้างหน้า 1

$$\text{ฉะนั้น พื้นที่ห้องนำชาย} = 5.00 \text{ ม.}^2 + 50\% = 10 \text{ ม.}^2$$

$$\text{พื้นที่ห้องนำหญิง} = 5.30 \text{ ม.}^2 + 50\% = 10.60 \text{ ม.}^2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม

1. สำนักงาน

การจัดสำนักงานในปัจจุบัน แบ่งออกมาเป็น 2 ระบบ คือ

1) ระบบการจัดเป็นห้องโดยเฉพาะ (THE INDIVIDUAL ROOM SYSTEM)

มีการติดต่อเข้าถึงห้องต่างๆ โดย CORRIDOOR มีข้อดี คือ เป็นส่วนตัว (PRIVACY) และสะดวกสบาย แต่มีราคาสูง

2) ระบบการจัดแบบเปิดตลอด (THE OPEN LAYOUT)

สามารถใช้เนื้อที่ห้องทั้งหมด โดยไม่มีผนังหรือ PARTITION มาบังทำให้มีราคาถูกกว่าแบบแรก แต่ต้องมีระบบปรับอากาศหรือระบายอากาศที่มีคุณภาพสูง และต้องคำนึงถึงไฟฟ้าซึ่งต้องใช้แทนแสงธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ระบบไฟฟ้าจึงต้องดีด้วย

สำหรับส่วนสำนักงานของโครงการนี้ ใช้ระบบการจัดสำนักงานแบบจัดเป็นห้องโดยเฉพาะ โดยมีการแยกห้องทำงานของแต่ละประเภทไว้เป็นสัดส่วนและแบบระบบเปิดตลอดด้วย

2. ร้านอาหาร

ระบบการบริการอาหาร โดยทั่วไปแบ่งออกได้ดังนี้ คือ

1) **แบบจัดเป็นร้านอาหาร** คือ การจัดแบ่งบริเวณจำหน่ายอาหารภายในห้องอาหารออกเป็นร้านๆ แต่ละร้านจะมีบริเวณประกอบอาหารและบริเวณขายอาหารของตนเอง การให้บริการอาหารโดยวิธี สั่งอาหารแล้วจะมีคนบริการส่งอาหารให้ถึงที่

ข้อดี 1. สามารถเลือกสั่งอาหารได้โดยไม่ต้องรอคิว

2. บริการสั่งถึงโต๊ะ

3. การชำระเงินครั้งเดียว บริการจะนำเงินไปจ่ายตามร้านที่สั่งให้

4. แต่ละร้านจะรับผิดชอบความสะดวกสะอาดของโต๊ะอาหารในบริเวณของตน

5. มีการแข่งขันในด้านบริการและคุณภาพ

ข้อเสีย 1. ลำบากในการสั่งอาหาร

2. เลือกที่นั่งลำบาก

3. ยุ่งยากในการสั่งอาหาร

4. การชำระเงินยุ่งยาก เพราะคนคิดเงินอาจจะไม่ทราบราคาอาหาร ร้านอื่นที่มีใช้ของตน

5. การบริการไม่สะดวก อาจช้าและมีการหลงลืม

6. ยุ่งยากในการเก็บภาชนะ

7. แย่งการจำหน่ายอาหาร

8. ต้องใช้บริการมาก

สรุปการบริการโดยวิธีนี้จะสะดวก เมื่อมีจำนวนร้านน้อยและผู้ใช้บริการน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) **จัดแบบขายเป็นช่องๆ** คือ การจัดแบ่งเป็นบริการเป็นจำหน่ายอาหารภายในห้องอาหารออกเป็นช่องๆ อาหารที่จำหน่ายเป็นอาหารสำเร็จเรียบร้อยแล้ว อาจจะมีที่ประกอบอาหารเล็กๆ น้อยๆ เช่น ก๋วยเตี๋ยว หรือสำหรับอุ่นอาหาร และมีบริเวณชำระล้างจานอยู่ด้านหลังของช่องจำหน่ายอาหาร การใช้บริการระบบนี้ ผู้ใช้บริการจะต้องช่วยตัวเอง คือ เดินซื้ออาหารและชำระเงินเรียบร้อยในแต่ละช่อง

ข้อดี 1. เลือกเดินซื้อได้ตามต้องการ

2. ชำระเงินได้ทันที

3. เลือกที่นั่งได้ตามต้องการ

4. ทุกร้านรับผิดชอบเรื่องความสะดวกของบริเวณรับประทานอาหาร

5. ไม่มีการแย่งกันให้บริการอาหาร

6. ไม่มีการแข่งขันเรื่องคุณภาพและราคา

7. ประหยัดคนบริการส่งอาหาร

8. ไม่เสียเวลาเข้าแถวซื้ออาหาร

9. ไม่เปลืองคนเสิร์ฟอาหาร

ข้อเสีย

1. ต้องเดินหลายช่องกว่าจะได้ครบต้องการ

2. ต้องชำระเงินหลายครั้ง

3. เกิดความวุ่นวายเมื่อเดินเลือกซื้ออาหาร

4. ลำบากในการถืออาหารหลายๆ อย่าง

5. ยุ่งยากในการจัดเก็บภาชนะ

สรุปวิธีนี้เหมาะสำหรับผู้ใช้งานจำนวนมากๆ และมีความต้องการอาหาร ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาเข้าแถว และมีความสะดวกในการหาที่นั่งและผู้จำหน่ายแต่ละช่องจะแข่งขันในด้านคุณภาพของอาหาร ปริมาณ ฯลฯ

3) **แบบจัดเป็นคาเฟ่ที่เรีย** เป็นระบบบริการอาหาร โดยให้ผู้รับบริการทุกคนช่วยตนเอง โดยจัดเป็นเคาน์เตอร์จำหน่ายอาหาร ผู้ใช้บริการจะต้องเข้าแถวกันเดินไปรับอาหารจากเคาน์เตอร์เริ่มจากตอนต้นของเคาน์เตอร์ และเดินไปจนสุดปลายเคาน์เตอร์ และชำระเงิน

โดยคาเฟ่ที่เรียจะมีเคาน์เตอร์ สำหรับเสิร์ฟอาหารซึ่งจะเป็นเครื่องกั้นระหว่างครัวกับส่วนรับประทานอาหาร การบริการอาหารเป็นแบบผูกขาดในการให้บริการอาหารทุกอย่างจะอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้จัดการคาเฟ่ที่เรีย ดังนั้น การจัดครัวจึงต้องมีขนาดใหญ่พอที่จะประกอบอาหารทุกชนิด การใช้บริการเริ่มด้วยผู้ให้บริการหยิบถาดใส่อาหารเวียนถาดไป ตามช่องรับประทานอาหารแต่ละชนิดที่ต้องการ แล้วชำระเงินที่แคชเชียร์แล้วจึงยกถาดไปยังโต๊ะเครื่องปรุง รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซื้อส้ม แก้วน้ำ แล้วจึงเลือกที่นั่งรับประทาน เมื่อรับประทานเสร็จ คือนำภาชนะและเครื่องใช้ไปวางไว้ยังที่กำหนด

ข้อดี 1. ไม่เปลืองแรงงานคนเสิร์ฟอาหารเพียง 23 คน

2. เป็นการเตรียมอาหารไว้ล่วงหน้า
3. ให้ผู้ใช้บริการช่วยตัวเอง
4. เป็นมารยาทในสังคม
5. ประหยัดเวลา
6. บริการอาหารได้ทีละมากๆ
7. สะดวกในการชำระเงิน
8. เลือกที่นั่งได้ตามใจชอบ
9. ไม่มีความวุ่นวายในการเลือกซื้อ

ข้อเสีย

1. คุณภาพอาหารเพราะเป็นการผูกขาด
2. คำนราคาอาหาร
3. เสียเวลาเข้าคิว
4. ผู้บริการต้องตักอาหารให้ทันและชำนาญ ไม่เช่นนั้นจะเสียเวลา
5. คนคิดเงินจะต้องชำนาญ ไม่เช่นนั้นจะต้องเสียเวลา

สรุป ระบบบริการแบบคาเฟ่ที่เรียกเป็นการประหยัดเวลา, แรงงาน, สะดวกสบายแก่ทุกฝ่าย โต๊ะอาหารไม่เกะกะ นอกจากโต๊ะวางภาชนะเครื่องปรุง เป็นวิธีที่เหมาะสมในห้องอาหารเพื่อผู้ใช้บริการ

4) แบบจัดเป็น CANTEEN การบริการอาหารแบบ CANTEEN ไม่มีการจำหน่ายอาหารหนัก และเป็นเวลา แต่เป็นอาหารว่าง จำหน่ายได้ตลอดวัน เหมาะสำหรับสถานศึกษามีชั่วโมงพักระหว่างเรียน CANTEEN จะมีที่ขายอาหาร ที่เก็บของ เช่น น้ำอัดลม มีอุปกรณ์ที่สามารถปรุงอาหารง่ายๆ

บริเวณจัดแบบ CANTEEN - มุมหนึ่งของห้องอาหาร

- ตามจุดต่างๆ ของสถานที่
- ตามจุดพักผ่อนของโครงการ

การจัด โต๊ะอาจใช้โต๊ะที่สามารถเก็บพับได้ วางไว้เป็นจุดๆ อาจมีร่มไม้บังแดด

ข้อดี 1. สามารถบริการอาหารได้ตลอดวัน

2. ผู้บริการได้รับความสะดวกในการสั่งอาหารมารับประทาน ไม่ต้องเสียเวลาขึ้นรถคอย
3. สามารถตั้งหน่วยบริการได้ทั้งภายในและภายนอกอาคาร

ข้อเสีย 1. ไม่มีการแข่งขันในด้านบริการ เพราะในสถานที่หนึ่งๆ เจ้าของบริการมีเจ้าของ

เดียวเป็นเอกเทศ อาจทำให้ราคาสูงกว่าปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้ใช้บริการมีจำนวนมาก อาจจะทำให้ผู้บริการ บริการแก่ผู้ให้บริการไม่ทันและอาจเกิดความวุ่นวายขึ้นได้

3. ประเภทของอาหารมีจำนวนให้เลือกน้อย

จากตัวอย่างการจัดระบบการบริการในโภชนาการทั้ง 4 แบบ ที่ได้กล่าวมาแล้วเมื่อได้ศึกษาถึงข้อเท็จจริงของจำนวนผู้ใช้โรงอาหารและระยะเวลาของผู้ใช้ เราสามารถเลือกระบบการจัดบริการที่สามารถสนองความต้องการได้ดีที่สุด คือ จัดร้านอาหารเป็นช่องๆ โดยมีเหตุผลประกอบดังนี้

1. เพื่อบริการอาหาร ได้ที่ละมากๆ เนื่องจากผู้ใช้มีจำนวนมาก
2. เป็นระบบที่ประหยัดเวลา และสะดวกในการใช้บริการ
3. มีความเหมาะสมสำหรับโครงการนี้มาก เพราะผู้มาใช้ทั้งนักเรียน-นักศึกษา ประชาชน และมีจำนวนมาก ทั้งร้านค้าและผู้ให้บริการ

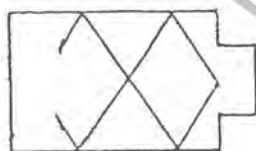
3. ห้องประชุม (AUDITORIUM)

ใช้สำหรับการประชุมแสดงปาฐกถา ฉายภาพยนตร์ และการแสดงบนเวที ซึ่งใช้จำนวนผู้แสดงไม่มากนัก

ข้อพิจารณาในการออกแบบ มีดังนี้

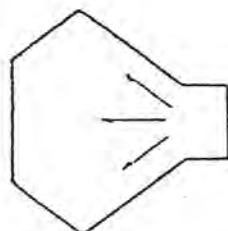
- 1) รูปร่างและขนาดที่เหมาะสม เพื่อผลในการชมและฟังที่ดี
- 2) จัดวางตำแหน่งเพดานและผนังด้านข้างที่เหมาะสม ทำให้ได้ทิศทางของเสียงตามที่ต้องการ
- 3) ลักษณะการจัดตำแหน่งของที่นั่งให้ผลในการชมอย่างชัดเจน
- 4) ขนาดจอ เวที และห้องควบคุม

รูปร่างและขนาดของห้องประชุม

1) แบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า

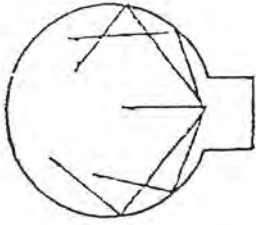
เป็นรูปร่างที่ง่ายต่อการออกแบบแต่ละทำให้เกิดเสียงก้องได้

2) แบบพัด

ผนังด้านข้างที่ผายออกช่วยในการกระจายของเสียงออกไปได้ทั่วถึง ทำให้เกิดลักษณะของเสียงใกล้เคียงกันทั้งห้องประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) แบบวงกลม หรือวงรี จะทำให้เสียงไปรวมกัน
ที่จุดๆ หนึ่ง ไม่กระจายอย่างสม่ำเสมอ

ห้องประชุมที่กว้างและสั้น จะดีกว่าที่แคบและลึก อัตราส่วนระหว่างความกว้างต่อความยาว โดยทั่วไปอยู่ระหว่าง 1 : 2 : หรือ 1 : 2.2 ขนาดที่พอเหมาะของห้องประชุมนั้นขึ้นอยู่กับการใช้งานแต่ละประเภท ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.30 แสดงปริมาณต่อที่นั่งในห้องประชุมประเภทต่างๆ

ประเภทห้องประชุม	ปริมาณต่อที่นั่ง (ลบ. ม.)		
	MIN	OPT	MAX
CONCERT HALL	6.2	7.8	10.8
OPERA HOUSE	4.5	5.7	7.4
MULTI-PURPOSE AUDITORIUM	5.1	7.1	8.8
MOTION-PICTURE THEATRE	2.8	3.5	5.1
ROOM SPEECH	2.3	3.1	4.3

สำหรับห้องประชุมของโครงการนี้ควรใช้ค่าปริมาณต่อที่นั่งประมาณ 7:1 ลบ.ม.
การจัดตำแหน่งของเพดาน ผนังด้านข้าง และผนังด้านหลัง

1. เพดาน

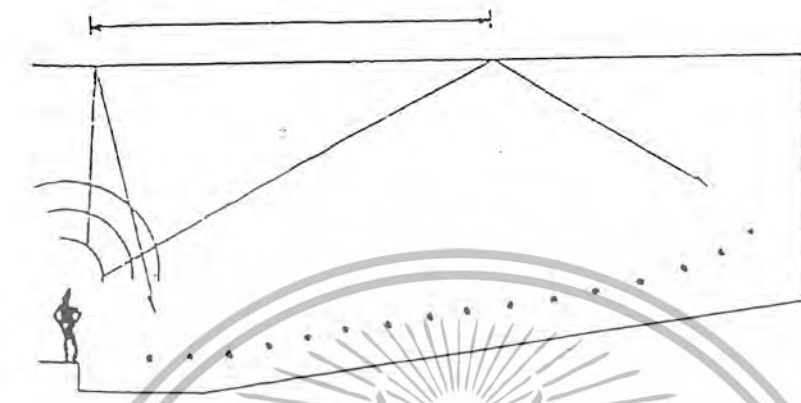
เป็นตัวสำคัญที่สุดในด้านเกี่ยวกับเสียงของหอประชุม เพราะเป็นตัวสะท้อนเสียงมากที่สุด และจะเป็นตัวที่ช่วยสร้าง REVERBATION ที่เหมาะสมให้เกิดเสียงที่มีความไพเราะเพดานจึงไม่ควรขนานกับพื้น ไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนในการกำหนดความสูงของเพดาน แต่พิจารณาความเหมาะสมกับความกว้างและความยาว สัดส่วนโดยทั่วไปของเพดานประมาณ 1.3 หรือ 2.3 ของความกว้างของห้อง หรืออาจใช้ค่าประมาณ 2 : 3 : 5 (สูง : กว้าง : ลึก) ก็ได้

- อัตราส่วน 1.3 เหมาะกับห้องขนาดใหญ่
- อัตราส่วน 2.3 เหมาะกับห้องขนาดเล็ก

ปัญหาการสะท้อนเสียงในห้องประชุม

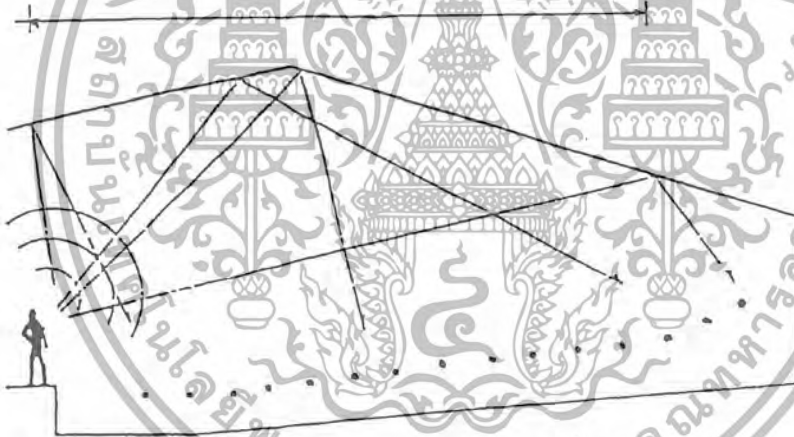
แบบเพดานรวม

พื้นที่ใช้สอยเพื่อสะท้อนเสียง

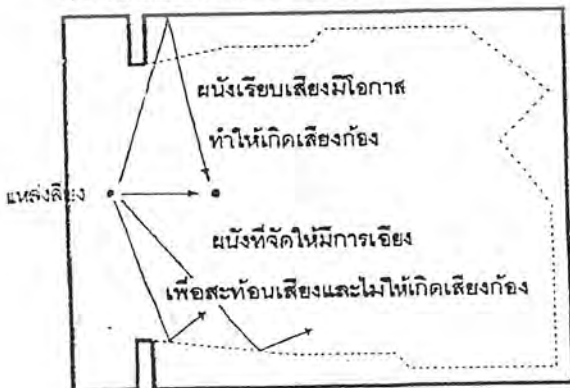
แบบเพดานทำมุม

พื้นที่ใช้เพื่อสะท้อนเสียง

การออกแบบผนังด้านหลังเพื่อการสะท้อนเสียง

การออกแบบผนังเพื่อการสะท้อนเสียง

การจัดผนังด้านหลัง
เพื่อป้องกันเสียงก้อง
ด้วยการเอียงเป็นมุมที่
เหมาะสมหรือใช้วัสดุดูด
ซึมเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพดานทำมุมที่เหมาะสม จะให้เนื้อที่เพื่อสะท้อนเสียงได้มากกว่าเพดานราบซึ่งจะช่วยให้สะท้อนเสียงไปทั่วถึง และถึงแถวผู้ฟังส่วนหลังห้องได้ดีกว่า

2. ผนังด้านข้าง

ผนังของห้องประชุมมีผลโดยตรงต่อการสะท้อนของเสียง การออกแบบผนังจะต้องทำให้สามารถสะท้อน และบังคับเสียงให้ได้อันอย่างทั่วถึง ภายในห้องประชุมผนังด้านข้างแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

ก. ผนังด้านข้างเวทีก ควรมีลักษณะชันและช่วยในการกระจายเสียงไปยังผู้ชมแต่การแสดงที่ไม่มีวงดนตรีอยู่บนเวที เช่น โอเปร่า บัลเลต์ ก็ไม่จำเป็นต้องใช้ผนังด้านข้างเวทีกสะท้อนเสียง ดังนั้นผนังด้านนี้จึงสามารถถอดออก และเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อจัดแปลงเป็นช่องในการเข้าออกจากฉากของตัวละคร

ข. ผนังด้านข้างโรงห้องประชุม ผนังด้านข้างห้องประชุมจะมีผลต่อเสียงเป็นไปตามรูปร่างของห้องประชุมที่กล่าวมาแล้ว การออกแบบผนังด้านข้างนั้นจะต้องคำนึงถึงหลักในการสะท้อนเสียงให้เหมาะสม และในบางกรณีห้องประชุมไม่สามารถเปลี่ยนแปลงรูปร่างได้ มีวิธีแก้ไขโดยใช้วัสดุในการสะท้อนเสียงในส่วนนั้น เช่น เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดังเช่น โครงการนี้ อาจแก้ไขได้โดยผนังหรือเพดานด้านวัสดุดูดเสียง

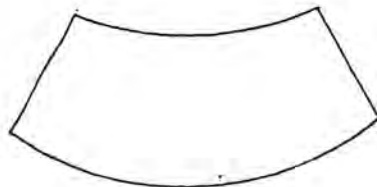
3. ผนังด้านหลัง

ผนังส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญในการสะท้อนเสียงแก่ผู้เข้าชมที่อยู่แถวหลัง ทำให้เกิดความชัดเจนของเสียงแก่ผู้ที่อยู่แถวหลัง แต่ก็มีข้อควรระวังสำหรับผนังด้านหลังก็คือ การสะท้อนเสียงไปยังผู้ชมด้านหน้า (FEED BACK) ทำให้เกิดเสียงซ้อนเป็นสองเสียง ลักษณะการจัดที่นั่ง

การจัดที่นั่งโดยทั่วไปมี 3 แบบคือ

1) COMMON - ONE - BANK

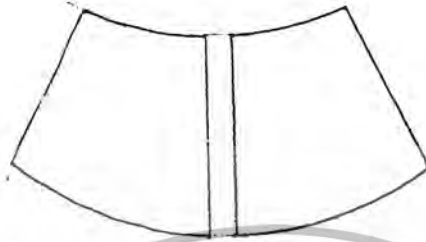
เป็นการจัดที่นั่งแบบแถวเดียวตลอด มีทางเดินสองข้างซึ่งกว้างไม่ต่ำกว่า 1.50 เมตร เหมาะสมสำหรับห้องประชุมขนาดเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) TWO - BANK - ROW

แบ่งที่นั่งออกเป็นสองตอน โดยมีทางเดินผ่านตรงกลางและทั้งสองข้าง แต่ละแถว กว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

3) TREE - BANK - ROW

แบ่งที่นั่งออกเป็น 3 ตอน และมีทางเดิน 2 ทางเท่านั้น เพราะสองแถวด้านข้างจะมีที่นั่งติดกับกำแพงห้อง

การจัดแบบนี้ใช้กับห้องประชุมทางเดินกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

การจัดมี 2 วิธีคือ

ก. STRAIGHT ROW CURVE ROW

- ผู้ที่นั่งตอนริมห้องเอียงตัวดู

- แบบนี้ดีที่สุด เพราะทุกคนสามารถได้รับความสะดวก

อนึ่ง รัศมีของแถบบนเส้นโค้ง ระหว่างที่นั่งยาว 2 ฟุต เป็นอย่างน้อยจากจุดกึ่งกลางที่ห่างจากจุดประมาณ 1/8 ความยาวของจอทางราบ

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดที่นั่ง

1) จำนวนเก้าอี้ระหว่างตอนหนึ่งๆ ถ้าทางเดินนั้นเข้าออกได้ทางเดียว (คือที่นั่งด้านติดกำแพง) จะต้องมีไม่เกิน 7 ที่นั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

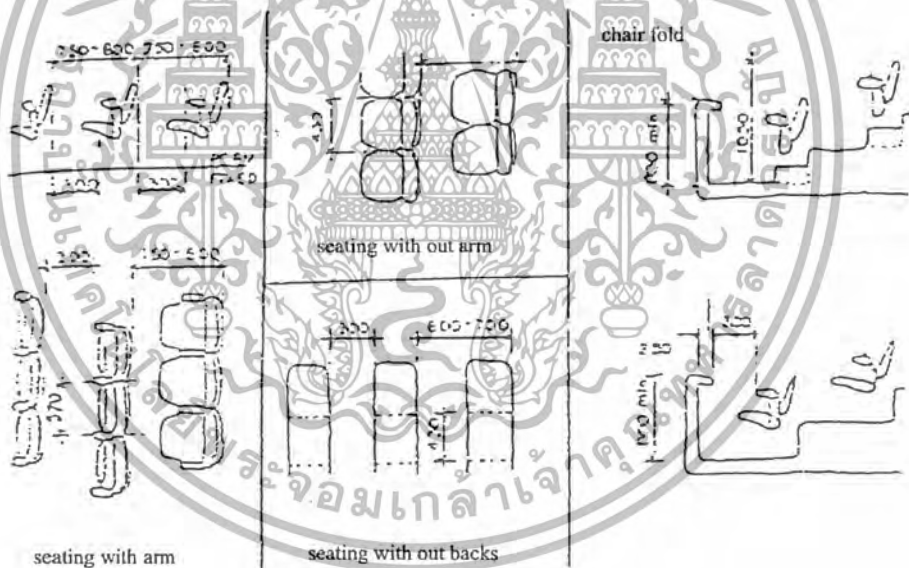
- 2) ความกว้างของทางเดินไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร (เทศบัญญัติ กำหนดไม่น้อยกว่า 200 เมตร)
- 3) ระยะระหว่างแถวกว้างอย่างน้อย 0.80 เมตร

การจัดระดับที่นั่ง

ในห้องประชุมจำเป็นต้องมีอย่างหนึ่งที่ควรยกระดับที่นั่ง เพื่อประโยชน์ในการมองเห็น และการรับฟังที่ชัดเจนโดยตรง เพื่อไม่ให้เกิดการบังกันระหว่างผู้นั่งแถวต่อแถว จึงควรจัดพื้นให้มีมุมเอียงไม่น้อยกว่า 8 องศา แต่ไม่ควรเกิน 30 องศา

พื้นที่เริ่มเอียง ถ้าไกลจากเวทีมากเท่าใด ความเอียงลาดในตอนหลังก็เตี้ยลงเท่านั้น แต่ถ้าความเอียงลาดในตอนหลังมาก จะทำให้โรงสั่นจุกน้อยและดินเปลืองมาก ถ้าพื้นจำเป็นต้องเอียงมาก (เกินกว่า 3 นิ้ว) ควรทำเป็นขั้นๆ

ในการจัดที่นั่งเราอาจจัดให้เอียงกัน เพื่อให้ผู้ชมด้านหลังมองเห็นไหล่ของผู้นั่งแถวหน้าไปได้ ดังนั้นจึงไม่สามารถกำหนดมุมเอียงที่แน่นอนลงไปได้

การออกแบบพื้นที่และความลาดเอียง

- 1) ชนิดของพื้น
 - ก. พื้นราบ
 - ข. พื้นขั้นบันได
 - ค. พื้นเอียง (7 แถวแรกไม่เอียง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบพื้นต้องคำนึงถึงสัดส่วนของร่างกาย และความสบายของผู้ชม มุมมองและระดับของที่นั่ง โดยสามารถมองผ่านช่วงไหล่ของผู้ชมแถวหน้า และแถวต่อไป โดยเห็นภาพชัดเจนบนจอ

2) ประเภทของความลำเอียง

ก. ลาดทางเดียว

ควรมีที่นั่งไม่เกิน 22 แถว จุคนได้ประมาณ 200 คน จอกว้างประมาณ 12-15 ฟุต ขอบล่างควรสูงกว่าระดับ 32 นิ้ว ที่นั่งแถวแรกห่างจากจอประมาณ 84 นิ้ว แถวที่ 1-7 ไม่จำเป็นต้องมีความลาด ตั้งแต่แถวที่ 7 ขึ้นไป มีความแตกต่างกันของความลาดประมาณ 3 นิ้วต่อแถว เหมาะสำหรับห้องประชุมขนาดเล็ก

ข. ลาดสองทาง

พื้นชนิดนี้ควรสูงกว่าแบบแรก คือสูงประมาณ 7 นิ้ว ความลาดที่ทางเข้าเวทีทำเป็น SLOPE ไม่นิยมทำเป็น STEP ความลาดจะมีไปถึงเวทีหรือจะแยกเวทีเป็น PLATFORM ต่างหากก็ได้ เหมาะสำหรับห้องประชุมขนาดใหญ่

จากรูปแบบต่างๆ ที่กล่าวมา การออกแบบหอประชุมใหญ่ (AUDITORIUM) ของโครงการนี้ กำหนดให้มีลักษณะดังนี้คือ เลือกใช้แผ่นสะท้อนเสียงบนเพดานทำมุมที่เหมาะสม และใช้การออกแบบผนังเพื่อการสะท้อนเสียงดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนลักษณะการจัดที่นั่งเลือกใช้แบบ TWO – BANK – ROW มีการยกระดับที่นั่ง โดยใช้พื้นแบบขั้นบันไดในส่วนที่นั่งผู้ชม

องค์ประกอบอื่นๆ ที่สำคัญของหอประชุมใหญ่

1. จอภาพยนต์

จะมีขนาดเท่าใดขึ้นอยู่กับสัดส่วน ซึ่งสัมพันธ์กันตั้งแต่ชนิดของฟิล์มที่ใช้ ระยะของแต่ละแถวถึงจอรวมกัน อีกทั้งความกว้างของแต่ละแถวด้วย สำหรับฟิล์มภาพยนต์ 35 มม. จะมีขนาดจอกว้างมากที่สุด 12 เมตร สัดส่วนสูงกว้าง = 1 : 1.37 แต่ความกว้างของที่นั่งที่ดีที่สุดคือ 0.5 ถึง 0.4 เท่า ของระยะห่างจากจอถึงที่นั่งแถวสุดท้าย ในการติดตั้งจอภาพยนต์ต้องคำนึงถึงผลที่ได้จากทัศนวิสัย ซึ่งได้แก่มุมมองที่เห็นภาพได้คั่นนั้น คือ 60 องศา กับแนวค้ำที่มุมบนจอกับระดับผู้ดูแถวหน้าสุด (รูปตัด) และมุม 35 องศา (แปลน) กับเส้นที่ตั้งฉากกับด้านกว้างของจอ (ส่วนมากนิยม 40 ฟุต) ความสูงของจอภาพพื้นเวทีอยู่ระหว่าง 1.50 – 1.80 เมตร ระหว่างจอกับผนังด้านหลังไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร

2. เวที

จาก ARCH DATA กำหนดความกว้างที่สุดของเวที เพื่อใช้แสดงดนตรี (เนื่องจากเป็นความกว้างซึ่งรองจากการแสดงละคร) ไว้เท่ากับ 10 เมตร

อัตราส่วนของเวที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นขนาดของเวทีที่ได้มาตรฐานต่ำสุด คือ 10.7 เมตร

อัตราส่วนความสูง : ความกว้าง = 3.4

ความสูงที่เหมาะสม = 7.5 : 1.0

นั่นคือขนาดต่ำสุดของเวที = 10 : 7 : 7 : 5 เมตร (กว้าง : ลึก : สูง)

3. ห้องควบคุม

ห้องควบคุมจะต้องมี

- ความสูงจากพื้นถึงเพดานไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร
- ความสูงของศูนย์กลางลำแสงของเลนส์กล้องฉายถึงพื้นที่นั่งผู้ชมแถวสุดท้ายเท่ากับ 2.25 เมตร
- ความยาวของห้องควบคุมสำหรับ 2 กล้อง ไม่น้อยกว่า 5 เมตร กว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร ระยะระหว่างศูนย์กลางของเลนส์กล้องเท่ากับ 2 เมตร
- ห้องควบคุมต้องอยู่ตรงศูนย์กลางของห้องประชุม
- มุมที่เกิดจากเส้นแกนเลนส์กับเส้นขนานกับพื้นดีที่สุดเท่ากับ 0 องศา ไม่มากกว่า 8 องศา เยขึ้นไม่เกิน 3 องศา สำหรับจอโค้ง มุมกดไม่มากกว่า 12 องศา เยขึ้นไม่เกิน 5 องศา สำหรับจอแบน ไม่เช่นนั้นรูปจะเกิดเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู อาจแก้ไขโดยเอียงจอไปด้านหลัง (ไม่มากกว่า 1/3 ของเส้นตั้งฉากกับพื้น)

4. BACK STAGE

4.1 ห้องแต่งตัวนักแสดง (DRESSING ROOM)

- ก. ควรอยู่ใกล้กับเวทีแสดง
- ข. เป็นห้องที่ใช้ MAKE - UP DRESSING AND COSTUME INSPECTION
- ค. MINIMUM AREA แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

- GROUP DRESSING (ประมาณ 20 คน)

ใช้เนื้อที่ 1.67 - 2.04 ตร.ม./คน ประกอบด้วยห้องส้วม ถังน้ำ อ่างน้ำ

4.2 SCENE SHOP

- ก. อยู่ใกล้บริเวณรับของ และปริมาณเก็บของประกอบการแสดง
- ข. MINIMUM AREA ประมาณ 9.00-13.00 ตร.ม. มีความสูงประมาณ 6.0-9.0
- ค. มีความต้องการแสงธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 LOADING

- ก. ความกว้างน้อยที่สุด 4.8 เมตร (สำหรับบรรดบรรทุก 2 คัน)
- ข. พื้นที่รับของประมาณ 18.00 ตร.ม. สูงประมาณ 6.0 เมตร

ระบบที่เกี่ยวข้องในห้องประชุม

1. ระบบป้องกันอัคคีภัย

ห้องประชุมใหญ่เป็นสถานที่ชุมนุม อาจเกิดไฟไหม้ได้ง่าย เช่น ฉาก พรหม เก้าอี้ ภาพยนตร์ หรือ สไลด์ อาจเกิดขึ้นจากไฟฟ้าลัดวงจร จากขีปนุหรี หรือความร้อนจากแสงไฟบริเวณที่ป้องกันมากที่สุด คือ

- เวที - ห้องควบคุมไฟ - คลังพัสดุ
- ฉาก - บริเวณผู้นั่งชม - ห้องใต้ดิน
- ห้องดนตรี - ห้องแต่งตัว
- ห้องเครื่องยนต์ เช่น เครื่องกำเนิดไฟฟ้า และเครื่องทำความเย็น

การควบคุมและป้องกัน

- โครงสร้างอาคารควรเป็นวัสดุทนไฟ
- วัสดุที่ใช้ตกแต่ง เช่น ฉาก ม่าน และสิ่งตกแต่งต่างๆ ควรเป็นวัสดุทนไฟ และทนความร้อน เมื่อถูกเพลิงไหม้ควรจะดับภายใน 2 นาที
- เวทีแสดงควรมีฉากทนไฟ (FIRE CURTAIN) ทำด้วยวัสดุทนไฟแบบแผ่นแข็ง หรือม้วนก็ได้ ฉาย ASBESTOS หรือผ้าหนาๆ หนูน้ํายาทนไฟสำหรับปล่อยลงมกัันระหว่างเวทีกับที่นั่งคนดูแก่ผู้เข้าชม ขณะที่กำลังพยายามรีบออกจากสถานที่
- ส่วนหลังเวทีควรติดตั้งเพลิงอัตโนมัติ (DRENCHER) ปล่อยน้ำลงเวทีเพื่อดับเพลิงและลดความร้อนแก่ฉาก ความร้อน และ GAS จะได้พุ่งออกก่อนที่เพลิงจะถูกลามต่อไป
- เวทีแสดง ห้องแต่งตัว ห้องวัสดุต่างๆ ควรมีหัวท้อดับเพลิงอัตโนมัติ (SPRINKLER HEAD) ที่จะปล่อยน้ำออกมาเป็นฝอยคลุมบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้โดยอัตโนมัติ และจะเกิดสัญญาณแก่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงประจำทราบ
- ทางออกฉุกเฉินสำหรับ AUDITORIUM จะต้องมื่ออย่างเพียงพอและเปิดง่ายมีอัตราส่วน

ดังนี้

ตารางที่ 3.31 แสดงอัตราส่วนระหว่างจำนวนคนที่ใช้ AUDITORIUM

กับทางออกฉุกเฉิน

จำนวนคน	ทางออกฉุกเฉิน
1-60	1
61-600	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนคน	ทางออกฉุกเฉิน
601-1,000	3
1,001-1,400	4
1,401-1,700	5
1,701-2,000	6
2,001-2,250	7
2,251-2,500	8
2,501-2,708	9

- ช่องทางออกฉุกเฉินทุกช่อง ต้องจัดตัวอักษรโตขนาด 6 นิ้ว สูงจากระดับพื้น 69 ฟุต เห็นได้ง่ายและมีแสงเรืองให้เห็นข้อความในที่มืด การทำให้แสงเรืองมีหลัก 2 ประการ

ก. ใช้ไฟฟ้า

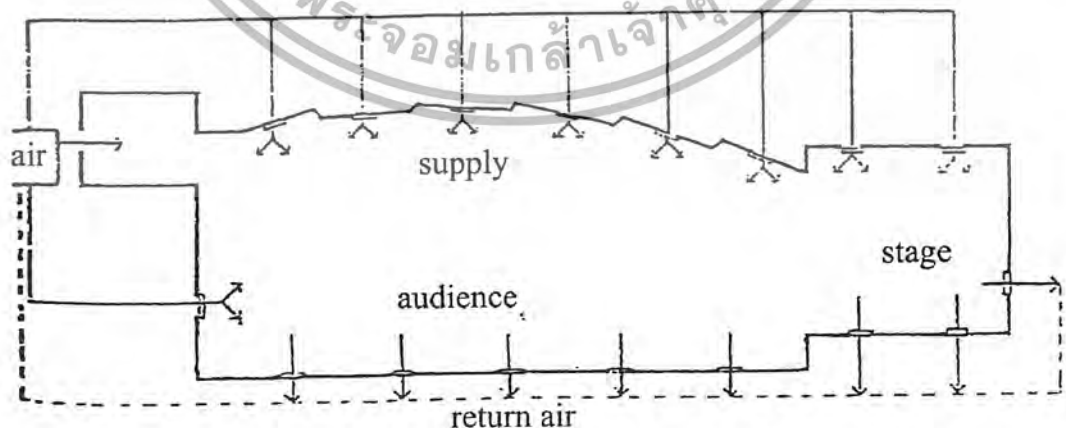
ข. ใช้ไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ให้ตลอดเวลาแม้ขณะที่ไฟฟ้าขัดข้อง

- นอกจากนี้ตามมุมหลังที่ซับซ้อน ควรมิถูกครอบกั้นทิศทางออกไปสู่ทางใหญ่ซึ่งควรโล่ง ไม่มีเก้าอี้เสริม ควรทำให้สังเกตง่าย เช่น ใส่ไฟไว้ หรือทาสีขาว

2. ระบบปรับอากาศ

การออกแบบระบบปรับอากาศ ตามเทศบัญญัติ ได้มีข้อกำหนดในการปรับอากาศต่อที่นั่ง ประมาณ 30 CM. และอีก 15 CM. เป็นอากาศบริสุทธิ์จากภายนอก และมีการเปลี่ยนอากาศ 8 ครั้ง ใน 1 ชั่วโมง ซึ่งจะเป็นการหมุนเวียนของอากาศที่ดี อากาศที่กระจายสู่ตัวอาคารทางเพดานผนังด้านหนึ่ง แต่แรงส่งอากาศมักอยู่บริเวณตรงกลางของพื้นที่โรงละคร

ดังนั้นบริเวณตรงกลาง การทำช่องระบายอากาศจะสามารถทำให้อากาศหมุนเวียนไปได้

บริเวณเวลาที่ขณะที่มีการประกอบกิจกรรมนั้น จะมีความร้อนที่เกิดจากไฟฟ้า แต่ระบบปรับอากาศจะลดความร้อนประมาณ 40-60% ในกรณี MAIN STAGE ต้องมีความสูงมากเพื่อแขวนฉาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นอากาศเย็นจะปล่อยออกมาทางด้านข้าง เพราะเพดานสูงเกินไป และระบบอากาศออกโดยรอบ ด้าน เช่น ด้านบน ด้านล่าง ฯลฯ อากาศเย็นควรลอยอยู่บริเวณ MAIN STAGE จะทำให้เกิดการหมุนเวียนของอากาศของบริเวณเวทีเอง

4. ห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบที่เสริมให้โครงการพิพิธภัณฑ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากจะเป็นที่สำหรับผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อประกอบการทำงานและการจัดการแสดงแล้ว ยังใช้เป็นที่สำหรับเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานของพิพิธภัณฑ์ และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้เข้ามาค้นคว้าเรื่องราวต่างๆ ด้วย

การวางตำแหน่งของห้องสมุดในพิพิธภัณฑ์ คำนึงถึงความสะดวกในการเข้าออกและทางติดต่อภายใน เพื่อความสะดวกแก่ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่เป็นอันดับแรก นอกจากนั้นจะต้องสามารถให้บริการแก่บุคคลภายนอกได้ด้วย

ข้อคำนึงในการออกแบบห้องสมุด

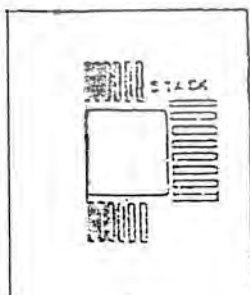
- มีแสงสว่างเพียงพอ และสม่ำเสมอ
- มีการควบคุมอุณหภูมิ เพื่อรักษาสภาพหนังสือและความสบายแก่ผู้ใช้ โดยการใช้ระบบปรับอากาศที่เหมาะสม

- ควรมีความสงบเงียบ ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก
- สามารถขยายได้เมื่อเพิ่มเติม
- มีการควบคุมดูแลการเข้าออก โดยเจ้าหน้าที่ห้องสมุดหรือบรรณารักษ์ห้องสมุด

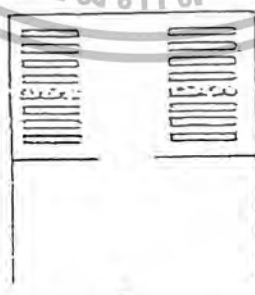
อาจแบ่งตามลักษณะการจัดได้ 3 แบบ คือ

- 1) ส่วนเก็บหนังสืออยู่กลางล้อมรอบด้วยส่วนอ่านหนังสือ

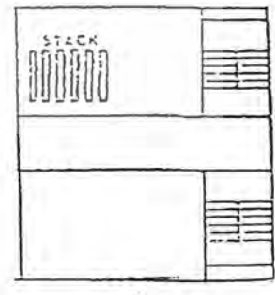
แบบนี้ส่วนอ่านหนังสือจะได้รับแสงสว่างจากภายนอกอาคารได้โดยรอบ และสามารถหยิบหนังสือจากส่วนเก็บหนังสือได้โดยสะดวก

1

2

3

- 2) ส่วนเก็บหนังสือกับส่วนอ่านหนังสือแยกส่วนกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบนี้เหมาะสำหรับห้องสมุดที่มีความจุหนังสือเป็นจำนวนมาก เพราะสามารถสร้างที่เก็บหนังสือเป็นหอสูงโดยเฉพาะ การต่อเติมส่วนเก็บหนังสือก็ทำได้โดยไม่รบกวนต่อส่วนอ่านหนังสือ

3) ส่วนเก็บหนังสืออยู่คนละชั้นกับส่วนอ่านหนังสือ

แบบนี้เหมาะสำหรับการจัดเก็บหนังสือที่ต้องการให้ผู้ใช้หยิบหนังสือเองได้โดยตรง แต่การหยิบหนังสืออาจไม่สะดวก เนื่องจากต้องขึ้นลงระหว่างชั้น

การป้องกันเสียงในห้องสมุด

การป้องกันเสียงในห้องสมุด ขึ้นกับการเลือกวัสดุที่ช่วยลดเสียงสะท้อน เช่น เสียงสะท้อนจากพื้นห้องจะถูกดูดซับขึ้นไว้ 3% อีก 97% จะสะท้อนออกมา จึงต้องพิจารณาเลือกวัสดุพื้นที่เพิ่มความสามารถในการดูดกลืนเสียงได้ เพื่อให้เสียงสะท้อนลดลง

วัสดุที่ใช้ดูดเสียงมีอยู่หลายชนิด เช่น กระจเบื้องยาง กระจกยัดผ้าม่านหนาๆ เป็นต้น ส่วนการป้องกันเสียงจากภายนอกขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เพทาะสมของห้องสมุดแล้วส่วนการใช้ระบบปรับอากาศจะเป็นการช่วยกันเสียงภายนอกที่สมบูรณ์ เนื่องจากเป็นห้องปิด ข้อควรระวังคือ เสียงดังที่เกิดจากเครื่องปรับอากาศเอง

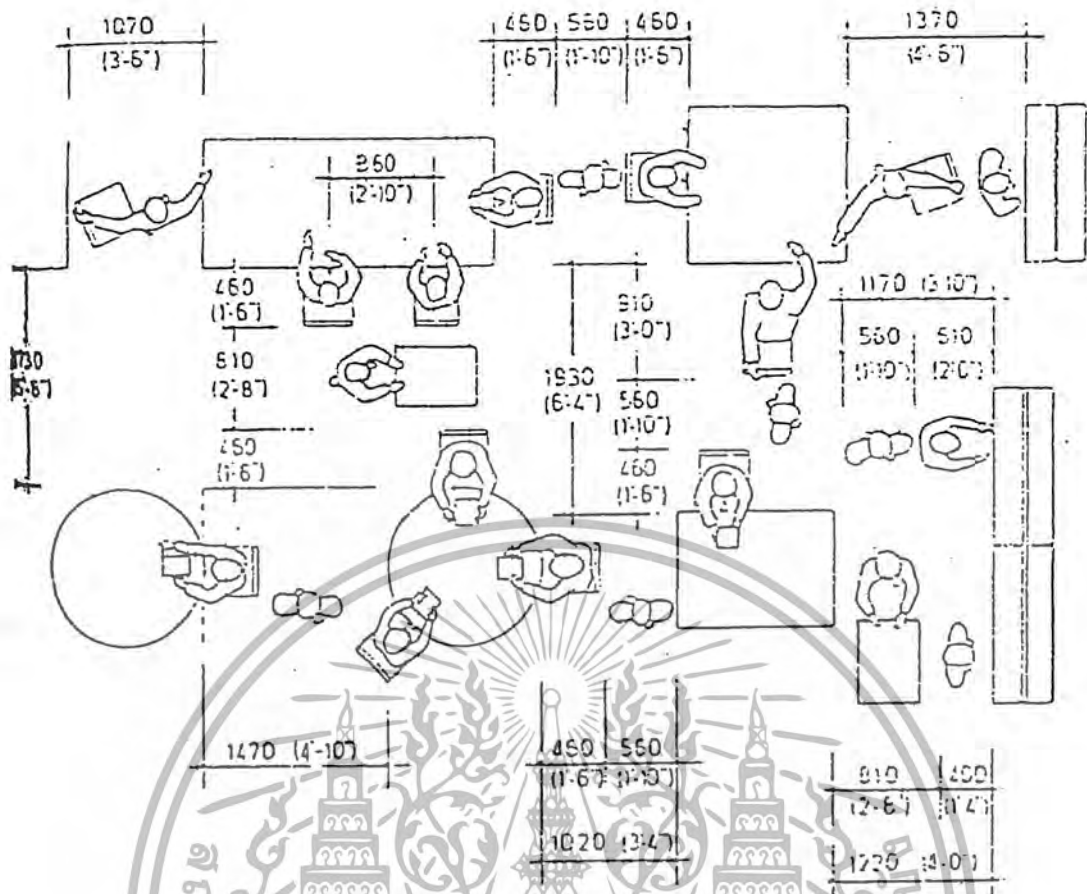
การใช้แสงสว่างภายในห้องสมุด

เป็นปัญหาที่สำคัญในการออกแบบ การใช้แสงสว่างธรรมชาติ ควรหลีกเลี่ยงแสงโดยตรงจากดวงอาทิตย์และแสงที่แรงกล้าจากท้องฟ้า เนื่องจากความสว่างจ้าทำให้สายตาอ่อนด้า กล้ามเนื้อตาต้องหริ่มานตามากเมื่อใช้เวลานาน

เงาและแสงสะท้อนจะรบกวนประสาทตามาก การหลีกเลี่ยงโดยการเลือกใช้วัสดุที่ทำให้ฝ้าเพดาน และฝาผนังที่มีความสว่าง แต่ความเข้มขึ้นของแสงที่เพดานและผนังจะต้องน้อยกว่าบริเวณที่อ่านหนังสือ เนื่องจากหากเกิดการตัดกันของแสงจะเป็นผลร้าย เพราะจะทำให้เกิดการเพ่งมอง และเกิดการดำในการใช้สายตา

การปรับอากาศในห้องสมุด

การระบายอากาศในห้องสมุดเพื่อให้เกิดความสบายและอากาศที่เหมาะสม การปรับอุณหภูมิและความชื้นให้เหมาะสม ยังเป็นการรักษาสภาพหนังสือที่เก็บไว้ในห้องสมุดอีกด้วย ดังนั้นหากไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิและความชื้นในห้องสมุด โดยวิธีธรรมชาติแล้วจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องปรับอากาศเข้าช่วย

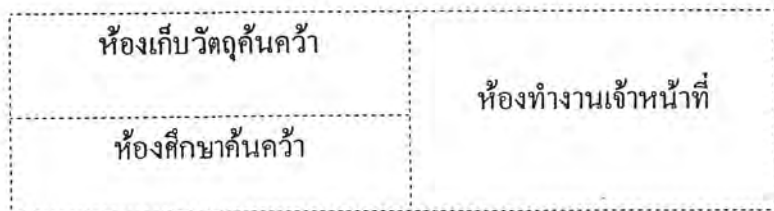

ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการใช้สอยบริเวณที่นั่งอ่านหนังสือ

5. คลังพิพิธภัณฑน์

คลังพิพิธภัณฑน์จะต้องมีอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่ถูกระบบ ภัณฑาคารักษ์จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจว่าจะเก็บเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายอย่างไร ไข่ม้วนเก็บ หรือพันเก็บเข้าลิ้นชักหรือแขวน เครื่องจักสานจะเก็บอย่างไร เข้าตู้หรือแขวน

นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุอีกด้วย เช่น สำริด หิน ดินเผา ปูนปั้น ล้วนแต่ต้องเก็บให้ถูกระบบ เพื่อการศึกษาค้นคว้า และสงวนรักษาวัตถุให้คงอยู่ตลอดไป

การจัดส่วนศึกษาค้นคว้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Store	Office	Receiving rm.	Supplies
Connser.	Photo	Work shop	

การจัดส่วนทะเบียนและงานอนุรักษ์วัตถุ

คลังวัตถุคืบ

คลังวัตถุคืบมีหน้าที่ในการเก็บวัตถุที่เหลือจากการแสดงแล้ว และเป็นทีเก็บวัตถุเพื่อการศึกษาค้นคว้า หรือเก็บวัตถุสำหรับให้ยืม และวัตถุที่ใช้จัดนิทรรศการเคลื่อนที่ และกิจกรรมอื่นๆ และหน้าที่ดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพโดยการจำแนกการเก็บออกเป็นหมวดหมู่ และมีทะเบียนบัญชีที่ถูกต้องเป็นระเบียบ และจะต้องเป็นสถานที่ซึ่งเก็บรักษาวัตถุอย่างปลอดภัยทั้งโจรภัย และอัคคีภัย หรือทั้งภัยธรรมชาติ

คลังวัตถุมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีเนื้อที่กว้างขวาง สามารถควบคุมอุณหภูมิและความชื้นได้ เพื่อสงวนรักษาวัตถุให้คงสภาพอยู่ตลอดเวลา (ปริมาณความชื้นอยู่ระหว่าง 45% ถึง 60%)

โดยทั่วไปขนาดของคลังจะมีพื้นที่ 20-25% ของส่วนแสดงงาน ประตูเข้าออกไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร และสูงไม่น้อยกว่า 3.60 เมตร และเนื้อที่ส่วนนี้ออกแบบให้รับน้ำหนัก ได้ประมาณ 1,000 กก./ตร. ม.

การจำแนกแยกประเภทวัตถุในคลัง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของอาคารเพื่อสะดวกในการสงวนรักษาวัตถุที่เป็นอินทรีย์วัตถุ อนินทรีย์วัตถุได้ถูกต้อง

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่คลังจะต้องมีความรู้พื้นฐานกว้างๆ ในการสงวนรักษาวัตถุ รวมทั้งวิธีการเก็บวัตถุแต่ละชนิด เพื่อที่จะจัดทำครุภัณฑ์เก็บรักษาได้ถูกต้อง

การจัดระบบคลัง

โดยปฏิบัติทั่วไป สำหรับพิพิธภัณฑ์หรือศูนย์ขนาดเล็กมักจะใช้ระบบคลังกลางวัตถุทุกชนิด ทุกประเภท รวมไปถึงที่แห่งเดียวกัน โดยจำแนกเก็บรักษาตามประเภทของวัตถุ

แต่สำหรับพิพิธภัณฑ์หรือศูนย์ที่มีขนาดใหญ่แล้ว จะแยกเป็นสาขาวิชา แต่ละสาขามีแผนกภัณฑารักษ์ และคลังวัตถุสำหรับศึกษาค้นคว้าอยู่ด้วย

อย่างไรก็ตาม ที่ตั้งของคลังควรจะอยู่ใกล้กับนักวิชาการหรือภัณฑารักษ์ และแผนกทะเบียน เพื่อสะดวกในการประสานงาน

หลักสำคัญในการเก็บวัตถุในคลังเก็บของเหลือนั้นจัดออกเป็นหมวดหมู่ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. เก็บตามประเภทของวัตถุ วิธีนี้สะดวกในการควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น และป้องกันรักษามิให้แมลงมาทำลาย

ข. เก็บตามยุคสมัย หรือตามเรื่องราว

ค. วัตถุมีค่า อาจเป็นวัตถุที่มีราคาแพง จำเป็นต้องเพิ่มความระมัดระวังอย่างมาก ควรมีห้องเก็บของมีค่าหรือตู้นิรภัยเป็นพิเศษ

วัตถุที่รวบรวมไว้ต้องจัดให้มีระเบียบแยกประเภทออกเป็นกลุ่ม ใช้ประโยชน์ได้ง่าย ในการอ้างอิง การศึกษาค้นคว้า การจัดแสดง และการสงวนรักษา ซ่อมแซม นอกจากนี้ ต้องทำความสะอาดอยู่เสมอ และไม่ได้เกิดอันตรายหรือชำรุดแตกหัก แน่นนอนที่ต้องทำหมายเลขประจำวัตถุ และจัดแบ่งกลุ่มเพื่อจะได้จัดวางตามทะเบียนวัตถุ และบัตรทะเบียน

วัตถุทุกชิ้นในศูนย์จะต้องทำหลักฐานกับทะเบียนบัญชีไว้ โดยภัณฑารักษ์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการคุมทะเบียน โดยจัดเก็บเพิ่มวัตถุแต่ละชิ้น ซึ่งทะเบียนอาจเก็บเรียงตามประเภทหรือเก็บตามยุคสมัยของวัตถุ เช่นเดียวกับคลัง บัตรทะเบียนนี้จะเก็บไว้ในตู้ลิ้นชักที่ล็อกได้

การทำทะเบียนบัญชีเพื่อควบคุมวัตถุ จะต้องการสถานที่และเครื่องมือและเจ้าหน้าที่ของนายทะเบียน จะต้องตรวจสอบสภาพของวัตถุ และในบางครั้งผู้อำนวยการและนักวิชาการจะต้องทำหน้าที่นี้ วัตถุที่สำคัญทุกชิ้นควรจะมีรูปไว้ตั้งแต่แรกที่รับวัตถุ เพราะรูปถ่ายเหล่านี้อาจใช้เป็นหลักฐานและทำแคตตาล็อกได้เป็นอย่างดี และควรจะมีรูปบันทึกไว้ทุกแง่มุมและลงวันที่กำกับที่รูปทุกรูปแบบด้วย

มีข้อเสนอแนะว่า หากประสงค์ที่ใช้มาตรฐานขั้นตอนของอาคารพิพิธภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพควรให้ความสนใจต่ออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ เกี่ยวกับคลังเก็บให้เท่ากับห้องแสดง เพราะจะต้องมีวัตถุเพิ่มตลอดเวลา ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงและขยับขยายงานทุกๆ 2-3 ปี

3.4 การศึกษาและวิเคราะห์ระบบเทคนิค

3.4.1 ระบบโครงสร้างและวัสดุโครงสร้าง

กิจการพิพิธภัณฑน์ที่มีที่พัฒนามาตลอด จากประสบการณ์และความเฉลียวฉลาด ได้ก่อให้เกิดกระบวนการจัด 2 แบบ ซึ่งมีผลต่องานสถาปัตยกรรม ทั้งนี้เพราะความขัดแย้ง 2 ประเภทคือ

1) การจัดแสดงให้มีการสอดคล้องกันมากที่สุด ทั้งในรูปของ Space Lighting และ Arrangement

2) ให้เกิดความเป็นไปได้ในการต่อเนื่องของสิ่งที่มีอยู่แล้ว หรือสร้างขึ้นมาใหม่ แต่ไม่ตรง Function กรณีที่เป็นหน้าที่ของการจัดภายในที่จะแสวงหาประโยชน์จาก Space ที่มีอยู่แล้ว ซึ่งได้ออกแบบ โดยเฉพาะเจาะจง

ดังนั้น ระบบการก่อสร้างพิพิธภัณฑน์จึงเกิดขึ้นเป็น 2 ระบบใหญ่ๆ ดังนี้ คือ

1. Closed Structure System

เป็นระบบที่สมบูรณ์ในตัว เหมาะกับงานที่ต้องการความเฉพาะตัว รูปร่างทางสถาปัตยกรรมกรรมออกมาในรูปที่เฉพาะเจาะจง และเป็นตัวของตัวเอง วัสดุแต่ละชนิด แต่ละประเภทจะมีผลสะท้อนให้เกิดรูปทางสถาปัตยกรรมกรรม ซึ่งได้รับการเลือกสรรให้เหมาะสมกับระบบของการจัด

ผนังและเพดาน จะออกแบบให้อยู่ภายในโครงสร้างที่มีความสัมพันธ์กับการแสดง วัสดุก่อสร้างที่ใช้ในพิพิธภัณฑน์ การที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์กับสภาวะของการจัดระบบการก่ออิฐให้ความรู้สึกทางผิวพื้น เหล็กให้ความรู้สึกในลักษณะตรงไปตรงมาของโครงสร้าง ส่วนคอนกรีตเสริมเหล็กเปิดโอกาสให้มีอิสระ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ของอาคารทั้งทางตั้งและทางนอน เนื่องจากความเป็นเนื้อเดียวกันของโครงสร้างระบบผนังทึบ หรือเป็นโครงสร้าง อาจนำมาใช้ได้ทั้ง 2 กรณี ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

ระบบนี้ จะดูเหมาะสมกับระบบการใช้ผนังมากกว่าเสา แต่เมื่อนำระบบนี้มาใช้ คุณสมบัติทางด้าน Flexibility (ความยืดหยุ่น, บิดงอ) จะลดลงทันที

2. Opened Structure System

ระบบนี้ไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงความแตกต่างด้านหน้าที่ใช้สอย การจัดแสดงมีความเป็นอิสระขึ้น เนื่องจาก Space โล่งและเป็น Neutral Space

การจัดแสดงจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับการจัดภายใน การออกแบบอาคารมิได้ออกมาในลักษณะให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุกับอาคารอย่างสอดคล้องกัน

จากการพิจารณาระบบทั้งสองดังกล่าว พบว่าสมควรใช้ระบบ Closed Structure ในส่วนนิทรรศการถาวร เนื่องจากสามารถจัดให้ Space ของอาคาร สัมพันธ์กับวัตถุที่จัดแสดงได้เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างดี ส่วนระบบ Opened Structure น่าจะนำมาใช้ในส่วนนิทรรศการชั่วคราว ซึ่งต้องการความยืดหยุ่น (Flexible) ในการจัดเปลี่ยนการแสดงผลงานเวียนกันไปมากกว่า

การเลือกระบบโครงสร้างของอาคาร

พิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. พื้นที่ใช้สอยส่วนใหญ่ของอาคาร
2. เปรียบเทียบกับอาคารที่มีอยู่ในปัจจุบัน
3. การใช้ระบบโครงสร้างที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น ระบบพื้นที่กับช่วงเสา
4. ความประหยัดของโครงสร้าง
5. ประสิทธิภาพและความชำนาญของช่าง

โครงสร้างโดยทั่วไปของอาคารจะรับและถ่ายแรงไปใน 2 ทิศทาง คือในทางแนวราบ (Horizontal) และทางแนวตั้ง (Vertical)

1. ทางแนวราบ ได้แก่ พื้น คาน หรือโครงสร้างหลังคาที่จะถ่ายน้ำหนักลงสู่จุดเสา หรือผนังรับน้ำหนัก ซึ่งออกแบบได้เป็น 2 แบบ คือ

1.1 Long Span การคลุมพื้นที่ที่ต้องการส่วนเปิดโล่งกว้างๆ ไม่มีส่วนของโครงสร้าง เช่น เสามาวางขวางเพื่อประโยชน์ใช้สอยขององค์ประกอบโครงการ ได้แก่

- ส่วน Auditorium (ห้องประชุม) ต้องการพื้นที่กว้างประมาณ 25-35 เมตร
- ส่วนจัดนิทรรศการ ต้องการความคล่องตัวในการเปลี่ยนแปลงและการขนย้ายวัตถุแสดงกว้างประมาณ 10-15 เมตร

1.2 Short Span เป็นการคลุมพื้นที่บริเวณเล็กๆ ที่จุดรับน้ำหนักไม่ทำให้เกิดปัญหาของส่วนใช้สอย ซึ่งประหยัดกว่า Long Span องค์ประกอบที่ต้องการโครงสร้างประเภทนี้ ได้แก่

- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่

- ส่วนห้องสมุด เป็นต้น

2. ทางแนวตั้ง ได้แก่ เสาและกำแพง รับน้ำหนักจากพื้นและคาน และโครงสร้างหลังคาแล้วถ่ายสู่ฐานราก ซึ่งการใช้เสาและคานหรือกำแพงรับน้ำหนัก ขึ้นอยู่กับการออกแบบและประโยชน์ใช้สอยของแต่ละองค์ประกอบ

การวิเคราะห์โครงสร้าง Long Span

โครงสร้างนี้ถือว่าเป็น Long Span ในการใช้คลุมพื้นที่กว้างมากๆ ได้แก่

- Truss เป็น โครงสร้างที่ประกอบจากชิ้นส่วนของวัสดุขนาดสั้นๆ สามารถคลุมพื้นที่ให้กว้าง 24-35 เมตร มีขนาดเบา ง่ายต่อการคำนวณ และก่อสร้าง

- Folded Plate และ Shell เป็น โครงสร้างแผ่นคอนกรีตเสริมเหล็กเมื่อเทียบกับสัดส่วนของตัวอาคารโดย Folded Plate เป็นแบบอาศัยการพับจับเป็นสัน ทำให้เกิดความแข็งแรง สามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับน้ำหนักส่วนโค้ง Shell เป็นลักษณะนูนเรียบ เช่น เปลือกหอย ต้องใช้ความชำนาญ ความสามารถ และเทคนิคมากขึ้น

- Gable และ Tent เป็นโครงสร้างชนิด Tension Structure ฉะนั้นจึงมีโครงสร้างหลักสำหรับแรง Tension เช่น Pier หรือกำแพงรับ Tension สามารถคลุมพื้นที่ได้มากแต่ต้องใช้ความชำนาญ และเทคนิคมากมายเป็นพิเศษกว่าแบบ Folded Plate และ Shell

ตารางที่ 3.32 เปรียบเทียบโครงสร้าง Long Span

การพิจารณา	Take Span	น้ำหนัก	ค่าก่อสร้าง	การก่อสร้าง	ความชำนาญ
Truss	24-30 เมตร	เบา	ถูก	สะดวก	มีมาก
Folded Plate	ใกล้เคียง	เบา	แพงกว่า	ทำไม้แบกยาก	มีน้อย
Shell	ใกล้เคียง		แพงกว่า	ทำไม้แบกยาก	มีน้อย
Cable	ได้มาก		แพง	ใช้เทคนิคมาก	ไม่มี
Tent	ได้มาก		แพง	ใช้เทคนิคมาก	ไม่มี

จากตารางข้างต้นจึงสรุปได้ว่า โครง Truss เหมาะสำหรับ Long Span ในโครงการ เพราะความสามารถของช่างไทยในประเทศไทย ความสะดวกในการก่อสร้าง และราคาเหมาะสมกับ โครงสร้างนี้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์โครงสร้าง SHORT SPAN

ในที่นี้หมายถึงพื้นและคาน ซึ่งข้อพิจารณาในการเลือกคือ ความประหยัดของวัสดุและความเหมาะสมกับพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบ

เนื่องจากส่วนเจ้าหน้าที่จัดเป็นแบบ INDIVIDUAL ROOM SYSTEM และความต้องการของเนื้อที่แต่ละส่วนใช้สอยเล็กน้อย ดังนั้น การกีดขวางจึงไม่มีปัญหา นอกจากความประหยัดเท่านั้น ส่วนห้องสมุดได้กำหนดส่วนตั้ง Stack มีความยาวน้อยสุด 6.90 เมตร (ขนาด Stack 0.25 X 0.90)

จากข้างต้น สามารถนำมาพิจารณากับวัสดุเหล็กที่ผลิตขึ้นโดยปกติยาว 10.00 เมตร และเทคนิคการก่อสร้างพื้นและคาน (การหักค่อม้าและหักมุม) ซึ่งจะเหลือความยาววัดได้ประมาณ 8-9 เมตร)

ตารางที่ 3.33 แสดงความประหยัดและเหมาะสมในการเลือกใช้โครงสร้าง SHRT SPAN

ความยาว	ความประหยัด	ความเหมาะสมกับเนื้อที่
6-7 เมตร	ต้องตัดเหล็กที่ยาวเกินออก ลิ่นเปลือง	น้อยเกินไปสำหรับห้องสมุด
8-9 เมตร	พอดี ไม่ต้องตัด	พอดี
10 เมตรขึ้นไป	ตั้งเหล็กขึ้นยาวเป็นพิเศษ หรือเชื่อมต่อเหล็ก	เนื้อที่สำหรับหนังสือมีมากเกินไป

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า Span ขนาด 8-9 เมตร มีความเหมาะสมกับโครงการและเมื่อ Span แบ่งย่อยลงจะได้ 4.00-4.50 เมตร และมีเสารับ จะทำให้ประหยัดยิ่งขึ้น

3.4.2 ระบบเสียงและการป้องกันเสียง

มาตรการในการควบคุมและป้องกันเสียง สามารถแบ่งกว้างๆ ได้ 2 วิธี

- 1) เก็บเสียงที่พึงพอใจ
- 2) ขจัดเสียงที่ไม่ต้องการ

ทั้ง 2 ข้อที่กล่าวมา เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลกับงานออกแบบ

สถาปัตยกรรม การควบคุมและป้องกันเสียงรบกวน

- ห้องทำงาน	15	เดซิเบล
- ห้องอ่านหนังสือ	20	เดซิเบล
- ห้องประชุม สัมมนา	30-35	เดซิเบล
- สำนักงานทั่วไป ห้องอาหาร	40	เดซิเบล
- สำนักงานที่มีเสียงดัง	60	เดซิเบล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรากฏการณ์ของเสียงในที่ว่างที่ถูกปิดล้อม เสียงที่ส่งออกจากต้นกำเนิด จะเกิดปรากฏการณ์ ดังนี้

1. การสะท้อน เกิดจากความกว้างช่วงคลื่นมีค่าน้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่าของตัวกลางที่เสียงตกกระทบลงไป (มุมตกกระทบเท่ากับมุมสะท้อน)
2. การดูดกลืนเสียง จะเกิดกับวัตถุที่ค่อนข้างอ่อนและมีรูพรุน เช่น ฝ้าย่านพรม ยิปซัมบอร์ด ฯลฯ
3. การกระจายของเสียง เพื่อผลในการฟังที่สมบูรณ์ ควรออกแบบห้องให้มีการกระจายของเสียงสม่ำเสมอทั่วกันทั้งห้อง
4. การเลี้ยวเบนของเสียง มักเกิดขึ้นกับเสียงที่มีความถี่ต่ำกว่าเสียงที่มีความถี่สูง
5. ลดเสียงภายในห้อง โดยการใช้ผิวน หรือวัสดุผิวที่เป็นตัวดูดซึมเสียง

3.4.3 ระบบแสงสว่างและระบบไฟฟ้า

การให้แสงสว่างในพิพิธภัณฑ์สถาน นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงให้มาก โดยเฉพาะในส่วนแสดงงานต้องจัดให้เหมาะสม ทั้งนี้ก็เพื่อการมองเห็นอย่างชัดเจน ตลอดจนการได้บรรยากาศของสิ่งแสดง นอกจากนี้การเลือกใช้ชนิดของพลังงานแสง ต้องไม่เป็นการทำลายสายตาของผู้เข้าชม และไม่ทำให้สิ่งแสดงเกิดความเสียหายได้

การทำให้แสงของห้องแสดงงาน ไม่จำเป็นต้องสว่างเท่า ๆ กันโดยตลอดเพื่อการจัดที่ได้บรรยากาศและมีความรู้สึกต่างกับภายนอก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของเรื่องและสิ่งแสดง การให้แสงสว่างโดยทั่วไปของสถาบันศิลปะและวัฒนธรรม ต้องใช้ทั้งแสงธรรมชาติบางส่วนและแสงวิทยาศาสตร์ ในบางที่ที่เหมาะสม การใช้แสงธรรมชาติอย่างเดียวก็ยังไม่เหมาะสม เพราะยากแก่การควบคุม ส่วนแสงวิทยาศาสตร์ เราสามารถควบคุมได้ แต่มีข้อเสียคือแสงจะไม่แรงเท่ากับแสงธรรมชาติ และทำให้นัยน์ตาดำหนึ่อย่างง่าย

ทางที่ดีในการให้แสงควรเป็นแบบผสมระหว่างแสงธรรมชาติกับแสงวิทยาศาสตร์ เพราะจะได้ไม่ต้องคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงตามวันและเวลาของแสงธรรมชาติ ซึ่งมีผลต่อความเข้มของแสง

เทคนิคการให้แสงสว่างในห้องแสดงงาน แบ่งเป็น 2 ประเภท

1) แสงธรรมชาติ ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ และมีชีวิตชีวาการให้แสงสว่างธรรมชาติในห้องแสดงงานมี 4 วิธี คือ

1.1 การให้แสงสว่างจากด้านบน เหมาะกับสิ่งแสดงทางวัตถุ แต่มีข้อเสียคือ แสงสว่างส่วนใหญ่ ตกลงที่พื้นห้องมากกว่าผนัง และเกิดการสะท้อนที่ตู้กระจก ทำให้เกิดความงามรู้สึกว่

ห้องแสดงแคบลงไป แก้ไขโดยการทำเพดานให้สูงขึ้น ลักษณะส่วนใหญ่ของแสงได้จากหลังคากระจก จะเป็นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ประเทศแถบร้อนอาจใช้กระจกแผ่นเล็กๆ

ข้อเสียของหลังคากระจก

- ควบคุมปริมาณแสงสว่างได้ยาก เช่น ถ้าแดดจัดสามารถแก้ไขโดยมีม่านปิดเปิดได้ หลังคากระจก และในวันที่มีอากาศครึ้ม ต้องใช้แสงวิทยาศาสตร์ช่วย

- การกระจายแสงไม่เท่ากันทุกทิศ แก้ไขโดยทำแผงกันแสงขวางอยู่ใต้หลังคาหรืออาจทำกระจก 2 ชั้น ห่างกัน 1.20 เมตร ชั้นบนเป็นกระจกธรรมดา ชั้นล่างเป็นกระจกกรองแสงสีนวล ทั้งคู่เป็นกระจกกระจายแสง คุณสมบัติของกระจกธรรมดาแสงผ่านได้ 79% กระจกสีนวลแสงผ่านได้ 50% และกระจกฝ้าแสงผ่านได้ 40%

1.2 การให้แสงสว่างด้านข้าง แสงสว่างจากหน้าต่างที่อยู่ในระดับต่ำทำให้ด้านหลังของวัตถุได้รับแสงไม่พอ เกิดมีแสงสะท้อน ทำให้ผู้ชมยื่นคอพรวดเมื่อมองออกไปนอกหน้าต่างและทำให้เงาผู้ชมปรากฏบนวัตถุ

การแก้ปัญหา

- ควรมีหน้าต่างบานเดียว แม้ห้องจะมีขนาดใหญ่มากก็ตาม
 - ขอบหน้าต่างควรอยู่สูงกว่าระดับสายตาผู้ชม
 - หน้าต่างต้องมีความกว้างครึ่งหนึ่งของความกว้างห้อง และมีความสูงครึ่งหนึ่งของความลึกของห้อง
 - ต้องมีอะไรมากันหน้าต่างกระจก เพราะจุดกระทบของแสงที่มีอยู่ระหว่าง 45-70 องศา
- เมื่อใช้เทคนิคการแก้ปัญหาดังกล่าวมาแล้วยังไม่ได้ผล สามารถแก้ไขได้อีกโดย
- ใช้กระจกหน้าต่างที่มีแก้วเป็นรูปสามเหลี่ยมเล็กๆ ยื่นออกไปแต่เป็นการสิ้นเปลืองมาก

- ใช้กระจกพิเศษป้องกันการสะท้อนของแสง คือกระจกที่มีผ้าไหมบางๆ สอดไส้กลางกระจกชนิดนี้เป็นกระจกโปร่งใส แต่มีข้อเสียคือ กระจกชนิดนี้ทำให้สูญเสียแสงสว่างไปมาก

นอกจากวิธีดังกล่าวแล้ว เราอาจใช้วิธีอื่นเพื่อให้แสงที่เข้ามาในห้องได้ผลดียิ่งขึ้น โดยการใช้กระจกแยกแสง THERMOLUM คือเฉพาะส่วนบนของหน้าต่าง หรือให้หน้าต่างขนานกับผนังน้อยที่สุด

1.3 การใช้แสงสว่างจากหน้าต่างค่อนข้างสูง เป็นการให้แสงที่เหมาะสมที่สุด แสงตกทำมุม 45 องศา และกระจายได้ทั่วห้อง หน้าต่างที่สูงมากจะทำให้เกิดแสงสะท้อนและนัยน์ตาพรวด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสงจากหน้าต่างที่สูงนี้อาจใช้เพดานหรือฉากแขวนอยู่กลางห้อง เพื่อการกระจายแสง หรือคัดแปลง โดยการทำหลังคากระจกเอียงเพื่อให้แสงสว่างส่องมายังผนังได้ หรือมีผนังตั้งอยู่บนหลังคาแสง สะท้อน ทำให้ได้แสงสว่างที่สม่ำเสมอ

1.4 การให้แสงสว่างจากธรรมชาติโดยทางอ้อม

- ให้แสงสว่างมายังผนังสะท้อนแสงรูปโค้ง ผนังจะเก็บกักแสงเสียส่วนมาก ถ้าหากสี ขาวจะส่องสว่างมากถึง 86% ปูนฉาบธรรมดาเพียง 64%
- อาจใช้แสงที่ลอดจากหลังคาซึ่งซ้อนอยู่หลายชั้น เหมาะกับประเทศที่มีแสงแดดจัด
- ใช้กระจก 2 แผ่น แผ่นหนึ่งติดอยู่กับที่ อีกแผ่นหนึ่งเคลื่อนไหวไปตามการโคจรของดวงอาทิตย์ แผ่นที่เคลื่อนไหวคอยรับแสงสว่างจากอาทิตย์ส่องลงมายังแผ่นที่อยู่กับที่ใช้กับประเทศที่มีแสงแดดมาก หรือพิพิธภัณฑ์ที่ไม่ต้องการใช้หน้าต่าง

2. แสงสว่างวิทยาศาสตร์

ข้อดีของการนำแสงประดิษฐ์มาใช้

- มีความเป็นไปได้ที่จะจัดแสงแบบต่างๆ ให้มีความเข้มของแสงต่างๆ กัน ให้ผลมากมายไม่มีข้อจำกัด

- ต้นกำเนิดแสงจัดให้ยืดหยุ่นได้ และสามารถจัดแสงเน้นให้แก่วัตถุตามต้องการได้ แสงประดิษฐ์เปิดโอกาสอย่างมากในการจัดแปลนอย่างอิสระ

ข้อเสีย

- เกิด MONOTORY ทำให้ปฏิกิริยาทางกายภาพของมนุษย์ลดลงไป
 - มีผลทำให้อุณหภูมิของห้องสูงขึ้นจากการใช้ไฟ
 - การ DISTRIBUTE CONTRAST ในมุมมองไม่น่าพอใจนัก
- แสงสว่างประดิษฐ์แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1) แสงไฟฟิวเจอร์ (INCANDESCENT) มีความร้อนและกำลังความสว่างของแสงที่แดง ยิ่งกว่าแสงของดวงอาทิตย์ แสงอาทิตย์มีสีน้ำเงินมากกว่าเพื่อแก้ข้อแตกต่างนี้จึงใช้หลอดสีขาวปนกับหลอดสีน้ำเงิน แต่ปรากฏว่าเวลาคลื่นแสงตัดกันแล้วไม่เท่ากัน เมื่อปรากฏให้เห็นบนเพดาน ความเท่ากันของแสงจะเสียไป

2.2) แสงไฟฟลูออเรสเซนต์ (FLUORESCENT) เดิมใช้เฉพาะร้านค้าและท้องถนน ไม่เหมาะกับงานปฏิมากรรม เพราะเป็นแสงสว่างที่ไม่มีเงา สีของไฟทั่วไปคล้ายกับแสงธรรมชาติมาก และอาจคัดแปลงให้เหมาะสมกับวัตถุได้ นับเป็นแสงประดิษฐ์ที่เหมาะสมที่สุด

FLUORESCENT ได้เปรียบว่า INCANDESCENT ในเรื่องการกระจายแสงออกทางด้านกว้าง และให้ประกายต่ำ แต่มีสีออกมามีความชัด ซึ่งที่ถูกต้อง

INCANDESCENT ให้ TONE ออกมานุ่มนวลและชัดกว่า จึงเหมาะสำหรับการให้แสงสว่างเป็นจุดสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้แสงประดิษฐ์ทางตรง แสงที่ออกมาไม่เท่ากัน ทำให้เกิดแสงสะท้อน และนัยน์ตาพร่า โดยทั่วไปใช้ผสมกับแสงทางอ้อมเพื่อแก้ไขข้อเสียของกันและกัน

ก. ไฟฟ้าธรรมชาติ ที่มีโพลีกันมีข้อเสียคือ ทำให้ตาพร่าและแสงกระจายออกไม่เท่ากัน

ข. ไฟที่ส่องออกมาโดยเฉพาะ ไฟฟ้าแบบนี้ไม่เหมาะสมกับในภาพเขียน แต่ถ้าใช้วางเรียงเป็นแนวต้นบนก็พอใช้ได้ แต่อาจทำให้ผู้ชมตาพร่าได้ การใช้ไฟแบบนี้บางครั้งอาจมีเครื่องกันหน้าไปอยู่หน้าไป และปล่อยให้แสงส่องออกไปรอบๆ วัตถุ โดยปล่อยให้วัตถุอยู่ในที่มืด หรือปล่อยให้แสงส่องลงบนวัตถุเพื่อให้วัตถุเด่นอยู่ในความมืด

เกี่ยวกับไฟฟ้าธรรมชาติ และไฟที่ส่องเฉพาะจุด คือ การทำแนวไฟฟ้า ตามยาและใช้ฉากกันระหว่างหลอดไฟฟ้า เพื่อมิให้นัยน์ตาพร่า ในสหรัฐอเมริกาที่ METROPOLITAN MUSEUM ในนคร NEWYORK ใช้ไฟฟ้าติดไว้ข้างนอกส่องผ่านหน้าต่างโปร่งแสง แสงกระจายและสว่างเท่ากันตลอด

แสงสว่างประดิษฐ์ทางอ้อม สิ่งที่สะท้อนแสงได้ดีก็คือ หลังคา แต่วิธีที่ดีกว่า คือ การหย่อนหลอดไฟไว้ตามหลอดผนังหรือในภาพที่แขวนไว้กับผนัง หรือวางไว้บนฐานของวัตถุ หรือหย่อนไว้ในเจ็คน ซึ่งเป็นวิธีที่ดีมากสำหรับการซ่อน ไฟฟ้าสำหรับส่องโดยเฉพาะ

การใช้แสงวิทยาศาสตร์ในห้องแสดงนิทรรศการ ต้องระวังไม่ให้เกิดความเมื่อยหน่าย ควรมีการพักสายตาจากสิ่งแสดง โดยสามารถมองผ่านไปยังภายนอกได้ ซึ่งอาจจะออกแบบให้มีมุมมองออกไปรับแสงธรรมชาติ หรือความสวยงามของธรรมชาติ

การออกแบบระบบไฟฟ้าและการให้แสงสว่างภายในอาคาร

การมองเห็นของตามนุษย์ขึ้นอยู่กับแสงสว่างและสามารถมองในแนวราบได้ในช่อง 180 องศา ในแนวตั้งได้ 60 และ 70 องศา บนและล่างจากระดับสายตา ตารางแสดงการเปรียบเทียบการสะท้อนของสีต่างๆ เพื่อประกอบการให้สีภายในอาคาร

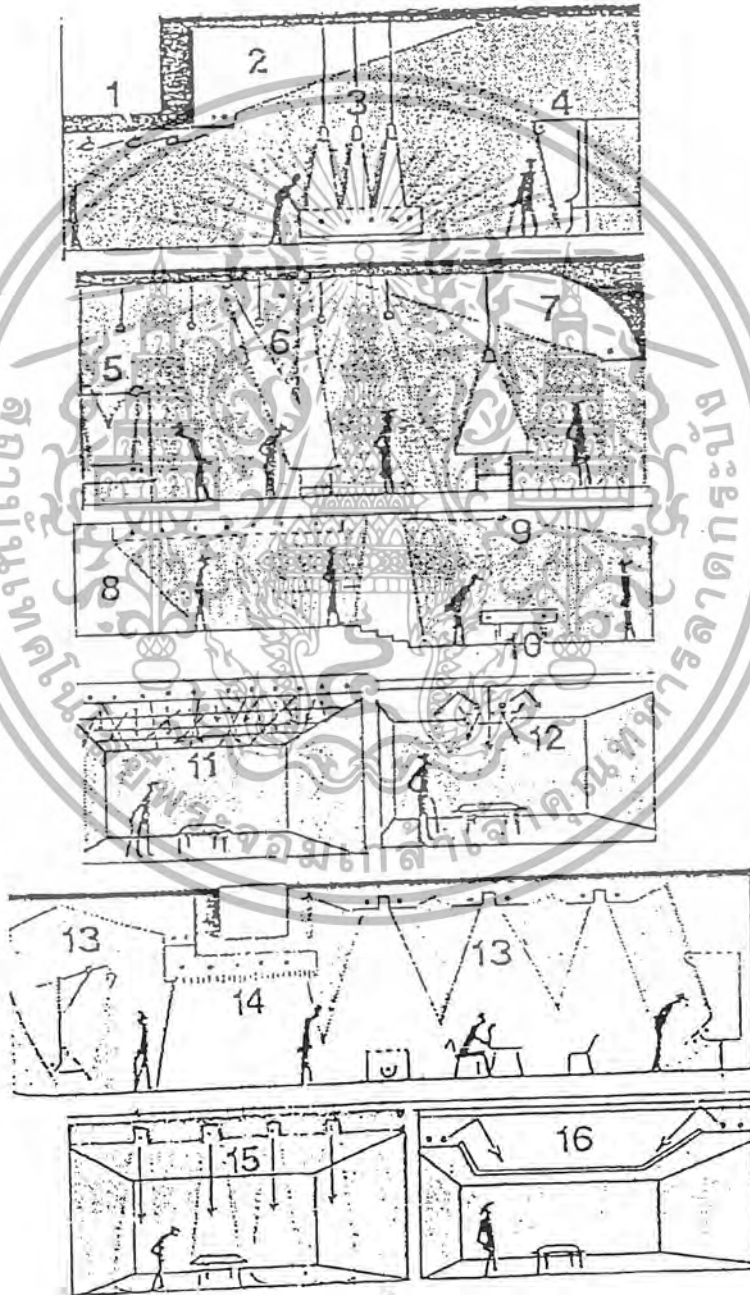
สี อัตราการสะท้อน (%)

1. ขาว	80-90
2. เหลือง ครีမ်	65-75
3. เหลืองออกน้ำตาล	55-65
4. ชมพู	40-70
5. เทา	35-50
6. เขียวอ่อน	25-50
7. เขียวแก่	15-25
8. น้ำเงินแก่	10-20
9. น้ำตาล	8-12
10. แดง	15-25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 11. แดงเข้ม 7
- 12. ดำ 2-5

ระบบไฟฟ้าในอาคาร ต้องคำนึงถึงจำนวนไฟฟ้าที่ต้องการใช้ในอาคารประมาณได้จาก
 อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้กับปริมาณวัตต์ต่อพื้นที่ แผงสวิตช์บอร์ด (SWITCH BOARD) ควรติดตั้งทุกๆ ชั้น
 และอยู่ตรงกลางอาคารเพื่อให้เดินสายเท่าๆ กัน ปกติช่วง 40-50 เมตร จึงจะประหยัดสายและแรง
 ดันไฟฟ้า ไม่ตกลงมาที่ปลายทางมากนัก

ตัวอย่างการให้แสงประดิษฐ์ในลักษณะต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความหมายของภาพ เรียงตามหมายเลข

1. การให้แสงสว่างพุ่งไปยังเพดานห้องโดยใช้ไฟหลายดวง ทำให้เกิดความสว่างทั่วห้อง
2. ไฟที่ให้แสงสว่างทั่วห้อง โดยส่องไปยังเพดาน
3. ถึงแม้ว่าภายในห้องจะมีไฟอยู่แล้ว การใช้ไฟส่องลงมาช่วยจะทำให้แนววัตถุชัดเจน
4. การใช้ไฟส่องโดยตรงมายังแนวแสดงงาน
5. การให้แสงส่องวัตถุแสดงเมื่อมี 2 ระดับ
6. ไฟส่องโคเคก (SPOT LIGHT) มายังวัตถุที่วางอยู่บนโต๊ะ
7. เมื่อใช้ไฟส่องมายังวัตถุ ก็ให้ใช้ความสว่างแก่ห้องโดยส่องไปยังเพดานเพื่อสะท้อนความสว่างไปทั่วห้อง
8. การใช้ไฟส่องโดยตรงและมีไฟช่วยทำให้สว่างได้อย่างทั่วถึง
9. ไฟจากในตู้และไฟจากเพดานช่วยทำให้สว่างยิ่งขึ้น
10. ภายในตู้แสดงควรซ่อนไฟไว้ไม่ให้เห็นหลอด
11. การใช้ไฟเพดาน โดยใช้กระจกฝ้าช่วย จะทำให้สายตาปรับแสงได้ดีขึ้นเมื่อเดินเข้ามาจากภายนอกอาคาร
12. แสงไฟซึ่งสามารถจัดให้ตกตามที่ต้องการ
13. การใช้เพดานช่วยกำจัดเงาที่ไม่ต้องการ และการไฟเน้นงานแสดงในบางจุดเพื่อให้งานที่แสดงเด่นชัด การใช้ไฟในแบบต่างๆ จะช่วยไม่ให้เกิดเบื่อ หรือการจู้จี้จกจกของชมผลงานของผู้ชม
14. ไฟนีออนโดยมีกระจกฝ้า ทำให้แสงสว่างทั่วห้องเท่ากัน
15. SPOT LIGHT ที่ส่องลงมายังวัตถุ จะไม่ช่วยทำให้ห้องสว่าง
16. การใช้ไฟส่องไปยังเพดาน เพื่อให้เกิดแสงสะท้อนกลับมา จะทำให้แสงสว่างที่นุ่มนวลทั่วห้อง

ระบบไฟฟ้า

สำหรับการใช้ไฟฟ้าในโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ มีการใช้แสงธรรมชาติผสมกับแสงวิทยาศาสตร์และต้องการใช้ไฟฟ้าในจำนวนมากในการให้แสงในการแสดงนิทรรศการ ระบบปรับอากาศและระบบเทคนิคต่างๆ โดยใช้ไฟฟ้าจากเครือข่ายของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดดยจะแปลงกำลังไฟฟ้าที่มีกำลังต่ำก่อนที่จะจ่ายไปยังอุปกรณ์การใช้ส่วนต่างๆ และในกรณีที่มีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเกิดขัดข้อง จำเป็นต้องมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองไว้ในกรณีไฟดับ

ระบบการเดินสาย จะเดินในท่อร้อยสาย มีการใช้อุปกรณ์ตัดไฟอัตโนมัติของแต่ละส่วนออกจากกัน และรัดกุม ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานของการไฟฟ้าแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับหม้อแปลงไฟฟ้า (TRANSFORMER) ซึ่งมีไฟฟ้าขนาด 320 KVA. มีขนาดใหญ่ และเป็นกระแสไฟฟ้าแรงสูง จึงต้องตั้งอยู่ภายนอกอาคารและจะปรับให้มีแรงดันต่ำลงโดยติดตั้ง เครื่องภายในห้องควบคุมไฟฟ้า (SUB STATION) โดยปรับแรงดันให้เท่ากับ 400 และ 200 V. และ ตามลักษณะการใช้งานในส่วนต่างๆ ดังนี้

- ส่วนไฟฟ้ากำลัง สำหรับระบบปรับอากาศ ลิฟต์ และสุขาภิบาล ใช้ไฟฟ้าขนาด 400 V.
- ส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ และไฟแสงสว่างทั่วไป ใช้กระแสไฟฟ้าขนาด 220 V.

นอกจากนี้ยังติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง สำหรับระบบปรับอากาศและแสงสว่างจำนวน 250 KVA. เพื่อสำรองจ่ายไฟวันละ 15-20% ของไฟทั้งหมดในยามฉุกเฉิน ส่วน EMERGENCY LIGHT ใช้ไฟจาก BATTERY ในกรณีเกิดเพลิงไหม้

3.4.4 ระบบปรับอากาศ

จุดประสงค์ของการปรับอากาศ คือ การทำให้ภาวะอากาศที่อุณหภูมิ และความชื้นที่ ต้องการ และให้อากาศสะอาดและกระจายทั่วบริเวณที่ปรับอากาศ

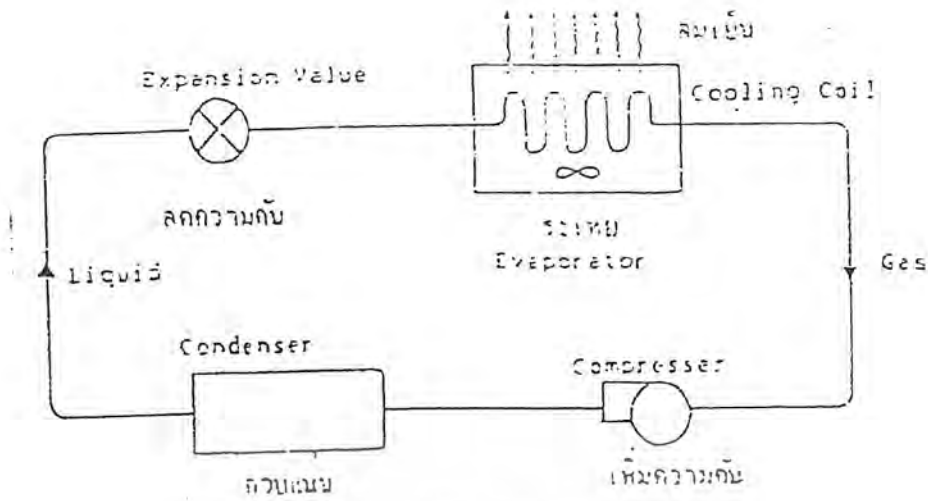
อาคารสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปรับอากาศเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในส่วนจัดแสดง และคลังพิพิธภัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อผลในการสงวนรักษาวัตถุให้ มีอายุยืนนาน

หลักเบื้องต้นของระบบปรับอากาศ

การใช้สารทำความเย็น (REFRIGERANT) ผ่านเข้าไปในคอมเพรสเซอร์แก๊สนี้จะถูกอัดให้ ร้อนขึ้น และผ่านต่อไปยังคอนเดนเซอร์ (เป็นเครื่องกลที่ทำให้แก๊สร้อนกลายเป็นของเหลว) ของ เหลวที่อยู่ภายใต้ความดันจะถูกอัดเข้าไปใน EXPANSION VALUE และผ่านไปยังEVAPORATOR ทำให้การลดความดัน สารเหลวก็จะกลายเป็นแก๊สตามเดิม ขณะที่กลายเป็นแก๊สนี้จะดูดความร้อน จาก EVAPORATOR ซึ่งอยู่ในลักษณะของ AIR INTAKE CHAMER โดยตั้งในเครื่องทำความเย็น หรือ COLD STORE หรืออาจเป็นห้องที่จุดด้วยท่อในลักษณะแบบ CHILLED จากนั้นสารทำ ความเย็นที่เป็นแก๊สจะกลับไปยังคอมเพรสเซอร์อีก เป็นวงจรเช่นนี้ สารทำความเย็นที่ใช้มากที่สุด คือ FREON นอกจากนี้ก็มี ARCTON, METHYL CHLORIDE และแอมโมเนีย ซึ่งสารเคมีเหล่านี้ จะใช้ในลักษณะแตกต่างกัน

ส่วนอากาศภายนอก เมื่อผ่านท่อเข้ามาก็จะมารับฟิตเตอร์ หรือ WATER SPRAY จากนั้น จะมี COOLING COLD ซึ่งมีความเย็นอยู่ โดยการกระทำของเครื่องคอมเพรสเซอร์ และ คอนเดนเซอร์ อากาศที่บริสุทธิ์ตอนนี้จะมีความเย็น ถูกพ่นให้ผ่านท่อไปยังห้องต่างๆ ที่ต้องการโดย พัดลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัฏจักรการทำความเย็น

ชนิดของเครื่องปรับอากาศ

1. เครื่องปรับอากาศชนิดแยกส่วน (SPLIT TYPE)
2. เครื่องปรับอากาศแบบชุด (PACKAGE TYPE)
3. เครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลาง (CENTRAL TYPE)

ระบบปรับอากาศที่ใช้ในโครงการ

เมื่อพิจารณาการใช้งานของทั้งโครงการแล้ว ศูนย์วัฒนธรรมมีความเหมาะสมในการเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบส่วนกลาง ระบบความเย็นด้วยน้ำ กับทุกส่วนของอาคารที่จำเป็นต้องมีการปรับอากาศ เพราะเมื่อพิจารณาในระดั้วุฏจักรการทำความเย็น าสแบบส่วนกลางสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่า เนื่องจากอาคารมีควบคุมการใช้งานของทุกส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลาง (CENTRAL AIR CONDITIONER) เป็นเครื่องปรับอากาศแบบพื้นฐานที่สุด ในระบบ UNIT WATER SYSTEM มีระบบเหมือนกันกับระบบอื่นๆ เพียงแต่มีสารทำความเย็นเพิ่มขึ้นอีกอย่างหนึ่ง คือ น้ำ (SECOND REFRIGANT) แทนที่จะเดินท่อน้ำไปยังเครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลาง

รายละเอียดของระบบปรับอากาศแบบส่วนกลางระบายความร้อนด้วยน้ำ (Chilled Water)

เครื่องซีลเลอร์ ก็คือ เครื่องทำความเย็นเครื่องหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์หลัก 4 ส่วน เหมือนๆ กัน

1. คอมเพรสเซอร์
2. ส่วนที่ระบายความร้อน ซึ่งซีลเลอร์ชนิดนี้ใช้น้ำเป็นตัวกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ต้นลคความคั่นซึ่งอาจเป็นเอ็กซ์เพนชัน วาล์ว สำหรับเครื่องแบบลูกสูบหรือลูกสูบสำหรับเครื่องแบบหอยโข่ง

4. ส่วนที่ทำความเย็นซึ่งใช้น้ำเป็นตัวกลาง

คอมเพรสเซอร์ที่ใช้ซิลิเตอร์ มีด้วยกัน 2 แบบคือ แบบลูกสูบและแบบหอยโข่ง สำหรับเครื่องซิลิเตอร์ขนาดไม่เกิน 120 ตัน จะใช้คอมเพรสเซอร์แบบลูกสูบเป็นส่วนมาก เพราะซ่อมบำรุงง่ายและราคาถูก ถ้าเครื่องใหญ่เกินกว่านี้ จะใช้แบบหอยโข่งเป็นส่วนมาก เพราะการสิ้นสละเทือนน้อยกว่า เป็นการช่วยลคปัญหาทางด้านโครงสร้างอาคาร และทำให้ผู้ผลิตสามารถติดตั้งตัวคอมเพรสเซอร์ไว้กับส่วนที่มีความเย็นและส่วนที่ทำความร้อนได้เลย ช่วยให้เครื่องมีขนาดกระทัดรัดและประหยัดเนื้อที่

เครื่องเป่าลมเย็น หน้าทีหลักของเครื่องเป่าลมเย็นก็คือ คุณลคภายในห้องเข้ามา ให้ผ่านท่อน้ำเย็นที่ต่อมาจากเครื่องซิลิเตอร์ แล้วเป่าลมซึ่งกลายเป็นลมเย็นแล้วนี้ออกไป เครื่องเป่าลมเย็นเครื่องเล็กๆ ทีเรียกว่า “แอร์ แชนคัลลิ่ง ยูนิต” ขนาดตั้งแต่ 15 ตันขึ้นไป ควรจะมีห้องเครื่อง

คูลลิ่งเทอเวอร์ คูลลิ่งเทอเวอร์ทำหน้าที่ลคล้ยหม้อน้ำ ทีทำหน้าที่ระบายความร้อนจากน้ำทีออกมาจากเครื่องเพื่อให้เย็นลง และจะได้นำกลับไปใช้ระบายความร้อนออกจากเครื่องใหม่ เมื่อน้ำร้อนจากเครื่องไปยังคูลลิ่งเทอเวอร์ มันจะถูกลคให้เป็นฝอย ในขณะเดียวกันพัลลคของคูลลิ่งเทอเวอร์ คูลคอากาศภายนอกเข้ามาให้วิ่งสวนทางกับฝอยน้ำทีกำลังลค ทำให้น้ำเมื่อลคลงถึงอ่างรองรับทีกั้นลคน้ำเย็นลง

ลคขยายน้ําลคขยายน้ําทําหน้าที่ 2 อย่างคือ อย่างแรกทําหน้าที่เป็นลคักให้น้ําทึขยยตัว เนื่องจากมีอุณหภูมิสูงขึ้้นเวลาเครื่องหยุดมาพักไว้ และอย่างทีสอง ทําหน้าที่เป็นแหล่งเติมน้ําลคเข้าระบบทดแทนน้ํานางส่วนทีรั่วออกไปตามปั้มน้ําลคตำแหน่งสูงสุคของระบบท่อน้ํายืน โดยควรจะมีอยู่ใกล้ทางเดินทีลคคั้งปั้มน้ําลค

ปั้มน้ําลค สำหรับซิลิเตอร์ชนิดนี้จะมีปั้มน้ําลคอยู่ 2 ซึ่เป็นปั้มน้ําลคเย็น ทําหน้าที่หมนเวียนน้ํายืนเป่าลมเย็น อีกซึ่คหนึ่งเป็นปั้มน้ําลคร้อน ทําหน้าที่หมนเวียนความร้อนกับคูลลิ่งเทอเวอร์

เครื่องรองน้ําลค จะทําหน้าที่ปรับสภาพน้ําก่อนน้ําลคไปลคคเข้าในระบบให้ได้สภาพทีลคเสียก่อน เป็นการช่วยชะลคการเกิดตะลคไรน้ําลค ตะกรัน และการกัคคร่อนซิลิเตอร์ชนิดระบายความร้อนด้วยน้ําลคต้องการเติมน้ําลคมากกว่าชนิดระบายความร้อนด้วยอากาศ นอกจากนี้เนื่องจากอุณหภูมิของน้ําลคทางด้านระบายความร้อนมีอุณหภูมิพอเหมาะกับการเจริญเติบโตของพวกตะลคไร การปรับสภาพน้ําลคก่อนจะลคคเข้าคูลลิ่งเทอเวอร์จึงจำเป็น

ท่อน้ําลค ทําหน้าที่น้ําลคจากท่อน้ําลคอากาศทีกลับตัวทีเครื่องเป่าลมเย็นไปทึ่ สารลคคมีลคคเข้าระบบทั้งทางด้านน้ํายืนและน้ําลคร้อน เพื่อลคคอัตราเกิดตะลคไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.5 ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำที่ใช้

สำหรับ โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษนี้ ตั้งอยู่ในความดูแลของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ และในพื้นที่อำเภอเมืองซึ่งในช่วงแรกจากผังแม่บทจะมีการใช้น้ำประปาจากบ่อบาดาลที่ขุดได้ และในช่วงต่อไปที่มีการขยายตัวของจำนวนนักศึกษาแล้วจะใช้น้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาค น้ำประปาที่ใช้ในโครงการจะส่งผ่านขึ้นไปยังถังเก็บน้ำของแต่ละส่วนอาคาร และมีระบบน้ำสำรองที่ได้จากฝายกักน้ำในโครงการ เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน เช่น การดับเพลิง เป็นต้น

1. ระบบการจ่ายน้ำ

ตามทฤษฎีแล้วท่อจะต้องเริ่มจากแหล่งน้ำเดิมเป็นเส้นตรงไปยังจุดใช้น้ำเพื่อการประหยัด แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ ท่ออาจจะต้องเลี้ยวเพื่อหลบเลี่ยงบางส่วนของท่อผ่านไม่ได้ นอกจากนี้การเดินท่อต้องคำนึงถึงความสะดวกในการดูแลรักษาด้วย

ระบบการจ่ายน้ำ แบ่งตามลักษณะการจ่ายน้ำได้ ดังนี้

1.1) ระบบจ่ายน้ำ (UP-FEED SYSTEM)

1.2) ระบบจ่ายลง (DOWN-FEED SYSTEM)

2. ระบบจ่ายน้ำที่ใช้ในโครงการ

สำหรับ โครงการนี้ใช้ระบบจ่ายน้ำแบบจ่ายลง ซึ่งมีหลักการ ดังนี้
ระบบจ่ายลง (DOWN-FEED SYSTEM)

เป็นการจ่ายน้ำจากชั้นบนสุดลงมายังชั้นล่างของอาคาร โดยอาศัยแรงดึงดูดของโลก ระบบนี้เหมาะกับอาคารขนาดเล็กออกไปจนถึงขนาดใหญ่ จะต้องมีเครื่องสูบน้ำช่วยส่งน้ำขึ้นไปเก็บที่ชั้นบนสุดของอาคาร ถังเก็บน้ำนี้มักทำเป็น 2 ส่วน เพื่อจะทำความสะอาดได้ที่ละส่วน ขนาดของถังเก็บน้ำขึ้นอยู่กับการใช้งานในภาวะปกติ และต้องมีส่วนสำรองเพื่อใช้ในกรณีเกิดเพลิงไหม้

ระบบการกำจัดน้ำเสีย

1) ระบบน้ำทิ้ง

ระบบน้ำทิ้ง หมายถึง น้ำที่ผ่านการใช้งานจากสุขภัณฑ์ต่างๆ โดยไม่รวมถึงน้ำจากส้วมและที่ปัสสาวะ ซึ่งน้ำทิ้งเหล่านี้ในบางกรณีน้ำไม่สกปรก เช่น ไม่มีสารเคมีหรือสิ่งสกปรกมากเกินไป จึงสามารถระบายลงสู่ท้องทะเลหรือท่อระบายน้ำสาธารณะได้เลย ระบบน้ำทิ้งในอาคารประกอบด้วยท่อระบายน้ำและท่ออากาศเป็นหลัก ซึ่งท่ออากาศเป็นส่วนที่ช่วยให้อากาศผ่านเข้าออกจากระบบ หรือช่วยให้อากาศเกิดการหมุนเวียนเพื่อรักษาระดับและกลิ่นของน้ำในท่อได้

2) ระบบกำจัดน้ำโสโครก

น้ำโสโครกเป็นน้ำจากส้วมและปัสสาวะ ซึ่งไม่สามารถระบายออกสู่ระบบระบายน้ำสาธารณะได้โดยตรง น้ำโสโครกจะต้องผ่านกรรมวิธีทำให้น้ำสะอาดเสียก่อนที่จะระบายทิ้งไปหรือปล่อยให้ซึมออกสู่ดิน กรรมวิธีดังกล่าวมี 2 หลักการใหญ่ๆ คือ

2.1 ANAEROBIC เป็นการใช้ตะกอนของสิ่งปฏิกูล แล้วปล่อยให้ซึมออกสู่ดิน ไม่ควรปล่อยออกสู่ท่อสาธารณะ

2.2 AEROBIC เป็นระบบที่ใช้เครื่องจักรกล และสารเคมีช่วยในการย่อยสลายสิ่งปฏิกูลต่างๆ หลักการ คือ ใช้เครื่องอัดอากาศให้ละลายในน้ำ ทำให้แบคทีเรียย่อยสิ่งปฏิกูลได้ดีและเร็วขึ้น แล้วใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคทำความสะอาดน้ำอีกทีก่อนระบายทิ้ง ระบบนี้ใช้เนื้อที่ในการก่อสร้างน้อยกว่าแบบแรกมาก แต่มีกรรมวิธีที่ยุ่งยาก และมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า เนื่องจากสภาพพื้นดินของที่ตั้งโครงการส่วนใหญ่เป็นหิน การใช้กรรมวิธีแรกจึงเป็นไปได้ยาก ดังนั้นในโครงการนี้จึงทำส่วนบำบัดน้ำโสโครกด้วยวิธี AEROBIC ให้น้ำมีคุณสมบัติดีพอที่จะระบายทิ้งลงท่อระบายน้ำสาธารณะและลงทะเลได้

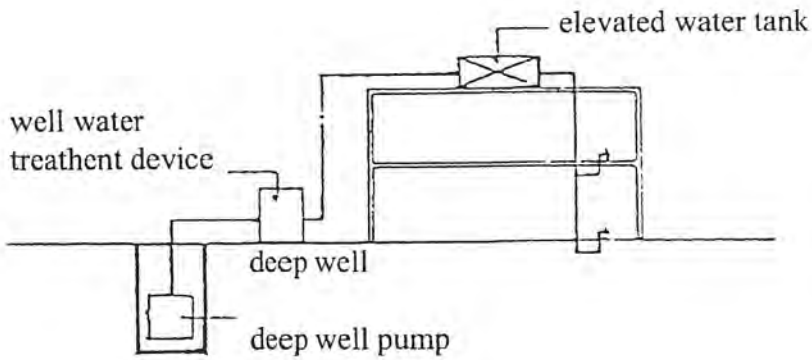
ระบบระบายน้ำฝน

ระบบการระบายน้ำฝนส่วนใหญ่คือ ระบายน้ำฝนจากหลังคา โดยเฉพาะในโครงการนี้มีพื้นที่หลังคาขนาดใหญ่ อุปกรณ์สำคัญในการระบายน้ำฝน ได้แก่

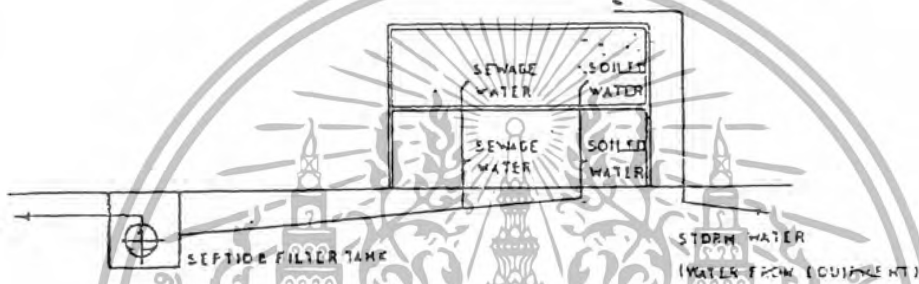
1) รางระบายน้ำฝน ขนาดของรางน้ำจะถูกกำหนดโดยลักษณะของหลังคา แต่ขนาดของรางไม่ค่อยมีความสำคัญเท่ากับรูปร่างของราง เพราะถ้าน้ำฝนสามารถระบายในแนวตั้งได้ทันที น้ำฝนจะไม่ล้นราง ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ความลึกของรางซึ่งจะต้องเผื่อไว้ในกรณีที่ท่อระบายน้ำฝนเกิดอุดตัน

2) ช่องระบายน้ำฝน มีอยู่หลายแบบตามลักษณะการใช้งาน ช่องระบายน้ำฝนที่ดีจะต้องมีที่กรองผงติดอยู่ และต้องมีช่องให้น้ำไหลเข้าไม่น้อยกว่าเท่าครึ่งของพื้นที่หน้าตัดของท่อน้ำฝน

3) ท่อระบายน้ำฝน จำนวนและขนาดของท่อขึ้นอยู่กับพื้นที่หลังคาที่รองรับน้ำฝน และอัตราการตกของน้ำ ถ้าใช้ช่องระบายน้ำฝนขนาดใหญ่ก็จะลดจำนวนของท่อได้ แต่อย่างไรก็ดีการใช้ท่อน้ำระบายน้ำฝนจำนวนมากจะได้ผลดีกว่าการใช้จำนวนน้อยแต่มีขนาดใหญ่ จำนวนของท่อระบายน้ำฝนควรมีอย่างน้อย 2 ช่อง ต่อ 1,000 ตารางเมตรแรก และ 1 ช่องต่อ 1,010 เมตรถัดไป

รูปแสดงน้ำประปาที่ใช้ภายในอาคาร

ระบบน้ำทิ้งแบบ Septic Tank โดยต่อท่อรับจาก Septic Tank ลงสู่ Filter Tank ซึ่งใช้ระบบกรองด้วยดิน 3-4 ชั้น จนกลายเป็นน้ำใส แล้วจึงผ่านคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรคอีกครั้งหนึ่งก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ เป็นการช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมได้

3.4.6 ระบบจัดแสดง

ลักษณะการจัดนิทรรศการ มี 3 ลักษณะ คือ

1) การจัดนิทรรศการถาวร (PERMANENT EXHIBITION) ได้แก่ การจัดตั้งแสดงไว้เป็นประจำ โดยคัดเลือกเนื้อหาที่มีคุณค่า จัดให้ชมเป็นการถาวรนานๆ ครั้งจึงจะมีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเรื่องราวให้เหมาะสม

2) การจัดนิทรรศการชั่วคราว (TEMPORARY EXHIBITION) เป็นการจัดแสดงเป็นพิเศษ หรือเป็นกิจกรรมหมุนเวียน (CHANGING EXHIBITION) จัดแสดงในระยะเวลาสั้นๆ เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ เพื่อดึงดูดความสนใจให้แก่ผู้เข้าชมหลายๆ ครั้ง การจัดแสดงต้องให้ผู้ชมเข้าใจในสิ่งแสดงและให้ความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) การจัดนิทรรศการกลางแจ้ง (OUT DOOR EXHIBITION) เป็นการ
จัดแสดงเพื่อให้เหมาะสมกับบรรยากาศ วิธีการอาจดึงเองธรรมชาติเข้ามาช่วยจัด หรือจัดแสดงนั้นอยู่
ท่ามกลางธรรมชาติจริงๆ แต่ต้องมีการรักษาความปลอดภัยให้รัดกุมยิ่งขึ้น

เทคนิคการจัดแสดง

โดยหลักการพื้นฐาน ควรจัดแสดงให้แตกต่างกันออกไป ตามประเภทของวัตถุ
และจุดประสงค์ในการนำเสนอต่อผู้ชม

1) เทคนิคเน้นความงาม (AESTHETIC PRESENTATION)

เพื่อให้เห็นความงามของวัตถุโดยใช้หลักการจัด SPACE เพื่อแสดงวัตถุ
การจัดระบบแสงสี ฉากประกอบ หรือใช้อุปกรณ์แสดง เช่น ตู้ เป็นต้น

2) เทคนิคจัดแสดงให้ความรู้ (INSTRUCTIONAL PRESENTATION)

ใช้เทคนิคของวิธีการสื่อความหมายแบบต่างๆ เช่น การใช้คำบรรยายภาพถ่าย
ภาพเขียน แผนที่ แผนภูมิ เป็นต้น อาจใช้ GRAPHIC ART ตกแต่งประกอบ

3) การจัดแสดงตามสภาพธรรมชาติ (NATURAL CONTEXT PRESENTATION)

โดยจัดวัตถุให้อยู่ในสภาพจริงตามธรรมชาติ โดยใช้เทคนิคการเลียนแบบธรรมชาติ เช่น จากธรรม
ชาติ (DIRAMA)

4) เทคนิคการจัดแสดงตามสภาพความเป็นจริง (AUTHENTIC SETLING PRESENTATION)

จัดแสดงวัตถุตามสภาพที่เป็นจริงของวัตถุนั้น โดยใช้เทคนิคการจัดแสดง
“PERIOD ROOM” มีลักษณะนำส่วนของเหตุการณ์จริงของวัตถุมาประกอบในการจัดแสดง

5) เทคนิคการกดปุ่ม (PUSH BUTTON PRESENTATION)

เป็นเทคนิคที่สัมพันธ์กับปฏิบัติการใช้ประสาทของเค็ก เพื่อการเรียนรู้เทคนิคนี้ ต้องอาศัยระบบ
ของ AUDIO-VISUAL เข้ามาช่วย

ลักษณะของการจัดแสดง

เพื่อให้เนื้อหาการจัดแสดงสามารถสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ชมได้ถูกต้อง
ครบถ้วน จำเป็นต้องเลือกใช้ประเภทของการจัดแสดงให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องแต่ละเรื่อง สำหรับ
โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษนั้น แบ่งลักษณะการจัดแสดงเป็น 4 ประเภท
ดังนี้

1) ประเภทวัตถุ 3 มิติ (OBJECT OR MODEL)

มีขนาดที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ขนาดเล็ก เช่น ฟอสซิลของพืชและสัตว์ จนถึง
ขนาดใหญ่ เช่น โครงกระดูกไดโนเสาร์ การจัดแสดงอาจจัดแสดงวัตถุแบบเดี่ยวๆ หรือนำเอาวัตถุที่
มีขนาดต่างกันมาประกอบกัน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ โดยวัตถุเหล่านั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กัน

การจัดแสดงวัตถุขนาดเล็กจำเป็นต้องมีฐานรองรับวัตถุ เช่น ชั้นวางหรือผู้จัดแสดง ส่วนวัตถุขนาดใหญ่สามารถจัดวางได้ด้วยตัวเอง

2) ประเภทแผ่น 2 มิติ (BOARD)

ส่วนใหญ่จัดเป็น PANEL เป็นชุด มีขนาดแตกต่างกันไม่มากในแต่ละชุด เพราะการนำเอาบอร์ดมาจัดแสดงต่อเนื่องกันมากๆ จะทำให้ผู้ชมเบื่อดีง่าย ลักษณะของ BOARD แบ่งออกเป็น 2 ชนิด

ก. BOARD แบบธรรมดาติดผนัง หรือลอยตัว จัดแสดงภาพ 2 มิติ ทั่วไป

ข. ELECTRONIC BOARD เป็น BOARD ที่ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าเข้าช่วยในการจัดแสดง เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ และตอบสนองประสาทสัมผัสได้ดีกว่า BOARD ธรรมดา เช่น ใช้ไฟฟ้าวงจรรีเลย์ทรานซิสต์ ไฟกระพริบ เครื่องบันทึกเสียง ฯลฯ โดยอาศัยการกดปุ่มมือหมุนหรือทดลองคำถาม-คำตอบในแบบต่างๆ ซึ่ง BOARD ชนิดนี้มีความหมายมากกว่า เพราะต้องการพื้นที่ในการบรรจุอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ด้วย

นอกจากนี้ BOARD ซึ่งใช้ประกอบการจัดอื่นๆ อาจรวมอยู่ในพื้นที่จัดแสดงนั้น เช่น BOARD ที่ติดกับแท่นตั้งแสดงวัตถุหรือหุ่นจำลอง (OBJECT OR MODEL)

3. อันตราทัศน์ (DIORAMA)

เป็นการนำเอาบอร์ดซึ่งจัดเป็นฉากกับวัตถุหรือหุ่นจำลองมาประกอบกัน เพื่อให้ได้เห็นบรรยากาศและธรรมชาติของเนื้อเรื่องได้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด โดยย่อขนาดจากของจริงหรือเท่าของจริง เช่น หุ่นจำลองไดโนเสาร์ ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายธรรมชาติ เป็นต้น การจัดแสดงมีขนาดเล็กสุดเป็นตู้ DIORAMA และมีขนาดใหญ่เป็นห้อง ผู้ชมสามารถเดินเข้าไปชมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดแสดงได้

4. ประเภท EQUIPMENT

เป็นอุปกรณ์ไฟฟ้าหรืออิเล็กทรอนิกส์ มีข้อจำกัดในการแสดงบางอย่าง เช่น การฉายภาพยนตร์ สไลด์ ไม่สามารถทำได้ในลักษณะเปิดแบบการจัดแสดงทั่วไปได้ เพราะต้องการความมืดพอสมควร จึงจำเป็นต้องควบคุมแสงสว่าง ดังนั้น การจัดแสดงต้องมีสัดส่วนเฉพาะที่เป็นห้องหรือส่วนที่ควบคุมแสงสว่างได้

อุปกรณ์บางชนิด เช่น เครื่องเสียงที่ประกอบการจัดแสดงต่างๆ โดยจะมีคำบรรยายแฝงอยู่ในส่วนของการจัดแสดงนั้น เช่น ลำโพง หรืออุปกรณ์อื่นไม่ต้องใช้พื้นที่พิเศษสำหรับการจัดแสดง การใช้โทรทัศน์หรือสไลด์ใช้ในลักษณะเป็น OBJECT OR MODEL โดยติดตั้งกับตู้แสดง หรือ ELECTRONIC BOARD

ลักษณะของห้องแสดง

ลักษณะของห้องจัดแสดงนิทรรศการของโครงการนี้ ใช้หลายลักษณะผสมกัน ได้แก่

เป็นห้องโล่ง แยก SECTION ของสิ่งแสดง โดยใช้ระดับที่ต่างกันเป็นตัวแบ่ง มีการใช้ RAMP ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บางส่วน ผนังมีหน้าต่าง และใช้แสงวิทยาศาสตร์ช่วยในการจัดแสดง (SIMPLE CHAMBER) นอกจากแสงธรรมชาติที่ได้จากการเจาะช่องหน้าต่างแล้ว ยังใช้แสงธรรมชาติจากหลังคาอีกด้วย (SKYLIGHT PICTURE GALLERY)

บรรยากาศของห้องแสดง

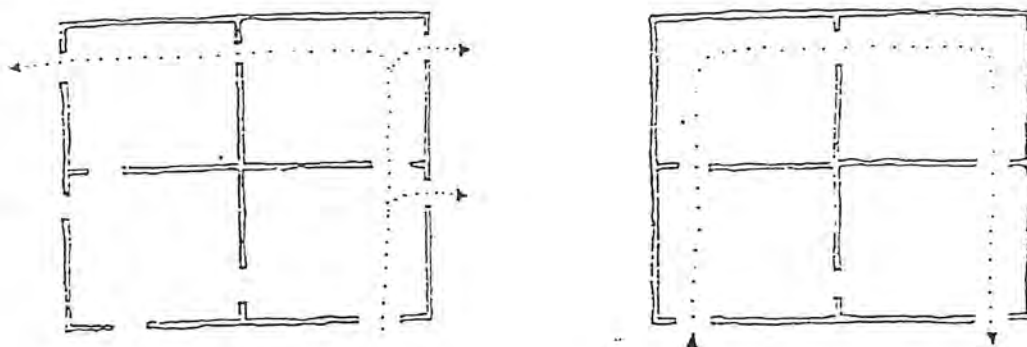
ในการจัดนิทรรศการประเภทหนึ่งประเภทใดก็ตาม สิ่งสำคัญที่ต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง คือ บรรยากาศของห้องแสดง จะต้องสัมพันธ์กับความต้องการของผู้ชม คือ กลุ่มต้องการหาความเพลินพวทหนึ่ง กลุ่มต้องการหาความงามพวทหนึ่ง และกลุ่มต้องการศึกษาค้นคว้าอีกพวทหนึ่ง การจัดแสดงที่ดีจะต้องคล้อยตามและสนองความต้องการของผู้ชม กล่าวคือ ห้องแสดงจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1) ไร่ใจด้านความงาม (ASTHETIC)

ความงามของวัตถุและองค์ประกอบของห้องแสดงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ห้องแสดงใดที่แห้งแล้ง ไร่ไร่ความสนใจแล้ว ห้องแสดงนั้นจะไม่ใช่ที่สนใจของผู้ชมมากนัก

2) ไร่ใจให้เพลินเพลิน (ROMANTIC)

ความเพลินเพลิน เป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งของห้องแสดง เพราะเพียงความงามของวัตถุหรือห้องแสดงเพียงอย่างเดียว จะทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่ายไม่ยอกเดินชมนานเท่าที่ควร ห้องแสดงจึงควรไร่ใจในด้านความเพลินเพลิน

การจัดทางเดินที่ไม่ดี ผู้ชมดูได้ไม่ทั่วถึง

การจัดทางเดินที่ดีผู้ชมดูทั่วห้อง

การจัดทางเดินเป็นระเบียบ

ระบบการสัญจร (CIRCULATION)

1) ระบบการสัญจรของการชมและการจัดแสดง

การกำหนดเส้นทาง จะขึ้นอยู่กับความเคยชินของผู้เข้าชม หรือเป็นการจัดให้ความเคยชินนั้นอยู่ในระบบที่กำหนดได้อย่างมีระเบียบ ลดความสับสน โดยมีจุดพัก (RELAXATION) และจุดดึงดูดความสนใจเป็นระยะๆ เพื่อใช้ประโยชน์เต็มที่กับผู้เข้าชม

ความเคยชินของผู้เข้าชม

ROBINSON, MELTON และคนอื่นๆ ได้พบว่า SPACE ของพื้นและผนังทางด้านซ้าย เมื่อเราเข้าไปในห้อง จะเป็นการแสดงของสิ่งที่มีความสำคัญน้อย เพื่อให้ผู้ชมได้ชมอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การจัดแสดงเป็นที่น่าสังเกต ควรเข้าประตูโดยให้เลี้ยวขวา แล้วเดินชมการแสดงในห้อง

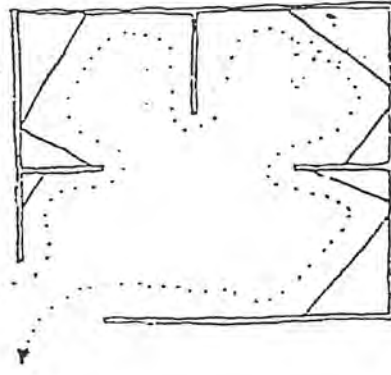
แบบทวนเข็มนาฬิกา

ในพิพิธภัณฑ์ทุกแห่ง จะจัดวางผังห้องต่างๆ

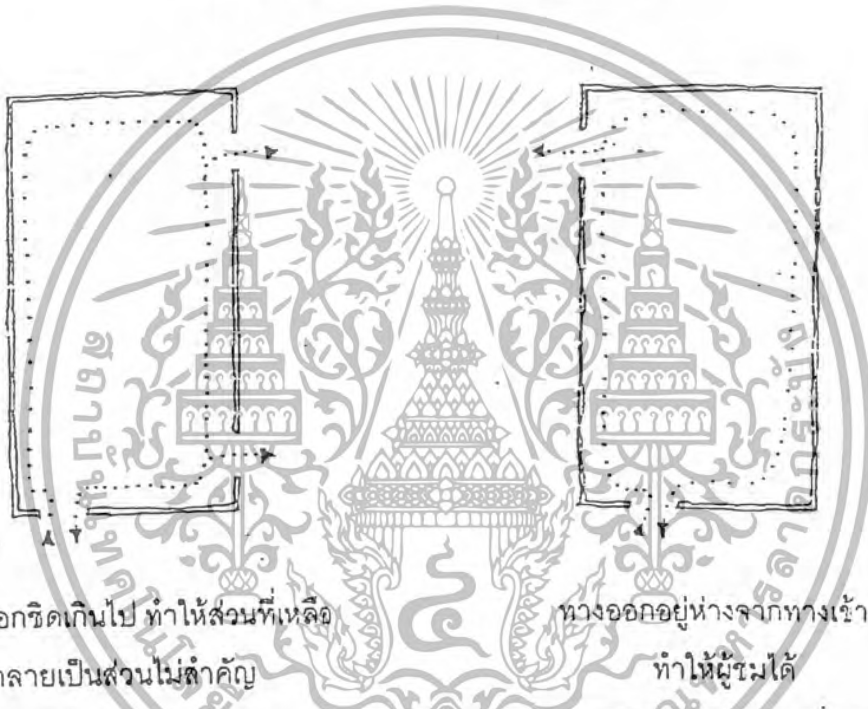
ไว้ให้ดูที่ช่องทางเข้าใหญ่ เพื่อให้ผู้ชมมีโอกาสเลือกชมส่วนต่างๆ เหล่านั้นได้ และแสดงการเลี้ยวขวา

เอาไว้ด้วย การจัดแสดงให้มีการเดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

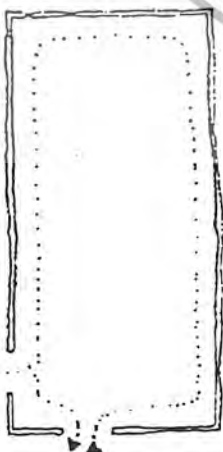

การปรับปรุงการจัดทางทางเดินเป็นระเบียบ

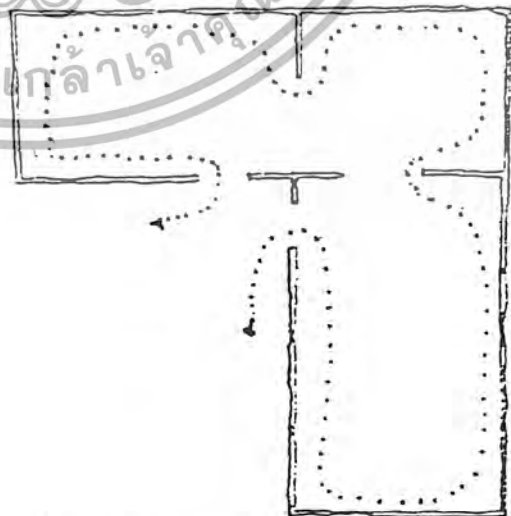

ทางออกชิดเกินไป ทำให้ส่วนที่เหลือกลายเป็นส่วนไม่สำคัญ

ทางออกอยู่ห่างจากทางเข้า ทำให้ผู้ชมได้

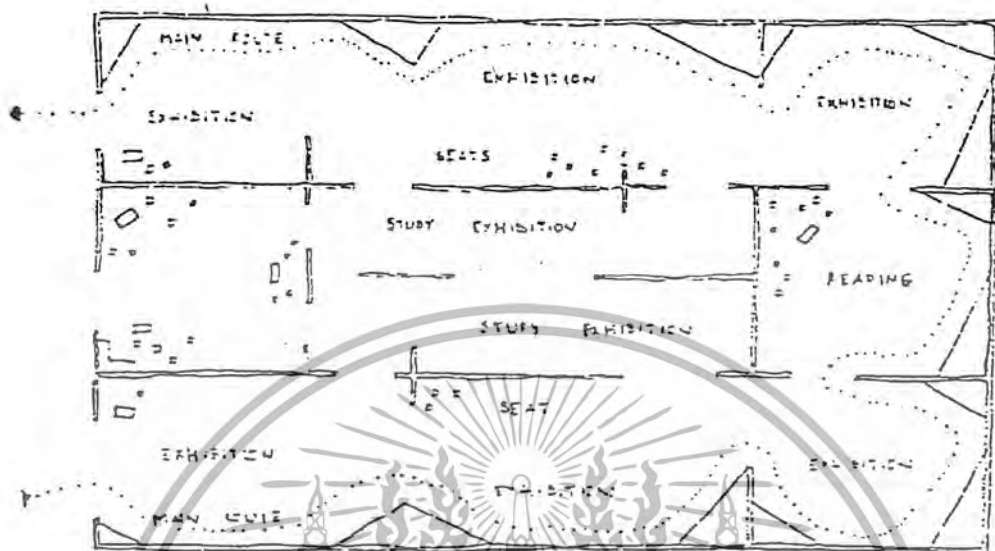
ทางออกที่ดี ทำให้ผู้ชมดูได้เกือบทั้งหมด

การจัดทางเข้า-ออกที่เหมาะสมกับห้อง 3 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างผังแสดงทางเดินในพิพิธภัณฑ์ ผู้ชมทั่วไปเดินชมรอบนอก ส่วนผู้สนใจพิเศษ จะเข้าชมบริเวณตรงกลางด้วย ด้านขวาเป็นการแสดงสิ่งสำคัญ ด้านซ้ายเป็นที่นั่งพักอ่านหนังสือ ตรงกลางเป็นการแสดงเพื่อการศึกษา อาจเข้าใจจากห้องแสดง

องค์ประกอบส่วนอื่นในการจัดแสดง

1. ผนัง (WALL)

ผนังเป็นส่วนสคของอาคาร แต่ในทางปฏิบัติเราอาจทำการเปลี่ยนแปลงผนังที่ยึดถาวรนี้ได้ เช่น การเปลี่ยนสี การเพิ่มผิวผนัง เพื่อให้บางส่วนเกิดความลึก-ตื้น อันเป็นวิธีที่เหมาะสมในการทดสอบ SCALL ของผนังให้สัมพันธ์กับขนาดของสิ่งแสดง

2. แผงกั้น (PANEL)

คือ ส่วนที่นำมาตกแต่งพื้นหรือเพดาน และทำหน้าที่ในการค้ำยัน เป็น BACK GROUND และแบ่งที่ว่างในส่วนต่างๆ แต่ประโยชน์ที่แท้จริงจากแผงกั้นคือ สามารถเปลี่ยนแปลงย้ายได้ การเปลี่ยนแปลงต้องให้สัมพันธ์กับแสงสว่าง การจัดแสดงและการเคลื่อนไหวของผู้ชมในแต่ละโอกาส การจัดที่ว่างด้วยแผงกั้นจะต้องกำหนดไว้เป็นขอบเขตที่แน่นอนในการออกแบบ

3. เพดาน (CEILING)

ข้อที่จะต้องคำนึง คือ ความสูงของเพดานที่มีผลต่อปริมาตรที่ว่างในส่วนจัดแสดงอันที่จะเหมาะสมกับส่วนจัดแสดงในลักษณะต่างๆ

- สำหรับห้องเล็กๆ ที่จัดแบ่งพื้นที่สำหรับแสดงไว้ใช้ความสูง 3,000 เมตร เป็นมาตรฐาน

- เพดานที่ทำหน้าที่ให้แสงไฟ สูงประมาณ 5.40-6.00 เมตร

- สำหรับความสูงของเพดานในโรงขนาดใหญ่ กำหนดไว้ประมาณ 10.20 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องแสดงที่มีการให้แสงด้านข้าง และจัดแสดงภาพแขวนผนัง เพดานจะสูงประมาณ

6.70 เมตร

- สำหรับแสดงปฏิมากรรม วัตถุ 3 มิติ ความสูงเพดานจะอยู่ในราว 3.04-3.65 เมตร โดยทั่วไปการให้แสงวิทยาศาสตร์จะเปลี่ยนแปลงการสร้างเพดานให้ต่ำลง เพื่อการสะท้อนแสงจากด้านบนและด้านข้าง จะใช้ความสูงประมาณ 3.60-4.20 เมตร

4. เพดาน (SUSPENDED CEILING)

ทำหน้าที่กันแสงจากเหนือศีรษะและสามารถใช้ SPACE เหนือเพดานให้เป็นประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น

- ซ่ออากาศ
- ทางเดินสายไฟ
- ทำให้การติดตั้ง FLUSH LIGHT ห่างออกไปอีก
- ช่วยลดเสียงสะท้อน
- เพื่อการติดไฟแบบ LIGHTING TRAFER (ไฟรูปสี่เหลี่ยมที่ติดต่อกันเป็นแถวยาวๆ)

ซึ่งนำมาใช้ในการออกแบบจัดแสดงชั่วคราว

การทำเพดานแขวนจะต้องให้ SPACE จึงต้องมีการเพื่อความสูงของเพดานไว้มากๆ บางครั้งก็ต้องการความสูงมากกว่าธรรมดา เพื่อการทำห้องทำจำลองสำหรับสิ่งแสดง

- เพดานลอยทั่วไปสูง 3.60-4.80 เมตร
- ใต้เพดานจริงสูง 5.10-6.77 เมตร
- การกำจัดลำแสงใช้ความสูง 6.00 เมตร ก็เพียงพอสำหรับห้องทั่วไป แต่ห้องขนาดใหญ่อาจต้องสูงถึง 7.50 เมตร

5. ตู้แสดง (SHOWCASE)

5.1) ชนิดตู้แสดง

ตู้แสดงแบ่งได้หลายชนิดตามลักษณะการใช้งาน ใช้สอย ขนาดและรูปร่าง สามารถแบ่งได้ดังนี้

ก. TABLE SHOWCASE เป็นแบบที่เหมาะสมสำหรับจัดแสดงวัตถุ ซึ่งมีขนาดเล็ก สามารถมองเห็นได้โดยรอบ

ข. UPLIGHT SHOWCASE แยกออกเป็น 3 แบบ คือ

- FREE STANDING SHOWCASE ตู้ขนาดใหญ่ ช่วยได้มากในการแบ่งห้องออกเป็นสัดส่วน ถ้าด้านใดด้านหนึ่งของตู้เป็นด้านทึบ ด้านนั้นจะเป็นด้านหลัง หรือเป็นฉากหลังใช้เป็นบอร์ดแสดงได้

- WALL SHOWCASE ใช้แสดงวัตถุที่มีความสูงด้านหลัง ไม่จำเป็นต้องทึบ

- INSET SHOWCASE อยู่ที่ระดับพื้นหรือเหนือระดับพื้น สามารถเคลื่อนย้ายได้

และขัดจังหวะการตกแต่งได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

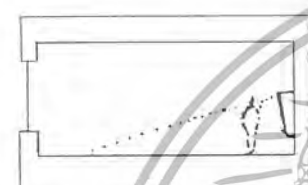
ค. SHOWCASE EQUIPPED WITH PANELS AND DRAWERS

มีราคาแพง โดยเฉพาะการประกอบส่วนต่างๆ จะต้องมีการออกแบบเป็นอย่างดี สามารถใช้ประโยชน์ได้มาก เช่น

- ใช้เนื้อที่สำหรับจัดแสดงน้อย
- สามารถควบคุมและต่อต้านแสงที่มารบกวนได้

5.2) ตู้แสดงและการสะท้อนของผิวกระจก

ผิวกระจกจะเกิดการสะท้อนแสงมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ตั้งของความเอียงลาด วิธีเดียวที่แก้ปัญหการสะท้อนแสงจากต้นกำเนิดแสงได้ ภาพต่อไปนี้จะแสดงการแก้ปัญหการสะท้อนแสงเมื่อจุดกำเนิดแสงอยู่ในที่ต่างๆ

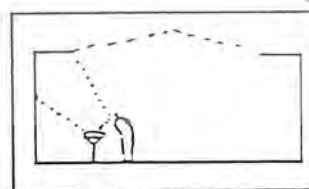
เมื่อตั้งตู้กระจกตรงข้ามหน้าต่างให้เอียงผิวกระจก
ทำมุมแหลมกับพื้นห้อง

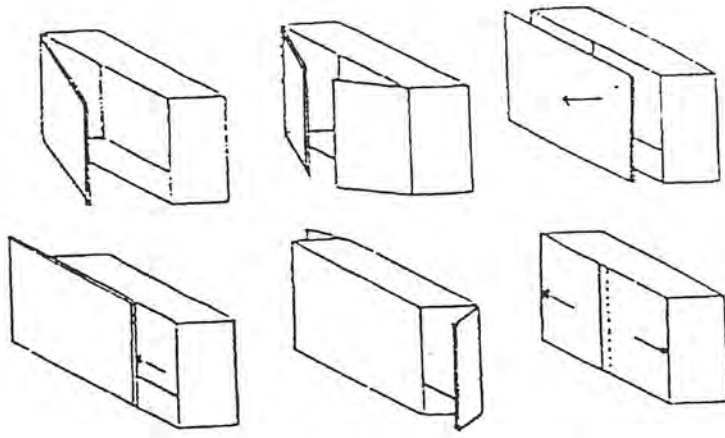
เมื่อตั้งตู้เอียงหน้าต่าง ให้เอียงกระจกออก
หน้าต่างเข้าหาตัวตู้

ตู้ที่หันหน้าเข้าหากัน ให้เอียงกระจก
ทำมุมซึ่งกันและกัน อย่างยาวนานกัน

เมื่อแสดงเข้ามาทางเบื้องบน และอยู่ด้านหลังผู้ดู
ไม่ต้องเอียงกระจก

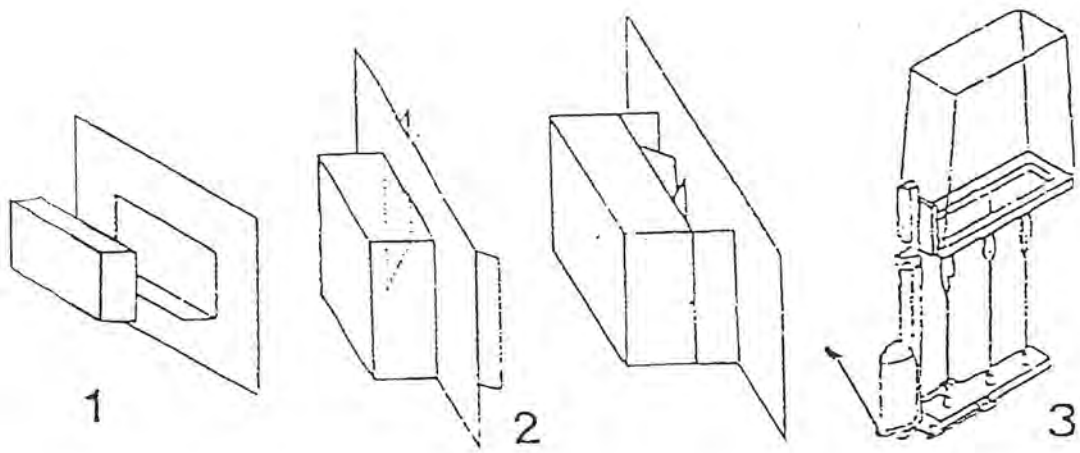

ภาพแสดงตู้สำหรับตั้งโต๊ะ

ตู้ที่ตั้งไว้ตัวเอง และสามารถใส่ประกอบผนังได้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

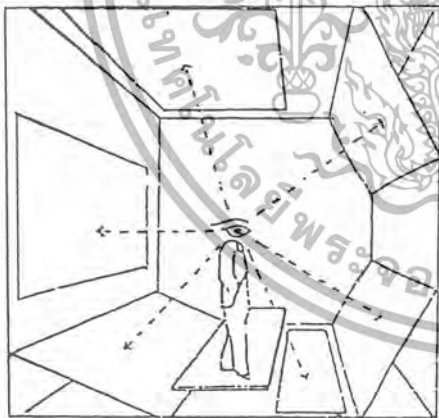

1. ตู้ข้างผนัง แยกตู้และผนังเป็นคนละชิ้น
2. ตู้ติดผนัง นำของเข้าได้หลายทาง
3. ตู้ขนาดใหญ่ ต้องใช้เครื่องมือทางกลศาสตร์เคลื่อนย้าย เช่น FORK LIFT

หรืออาจใช้เครื่องมือเลื่อนไปตามราง เพราะมีน้ำหนักมาก

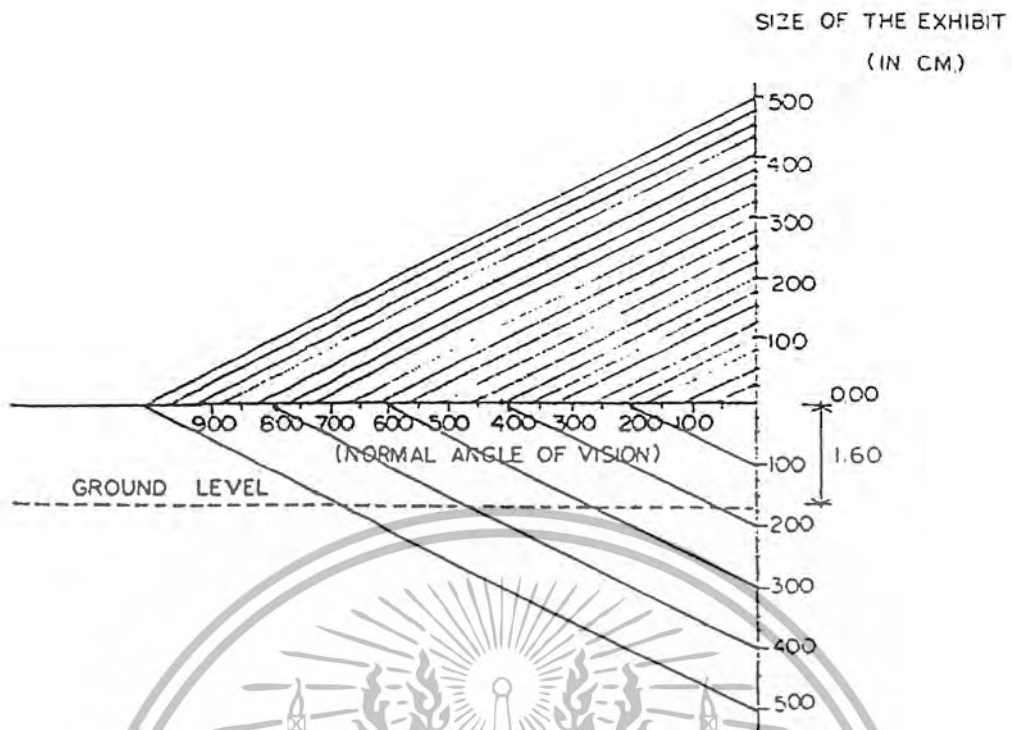
ขอบเขตการมองเห็น

มุมมองของมนุษย์ที่ไม่ต้องหันศีรษะ ใช้ประมาณ 40 องศา ความจริงมุมมองของมนุษย์ มากกว่านี้ มุมมองทางตั้งมากกว่ามุมมองทางนอน การหันศีรษะง่ายกว่าการเอียงคอพิจารณาจากภาพข้างล่างนี้

ผู้ดูภาพที่กำลังดูภาพๆ หนึ่ง ผู้ดูจะหมุนศีรษะ หรือหมุนตัวเพื่อดูภาพๆ อื่น ภาพนี้แสดงว่า มนุษย์สามารถมองดูภาพได้ทุกทิศทาง ทั้งด้านข้าง ด้านล่าง และด้านบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.29 แสดงการกำหนดมุมมองที่เหมาะสมของมนุษย์ต่อสิ่งจัดแสดง

จาก ARCHITECTS DATA กำหนดมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์ไว้ 27 องศา เหนือระดับสายตา และ 27 องศา ใต้ระดับสายตาเป็นมุมมองที่สะดวกสบายที่สุด โดยไม่ต้องก้มหรือเอน

3.4.7 ระบบรักษาความปลอดภัย

พิพิธภัณฑ์สถานเป็นสถานที่ที่เก็บรักษาสมบัติของชาติ ซึ่งจะต้องทนถนอมคุ้มครองป้องกันให้ปลอดภัยที่สุด แต่ขณะเดียวกันพิพิธภัณฑ์สถานมีหน้าที่ให้บริการแก่คนทุกประเภททุกวัน การจัดแสดงจำเป็นต้องจัดแสดงให้ดึงดูดความสนใจ จะจัดแสดงในตู้กระจกเหล็กไม่ได้ ยิ่งกว่านั้นจะต้องจัดแสดงให้ผู้ชมได้ดูใกล้ๆ พินิจพิจารณาหรือศึกษาอย่างใกล้ชิด

ปัญหาในเรื่องการป้องกันภัยจะต้องพิจารณาวางมาตรการอย่างรอบคอบ และเตรียมป้องกันและวางมาตรการตั้งแต่เริ่มงานออกแบบอาคารทีเดียว

อาคารพิพิธภัณฑ์สถานกับการป้องกันภัย

เริ่มตั้งแต่งานวางแผนอาคารบนผืนดินที่จะต้องคิดถึงความปลอดภัย อันตรายจากสภาพแวดล้อมธรรมชาติ เขม่า คาร์บอนไฟ ไอเสีย ล้วนเป็นอันตรายต่อวัตถุในพิพิธภัณฑ์สถาน

แบบอาคารและการก่อสร้างอาคารต้องคำนึงถึงการรักษาความปลอดภัยทั้งโจรภัย และอัคคีภัย หากจะใช้ระบบแจ้งภัยจะต้องวางแผนไปพร้อมกับการสร้างอาคาร เช่น การใช้ประตูเหล็กซ่อนในผนัง และใช้ระบบอัตโนมัติ เมื่อเกิดเสียงสัญญาณภัย ประตูจะปิดเองทันที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารพิพิธภัณฑ์สถานที่ถูกหลักร จะต้องมีประตูทางเข้าเพียงทางเดียว ผู้ชมจะต้องเข้าเพียงทางเดียวกัน ซึ่งเป็นการง่ายในการคุ้มครอง หากเกิดเหตุโจรกรรม เมื่อปิดประตูใหญ่ก็จะกักขังผู้ชมไว้ในอาคารได้ทั้งหมด

การป้องกันอันตรายจากผู้ชม

เป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของผู้เข้าชมไม่ได้ที่จะอยากสัมผัสจับต้องวัตถุเพื่อชื่นชมในความงามหรือเมื่อมีความสนใจเป็นพิเศษ ในการจัดการแสดงในพิพิธภัณฑ์สถาน จะต้องมีการจัดแสดงในตู้ และนอกตู้ ของนอกตู้มักจะถูกสัมผัสจับต้องอยู่เสมอ ซึ่งการสัมผัสแต่ละครั้งนั้นจะทำให้เกิดความเสียหาย จำรดแตกหักหรือเสื่อมสภาพได้ง่าย ฉะนั้น ในการจัดแสดงจะต้องหาทางป้องกัน เช่น ทำยกพื้น ใช้เชือกกัน

การป้องกันโจรภัย

เครื่องมือจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นเครื่องช่วยในการป้องกันโจรภัย คือ สัญญาณแจ้งภัย (ALARM SIGNALS) ในปัจจุบันมีระบบอิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย และมีเครื่องมือที่ก้าวหน้าในทางเทคโนโลยี ที่จะเลือนำมาติดตั้ง ในพิพิธภัณฑ์สถานอยู่มากชนิด สัญญาณแจ้งภัยจะไม่มีผลอะไร ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่มีส่วนร่วมงานด้วย

MRS.BAXI ได้กล่าวถึงปัญหาที่ทำให้เกิดการสูญเสีย ซึ่งจำเป็นต้องมีระบบคุ้มครองป้องกันเริ่มตั้งแต่ทะเบียนบัญชีซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญ หากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งใดไม่มีทะเบียนบัญชีเป็นหลักฐานก็ยากที่จะคุ้มครองความปลอดภัย การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของวัตถุตลอดเวลา

ในการคุ้มครองป้องกันอาคารพิพิธภัณฑ์สถานนั้น MRS.BAXI ได้แบ่งเป็น 4 วิธี ได้แก่

1. PERIMETRIC PROTECTION ได้แก่ การจัดให้มีรั้วรอบขอบชิดแน่นหนามั่นคง
2. VOLUMERTIC PROTECTION จัดให้มีการป้องกันภัยในอาคารหน้าต่างมีลูกกรงเหล็กหรือเหล็กดัดแข็งแรง ช่องลม ช่องเพดาน ให้มีลูกกรงเหล็กทั้งสิ้น ประตูทางเข้ามีทางเดียวท่อน้ำไม่ให้ปีนได้ ไม่ให้มีต้นไม้ใหญ่ที่ไต่สู่อาคาร

3. FIXED POINT PROTECTION ได้แก่ การป้องกันเป็นแห่งๆ โดยอาศัยระบบสัญญาณแจ้งภัยช่วย เช่น ที่สัตตุดสำคัญบางชิ้น

4. AGAINST DERECT ATTACK ป้องกันการจู่โจมปล้นวัตถุสำคัญ จะต้องจัดแสดงในที่ซึ่งมั่นคง ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ ใช้ระบบสัญญาณแจ้งภัย เมื่อมีสัญญาณจะปิดประตูหน้าต่างหมด ซึ่งจะช่วยในการดักจับคนร้ายได้

เทคนิคการป้องกันภัยในพิพิธภัณฑ์สถาน

ระบบป้องกันภัยสมัยใหม่นั้น MR.ANDRE NOBLECOURT ได้เขียนบทความไว้ในวารสาร MUSEM มีโดยย่อดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. **เทคนิคทางกลศาสตร์ (MECHANICAL TECHNIQUES)** คือ การป้องกันรักษาความปลอดภัยที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ได้แก่

1. การสร้างรั้วล้อมที่มั่นคงแข็งแรง
2. ใช้ระบบกุญแจใส่ประตูห้องและตู้จัดแสดง
3. ตู้กระจกพิเศษกันสั่นสะเทือน (SHOCK-PROOFING) ยิงไม่เข้า (BULLET-PROOFING)
4. ใช้พลาสติกหนา หรือ PELXGLASS
5. สร้างห้องนิรภัย ตู้นิรภัย ป้องกันทั้งโจรกรรม และอัคคีภัย
6. ใช้บานประตูเหล็กสำหรับห้องสำคัญ และทำประตูเปิดปิดอัตโนมัติ

ข. **ใช้เทคนิคทางไฟฟ้า (ELECTRICAL TECHNIQUES)**

1. **เทคนิคทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (ELECTRIC AND ELECTRONIC DEVICES)**

1.1 **เครื่องตรวจจับเสียง (SOUND DETECTORS)** ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์จับเสียง ถ้ามีคนร้ายลักลอบเข้าไปในสถานที่ซึ่งติดตั้งเครื่องตรวจจับไว้ หรือถ้ามีการรบกวนทำให้เกิดเสียงขึ้นแล้ว เครื่องจับเสียงรายงานไปยังสัญญาณเหตุ ทำให้เกิดเสียงกริ่งขึ้นแจ้งภัยทันที

1.2 **เครื่องจับโดยอาศัยหลักในการเปลี่ยนแปลงของความจุของไฟฟ้า (CAPACITANCE-VARIATION DEVICES)** วิธีนี้ใช้จับโดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงของความจุของไฟฟ้าภายในห้อง ถ้ามีคนเข้าไปในเขตซึ่งติดตั้งเครื่องนี้ ประจุไฟฟ้าถูกรบกวน เพราะคนเป็นตัวนำไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงไป เครื่องจับจะส่งสัญญาณทำให้เกิดเสียงกริ่งขึ้น

1.3 **รั้วไฟฟ้า (ELECTRIC FENCING)** วิธีนี้ใช้เดินสายไฟฟ้าหรือลวดไวท์รั้ว หากเกิดการกระทบกระทั่งทำให้วงจรไฟฟ้าขาด ก็จะทำให้เกิดเสียงกริ่งสัญญาณขึ้น

1.4 **เครื่องตรวจจับด้วยเครื่องเสียงสูง (ULTRASONIC DETECTORS)** วิธีนี้ใช้ตั้งคลื่นเสียง ULTRASONIC WAVE เข้าไว้เมื่อมีการเคลื่อนไหวผ่านคลื่นเสียงทำให้คลื่นเสียงถูกตัด จะทำให้ค่าของ ULTRASONIC WAVE ที่ตั้งไว้ลดลง ก็จะส่งสัญญาณเสียงกริ่งขึ้น วิธีนี้มีประสิทธิภาพไว้มาก แต่เมื่อเกิดกริ่งขึ้นแล้วทุกครั้งจะต้องตั้งเครื่องใหม่ นอกจากนี้ ULTRASONIC DETECTORS ยังใช้ป้องกันไฟไหม้ได้ด้วย คือ เมื่อเกิดความร้อนขึ้นในที่ซึ่งตั้งเครื่องไว้มันมีผลต่อ ULTRASONIC WAVE

1.5 **เครื่องกีดขวางไฟฟ้า (ELECTRIFIED BARRIERS)** คล้ายกับรั้วไฟฟ้าแต่ใช้ไฟแรงสูง ถ้าคนเข้าไปถูกสายไฟฟ้า หรือลวดอาจถึงตายได้

2. **เทคนิคทางกลศาสตร์ และอิเล็กทรอนิกส์ (ELECTRON MECHANICAL DEVICES)**

2.1 เครื่องตรวจจับการกระทบกระเทือน (IMPACT AND VIBRATION DETECTORS) มักใช้ป้องกันวัตถุ คู่แสง คู่เซฟ กำแพง ประตู ผนังต่าง ถ้ามีการกระทบกระทั่งก็จะเกิดสัญญาณเสียงขึ้น

2.2 เครื่องดักด้วยลวด (WIRE DETECTORS) มี 2 วิธี

ระบบกลศาสตร์ ใช้ลวดติดกับวัตถุ หรือที่ซึ่งต้องการคุ้มครองกันแล้วต่อไปยังสัญญาณเสียงเมื่อลวดถูกดึงหรือขาด ก็จะเกิดเสียงขึ้น

ระบบไฟฟ้าผ่านไปบนลวดซึ่งมีฉนวนหุ้มห่อ ถ้าวงจรไฟฟ้าขาดก็จะเกิดสัญญาณเสียงระบบไฟฟ้าใช้นอกอาคาร เช่น รั้ว ใต้ แต่ระบบกลศาสตร์ใช้ภายในอาคาร

2.3 พรมลวดไฟฟ้า (WIRED CARPETS) ใช้ลวดซ่อนอยู่ใต้พรม และเดินกระแสไฟฟ้า ถ้ามีคนเดินเหยียบบนพรม วงจรไฟฟ้าและกรงกจะทำให้เกิดสัญญาณเสียงขึ้น

2.4 วงจรสัมผัส (SECURITY CONTRACTS) ใช้โลหะเป็นแผ่นหรือปุ่มสัมผัสกันอยู่แล้วเดินกระแสไฟฟ้า ถ้าปุ่มหรือแผ่นโลหะแยกจากกันจะทำให้วงจรไฟฟ้าขาด ทำให้เกิดเสียงหรืออาจทำตรงข้าม คือ เมื่อจุดทั้งสองซึ่งไม่ได้สัมผัสกัน ถ้าถูกกระทบกระเทือนทำให้เกิดการสัมผัสกันขึ้น วงจรไฟฟ้าปิด ทำให้เกิดเสียงดังขึ้น

2.5 เครื่องดักความร้อน (HEAT DETECTORS) วิธีนี้ใช้ติดตั้งในที่ซึ่งเป็นโลหะ เช่น ห้องนิรภัย เพื่อป้องกันการใช้เครื่องมือเจาะเหล็กด้วยตะเกียงฟู่ (BLOW LAMP) มีเครื่องวัดอุณหภูมิ ถ้าความร้อนขึ้นถึงขีดที่ตั้งไว้ ก็จะเกิดสัญญาณขึ้น

2.6 การควบคุมประตูกำ (ELECTROMECHANICAL CONTROL AND LOCKING OF EXITS) การควบคุมประตูทางเข้าออกสำคัญมาก ในการดักจับคนร้าย เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินใช้วิธีการทางกลศาสตร์ และอิเล็กทรอนิกส์ ใช้แม่เหล็กไฟฟ้าเครื่องควบคุมไฟฟ้า เครื่องดักจับไฟฟ้านำมาใช้ควบคุมประตู ซึ่งจะทำให้เป็นอัตโนมัติได้เมื่อเกิดเสียงสัญญาณขึ้น ประตูปิดอัตโนมัติ หรือจะใช้คนกดสวิทช์ปิดเปิดก็ได้

2.7 เครื่องจับ (TRAP DEVICES) วิธีนี้ใช้เครื่องจับติดไว้ที่วัตถุชนิดที่ต้องการคุ้มครอง มีหลายแบบ มีแบบใช้เส้นลวด (WIRED TRAP BOXES) และแบบสำเร็จรูปในตัว (SELF-CONTAINED TRAP BOXES) เมื่อวัตถุที่ติดตั้งเครื่องจับถูกสัมผัสกระทบกระเทือน จะทำให้เกิดเสียงสัญญาณ นิยมใช้กับภาพเขียน เา TRAP BOXE ติดไว้กับข้างหลังรูป ถ้ามีคนมาค้ำรูปก็เกิดเสียงสัญญาณแจ้งภัย

3. ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า (ELECTROMAGNETIC) ได้แก่ เครื่องเรดาร์ (RADARS) ใช้วัดความเปลี่ยนแปลง ลักษณะของกริ่งแม่เหล็กสะท้อนกลับจากการที่วัตถุเคลื่อนผ่านเข้ามาใกล้แรงของคลื่นแม่เหล็ก กริ่งที่สะท้อนกลับจะถูกส่งเข้าเครื่องรับ เกิดเป็นสัญญาณเสียง

4. เทคนิคทางทัศนศาสตร์ (OPTICAL TECHNIQUES)

4.1 เครื่องกั้นด้วยแสงสว่าง (VISIBLE LIGHT BARRIERE)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้ลำแสงพุ่งไปยัง PHOTO-ELECTRICCELL ถ้ามีสิ่งใดผ่านทางของแสง แสงจะถูกรบกวนสัญญาณเสียงจะดังขึ้น อาจใช้แสงกันในที่หนึ่งที่ใด เช่น ทางเดิน หรือทางเข้า แต่ควรเป็นภายในอาคาร

4.2 เครื่องกันด้วยแสงชนิด INFRA-RED (INFRA-RED BARRIERS)

วิธีนี้ใช้ลำแสงของ INFRA-RED วิธีนี้ดีกว่า VISIBLE LIGHT เพราะมองเห็นไม่เหมาะที่จะใช้กับทางเดิน ทางเข้าและออก แต่ไม่เหมาะสำหรับนอกอาคาร เพราะอาจมีสัตว์และแมลงในเวลากลางคืน อาจทำให้เกิดสัญญาณก็ได้

4.3 เครื่องโทรทัศน์ (VISIBLE LIGHT TELEVISION)

เครื่องโทรทัศน์จับสิ่งที่ต้องการคุ้มครอง กล้องโทรทัศน์หลายแบบ ทั้งใช้ในอาคารและนอกอาคาร หนาแน่นร้อนเย็นได้ โดยมาใช้กับทางเข้า แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่คอยดูที่จอโทรทัศน์และอาจต่อกับเครื่องสัญญาณเสียงก็ได้

STABLE-IMAGE TELEVISION เครื่องโทรพิมพ์ตัดแปลงมาจากแบบเก่าโดยใช้กล้องจับอยู่ที่จุด โดยเฉพาะถ้าแสงถูกรบกวนจะเกิดสัญญาณ เหมาะสำหรับใช้กับห้องที่ไม่มีคนเฝ้า

INFRA-RED TELEVISION วิธีนี้ก็ไม่ต้องการแสงสว่าง กล้องแบบนี้ไวต่อแสง INFRA-RED ใช้ในห้องที่ไม่สว่างได้

4.4 ใช้แสงสว่างควบคุม (NORMAL LIGHTING AND SPOTLIGHTS)

คือการใช้ไฟฟ้าธรรมดา คือ SPOTLIGHT ส่งไปยังที่ต้องการคุ้มครอง ซึ่งมักใช้กับรั้วทางเข้าให้ประกบกับเครื่องมือที่ให้เกิดสัญญาณเสียง ถ้าพึ่งแสงสว่างป้องกันไม่ได้ แต่อาจมีผลเพียงทางจิตวิทยาเท่านั้น

4.5 เครื่องถ่ายภาพ (PHOTOGRAPHY)

การคุ้มครองเป็นกล้องอัตโนมัติ เมื่อมีคนเข้ามายังจุดที่ตั้งกล้องไว้ จะสว่างขึ้นโดยอัตโนมัติ และเกิดสัญญาณเสียงหรืออาจใช้กล้องถ่ายรูปอัตโนมัติบันทึกภาพโดยตลอดก็ได้

5. เทคนิคทางเคมี (CHEMICAL TECHNIQUES)

5.1 ใช้แสงหรือควันเป็นสัญญาณ (FLARES AND SMOKE PRODUCERS)

5.2 ใช้แรงระเบิด (EXPLOSIVES)

5.3 สีย้อม (DYES)

ใช้สารเคมีที่เป็นสีย้อม ใช้ป้องกันของมีค่า ฝูงเงิน หรือหีบเงิน ถ้าผู้ร้ายจับต้องจะเป็นรอยและสีที่ติดมือหรือเสื้อผู้ร้าย ช่วยให้การจับตัวคนร้ายได้

ค. เจ้าหน้าที่รักษาการ (WATCHMEN, GUARDS, ATTENDANTS)

การดูแลและรักษาความปลอดภัยของพิพิธภัณฑ์สถาน จะต้องคำนึงถึงการคุ้มครองป้องกัน ทั้งกลางวันและกลางคืน ตลอด 24 ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการควบคุมให้ยามปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดนั้น ก็มีวิธีให้ตรวจสอบตามจุดต่างๆ ที่กำหนด (PATROL CHECK-POINTS) โดยมีอุปกรณ์ ได้แก่ นาฬิกายาม

1. บัตรเวลา (TIME-KEEPING CLOCK) ซึ่งจะประทับตรา หรือเจาะรูลงบนบัตร เมื่อยามรับเวรและออกเวร และตามจุดต่างๆ ที่กำหนดไว้ให้ตรวจสอบ เมื่อตรวจที่ใดเวลาใด เครื่องนาฬิกาจะประทับตราเวลานั้นบนบัตร

2. การควบคุมโดยนาฬิกา (CONTROL CLOCKS) วิธีนี้คือ ระบบโซลันนาฬิกา ซึ่งจะมีกระดาษม้วนบรรจุอยู่ข้างใน ติดตั้งไว้ตามจุดต่างๆ ที่จะให้ยามตรวจ เมื่อยามไปถึงจะใช้กุญแจโซลันนาฬิกา เวลาและเลขกุญแจจะปรากฏอยู่บนม้วนกระดาษ

3. การควบคุมโดยแผงไฟ (SWITCH BOARD CHECK-LIGHT) วิธีนี้เมื่อยามไปถึงจุดต่างๆ ที่ต้องตรวจจะมีกุญแจสำหรับไข ซึ่งเมื่อไขกุญแจ ก็จะปรากฏไฟสว่างขึ้นที่แผงไฟในห้อง ยามเป็นการรายงานว่าได้ตรวจถึงจุดนั้นๆ แล้ว แต่วิธีนี้ต้องมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในห้องยามด้วย

4. บันทึกที่สำนักงานกลาง (CENTRAL RECORDERS) วิธีนี้ยามใช้กุญแจไขตามจุดต่างๆ ที่กำหนดให้ตรวจ และเมื่อไขกุญแจแล้วจะปรากฏเวลา และเลขที่ของตำแหน่งที่ตรวจบนแผ่นกระดาษ ในห้องยามหรือสำนักงานกลาง

การใช้สุนัขช่วยเฝ้ายาม

วิธีใช้สุนัขช่วยดูแลเฝ้าสถานที่ เพื่อป้องกันโจรภัยนั้น มีสุนัขอยู่ 2 ประเภท คือ สุนัขทั่วไปที่ไม่ได้รับการฝึกหัดโดยตรง การเลี้ยงดูไม่สิ้นเปลือง แต่ได้รับประโยชน์น้อย เพราะอาจถูกผู้ร้ายล่อด้วยอาหาร หรือวางยาพิษ ได้ง่าย

สุนัขที่ได้รับการฝึกหัดมา เพื่อช่วยในการป้องกันโจรภัยโดยตรง มีหลายประเภท ได้แก่

1. สุนัขเฝ้ายาม (GUARD DOGS) ฝึกสำหรับฝึกอาจจะเฝ้าห้องเฝ้าของหรือที่หนึ่งใด ถ้าผู้ใดล่วงล้ำเข้ามาจะเห่าหรือทำร้ายทันที สุนัขประเภทนี้นิยมใช้เยอรมันอัลเซเชียน (GERMAN ALSATIANS) และฝรั่งเศสอัลเซเชียน (FRENCH ALSATIANS) มากกว่าอย่างอื่น

2. สุนัขตรวจการ (WATCH AND PATROL DOGS) สุนัขประเภทนี้ออกตรวจสถานที่กับนายหรือยาม ฝึกให้เสียงไม่เห่าส่งเสียง แต่ถ้าสังเกตเห็นอะไรผิดปกติจะคำรามให้นายรู้เตรียมพร้อมที่จะปฏิบัติเมื่อนายสั่ง

3. สุนัขอารักขา (COMOANION DOGS) ต่างกับสุนัขตรวจการ คือ อยู่กับนายตลอดเวลา จะเห่าและโจมตีทันที ถ้ามีคนแปลกหน้าหรือผู้ร้ายเข้ามา

4. สุนัขตามรอย (TRACKING DOGS) ฝึกไว้ใช้ติดตามคนร้ายหรือสิ่งของเป็นสุนัขที่มีความชำนาญและสามารถมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.8 ระบบป้องกันและควบคุมอัคคีภัย

การป้องกันอัคคีภัยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ชม และการสูญเสียสมบัติอันเป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ ฉะนั้นการป้องกันอัคคีภัยจะต้องวางแผนทั้งในเรื่องระเบียบ การบริหาร ตลอดจนต้องมีอุปกรณ์และเทคนิคที่ทันสมัย

ระบบดับเพลิง

ระบบดับเพลิง ที่ใช้แพร่หลายมีหลายแบบ มีความเหมาะสมกับวัสดุเชื้อเพลิงและลักษณะการใช้สอยของอาคารแตกต่างกันไป จำแนกได้ดังนี้ คือ

- 1) ระบบใช้น้ำชนิดสายสูบ (HYDRANT & STANDPIPE SYSTEM)
- 2) ระบบโปรยน้ำฝ่น (SPRINKLE SYSTEM)
- 3) ระบบพ่นน้ำฝอย (WATER SPRAY SYSTEM)
- 4) ระบบน้ำยาสร้างฟองอากาศ (FOAM SYSTEM)
- 5) ระบบแก๊สฮาโลน (HALON SYSTEM)
- 6) ระบบแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ (CARBONDYOXIDE SYSTEM)
- 7) ระบบผงเคมีแห้ง (DRY CHEMICAL SYSTEM)
- 8) ระบบผงเคมีเปียก (WET CHEMICAL SYSTEM)

ระบบดับเพลิงที่ใช้กับโครงการ

สำหรับโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ใช้ระบบดับเพลิงแบบโปรยน้ำฝอย เพราะเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพดี สามารถทำงานโดยอัตโนมัติ ลักษณะสำคัญคือ มีท่อน้ำเดินตามเพดาน ในลักษณะแบบคางเขน โดยเว้นระยะของท่อให้หัวฉีดกระจายน้ำออกควบคุมไปทุกจุดของอาคารที่ต้องการป้องกันน้ำในท่อจะมีความดันพร้อมจะจ่ายน้ำได้ทันที

ชนิดของระบบดับเพลิงนี้มีอยู่ 4 แบบ คือ

1) ระบบท่อเปียก เป็นระบบที่ใช้หัวฉีดอัตโนมัติ ซึ่งต่อกับท่อที่มีน้ำเต็ม เมื่อเกิดเพลิงไหม้ ความร้อนจะทำให้หัวฉีดเปิดออก และโปรยน้ำออกไป

2) ระบบน้ำแห้ง เป็นระบบที่ไม่มีน้ำอยู่ในท่อ แต่มีหัวฉีดอัตโนมัติอยู่และอัดลมไว้ด้วยความดันที่พอเหมาะ เมื่อความร้อนทำให้หัวฉีดเปิดออก ความดันลมจะลดลงทำให้ท่อเปิดออกและส่งน้ำไปยังหัวฉีด ระบบนี้ทำงานช้ากว่าระบบแรก จึงเหมาะกับประเทศที่มีอากาศหนาว การแยกส่วนของน้ำออกจากส่วนที่อัดลม ช่วยในการควบคุมอุณหภูมิของน้ำได้

3) ระบบชะลอการฉีด เป็นระบบแห้ง ซึ่งเมื่อเกิดเพลิงไหม้จะไม่ส่งน้ำทันที แต่จะปล่อยให้ระบบสัญญาณทำงานระยะหนึ่งก่อน เพื่อให้พนักงานดับเพลิงเข้ามาทำการดับเพลิงได้ก่อน ซึ่งอาจไม่ต้องใช้น้ำจากหัวฉีด เป็นการลดความเสียหายจากการเปียกของทรัพย์สินต่างๆ ที่อาจเสียหายได้ง่าย

4) DELUGE SYSTEM เป็นระบบที่จะทำงานพร้อมกันทั่วทั้งอาคาร โดยสัญญาณ
 อาจอุปกรณ์ตรวจจับความร้อน เหมาะกับพื้นที่ไม่กว้างนัก

ทางออกฉุกเฉิน จะต้องมีเพียงพอ บานประตูสามารถเปิดปิดได้ง่าย

ข้อเสนอแนะในการป้องกันอัคคีภัย

- 1) วางระเบียบข้อบังคับ สำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่
- 2) มีห้องเก็บเชื้อเพลิงและสารเคมีที่ปลอดภัย
- 3) ทำประตูเหล็ก เพื่อไม่ให้ลุกลามไปยังห้องอื่น
- 4) ติดตั้งสัญญาณแจ้งเหตุไฟไหม้ในห้องจัดแสดงและห้องอื่นๆ ได้แก่ เครื่องมือคัด

ควัน (SMOKE DETECTOR) และเครื่องมือคัดความร้อน (HEAT DETECTOR) เมื่อมีความร้อนเกิด
 ขึ้นในห้องก็จะเกิดเสียงกริ่งสัญญาณให้เจ้าหน้าที่ทราบ

5) จัดตั้งหัวสูบน้ำในจุดต่างๆ เป็นระยะ และเตรียมสารเคมีสำหรับดับไฟในห้องจัด
 แสดงและห้องต่างๆ

6) เทคนิคปัจจุบันอาจติดตั้งเครื่องคัดความร้อนในห้องจัดแสดง และเครื่องดับไฟ
 สารเคมีจะทำงานโดยอัตโนมัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถาปัตยกรรมเพื่อกำหนดแนวความคิดในการออกแบบ

3.5.1 แนวความคิดทางการออกแบบและรูปแบบสถาปัตยกรรมภายในสถาบันราชภัฏ ศรีสะเกษ

จากแนวความคิดในการออกแบบผังแม่บทกล่าวว่า สถาบันราชภัฏศรีสะเกษเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของจังหวัดศรีสะเกษที่รับนักศึกษาซึ่งสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจากท้องถิ่น การออกแบบนอกจากจะให้เป็นส่วนสนับสนุน ให้เป็นสถาบันที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ จะต้องสร้างบรรยากาศที่มีความร่มรื่นงดงาม สะดวกสบายต่อประชากรของสถาบันฯ ในทุกกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น นอกจากนั้น จะต้องออกแบบให้เป็นสถานศึกษาที่มีความสว่างงาม มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่นเป็นที่ชื่นชมภาคภูมิใจของชาวศรีสะเกษ ในการที่จะเป็นสถานศึกษาที่ผลิตบัณฑิตคุณภาพ ในหลากหลายสาขาวิชา อันจะนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 3.34 การวิเคราะห์รูปแบบสถาปัตยกรรมภายในสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

รูปแบบสถาปัตยกรรม	การวิเคราะห์
<p>ทางเข้าสู่สถาบันฯ</p> 	<p>เป็นรูปแบบที่มีการผสมผสานระหว่างส่วนตกแต่งของปราสาทหินที่พบอยู่ในพื้นที่จังหวัดและรูปแบบสถาปัตยกรรมปัจจุบัน โดยใช้วัสดุผิวด้านได้แก่ สีฉาบเรียบ คอนกรีต ปูนปั้น กระเบื้องเสาคัลือบ เป็นต้น</p>
<p>การแบ่งกลุ่มอาคาร</p> 	<p>การแบ่งกลุ่มอาคารโดยการจัดแบ่ง Zone ตามการใช้งานที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเพื่อให้การสัญจรไปมาในการทำให้เกิดความต่อเนื่อง และการแบ่ง Zone ต่างๆ กระทำโดยการแบ่งด้วยถนนหลัก และกั้นพื้นที่อาคารต่างๆ ใน Zone เดียวกันด้วยแนวต้นไม้ใหญ่โดยรอบ ซึ่งเป็นแนวคิดตามแผนแม่บทที่ต้องการให้เกิดบรรยากาศที่มีความร่มรื่นงดงาม</p>

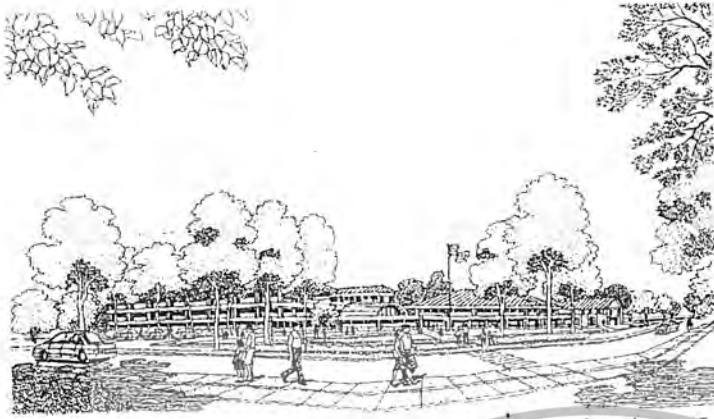
ภาพที่ 3.22 ทางเข้าสู่สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

ภาพที่ 3.23 ศูนย์ภาษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบสถาปัตยกรรม	การวิเคราะห์
-------------------	--------------

การเชื่อมต่อระหว่างอาคาร

ภาพที่ 3.24 โรงเรียนสาธิต

เป็นทางเดินทางปูด้วยแผ่นหินหรือคอนกรีต เน้นที่ความร่มรื่นของบรรยากาศตลอดแนวทางเดิน

ลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรม

ภาพที่ 3.25 หน้าสะพานำสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานบริหารกลาง

เป็นแบบประยุกต์ระหว่างองค์ประกอบบางส่วนของสถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์ภายในท้องถิ่น กับแนวสมัยใหม่ในอาคารหลัก ส่วนอาคารทั่วไปมีลักษณะศิลปะหลายรูปแบบ

ภาพที่ 3.26 ศูนย์วิทยาศาสตร์

การออกแบบผังบริเวณในผังแม่บท กำหนดสัดส่วนของพื้นที่แต่ละ Zone ขึ้นต้น โดยการคำนวณจากความต้องการซึ่งกำหนดให้โดยสถาบันฯ และจากกิจกรรมที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานศึกษาของสถาบันฯ ให้มีขนาดของพื้นที่ดิน เพื่อที่จะกำหนดตัวอาคารให้มีความหนาแน่นที่เหมาะสมกับความต้องการของสถาบันฯ ทั้งในปัจจุบัน และการขยายตัวในอนาคต พื้นที่ทั้งหมดรูปร่าง และตำแหน่ง แต่ประเภทของการใช้พื้นที่ จะต้องสัมพันธ์กัน และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด แก่กิจกรรมในเขตที่ดินแต่ละเขต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องในการในการใช้ร่วมกันของบางกิจกรรมและ ต้องสะดวก พร้อมทั้งประหยัด ในการจัดวางระบบสาธารณูปโภค และระบบการสัญจร

ตารางที่ 3.35 การวิเคราะห์การจัดวางระบบสาธารณูปโภคและระบบสัญจรที่มีผลต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมภายในสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

การจัดวางระบบ	การวิเคราะห์
<p>การใช้ที่ดินและตำแหน่งของอาคาร (ภาพที่ 2.7)</p> 	<p>การใช้ที่ดินและการจัดวางตำแหน่งของอาคาร ที่มีการแบ่งเป็น Zone ต่างๆ ตามหน้าที่การใช้งานที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ซึ่งโครงการทั้งหมดมีลักษณะครบวงจร ทั้งส่วนปฏิบัติการ ซึ่งมีวัดตั้งเดิมตั้งอยู่ใจกลางพื้นที่ ส่วนใช้สอยรวม ส่วนบริการการศึกษา เป็นคั่นและศูนย์ศิลปวัฒนธรรมตั้งอยู่ในส่วนการศึกษา รายรอบด้วยอาคารบริการทางการศึกษาต่างๆ</p>
<p>เส้นทางจราจรและตำแหน่งที่จอดรถภายในอาคาร (แผนภาพที่ 2.9)</p> 	<p>เส้นทางจราจรหน้าโครงการศูนย์ฯ เป็นเส้นทางถนนสายหลัก มีการใช้เส้นทางตลอดเวลา และเป็นทาง Two way มีเกาะกลางถนน มีมุมกลับรถตรงกับหน้าโครงการ ประกอบกับใกล้กับมุมเลี้ยวของถนน จะทำให้การสัญจรของรถหน้าโครงการมีความเร็วต่ำกว่าทางตรงอื่นๆ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดวางระบบ	การวิเคราะห์
<p>ตำแหน่งและขนาดของถนนสายต่างๆ (แผนภาพที่ 2.10)</p> 	<p>ถนนหน้าโครงการเป็นถนนสายหลัก มีรถสวนกัน เชื่อมต่อมาจากทางเข้า ผ่านสำนักงานอธิการบดี ผ่านหน้าโครงการศูนย์ ไปยังอาคารเรียนต่างๆ ทำให้การจราจรค่อนข้างหนาแน่น มีการสัญจรไปมาอยู่ตลอดทั้งวัน</p>
<p>การเดินสายไฟฟ้า (แผนภาพที่ 2.11)</p> 	<p>การเดินสายไฟฟ้าภายในโครงการสถาบันฯ เป็นแบบฝังใต้ดิน ซึ่งหน้าโครงการศูนย์มีแนวสายไฟฟ้าแรงสูงเดินรื้อยต่อฝังดินหุ้ม Duct bank. ฝังอยู่ และมีสายไฟฟ้าแรงสูงต่อแยกจ่ายหม้อแปลงและตู้สวิตช์เกียร์ไฟฟ้าย่อย และหม้อแปลงไฟฟ้าแรงสูงอยู่เยื้องโครงการทางด้านข้าง ซึ่งมีผลต่อการกำหนดสิ่งปลูกสร้างเพื่อละจากแนวไฟฟ้าดังกล่าว และมีผลให้การเดินสายไฟฟ้าเข้าสู่ตัวโครงการต้องเป็นแนวฝังใต้ดินด้วยเพื่อความเหมาะสมและสวยงาม</p>
<p>ดวงโคมแสงสว่างถนน (แผนภาพที่ 2.12)</p> 	<p>เนื่องจากหน้าโครงการติดกับถนนสายเมนและด้านหลังติดกับถนนใหญ่ เข้าสู่สถาบันจึงมีแนวโคมแสงสว่างของถนนต้องถึงในตอนกลางคืน ทำให้แนวการกำหนดดวงไฟส่องสว่างภายในโครงการศูนย์ ถอยถ่นหรือลดจำนวนเมื่อใกล้แนวถนนใหญ่ได้ ทำให้ประหยัดการใช้ไฟฟ้าของศูนย์ในการรักษาความปลอดภัยเวลาค่ำคืน</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดวางระบบ	การวิเคราะห์
<p>แนวระบบสื่อสาร (แผนภาพที่ 2.13)</p> 	<p>ด้านหน้าโครงการมีแนวสายโทรศัพท์ชนิด AP-FIG เดินร้อยท่อฝังดินหุ้ม Duck Bank. และมีอาคารตู้เมนรวบรวมสายโทรศัพท์จากตู้เมนใหญ่ อยู่ ดังนั้นจึงเป็นการสะดวกในการเดินสายโทรศัพท์ร้อยท่อฝังดินเข้าสู่ตัวอาคาร แต่จะมีตู้เมนรองสายโทรศัพท์อยู่หน้าโครงการศูนย์จึงควรคำนึงถึงในการออกแบบอาคารด้วย</p>
<p>ระบบจ่ายน้ำประปา (แผนภาพที่ 2.14)</p> 	<p>ด้านหน้าโครงการมีแนวท่อระบบประปาอยู่ ทำให้สะดวกในการต่อท่อประปาเข้าสู่ตัวโครงการซึ่งควรทำให้แนวเดียวกับระบบอื่นๆ เพื่อความเป็นระเบียบ มีผลต่อการกำหนดห้องเครื่องภายในโครงการศูนย์</p>
<p>แนวระบายน้ำ และแนวคั่นดินป้องกันน้ำท่วม (แผนภาพที่ 2.15)</p> 	<p>ด้านหน้าโครงการศูนย์มีแนวระบายน้ำรอบโครงการสถาบันราชภัฏผ่านด้านหน้าซึ่งต่อไปยังบริเวณอ่างเก็บน้ำป้องกันน้ำท่วม ทำให้สามารถต่อท่อระบายน้ำออกมายังหน้าโครงการได้เลย ซึ่งควรทำในแนวเดียวกับระบบอื่นๆ เพื่อความเป็นระเบียบและง่ายต่อการดูแลรักษา</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดวางระบบ	การวิเคราะห์
<p>แนวระบายน้ำเสีย (แผนภาพที่ 2.16)</p> 	<p>ริมถนนหน้าโครงการมีแนวระบายน้ำเสียสายหลักต่อไปยังบ่อบำบัดรวมของโครงการสถาบันราชภัฏผ่าน ทำให้ง่ายต่อการระบายน้ำเสียภายในโครงการศูนย์ ซึ่งควรกำหนดตำแหน่งห้องเครื่อง และส่วนเทคนิคต่างๆ ให้เหมาะสม</p>
<p>ระบบป้องกันอัคคีภัย (แผนภาพที่ 2.17)</p> 	<p>แนวท่อน้ำดับเพลิงริมถนนใหญ่หน้าโครงการทำให้เกิดความสะดวกอย่างยิ่งในการต่อท่อน้ำดับเพลิงเข้าสู่ตัวโครงการ ทำให้การเพิ่มน้ำดับเพลิงในถังน้ำสำรองเพื่อการดับเพลิงของโครงการเป็นไปได้โดยง่าย มีผลต่อขนาดของถังบ้าง</p>
<p>ต้นไม้ริมถนน (แผนภาพที่ 2.18)</p> 	<p>รายชื่อโครงการศูนย์มีต้นไม้เดิมที่ถูกกำหนดและอนุรักษ์ไว้แล้ว ทำให้การออกแบบจำเป็นต้องเลียงแนวต้นไม้ให้มากที่สุด</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2 รูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับโครงการ

รูปแบบของสถาปัตยกรรมส่วนใหญ่ในโครงการเป็นรูปแบบที่แบบมาจากลักษณะของโบราณวัตถุที่ตั้งอยู่ในตัวจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบขอมเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นเพื่อให้อาคารศิลปวัฒนธรรม ศรีสะเกษมีความกลมกลืนกับรูปแบบของสถาปัตยกรรมโดยรอบ จึงสมควรมีการออกแบบให้ตัวอาคารนำเอารูปแบบของสถาปัตยกรรมที่มีอยู่ในพื้นที่มาประยุกต์ใช้เช่นกัน อาจจะได้แก่การจัดแปลนเลียนแบบ หรือนำเอาส่วนประดับตกแต่งอาคารมาใช้ในส่วนต่างๆ ของอาคารศูนย์

3.5.2.1 ลักษณะเด่นของโครงการ

เนื่องจากโครงการเป็นการนำเสนอแสดงนิทรรศการเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะเด่นของโครงการจึงอยู่ที่การจัดการออกแบบเพื่อส่งเสริมส่วนแสดงนิทรรศการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งในส่วนการออกแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมภายใน เพื่อให้การแสดงผลนิทรรศการเป็นจุดดึงดูด และเป็นจุดเด่นของโครงการ ซึ่งรูปแบบทางสถาปัตยกรรมทั้งหมด จะแปลนตามส่วนการออกแบบนิทรรศการนี้

3.5.2.2 การกำหนดลักษณะการจัดกลุ่มอาคาร

ตามการใช้งานแล้ว อาคารที่มีโครงสร้างพิเศษเช่นห้องบรรยายที่ไม่สมควรมีเสาหรือส่วนนิทรรศการที่มีความสูงพิเศษ การจัดกลุ่มอาคารจึงน่าจะจัดแยกส่วนในส่วนโครงสร้างพิเศษ ซึ่งอาจไม่สามารถมีชั้นบนได้ โดยคำนึงถึงเหตุผลในค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง กลุ่มอาคารจึงแยกออกจากกันตามลักษณะการออกแบบ และโครงสร้างที่เป็นไปได้ที่เกิดขึ้น แต่ในการศึกษาจากอาคารตัวอย่าง มีการนำส่วนประกอบทั้งหมดมารวมกันเป็นกลุ่มอาคารเดียว และการแยกส่วนการบรรยายออกไป ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ดูแล้วการแยกส่วนการบรรยายออกไปก็เป็นสิ่งที่ดี และสามารถเป็นตัวสร้างการเชื่อมโยงส่วนการแสดงกลางแจ้ง หรือเชื่อมโยงส่วน indoors กับ outdoors ได้อีกด้วย

3.5.2.3 รูปแบบสถาปัตยกรรมโดยรอบโครงการ

มีรูปแบบเลียนแบบสถาปัตยกรรมในท้องถิ่นได้แก่ปราสาทหินต่างๆ และยังมีรูปแบบของสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ประยุกต์เข้าไปในหลายๆ ส่วน วิเคราะห์ได้ว่า อาคารที่มีความสำคัญของสถาบัน เช่น อาคารอธิการบดีซึ่งเป็นอาคารบริหารจะมีรูปแบบของสถาปัตยกรรมปราสาทหินผสมอยู่ หรือหอประชุม ซึ่งเป็นส่วนใช้สอยใหญ่ๆ จะมีรูปแบบของสถาปัตยกรรมปราสาทหินผสมอยู่ทั้งสิ้น

3.5.2.4 รูปทรงอาคาร

จากการวิเคราะห์รูปทรงอาคารที่เน้นที่การจัดนิทรรศการ ดังนั้นจึงมีการออกแบบจากด้านในส่วนแสดงออกมา อาคารจึงมีทรงประยุกต์ไปทางการเป็นรูปทรงเลขาคณิต แต่ให้มีส่วนของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเป็นส่วนตกแต่งประยุกต์บางส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2.5 การจัดกิจกรรมภายใน / ภายนอกอาคาร

กิจกรรมภายในอาคารได้แก่ กิจกรรมในส่วนการบริหารงานของสำนักศูนย์ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมการจัดแสดงนิทรรศการทั้งนิทรรศการหมุนเวียนและนิทรรศการถาวร กิจกรรมทางวิชาการในส่วนการศึกษา และการวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมภายในคลังพิพิธภัณฑ์ การบรรยาย การแสดงกลางแจ้ง และส่วนร้านอาหารซึ่งแบ่งให้เอกชนเช่าบริการทั้งภายในสถาบันและภายนอกสถาบันราชภัฏ

3.5.2.6 มุมมองอาคาร

มุมมองอาคารสามารถมองได้ 2 มุมในส่วนการมองเข้า-ออก คือการมองจากด้านหน้าสถาบันซึ่งเป็นถนนสายผ่านหน้าสถาบัน สามารถมองเห็นที่ตั้งของศูนย์ได้และมุมมองด้านในสถาบันในส่วนถนนภายในเส้นเดียวกับที่ตัดผ่านหน้าสำนักอธิการบดี ซึ่งที่ตั้งมีถนนตัดผ่านหน้าทั้งด้านหน้าและด้านหลัง จึงเกิดมุมมองขึ้นสองทาง และกำหนดให้มุมมองหลักอยู่ที่ถนนด้านในโครงการสถาบันราชภัฏ ส่วนมุมมองรองเมื่อมองเข้าสู่โครงการเป็นมุมมองจากถนนด้านหน้าสถาบันราชภัฏ โดยจัดให้มีความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 การวิเคราะห์รายละเอียดที่ตั้งโครงการ

3.6.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งเพื่อการออกแบบ

ขนาดที่ดิน	ประมาณ 10.5 ไร่
แนวเขตที่ดิน	ทิศเหนือ จรดถนนภายในของสถาบันราชภัฏ ทิศตะวันออก ติดกับที่ตั้งโรงเรียนสาธิต ทิศตะวันตก ติดกับที่ตั้งสำนักงานอธิการบดีและสำนักงาน บริหารกลาง ทิศใต้ ติดกับถนนด้านหน้าโครงการสถาบันราชภัฏ

ลักษณะทางกายภาพ เป็นที่ราบลุ่ม ปกคลุมไปด้วยป่าพืชล้มลุกและวัชพืช บางส่วนเป็นที่ราบโล่ง มีต้นหญ้าปกคลุม

กรรมสิทธิ์ ที่ตั้งโครงการเป็นกรรมสิทธิ์ที่ดินของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

ตำแหน่งที่ตั้งโครงการ เป็นจุดที่สามารถเข้าถึงได้สะดวก โดยตั้งอยู่บนถนนราชการรถไฟซึ่งเป็นถนนสายเล็กๆ ก่อนเข้าถึงถนน 4 ช่องจราจรมีเกาะกึ่งกลางถนนหน้าโครงการที่ตัดขึ้นใหม่ ซึ่งสามารถเข้าถึงได้จากแยกถนนวิจิตรนคร ซึ่งเป็นถนนสายหลักสายหนึ่งในตัวเมืองศรีสะเกษ สภาพการจราจรรถล้นตัว ตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันออกของตัวเทศบาลเมือง ใกล้ทางหลวงหมายเลข 2143 มุ่งสู่อำเภอกันทรมุขย์ ต่อไปยังจังหวัดอุบลราชธานี จึงเหมาะที่จะเป็นศูนย์กลางก่อนที่จะเดินทางต่อไปชมศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ที่อยู่รายรอบภายในตัวจังหวัด

สภาพแวดล้อม (Environment) ตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่เงียบสงบแม้ว่าจะอยู่ติดกับถนนสายหลักของตัวเมือง มีวัดตั้งอยู่ภายในชุมชน และวัดป่าที่อยู่ด้านหน้าโครงการ ทำให้เป็นบริเวณที่เงียบสงบ รายล้อมด้วยสถานที่ปฏิบัติธรรม ส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนรู้ และจริยธรรมอันดี

การดึงดูดเข้าสู่ที่ตั้ง (Approach invitation) เนื่องจากที่ตั้งโครงการอยู่ติดกับถนนด้านหน้าของสถาบันราชภัฏ และในขณะเดียวกันยังติดกับสถานที่ตั้งของสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานบริหารกลาง และโรงเรียนสาธิต ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีการผ่านเข้าออกของผู้คนทั้งคณาจารย์ พนักงาน นักศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอกพุดุกพ่วนตลอดเวลา ด้วยองค์ประกอบทั้งหมดทำให้โครงการมีประสิทธิภาพในการดึงดูดผู้คนเข้าสู่โครงการสูงมาก

ความปลอดภัย (Safety) สถานที่ตั้งที่อยู่รายรอบเป็นที่ที่มีความเข้มงวดในการรักษาความปลอดภัย เนื่องจากเป็นที่ตั้งของสำนักงานบริหาร และโรงเรียนสาธิต ประกอบด้วยบริเวณข้างเคียงเป็นชุมชนที่มีความสงบ เป็นที่ตั้งของสถานที่ปฏิบัติ จึงเป็นที่ตั้งที่มีความปลอดภัยและสามารถรักษาความปลอดภัยได้ง่าย

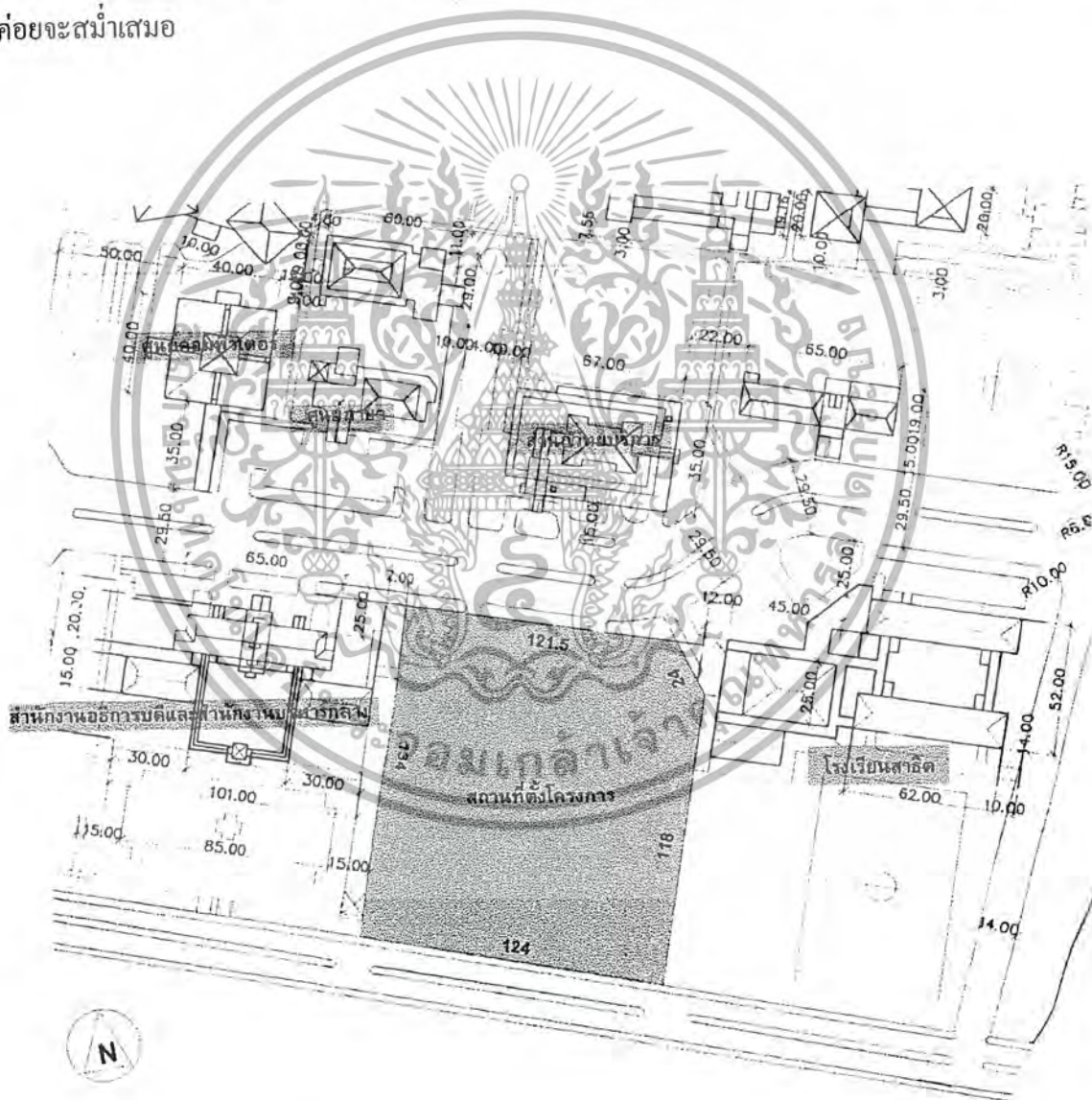
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาธารณูปโภค (Infrastructure) มีระบบสาธารณูปโภคภายในโครงการสถาบันราชภัฏที่ได้จัดเตรียมไว้แล้วครบครัน

การขยายตัวในอนาคต (Future expansion) ที่ตั้งโครงการได้รับการวางผังแม่บทของทางสถาบัน ซึ่งทำให้สามารถรองรับการขยายตัวในอนาคตได้

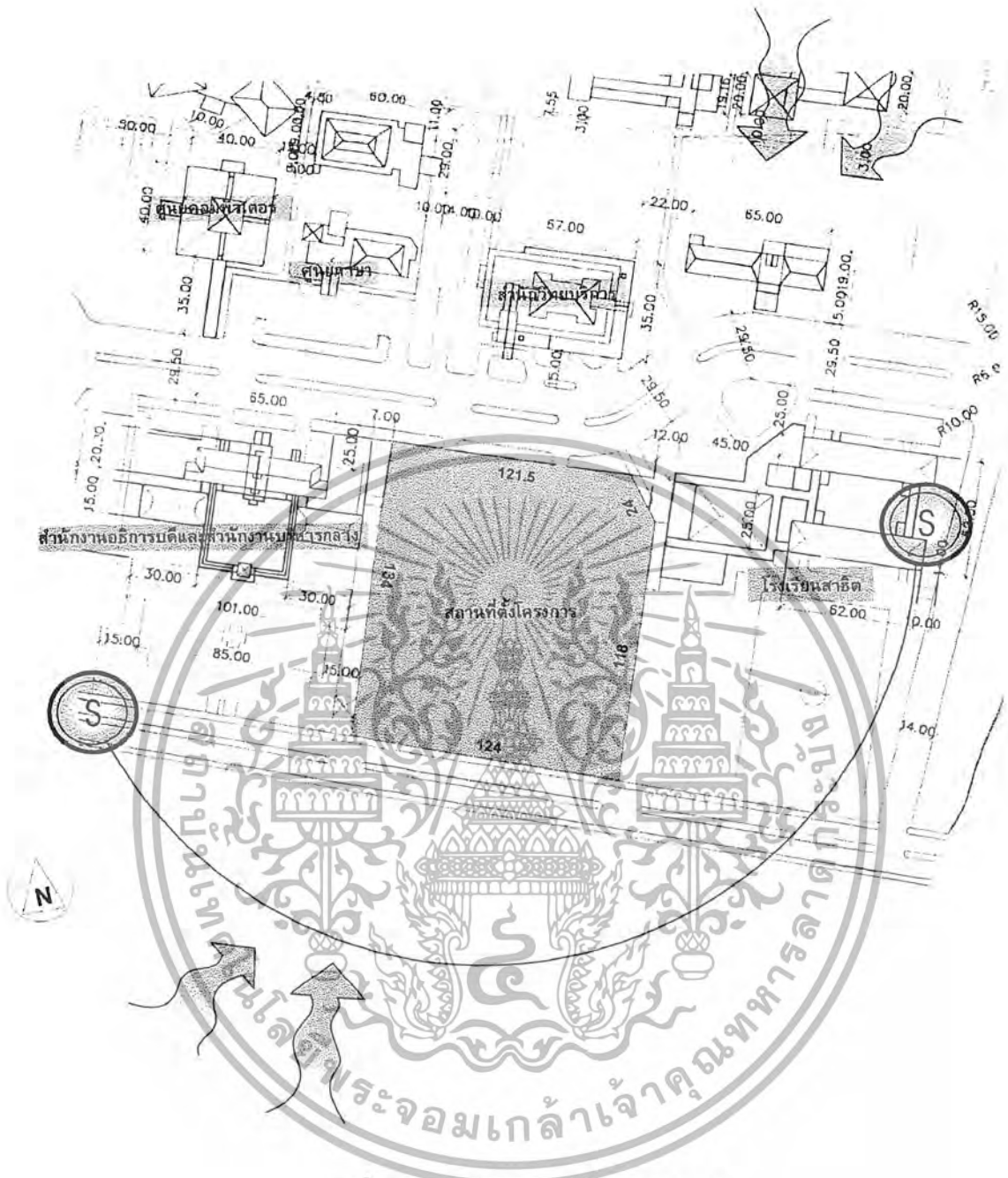
รูปร่างของที่ดิน มีรูปร่างเกือบจะเป็นสี่เหลี่ยมด้านเท่า โดยมีด้านยาวทั้งสองด้านอยู่ติดกับถนนภายในและถนนด้านหน้าของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

ลักษณะภูมิอากาศ มีอากาศร้อนจัดในฤดูร้อน และค่อนข้างหนาวจัด ในฤดูหนาว ส่วนใหญ่ในฤดูฝนมักจะมีฝนตกหนักในเดือนกันยายน โดยจะตกหนักในพื้นที่ตอนกลางซึ่งได้แก่ตัวอำเภอเมือง และตอนล่างของจังหวัดเท่านั้น ส่วนพื้นที่ทางตอนบนจะมีปริมาณฝนตกน้อย และไม่ค่อยจะสม่ำเสมอ

ภาพที่ 3.27 วิเคราะห์ขนาดที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

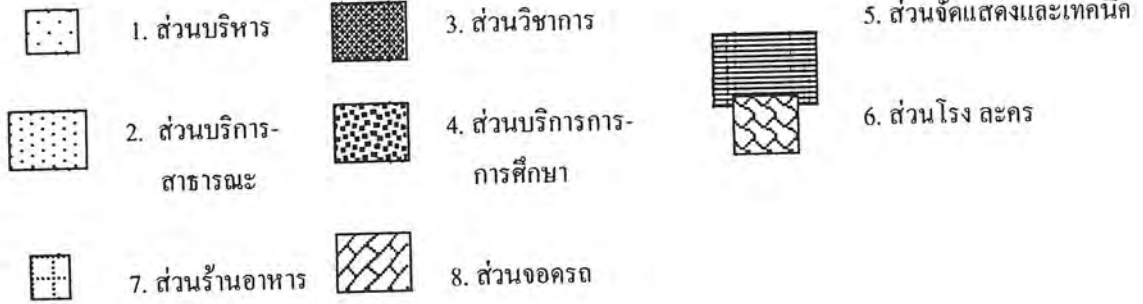

ภาพที่ 3.28 การวิเคราะห์ทิศทางแดด - ลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.2 การวิเคราะห์ส่วนพื้นที่เพื่อหาความเหมาะสมในการวางตำแหน่งพื้นที่ใช้งาน

องค์ประกอบของอาคาร

เกณฑ์มาตรฐาน 4 มีความเหมาะสมมากที่สุด

3 มีความเหมาะสมมาก

2 มีความเหมาะสมปานกลาง

1 มีความเหมาะสมน้อย

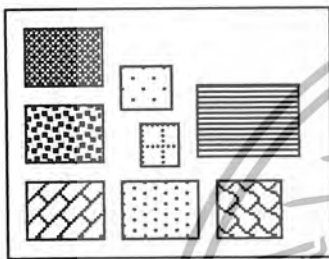
ตารางที่ 3.36 แสดงการวิเคราะห์ส่วนพื้นที่เพื่อหาความเหมาะสมในการวางตำแหน่งองค์ประกอบของอาคาร

ข้อพิจารณา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
การเข้าถึง	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3
เสียงรบกวน	3	3	3	3	3	1	3	3	3	1	1	1	3	1	3
ความสัมพันธ	3	4	3	3	3	1	3	3	3	1	4	1	3	1	3
มุมมอง	3	2	1	1	1	3	1	3	3	1	1	1	1	3	1
ความปลอดภัย	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	3
การขยายตัวในอนาคต	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3
การสัญจร	1	3	3	3	3	3	3	1	1	3	4	1	3	3	3
รวม	19	20	19	19	19	17	19	19	18	13	16	13	19	17	19

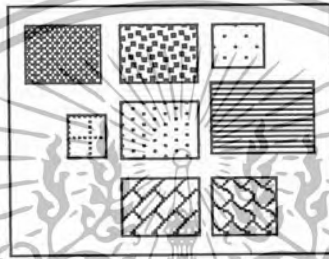
ข้อพิจารณา	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
การเข้าถึง	2	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	4	3	3
เสียงรบกวน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ความสัมพันธ	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	2	3	3	2
มุมมอง	1	3	3	3	3	3	1	3	2	3	3	3	3	1	1
ความปลอดภัย	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
การขยายตัวในอนาคต	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
การสัญจร	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	3	3	1	1
รวม	12	19	19	19	20	20	17	19	16	15	17	17	20	15	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

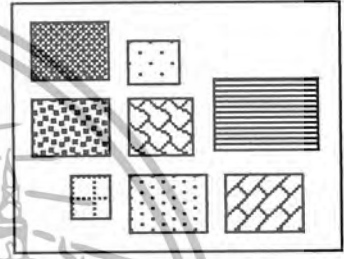
ข้อพิจารณา	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
การเข้าถึง	3	3	3	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3
เสียงรบกวน	2	3	3	3	2	3	2	2	3	3	3	3	1	3	2
ความสัมพันธ์	1	3	3	2	3	2	2	2	3	2	2	2	1	2	2
มุมมอง	1	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
ความปลอดภัย	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
การขยายตัวในอนาคต	4	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
การสัญจร	1	1	1	1	1	1	3	2	3	2	3	3	2	3	3
รวม	16	19	18	16	18	17	20	18	21	19	20	20	16	20	19

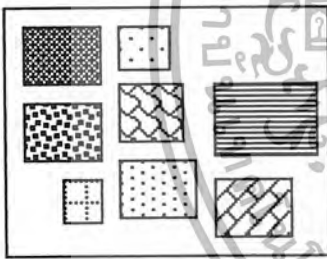
1.

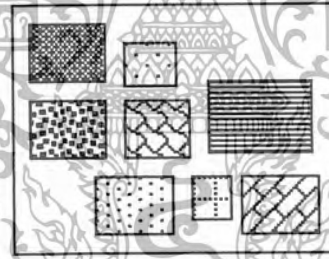
2.

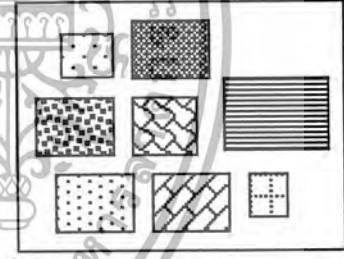
3.

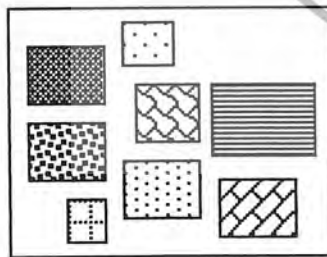
4.

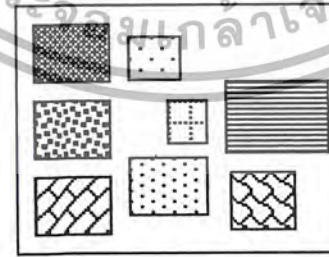
5.

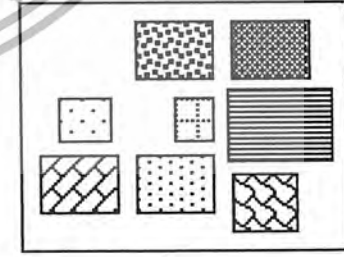
6.

7.

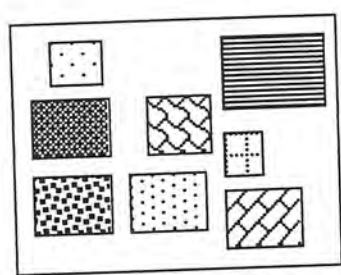

8.

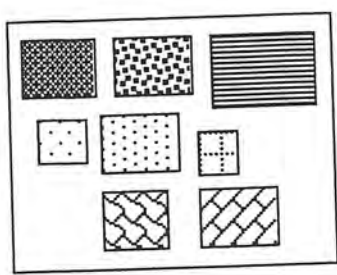

9.

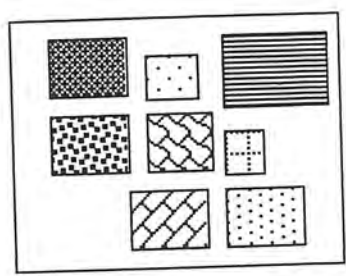
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

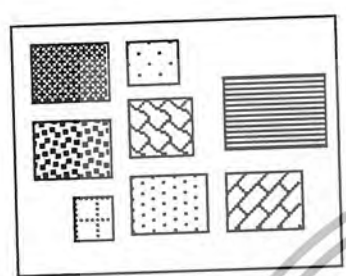
10.

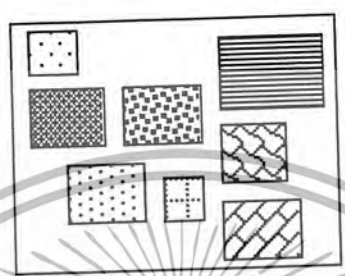
11.

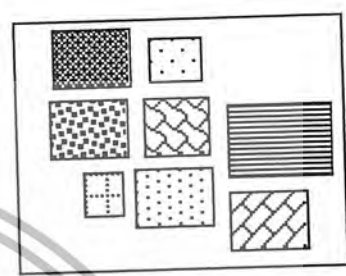
12.

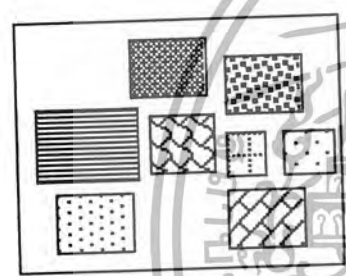
13.

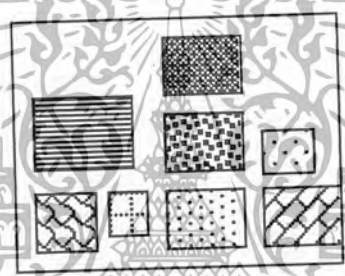
14.

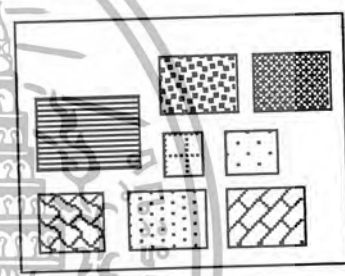
15.

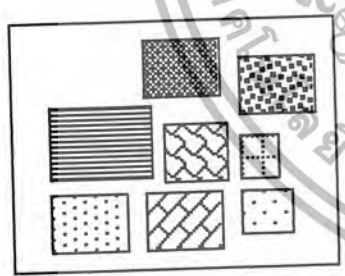
16.

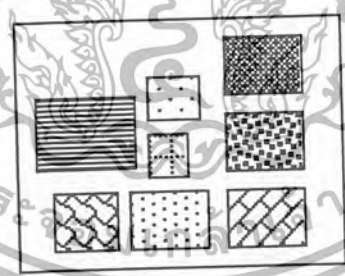
17.

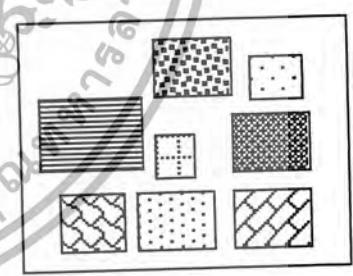
18.

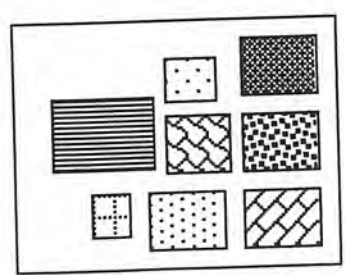
19.

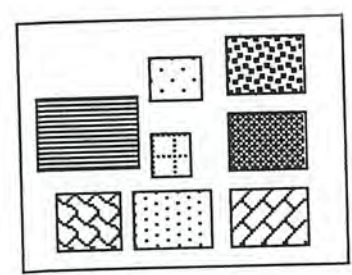
20.

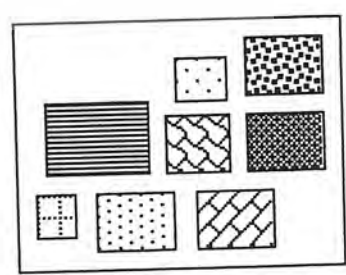
21.

22.

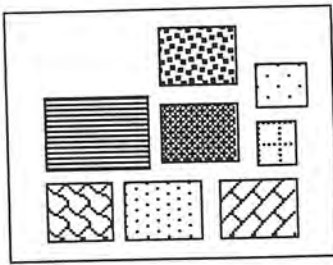

23.

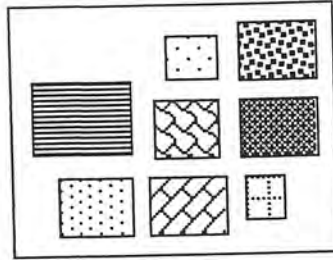

24.

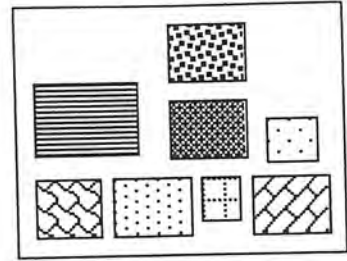
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

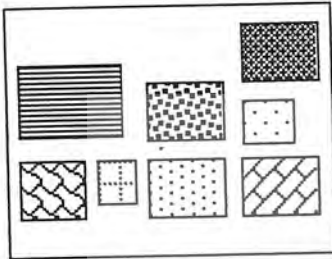
25.

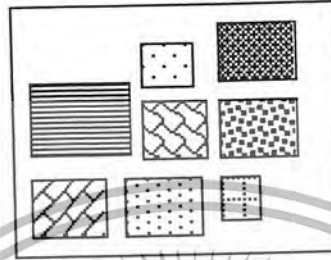
26.

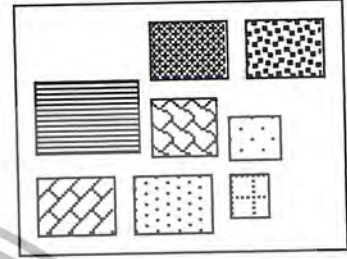
27.

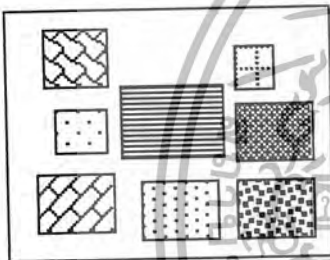
28.

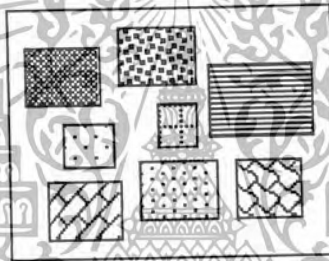
29.

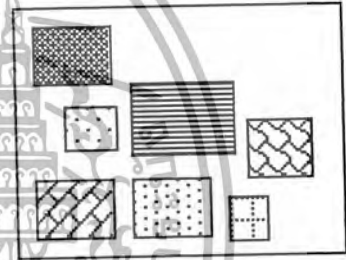
30.

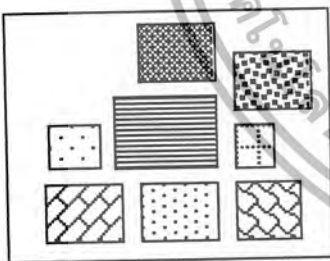
31.

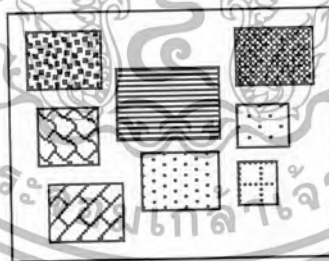
32.

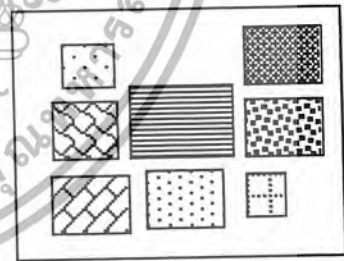
33.

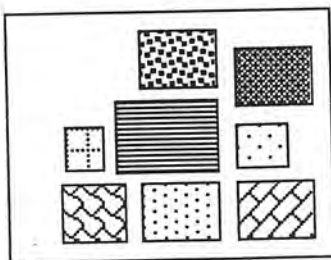
34.

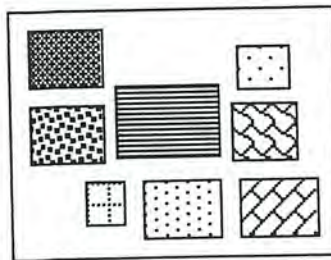
35.

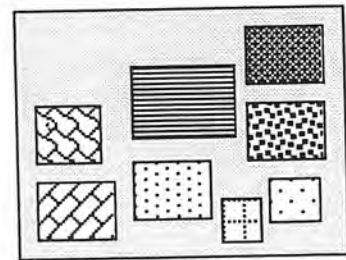
36.

37.

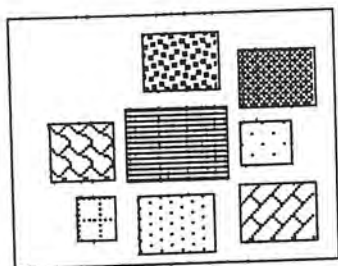

38.

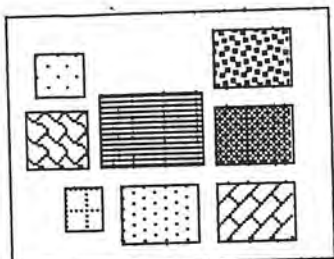

39.

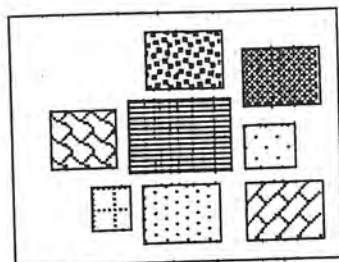
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

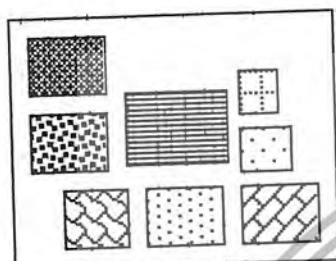
40.

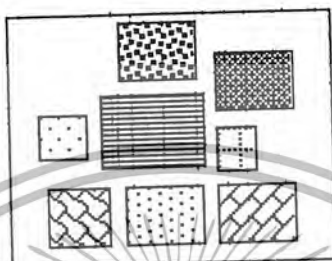
41.

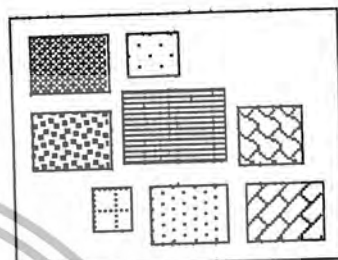
42.

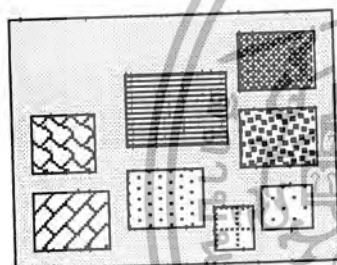
43.

44.

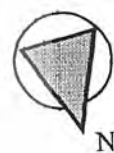
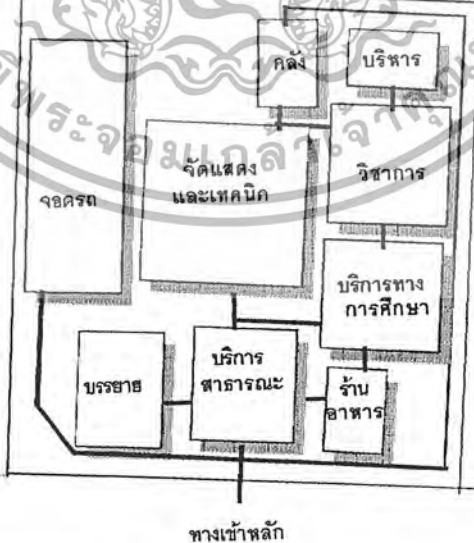

45.

39.

จากการวิเคราะห์ห้องประกอบที่ได้ คือ Zone 39.
มีความเหมาะสมกับโครงการมากที่สุด

ภาพที่ 3.29 Function Diagram

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.3 การวิเคราะห์กฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับโครงการ

พระราชบัญญัติเกี่ยวกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในประเทศไทยในหมวดที่ 3 ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

มาตรา 25 ให้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเป็นที่เก็บรักษาโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จะจัดตั้งขึ้น ณ ที่ใด หรือจะให้สถานที่ใดเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ตลอดจนการโอนสถานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่มีอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติที่ใช้บังคับเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 26 โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และอยู่ในความดูแลรักษาของกรมศิลปากรนั้น จะรักษาไว้ ณ สถานที่อื่นใดนอกจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติมิได้ แต่กรณีไม่อาจหรือไม่สมควรจะนำมาเก็บรักษา ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว จะเก็บไว้ ณ สถานที่อื่นก็ได้

ความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่รัฐมนตรีอนุญาตให้โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุไปตั้งแสดงไว้ ณ ที่ใดๆ เป็นการชั่วคราว หรือในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งให้นำโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุออกจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการซ่อมแซมหรือบูรณะ

ในกรณีโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ ดูเหมือนนักทลายหิน อธิบดีจะอนุญาตกระทรวง ทบวง กรมใด เป็นผู้เก็บรักษาโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุนั้นบางชั้นเป็นการชั่วคราวก็ได้

มาตรา 27 รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปฏิบัติการบางประการเพื่อประโยชน์ความเรียบร้อย หรือประโยชน์แก่การศึกษาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในระหว่างเข้าชมได้ตามสมควร และจะกำหนดให้ผู้เข้าชมเสียค่าธรรมเนียมการเข้าชมด้วยก็ได้แต่มิให้เก็บเกินครั้งละ 30 บาท

การกำหนดตามความในวรรคก่อนให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

ในหมวดที่ 3 เป็นเรื่องว่าด้วยพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติโดยตรง แต่ยังมีอีกหมวดหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติด้วยคือ ในหมวดที่ 2 ว่าด้วยโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ดังต่อไปนี้

หมวด 2 โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ

มาตรา 24 เมื่ออธิบดีเห็นว่าโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุใดซึ่งมีอยู่ในความครอบครองของกรมศิลปากร มีคุณค่าในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีเป็นพิเศษ อธิบดีมีอำนาจเหนือประกาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในราชกิจจานุเบกษาขึ้นทะเบียนโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุนั้นได้

มาตรา 15 โบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วนั้น ห้ามมิให้ผู้ใดซ่อมแซมแก้ไข
นั้นด้วย

มาตรา 16 ในกรณีที่โบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ชำรุดหักพัง เสียหาย หรือ
สูญหาย เป็นหนังสือ อธิบติภายในสามสิบวันนับแต่วันชำรุด หักพังเสียหายหรือสูญหายนั้น

มาตรา 17 ในกรณีที่โอนโบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ผู้โอนจะต้องแจ้ง
การโอนเป็นหนังสือโดยระบุรายละเอียดและที่อยู่ของผู้รับโอนและ วันเดือน ปี ที่โอนไปยังอธิบดีภายใน
สามสิบวันนับแต่วันโอน

ผู้ได้รับกรรมสิทธิ์โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วโดยทางมรดกหรือทางพินัย
กรรม แต่งแจ้งการได้รับกรรมสิทธิ์ไปยังอธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับกรรมสิทธิ์ในกรณีที่
มีผู้ได้รับกรรมสิทธิ์ โบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุเดียวกันหลายคน เมื่อได้รับการมอบหมายให้ผู้มี
กรรมสิทธิ์ และผู้ได้รับมอบหมายได้ปฏิบัติการแจ้งนั้นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าผู้มี
กรรมสิทธิ์รวมทุกคนได้ปฏิบัติการแจ้งนั้นแล้วด้วย

มาตรา 18 โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุซึ่งมีทรัพย์สินของแผ่นดินและอยู่ในความดูแลของกรม
ศิลปากร จะโอนกันมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจแห่งบทกฎหมาย แต่ถ้าโบราณวัตถุและศิลปะวัตถุใดมี
เหมือนกันอยู่มากเกินต้องการ อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรี จะโอน โดยวิธีขายหรือแลกเปลี่ยนเพื่อ
ประโยชน์แห่งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหรือให้เป็นรางวัลหรือเป็นค่าแรงงานแก่ผู้ผูกพันได้

มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดทำการค้นคว้า โบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุ หรือแสดงโบราณวัตถุหรือ
ศิลปวัตถุให้บุคคลชมโดยเรียกเก็บค่าชมเป็นปกติธุระ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

การขออนุญาตและอนุญาตตามความในวรรคก่อนให้ทำตามแบบที่อธิบดีกำหนดในกรณีที่
อธิบดีมีคำสั่งไม่อนุญาตค่าของซึ่งขอรับอนุญาตตามความในวรรคแรกผู้ขายมีค่าอุทธรณ์ คำสั่งของ
อธิบดีต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 20 ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการค้นคว้า โบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุ หรือแสดงศิลปะวัตถุ
หรือโบราณวัตถุให้บุคคลชมตามมาตราที่ 19 ต้องแสดงใบอนุญาตนั้นๆ ไว้ที่ ที่เห็นได้ง่าย ในสถาน
การค้า หรือสถานการแสดงโบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุนั้น

มาตรา 21 พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานการค้า หรือสถานการแสดงโบราณวัตถุ
หรือศิลปวัตถุของผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 19 เพื่อตรวจดูว่าผู้รับใบอนุญาตได้ปฏิบัติการถูกต้อง
ตามพระราชบัญญัติหรือไม่ ในกรณีให้พนักงานหรือเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดโบราณวัตถุ
หรือศิลปวัตถุที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นวัตถุที่บุคคลได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายได้ด้วย

มาตรา 22 ห้ามมิให้ผู้ใดส่งหรือนำโบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุ ไม่ว่าโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ
นั้นจะเป็นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วหรือไม่ ออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะ
ได้รับอนุญาตจากอธิบดี ค่าของรับอนุญาตและใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดี ตามความใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วรรคก่อน มิให้ใช้บังคับแก่การนำโบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุผ่านราชอาณาจักร ผู้รับใบอนุญาตให้ส่ง หรือนำโบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุออกนอกราชอาณาจักร ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีตามพระราชบัญญัติ

มาตรา 23 บุคคลใดประสงค์จะส่งโบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุออกนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและเมื่อผู้ยื่นคำขอให้อนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไข วิธีการและข้อกำหนดว่าด้วยการวางเงินประกัน และหรือการชำระค่าปรับตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเกี่ยวแก่การส่งโบราณวัตถุหรือศิลปะวัตถุออกนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้

มาตรา 24 โบราณวัตถุที่ซ่อนหรือฝังหรือทอดทิ้งอยู่ ณ ที่ใดๆ โดยพฤติกรรมไม่มีผู้ใดอ้างอิงว่าเป็นเจ้าของ ไม่ว่าที่ซึ่งซ่อนหรือฝังทอดทิ้งไว้จะอยู่ในกรรมสิทธิ์ครอบครองของบุคคลใดหรือไม่ ให้ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินผู้เก็บ ได้ต้องมอบให้แก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแล้วมีสิทธิ์จะได้รับรางวัลหนึ่งในสามแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร มีหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติในหมวด 2 นี้ในเรื่องนี้ ทะเบียนโบราณวัตถุ ศิลปะวัตถุ การจัดทำใบอนุญาตส่งของออกนอกประเทศ การติดตามวัตถุที่ซ่อนหรือทอดทิ้งอยู่ตามหมวด 24 ด้วย

กฎบัญญัติเกี่ยวกับอาคารสาธารณะ

อาคารสาธารณะมีกฎเกณฑ์ใช้บังคับให้ถูกต้องตามเทศบัญญัติ คือ

1. วัสดุที่ใช้ควรเป็นวัสดุทนไฟ ความมั่นคงแข็งแรง ถูกต้องตามกำลังวัตถุและน้ำหนักบรรทุกต่างๆ ตามเทศบัญญัติ แต่ถ้ามีรายการคำนวณวัตถุและน้ำหนักบรรทุกแตกต่างกันไปจากเทศบัญญัติแล้ว จะต้องมียุทธการคำนวณ และเอกสารแสดงผลการทดลองของผู้เชี่ยวชาญที่เชื่อถือได้ผลตามความจริงทุกประการ โดยทั่วไปแล้วน้ำหนักบรรทุกในพิพิธภัณฑสถานไม่น้อยกว่า 500 กิโลกรัมแต่ความสูงไม่เกิน
2. รั้วหรือกำแพง ทำได้ไม่เกิน 300 เมตร เหนือระดับถนนสาธารณะและกำหนดให้ได้สภาพคงเสมอไป ประตูรั้วหรือกำแพงรถเข้า เมื่อมีความหนา ในห้วงคานนั้นสูงตั้งแต่ 300 เมตรขึ้นไปจากระดับถนนสาธารณะ
3. ห้องที่พักอาศัยในอาคารให้มีส่วนกว้าง ยาว ไม่ต่ำกว่า 250 เมตร รวมถึงเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 9 ตารางเมตร
4. ห้องที่ใช้เป็นที่พักอาศัยในอาคาร มีช่องประตูและหน้าต่างเป็นเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของเนื้อที่นั้น โดยไม่รวมหรือนับประตูหรือหน้าต่างอันติดต่อกับห้องอื่น
5. ห้องของอาคาร ซึ่งบุคคลเข้าไปได้จะต้องมีช่องระบายลมให้เพียงพอในเมื่อได้ปิดประตูหน้าต่างหมด ส่วนวิธีระบายลมนั้นให้ทำตามแบบซึ่งเหมาะสมกับสภาพอาคารนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ช่องทางเดินในอาคาร สำหรับบุคคลใช้สอยหรืออาศัยให้ทำระหว่างไม่น้อยกว่ากำหนด 100 เซนติเมตร กับให้มีเสาติดกันให้ส่วนหนึ่งแคบกว่ากำหนดนั้นให้มีแสงสว่างจากธรรมชาติและเห็นได้ชัดในเวลากลางวันด้วย
7. ห้ามมิให้มีประตูหน้าต่าง หรือช่องลมจากครัวไฟเข้าสู่ห้องส้วมได้
8. ประตูสำหรับอาคารสาธารณะต้องมีธรณีประตูติดกับพื้นห้องหรือไม่มีเลย
9. บันไดสำหรับอาคารสาธารณะต้องทำขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ช่วงหนึ่งสูงไม่เกิน 500 เมตร และลูกตั้งสูงไม่เกิน 19 เซนติเมตร ลูกนอนไม่แคบกว่า 25 เซนติเมตร
10. ลิฟต์สำหรับบุคคลใช้สอย ให้ทำได้แต่ในอาคารซึ่งประกอบด้วยวัตถุนไฟเป็นส่วนใหญ่ และโดยเฉพาะที่ติดเนื่องกับลิฟต์ จะต้องไม่น้อยกว่า 4 เท่า ของน้ำหนักที่กำหนดให้
11. อาคารสาธารณะจะต้องมีที่ว่างปราศจากหลังคาคลุมอยู่ 10 ใน 100 ส่วนของพื้นที่ เว้นแต่กรณีพิเศษที่มีระบายลมและให้แสงสว่างเหมาะสมเพียงพอแล้ว คณะเทศมนตรีจะอนุมัติให้ปลูกสร้างโดยมีที่ว่างเปล่าน้อยกว่าส่วนที่กำหนดให้ก็ได้
12. อาคารที่ปลูกสร้างต้องมีการระบายน้ำที่ใช้แล้วออกจากอาคารได้สะดวก
13. การทำารระบายน้ำออกจากอาคาร ไปสู่ทางน้ำสาธารณะจะต้องมีส่วนลาดไม่ต่ำกว่า 1 ใน 20 ตามแนวตรงที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้าจะใช้ท่อกลมเป็นทางระบายน้ำต้องมีบ่อตรวจทะกระยะ 30 เมตร และทุกมุมเสียด้วย
14. ถ้าการระบายน้ำโสโครกออกจากอาคาร ไปสู่ทางน้ำสาธารณะซึ่งมิได้จัดเตรียมไว้โดยเฉพาะแล้ว คณะเทศมนตรีอาจไม่ยอมอนุญาตให้จนกว่าเจ้าของอาคารจะได้จัดการให้น้ำโสโครกนั้นมีลักษณะที่ดีขึ้นตามที่เห็นสมควรแล้ว
15. อาคารสาธารณะ ถ้ามีท่อประปาสาธารณะติดต่อก่อสร้างอาคาร ก็ให้ท่อประปาเข้าสู่อาคารด้วย
16. การทำการระบายน้ำและติดต่อก่อท่อระบายน้ำนั้น ท่อประปา ท่อระบายน้ำในอาคารและอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการต่อท่อประปาและสุขาภิบาล จะต้องมิตักษณะถูกต้องเพื่อประโยชน์ในทางอนามัยตามแบบที่นิยมทางวิชาการ
17. ห้องส้วมต้องมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 1.5 ตารางเมตรต่อ 1 ห้อง มีลักษณะที่จะรักษาความสะอาดได้ง่าย เรียบร้อย และมีพื้นที่ที่ไม่ซึ่มกับมีช่องระบายลมตามสมควร ถ้าเป็นส้วมระบายน้ำซึ่งไม่ใช่บ่อเก็บให้ทำในตัวอาคารได้ แต่ถ้าเป็นส้วมวิธีอื่นต้องทำให้เป็นส่วนต่างหาก ออกนอกไปจากนี้อาคารสาธารณะ ต้องมีที่ว่างทางเดินหลังอาคารเพื่อใช้เป็นทางเดินถึงกันไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร ทั้งนี้ให้ตรงกับเขตบริเวณทางเดินหลังอาคารดังกล่าวให้ปรากฏ แต่ถ้าแนวอาคารทางด้านหลังติดต่อกับทางเดินสาธารณะซึ่งกว้างไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร จะไม่มีทางเดินหลังอาคารเลยก็ได้ แต่ถ้าอาคารสาธารณะนั้นกว้างไม่ถึง 4.00 เมตร ให้เว้นทางเดินหลังอาคารกว้าง 2.00 เมตรจากกลางถนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การออกแบบทางสถาปัตยกรรม

4.1 แนวความคิดทางการออกแบบ

4.1.1 แนวความคิดด้านกิจกรรม

เนื่องจากกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นเป็นกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ทางวัฒนธรรม พื้นที่เปิดโล่งระหว่างอาคารและบริเวณโดยรอบได้จัดไว้สำหรับเป็นที่ทำกิจกรรมฝึกซ้อมการแสดงต่างๆ ของนักศึกษา เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

4.1.2 แนวความคิดด้านที่ตั้ง

ที่ตั้งโครงการอยู่ติดกับสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานบริหารกลาง ซึ่งเป็นสถานที่หลักในการติดต่อต่างๆ ดังนั้น ตัวโครงการจึงต้องมีลักษณะเด่นในการส่งเสริมการแสดงผลงานทางวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้สถาบันราชภัฏศรีสะเกษมีเอกลักษณ์ของตนเอง

4.1.3 แนวความคิดด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเน้นการจัดแสดงเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งโดยความหมายแล้ววัฒนธรรมคือการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การออกแบบรูปทรงอาคารจึงต้องมีความทันสมัย อันแสดงถึงวัฒนธรรมปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันก็มีการผสมผสานแนวคิดคตินิยมของประชาชนในท้องถิ่นเอาไว้

4.1.4 แนวความคิดด้านการจัดพื้นที่ใช้สอย

การจัดพื้นที่ใช้สอยอาคารได้มีการจัดแบ่งส่วนต่างๆ ออกเป็นส่วนๆ ได้แก่ ส่วนบริการทั่วไป ส่วนบริการทางการศึกษา ส่วนบริการทางวิชาการ ส่วนบริหาร ส่วนจอดรถ โดยศูนย์กลางของโครงการได้แก่ ส่วนบริการทั่วไปซึ่งจะเป็นตัวรับและจ่ายผู้ใช้บริการไปยังส่วนต่างๆ

4.1.5 แนวความคิดในการวางผัง การจัดกลุ่มอาคาร

การวางผังคำนึงถึง Space ที่เกิดขึ้นแล้วของอาคารข้างเคียงและ Space ที่จะเกิดขึ้นของอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โดยการจัดวางอาคารเว้น Space ให้แตกต่างจากอาคารข้างเคียงเพื่อสร้างความโดดเด่นให้แก่โครงการ และกำหนด Space ของโครงการเพื่อรองรับกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.6 แนวความคิดด้านรูปทรง มุมมอง

รูปทรงของอาคาร ได้จากการคลี่คลายรูปทรงของการจับจีบใบตองบายศรีในพิธีบายศรีสู่ขวัญซึ่งเป็นประเพณีปฏิบัติที่คล้ายคลึงกันของคนอีสานแม้แต่ชาวพื้นเมืองศรีสะเกษทั้ง 4 เผ่าที่มาจากบรรพบุรุษที่แตกต่างกัน และได้แทรกลักษณะเด่นของแต่ละวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองเข้าผสมผสานออกมาเป็นรูปทรงของอาคาร

ในส่วนมุมมองพื้นที่ตั้งโครงการเป็นที่ดินที่อยู่ติดกับแนวเขตที่ดินของสถาบันทางด้านทิศใต้ซึ่งติดกับทางสัญจรของชุมชนและทางด้านหน้าโครงการมีถนนสายหลักของสถาบันซึ่งทำมุมโค้งออกไปจากพื้นที่โครงการ เพื่อการสร้างความปลอดภัยให้แก่โครงการจึงมีการเว้น Space ด้านหน้าให้ไกลกว่าอาคารที่ขนาดทั้ง 2 ข้าง ส่วนด้านที่ติดกับทางสัญจรของชุมชน กำหนดกลุ่มอาคารรูปแนวเขต ซึ่งจะ Contrast กับพื้นที่ว่างที่ขนาดทั้งซ้าย-ขวา ของสำนักงานอธิการบดีและโรงเรียนสาธิต สร้างความปลอดภัยให้แก่อาคารในทุกมุมมอง

4.1.7 แนวความคิดด้านการสัญจร

กำหนดทางเข้าออกที่ด้านหน้าอาคาร ให้การสัญจรที่จะเกิดขึ้นจบภายในพื้นที่โครงการ ทั้งส่วนการเทียบส่งคนและการจอดรถ และการสัญจรภายในสำหรับนักศึกษาและผู้มาติดต่อ โดยทางรถบัสประจำสถาบันสามารถเข้าถึงอาคารที่ Plaza ด้านหน้าและแยกทางสัญจรระหว่างส่วนผู้ใช้บริการออกจากทางสัญจรของการบริการต่างๆ รวมถึงสร้างความต่อเนื่องระหว่างอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกับอาคารข้างเคียงเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กัน

4.2 ผลงานการออกแบบ

4.2.1 แบบนำเสนอรายละเอียดโครงการ

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER RAJABHAT SISAKET ART&C

GANTT CHART

JUNE - JULY
2544

PROJECT

เหตุผลของโครงการ

ที่มาของปัญหา

แนวทางการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์โครงการ

งบประมาณ 1,000 น.

AUGUST - SEPTEMBER
2544

เนื้อหา

เตรียมตัว

สังคม

ภาพ

การศึกษา

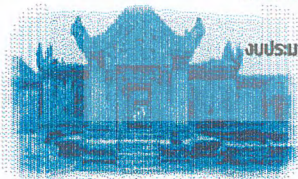
กฎหมายเทคโนโลยี

ข้อมูลทางสถาปัตยกรรม

ระบบเทคโนโลยี

วารสารอิวฮ่าง

งบประมาณ 3,000 น.

OCTOBER - NOVEMBER
2544

วารสารอิวฮ่าง เนื้อหา

สภาพการสังคม เศรษฐกิจ

สถาบันที่เปิดสอนโครงการ สังคม

การบริการโครงการ ภาพ

ผู้โครงการ การศึกษา

องค์ประกอบโครงการ กฎหมายเทคโนโลยี

ระบบเทคโนโลยี ข้อมูลทางสถาปัตยกรรม

งบประมาณ 3,500 น.

DECEMBER - FEBRUARY
2544-2545

แนวความคิด

แผนภูมิ

การออกแบบ

แบบทางสถาปัตยกรรม

ทุนจำลอง

งบประมาณ 8,000 น.

ภาพที่ 4.1 Gantt Chart

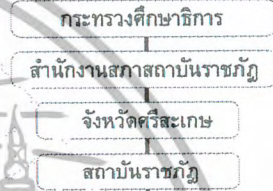
INTRODUCTION

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER
 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 วิทยาลัยศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 เลขที่ ๑๐๐ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามยุค เขตเมืองเก่า อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๕๐๐๐๒

ความเป็นมาของโครงการ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี เป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรมในการดูแลของสถาบันราชภัฏจังหวัดสุราษฎร์ธานีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ ตั้งอยู่ที่บ้านโนนบกบัว อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี มีขนาดโครงการประมาณ ๘.๒ ไร่ เกิดขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมตลอดชีวิตของชุมชน พัฒนาการในด้านการศึกษาอบรมทางวัฒนธรรมของนักศึกษาและชุมชนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ วิจัยและพัฒนางานวัฒนธรรม และเป็นศูนย์ที่รศ.ดร.กมลวรรณละมุนเวียน จากโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่ม ความสัมพันธ์พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (2541-2544) ในปีงบประมาณ 2540 สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานีจัดตั้งมีเป้าหมายมุ่งหมายเดียวกับสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ได้แก่ การเป็นสถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นแก้ปัญหาให้แก่มหาชนและท้องถิ่น โดยเฉพาะบทบาทหน้าที่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น จัดเป็นเอกลักษณ์ของสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ดังเช่นที่สถาบันราชภัฏอุบลราชธานีซึ่งเป็นสถาบันราชภัฏศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ มีการก่อสร้างอาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษกขึ้น เพื่อเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาทางวัฒนธรรม และจัดแสดงข้อมูลทางวัฒนธรรมอีสานเหนือที่จังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น ด้วยเหตุที่

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นที่ตั้งของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี เป็นจังหวัดที่มีอดีตกาลอันรุ่งเรือง และเป็นแหล่งอารยธรรมที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของภาคใต้ที่เห็นฐานาร้างเริ่มสร้างมาแต่สมัยขอมเรืองอำนาจ โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ชื่อว่าเป็นเมืองร้อยปราสาทหรือ"เมืองแห่งปราสาทร้อยคู่" ประกอบด้วยปราสาทสถานมากมายเป็น ปราสาทหินวัดสระกำแพงใหญ่ ปราสาทหินวัดสระกำแพงน้อย เขมรอโฉง และปราสาทหินเขาพระวิหาร เป็นต้น รวมทั้งของโบราณอันมีค่าที่สืบทอดต่อมา เช่นเศียรพระ การพ่นว่า 4 เศียรไทยศรีสะเกษที่สละกรรมจากเส้นไหม และภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ เป็นต้น ปัจจุบันการจัดการรวบรวม นำเสนอและจัดระบบกระบวนการปลูกจิตสำนึกแก่ประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจและซาบซึ้งถึงคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเองยังไม่เพียงพอ อันจะเห็นได้จากกรณีที่จังหวัดไม่มีศูนย์เผยแพร่วัฒนธรรมที่มีศักยภาพตั้งอยู่ในด้านภูมิประเทศจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ติดกับประเทศเขมร

จัดเป็นจังหวัดแนวชายแดน ทำให้การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมมีมาก และเพราะวัฒนธรรมคือรากฐานแห่งความมั่นคงของชาติ ความอ่อนแอทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยไปสู่ความเสื่อมสลายของชาติ ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม แสดงศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมกิจกรรมให้ประชาชนเกิดความเจริญทางวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาตนเองที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนนำไปสู่ความเจริญของประเทศในที่สุด

ภาพที่ 4.2 Introduction

PROJECT PROPOSAL

นโยบาย

เศรษฐกิจ

สังคม

กายภาพ

การศึกษา

ความเป็นมาของปัญหา

ทางด้านนโยบาย

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ มุ่งส่งเสริมศักยภาพของบุคคลทุกระดับชั้น ให้มีขีดความสามารถที่มีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาฯ พ.ศ. - แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ มุ่งพัฒนาการศึกษาให้มีความหลากหลาย และให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาขีดความสามารถของตนเองเป็นเต็มศักยภาพ

ทางด้านเศรษฐกิจ

- เติบโตจากแหล่งต่างๆ มีแรงงานจากแหล่งเป็นไปไม่เลือกในการจ้างงาน และภาครัฐก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพให้มีความคุ้มค่าการลงทุน
 - สภาเศรษฐกิจแห่งชาติฯ ระบุว่าต้องมีการกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงของผู้ประกอบการ

ทางด้านสังคม

- สภาสังคมในปัจจุบัน ชวนเครื่องมือเข้าไปในการดำเนินชีวิตเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมแม้ว่าจะมีวิถีของท้องถิ่นแต่ประชาชนยังไม่ตระหนักและภาคภูมิใจ

ทางด้านกายภาพ

- ในพื้นที่ส่วนต่างๆ ยังมีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างไม่เหมาะสม ทำให้เกิดความได้เปรียบทางกายภาพ และจุดเด่นภายในบริเวณนั้นๆ ถูกมองข้าม

ทางด้านการศึกษา

- การทำตามเข้าใจในคุณค่าของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งมีชีวิตเป็นสิ่งละเอียดอ่อนมีความลึกซึ้งมากต้องอาศัยกระบวนการถ่ายทอดที่มีประสิทธิภาพ จึงจะสามารถปลูกฝังความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าจนสามารถนำไปเพื่อการพัฒนาได้

แนวทางการแก้ปัญหา

ทางด้านนโยบาย

- จัดตั้งโครงการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพนักเรียน นักศึกษา และประชาชนเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (๒๕๕๐-๒๕๖๔) และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (๒๕๕๐-๒๕๖๔) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถของประชาชน
 - จัดตั้งโครงการเพื่อใช้พัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (๒๕๕๐-๒๕๖๔) โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงกันระหว่างนโยบายกับแผนปฏิบัติการ
 - จัดตั้งโครงการเพื่อสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

ทางด้านสังคม

- จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมขึ้น เพื่อเผยแพร่ ฝึกอบรม ให้เห็นแนวทางวัฒนธรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ให้ประชาชนเกิดความตระหนักและภาคภูมิใจในวิถีของท้องถิ่น

ทางด้านกายภาพ

- จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เพื่อใช้ข้อได้เปรียบทางด้านกายภาพที่เป็นที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมโบราณและมีศิลปวัฒนธรรมต่อเนื่องยาวนาน ให้เกิดการเกื้อกูลในการพัฒนาพื้นที่

ทางด้านการศึกษา

- จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมขึ้นเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการถ่ายทอด เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจทางศิลปวัฒนธรรมควบคู่กันตามวิถีทางการวิจัยทางศิลปะวัฒนธรรมควบคู่กันตามวิถีทางการวิจัยทางศิลปะทางต่างๆ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

ทางด้านนโยบาย

- เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๔)
 - เพื่อตอบสนองนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาฉบับอุดมศึกษา ฉบับที่ ๑๑ (๒๕๕๐-๒๕๖๔)

ทางด้านเศรษฐกิจ

- เพื่อการให้วิถีชีวิตภาคการเกษตรทุนให้ไทยประโชชน์ของชาติและวิถีโครงการและเศรษฐกิจของประเทศไทย

ทางด้านสังคม

- เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางศิลปวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

ทางด้านกายภาพ

- เพื่อทำให้ความได้เปรียบทางกายภาพ และจุดเด่นภายในบริเวณนั้นๆ ถูกใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม เชื่อมประโยชน์ต่อเจ้าของโครงการและเชื่อมโยงประโยชน์ต่อชุมชนในพื้นที่

ทางด้านการศึกษา

- เพื่อความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมอันเป็น ทุนและแก่นของภาคการศึกษาศาสนาการทำให้ประจักษ์ชัดให้เกิดคุณค่าของตนเองและท้องถิ่นได้

POLICY STUDY

RAJABHAT SIBAKET ART&CULTURAL CENTER
 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 วิทยาลัยศิลปวัฒนธรรม 50 ถนนวิบูลย์ราษฎร์
 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 45035002

การศึกษาความเป็นไปได้ด้านนโยบาย

ตามแผนการพัฒนาประเทศที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาคนเพื่อให้คนพัฒนาประเทศ และตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันราชภัฏซึ่งมีปรัชญาที่ยึดถือมาตั้งแต่แรก ก่อตั้งคือการเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น รับนักเรียนที่สำเร็จชั้น มัธยมศึกษาจากท้องถิ่น นำผลการวิจัยและค้นคว้ามาใช้เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่น ผลิตและอบรมครูให้กับท้องถิ่น ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษจึงถูกจัดตั้งขึ้น โดยเป็นองค์กรที่มี สถานภาพเป็นสำนักงานหนึ่งภายใต้โครงสร้างการบริหารงานของสถาบันตามแผน การการจัดรูปแบบโครงสร้างการดำเนินงานของสถาบันราชภัฏแบบ

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็น ศูนย์พัฒนาคน ในด้านการฝึกฝน อบรม บ่มเพาะ ของนักศึกษาและชุมชน เป็นศูนย์กลางกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ศูนย์ข้อมูลทางวัฒนธรรมอีสาน ศูนย์แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ ศูนย์วิจัยและพัฒนางานวัฒนธรรม และเป็นศูนย์นิทรรศการถาวรและหมุนเวียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้มิติทาง ทุนธรรมและมีทิศทางวัฒนธรรมนำการพัฒนา ตั้งอยู่บนฐานภูมิธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการจัดกาชีวิตโดยผ่านกระบวนการจัดการศึกษาตลอดชีพ สะท้อนวิถีชีวิตของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

งบประมาณในการจัดตั้งสถาบันราชภัฏระหว่างปีงบประมาณ 2539-2548 ได้มีการจัดสรรค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างในแต่ละปี ซึ่งจะพอเพียงปริมาณพอ ในการก่อสร้างศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เป็นงบประมาณปีละประมาณ สี่หมื่นศูนย์สิบล้านหรือประมาณ 50 ล้านบาท โดยจะทยอยเปิดรับ จากทางรัฐบาลที่จัดสรรไว้อาจไม่เพียงพอซึ่งจากการศึกษาความเป็นไป งบประมาณที่ได้มีแนวโน้มที่เศรษฐกิจโดยมีแหล่งเงินทุนที่ระดมจากภาค สหพันธ์สหกรณ์

การศึกษาแหล่งเงินทุน

- ก. ภาคเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่
- ก. เงินงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณจ่ายซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละปีงบประมาณของ งบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการถึงหน่วยงานสภาสถาบันราชภัฏ
- ข. เงินสนับสนุนอื่นๆ ได้จากกระทรวงในส่วนสังคมที่มีหน้าที่และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่ องค์การบริวารส่วนจังหวัด เช่น การเก็บภาษีการศึกษาและนำกลับไปพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น
- ค. ค่าใช้จ่ายการศึกษาของนักศึกษา ไร้ส่วนพัฒนาการศึกษาภายในสถาบัน

ภาคเศรษฐกิจของโลก ได้แก่

- ก. เงินที่ไหลกลับลงทางการศึกษาซึ่งได้จากประเทศพันธมิตรเพื่อให้สถาบันนั้นๆ มีคุณภาพและการศึกษาสูง ขึ้น ได้แก่ ความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา ความช่วยเหลือจากประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ความช่วยเหลือจาก สหประชาชาติ และความช่วยเหลือจากประเทศในกลุ่มอาเซียน

SOCIAL STUDY

RAJABHAT SISAKET ART & CULTURAL CENTER
 ๕๖๖ หมู่ ๑๐ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
 โทร ๐๔๕-๖๒๑๒๑๑ โทรสาร ๐๔๕-๖๒๑๒๑๒
 ๕๖๖ หมู่ ๑๐ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ๔๓๐๖๐๒๒

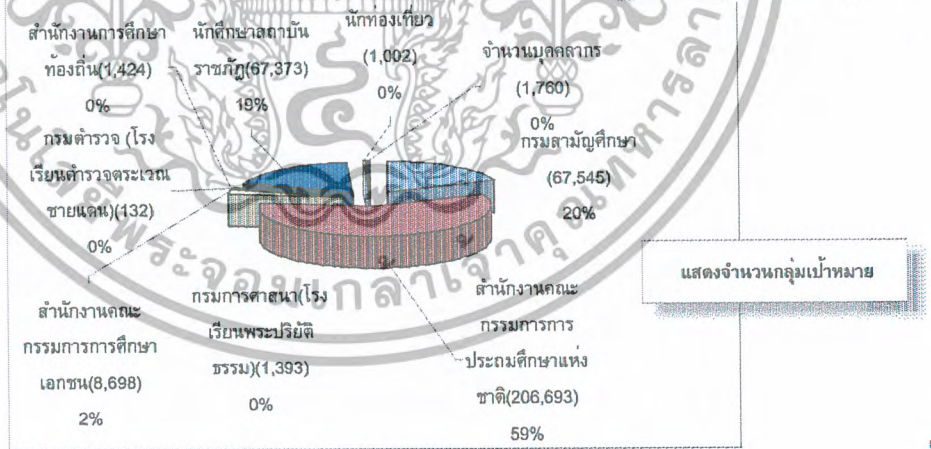
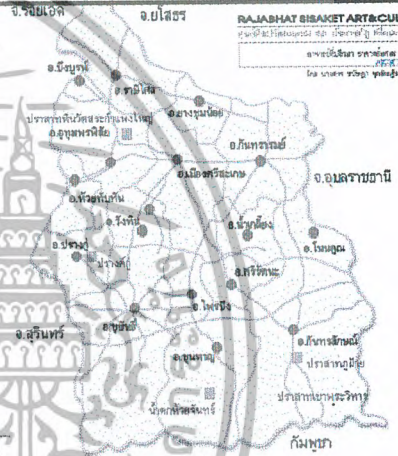
ประชากร
 ปัจจุบันศรีสะเกษ มีจำนวน 20 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ๒๖๖ ตำบล ๑,๔๔๖ หมู่บ้าน ประชากร 1,445,969 คน
 ชาย 722,616 คน
 หญิง 723,353 คน

จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ
 การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศในปี พ.ศ. 2540 และ 2546 จังหวัดศรีสะเกษ
 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 0.22 ล้านคน ชาวต่างประเทศ 889 และ 1,242 คน
 เฉลี่ยแล้วจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 365,000 คน ชาวต่างประเทศ 1,066 คน

จำนวนนักศึกษา
 จำนวนนักศึกษาในปี 2546 ของสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ คือ 67,373 คน

จำนวนบุคลากร
 จำนวนบุคลากรสายวิชาการ 1,000 คน
 จำนวนบุคลากรสายธุรการ 500 คน
 จำนวนลูกจ้างประจำ 250 คน
 รวมจำนวนบุคลากร 1,750 คน

แสดงจำนวนกลุ่มเป้าหมาย

ภาพที่ 4.6 Social Study

PHYSICAL STUDY

การศึกษาความเป็นไปได้ด้านกายภาพ

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางของประเทศไทย ตั้งอยู่ห่างจากระดับน้ำทะเลประมาณ 662.6 ฟุต (200 เมตร) อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14-15 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 104 - 105 องศาตะวันออก และเป็นจังหวัดที่อยู่ห่างจาก กรุงเทพมหานคร ไปทางทิศเหนือ ตะวันออก 568 กิโลเมตร

จังหวัดศรีสะเกษมีอาณาเขตติดต่อกับ ดังนี้

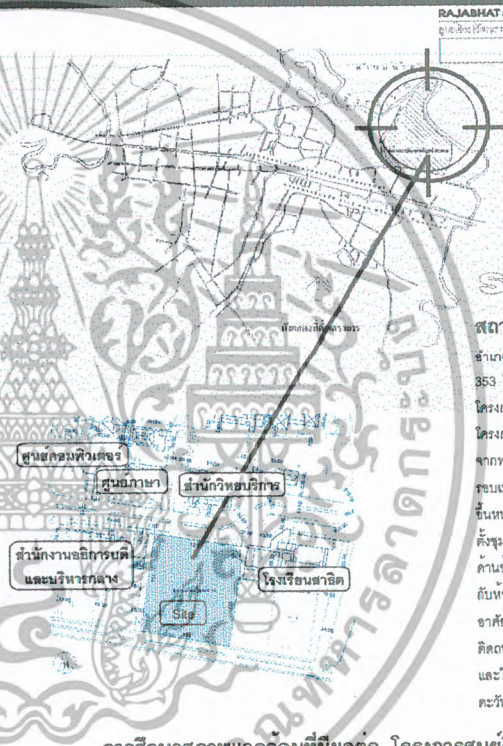
- ทิศเหนือ ติดจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดยโสธร
- ทิศตะวันออก ติดจังหวัดอุบลราชธานี
- ทิศใต้ ติดประเทศกัมพูชา
- ทิศตะวันตกติดจังหวัดสุรินทร์

รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน

ชุมชนมีรูปแบบศูนย์กลางด้วย โดยมีย่านการค้ากระจุกตัวหนาแน่นบริเวณถนนราชมงคลที่ 2,3 ถนนอุบล และขยายตัวไปทางด้านใต้ บริเวณถนนสุขุมวิท และถนนกวงเฮงย่านนี้ถืออาศัยจะรวมตัวหนาแน่น บริเวณย่านกลางเมืองถัดจากย่านนี้แยกย่อย โดยจะอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีขอบเขตแยกตัวชุมชนหรือคุ้ม และปัจจุบันมีการขยายตัวไปทางตะวันออก บนถนนสายหลักในรูปของบ้านจัดสรร ย่านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณสองฟากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 ทางไปอำเภอกันทรลักษ์จนมีประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ โรงสี โรงผลิตซีเมนต์ลอค หล่อทอซีเมนต์ ทำเสาปูน โรงงานทำน้ำตาล และโกดังรับซื้อพร้อมผลทางการเกษตร

สถาบันราชการและสถาบันการศึกษาอยู่ทางด้านเหนือ ด้านใต้ และด้านตะวันออก ซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ พื้นที่เกษตรกรรมอยู่บริเวณโดยรอบชุมชนดั้งเดิมจากการใช้ที่ดินประเภทอื่น

SITE LOCATION

สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ตั้งอยู่ที่ บ้านโนนบก บ้านเมือง จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่โครงการทั้งสิ้น 353 ไร่ 2 งาน 73 ตารางวา สภาพแวดล้อมของโครงการสถาบันราชภัฏ ศักดิ์ขันธ์โครงการติดถนนโครงการซึ่งเชื่อมต่อกับจากหมู่บ้าน โดยมีทางเข้าจากทางตัวเมืองที่ถนนสิรินธร สภาพแวดล้อมโดยรอบเป็นป่าดงดิบชื้นอุดมสมบูรณ์มีต้นไม้ทั้งใหญ่เล็ก ขึ้นหนาแน่น ปัจจุบันสองข้างทางเข้าโครงการเป็นที่ตั้งชุมชนเล็ก ๆ ไปตลอดทางจนถึงด้านตรงข้ามและด้านข้างของโครงการ ยกเว้นด้านหลังโครงการติดกับท้ายลำห้วย ซึ่งเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่จึงมีชุมชนอาศัยอยู่รายรอบพื้นที่ ส่วนตรงกลางค่อนมาทางด้านหน้า ติดถนนรองพื้นที่โครงการเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐ และใกล้ออกไปทางด้านเหนือมีทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือพาดผ่าน

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อ โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ
 ทิศเหนือติดกับถนนภายในโครงการสถาบัน กว้างทั้งสิ้น 29.50 เมตร
 ทิศตะวันตกติดกับสำนักงานอธิการบดีและ สำนักงานบริหารกลาง
 ทิศใต้ติดกับถนนสายหลัก
 ทิศตะวันออกติดกับโรงเรียนสาธิต

CASE STUDY

การวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

จากวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 43005002

รายการ	อาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี	สำนักพิพิธภัณฑสถานและวัฒนธรรมเกษตร	อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สภคตแลนด	สรุปหลักเกณฑ์ ที่เลือกมาใช้ในโครงการ
1.ที่ตั้งโครงการ	 สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี	 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	 เมืองเฮินเบิร์ก ประเทศสวิตเซอร์แลนด์	 สถาบันราชภัฏ ศรีสะเกษ
2.องค์ประกอบ	1.สำนักงาน 2.สวนงานเจ้าหน้าที่ 3.ส่วนงานให้บริการ 4.โรงละคร 5.นิทรรศการ 6.ลานเอนกประสงค์ 7.ห้องศึกษารวม 8.ห้องพักผ่อนโรงแรม	1.สำนักงาน 2.สวนงานเจ้าหน้าที่ 3.ส่วนงานให้บริการ 4.โรงละคร 5.นิทรรศการ 6.ลานเอนกประสงค์	1.สำนักงาน 2.สวนงานเจ้าหน้าที่ 3.ส่วนงานให้บริการ 4.นิทรรศการ 5.สวนจัดแสดงและทัศนิก 6.สวนโรงละครกลางแจ้ง	1.สำนักงาน 2.ส่วนบริการสาธารณะ 3.สวนนิทรรศการ 4.สวนบริการทางวิชาการ 5.สวนจัดแสดงและทัศนิก 6.สวนโรงละครกลางแจ้ง
3.การจัดวาง Zone	 EXHIBITION AUDITORIUM SERVICE		 EXHIBITION AUDITORIUM	นำลักษณะการจัดวางโซนทั้งแบบซ้อนกัน และแบบแยกกันมาผสมผสานตามความเหมาะสม
4.ทางสัญจรภายใน				ใช้โถงกลางเป็นส่วนกระจายไปตามส่วนต่างๆ แต่ จัดให้หนีไปตามโครงการอย่างต่อเนื่องจนถึงกิจกรรม
5.ทางสัญจรภายนอก				แยกทางเข้าหลักและทางบริการออกจากกันอย่างชัดเจน
6.ระบบสัญจร	 เป็นการกระจายไปตามห้องต่างๆ	 การเชื่อมต่อแบบต่อเนื่องไม่ตลอด	 การเชื่อมต่อแบบต่อเนื่องไม่ตลอด	นำแบบสัญจรจุดและแบบมาผสมผสานกัน ตามความเหมาะสมกับส่วนการใช้งาน

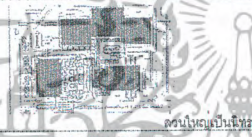
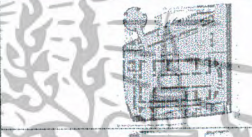

ภาพที่ 4.8 Case Study

CASE STUDY

การวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

RAJABHAT SIBAKET ART&CULTURAL CENTER
 วิทยาลัยศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 วิทยาลัยศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 100 หมู่ 10 ตำบลบ้านดง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000
 โทร 043-831111 โทรสาร 043-831112

รายการ	อาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี	สำนักพิพิธภัณฑสถานวัฒนธรรมเพชรบูรณ์	อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุกโกตแลนด์	สรุปหลักเกณฑ์ ที่เลือกมาใช้ในโครงการ
7.ที่ว่างภายใน	 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่จอดรถและAutomotion	 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่จอดรถ		ส่วนใหญ่เป็นที่จัดแสดงนิทรรศการ และร้านค้าค้า
8.ที่ว่างภายนอก	 ส่วนใหญ่เป็นสนามหญ้า	 ส่วนใหญ่เป็นการจัด Land scape		เป็นส่วนของ ภูมิทัศน์และทางสัญจรของโครงการ
9.รูปทรง				นำรูปทรงของสถาปัตยกรรมโดยชนบทผสมผสาน โดยยึดแบบไม่ได้แก่การถ่ายทอดรูปทรงของโบราณสถาน นำมาประยุกต์เป็นสถาปัตยกรรมร่วมสมัย
10.สังคมและกายภาพ	การวางผังอาคารเนื่องจากพื้นที่จำกัด จึงวางผังเป็นอาคารหลังเดียวสองชั้น	การวางผังอาคารยึดหลักแนวคิดของหมู่บ้านเชียงใหม่ โดยออกแบบให้อาคารคนละหลังแยกกันเป็นกลุ่ม	การวางผังเป็นลักษณะอาคารเดี่ยวเนื่องจากมีพื้นที่จำกัด	นำเอกลักษณ์ของโบราณสถานที่อยู่ในพื้นที่มาประยุกต์ใช้
11.แนวความคิด	1. เน้นเอกลักษณ์ของอีสาน บางบอกถึงความเป็นอัตตัย อุดม นุ่มนวล โดยแสดงออกมาในสถาปัตยกรรมอีกด้านประยุกต์ 2. ออกแบบให้เกิดฟังก์ชันการใช้งานตัวเองได้ เกือบไหน ยึดหุ่นไม่รุนแรงมีสวนและเป็นที่นั่งของ	1. นำแนวคิดมาคิดองค์ประกอบศิลปกรรมมาใช้ ซึ่งออกแบบพยายามให้อาคารองค์กันเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จอร์เจีย 2. ใช้แนวความคิดและความเป็นอยู่ของชาวบ้านท้องถิ่นมาใช้กับโครงการ	ตัวอาคารยึดลักษณะทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ข้างเคียง และลักษณะภูมิทัศน์สร้างจุดเด่นที่รูปทรงอาคารไม้ และวางผังเพื่อสัมพันธ์กับกิจกรรมของผู้ชมเพื่อทำกิจกรรม	1. นำเอกลักษณ์ของโบราณสถานที่อยู่ในพื้นที่มาประยุกต์ใช้ 2. ใช้การออกแบบรูปทรงทางสถาปัตย์ยึดประโยชน์ สิ่งเสริมคุณค่าของวัตถุจัดแสดง โดยการคิดพื้นที่จัดวางไว้ล่วงหน้า
12. ข้อดี-ข้อเสีย	ข้อดี 1. มีการใช้แสงจากธรรมชาติเข้ามาช่วย 2. ทำให้เห็นสภาพความเป็นจริงของวัตถุ ข้อเสีย 1. การจัด Zone ไม่ต่อเนื่องในการชม 2. การจัด Circulation เกิด Close Circulation. 3. พื้นที่จัดแสดงไม่แตกต่างจากห้องทั่วไปทำให้วัตถุดูไม่โดดเด่น	ข้อดี 1. มีการใช้แสงจากธรรมชาติเข้ามาช่วย 2. ทำให้เห็นสภาพความเป็นจริงของวัตถุ ข้อเสีย 1. การจัด Zone ไม่ต่อเนื่องในการชม 2. การจัด Circulation เกิด Close Circulation.	ข้อดี 1. มีการใช้แสงจากธรรมชาติเข้ามาช่วย 2. ทำให้เห็นสภาพความเป็นจริงของวัตถุ 3. การออกแบบ Circulation โดยตั้งใจให้เกิดกิจกรรมหลากหลายในการเข้าชม ข้อเสีย 1. Circulation สลับซับซ้อนและเกิด Close section	ข้อดี 1. มีการใช้แสงจากธรรมชาติเข้ามาช่วย 2. ทำให้เห็นสภาพความเป็นจริงของวัตถุ 3. การออกแบบ Circulation โดยตั้งใจให้เกิดกิจกรรมหลากหลายในการเข้าชม 4. แก้ปัญหาการจัดแสดงที่ตรงฟังก์ชันงาน ตกแต่งภายในเหมาะสมกับลักษณะของวัตถุจัดแสดง

ภาพที่ 4.9 Case Study

USER BEHAVIOR

ผู้ใช้โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถานารวดแบ่งออกได้ดังนี้
 ผู้ใช้ประจำ

1. นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทั้ง 29 ภาควิชา
2. เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ภายในศูนย์

ผู้ใช้ชั่วคราว

1. บุคคลภายนอกและผู้มาติดต่อ
2. นักวิชาการ นักวิจัยและวิทยากร
3. นักท่องเที่ยว
4. ผู้เข้าชมรมหรือชมการแสดง

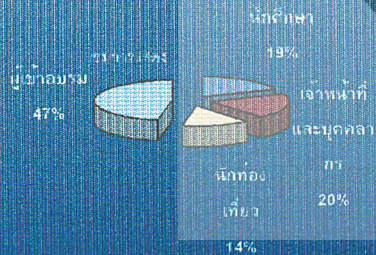
พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการส่วนที่ 1

พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการเป็นหมื่นคน

สรุปจำนวนผู้ใช้โครงการ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี

นักศึกษา	30 คน / วัน
เจ้าหน้าที่และบุคลากร	86 คน / วัน
นักท่องเที่ยว	ประมาณ 10-60 คน / ครั้ง
ผู้เข้าชมรมหรือชมการแสดง	ครั้งละประมาณ 20-30 คน / ครั้ง
รวมผู้ใช้โครงการทั้งสิ้น	ประมาณ 120 คน / วัน

ภาพที่ 4.11 User & User Behavior

USER BEHAVIOR

พฤติกรรมของผู้ใช้โรงงหว

RAJABHAT SIBAKET ARCHITECTURE CENTER

ARCHITECTURE EDUCATION

RAJABHAT SIBAKET ART&CULTURAL CENTER

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบัน 212 อัสสัมชัญ
 100 หมู่ 10 ตำบล 212 อัสสัมชัญ
 ตำบล 212 อัสสัมชัญ
 อ.สามชัย จ.บุรีรัมย์ 43056002

พฤติกรรมของนักศึกษากฎ นักค้นคว้า

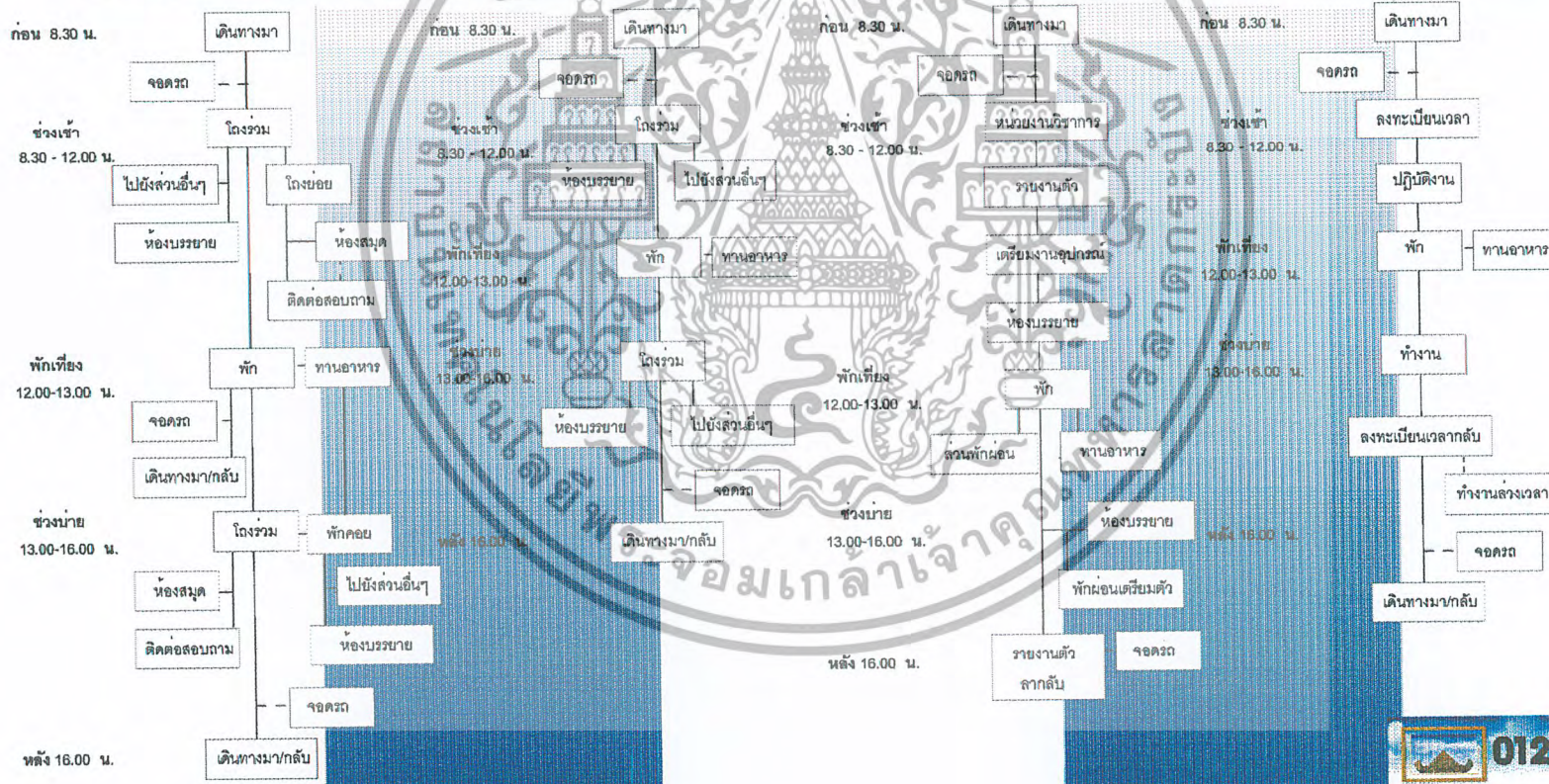
พฤติกรรมของผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา

พฤติกรรมของนักศึกษากฎ นักวิจัยและนักวิชาการ

พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่

ภาพที่ 4.12 User Behavior

DEFINE ELEMENT

ARCHITECTURE EDUCATION

องค์ประกอบของโครงการ RAJABHAT BSAKART ARCHITECTURAL CENTER

RAJABHAT BSAKART & CULTURAL CENTER
ศูนย์บริการ วิทยาลัยราชภัฏ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
จังหวัดปทุมธานี
เลขที่โครงการ: 43035002

ส่วนบริหาร

ฝ่ายบริหาร

- ผู้อำนวยการศูนย์
- รองผู้อำนวยการศูนย์
- เลขานุการ

ฝ่ายคลังและพัสดุ

ฝ่ายนโยบายและแผน

ฝ่ายอาคารสถานที่

ฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์

ส่วนบริการการศึกษา

ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม

ห้องบรรยาย

ฝ่ายค้นคว้าวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม

ห้องสมุด

ส่วนจัดแสดงและเทคนิค

ฝ่ายหอวัฒนธรรม

ฝ่ายเทคนิคและการจัดแสดง

- ส่วนการจัดแสดงนิทรรศการ

- ส่วนระบบเทคนิค

- ระบบไฟฟ้า
- ระบบเครื่องปรับอากาศ
- ระบบปั๊มน้ำ
- ระบบบำบัดน้ำเสีย
- ระบบลิฟท์

ส่วนวิชาการ

ฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น

ฝ่ายทะเบียนวัดถ

ฝ่ายอนุรักษ์และซ่อมเสริม

ส่วนโรงละครกลางแจ้ง

ลานแสดง

ส่วนนั่งชม

ส่วนควบคุมการแสดง

ส่วนเตรียมการแสดง

ส่วนบริการสาธารณะ

ส่วนโถงทางเข้า

ที่จอดรถ

ส่วนร้านอาหาร

ส่วนทานอาหาร

ส่วนเตรียมอาหาร

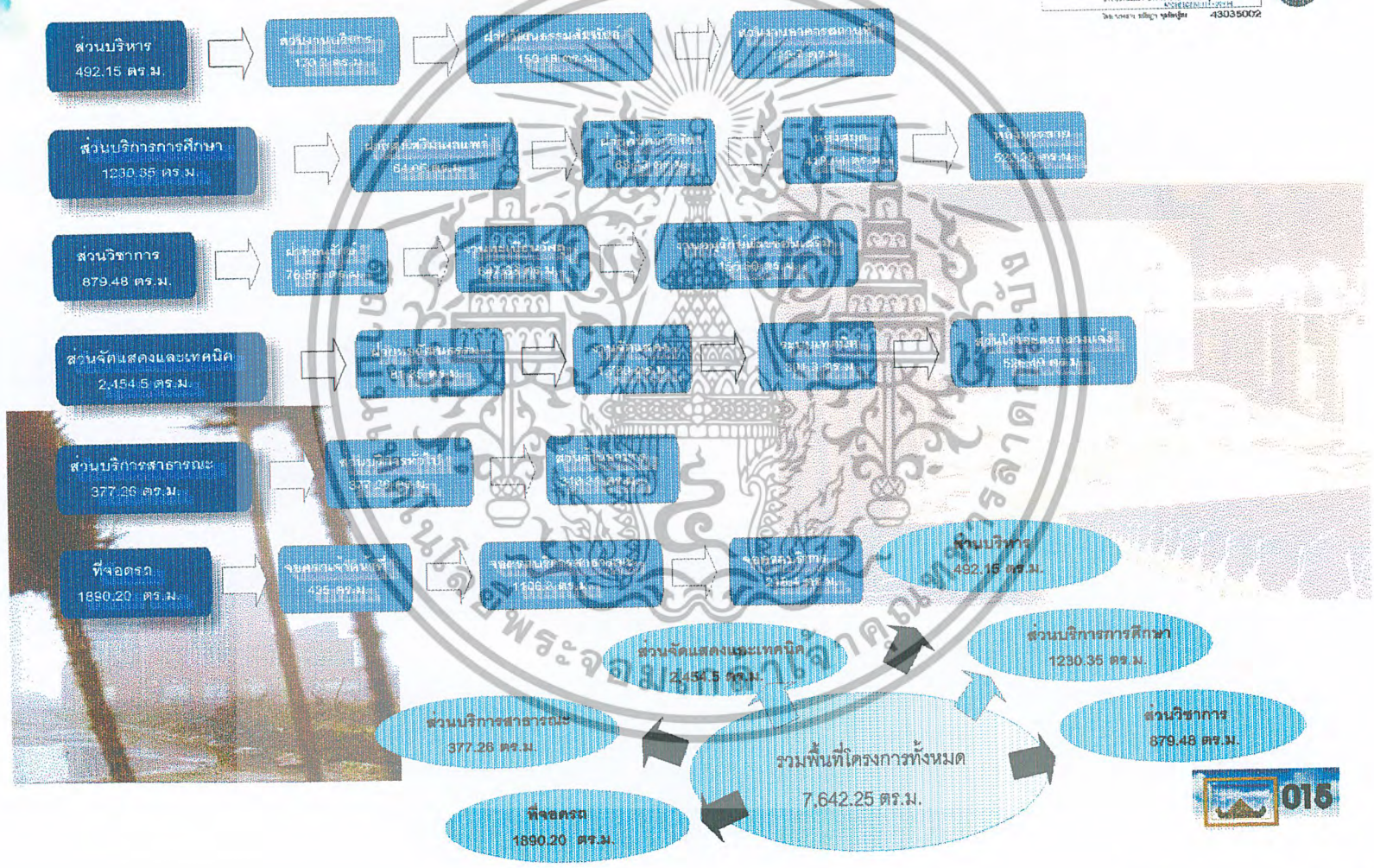

AREA REQUIREMENT

ARCHITECTURE EDUCATION

ราชภัฏพระจอมเกล้าพระนครเหนือ RAJABHAT SHAKET ART&CULTURAL CENTER

RAJABHAT SHAKET ART&CULTURAL CENTER
 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
 วิทยาลัยราชภัฏพระนคร
 26 ซอยบางเขน แขวงบางเขน เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10310
 โทร. 02-562-4500 โทรสาร 02-562-4501 โทรสาร 02-562-4502

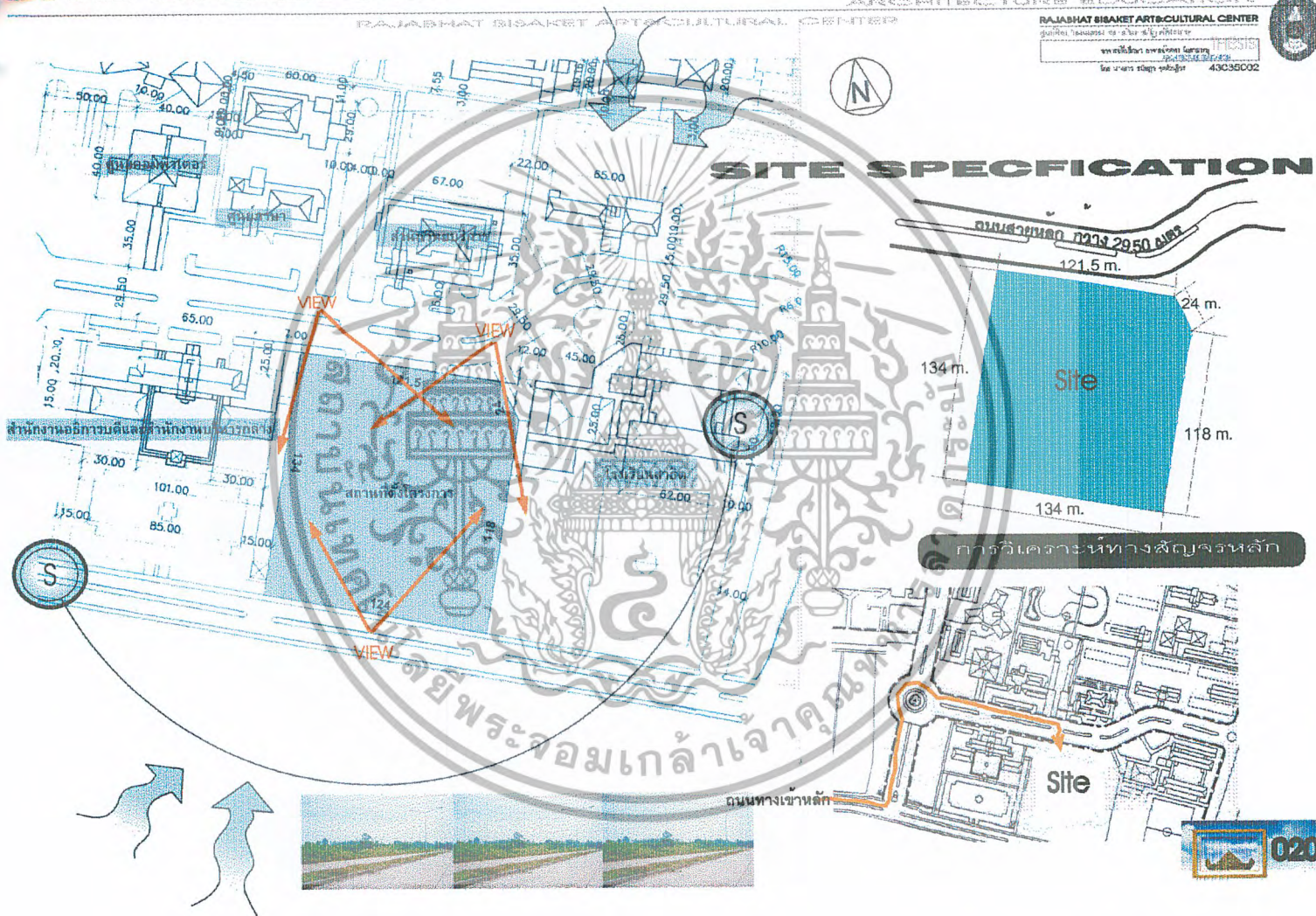
ภาพที่ 4.15 Area Requirement

SITE ANALYSIS

ARCHITECTURE & EDUCATION

RAJABHAT BISKET ART&CULTURAL CENTER

RAJABHAT BISKET ART&CULTURAL CENTER
 วิทยาลัยอาชีวศึกษาบึงสามพัน
 พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 วิทยาลัยอาชีวศึกษาบึงสามพัน
 เลขที่ 100 หมู่ 10 ตำบลบึงสามพัน อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 43035002

ภาพที่ 4.20 Site Analysis

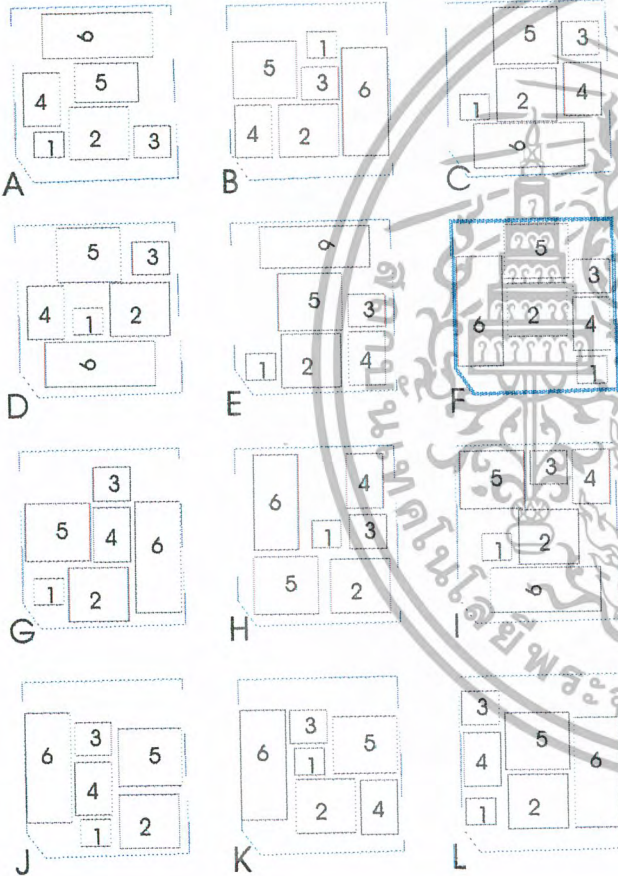
GROUPING ZONING ALTERNATIVE

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER
 วิทยาลัยศิลปและวัฒนธรรม สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 ถนนวิภาวดี ตำบลบึง อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000
 โทร 075 312 4000 โทรสาร 075 312 4002

ลักษณะพื้นที่ในการพิจารณาจัดตำแหน่ง

องค์ประกอบหลักของโครงการได้คำนึงถึงความสัมพันธ์ในหลายๆ ด้าน จากเหตุผลทางด้านที่ตั้งและความเหมาะสม เป็นองค์ประกอบสำหรับองค์ประกอบหลักของโครงการที่นำมาพิจารณาในการจัดตำแหน่งมีดังนี้

1. ส่วนบริหาร
2. ส่วนบริการสาธารณะ
3. ส่วนวิชาการ
4. ส่วนบริการทางการศึกษา
5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค
6. ส่วนจอดรถ

ข้อพิจารณาในการจัดตำแหน่ง

ข้อพิจารณา	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
การเข้าถึง	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3
เสียงรบกวน	3	2	3	2	2	3	3	3	3	1	3	2
ความสัมพันธ์	2	3	2	2	2	3	2	2	2	1	2	2
มุมมอง	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
ความปลอดภัย	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
การขยายตัวในอนาคต	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
การสัญจร	1	1	1	3	2	3	2	3	3	2	3	3
รวม	16	18	17	20	18	21	19	20	20	16	20	19

ค่าคะแนน

- 1 ความเหมาะสมน้อย
- 2 ความเหมาะสมปานกลาง
- 3 ความเหมาะสมมาก
- 4 ความเหมาะสมมากที่สุด

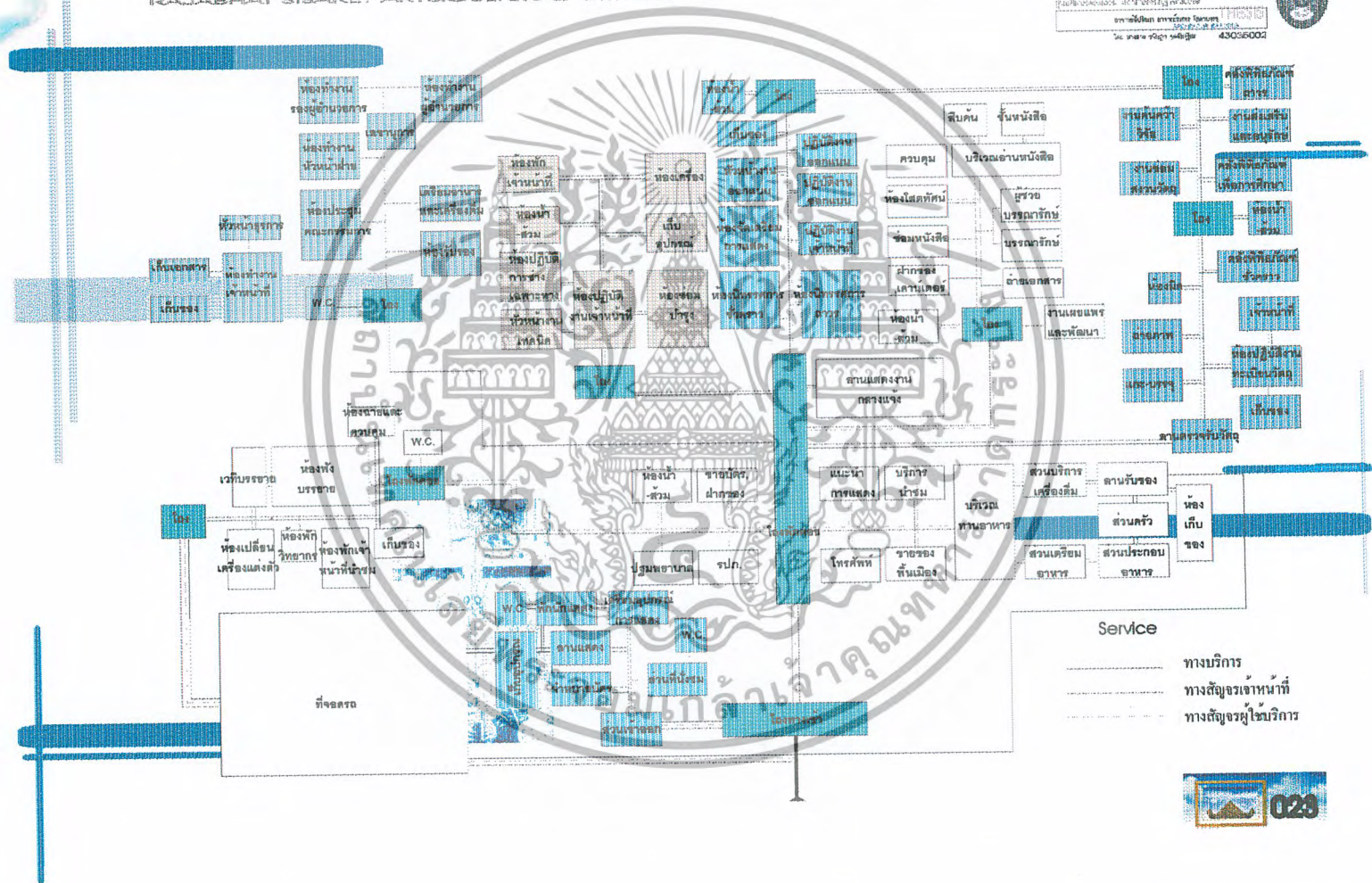
ภาพที่ 4.21 Grouping Zoning Alternative

CIRCULATION DIAGRAM

ARCHITECTURE EDUCATION

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER
 วิทยาลัยศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 อาคารศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นที่ 2 อาคาร 200
 เลขที่อาคาร 43036002

Service

- ทางบริการ
- - - ทางสัญจรเจ้าหน้าที่
- ทางสัญจรผู้ใช้บริการ

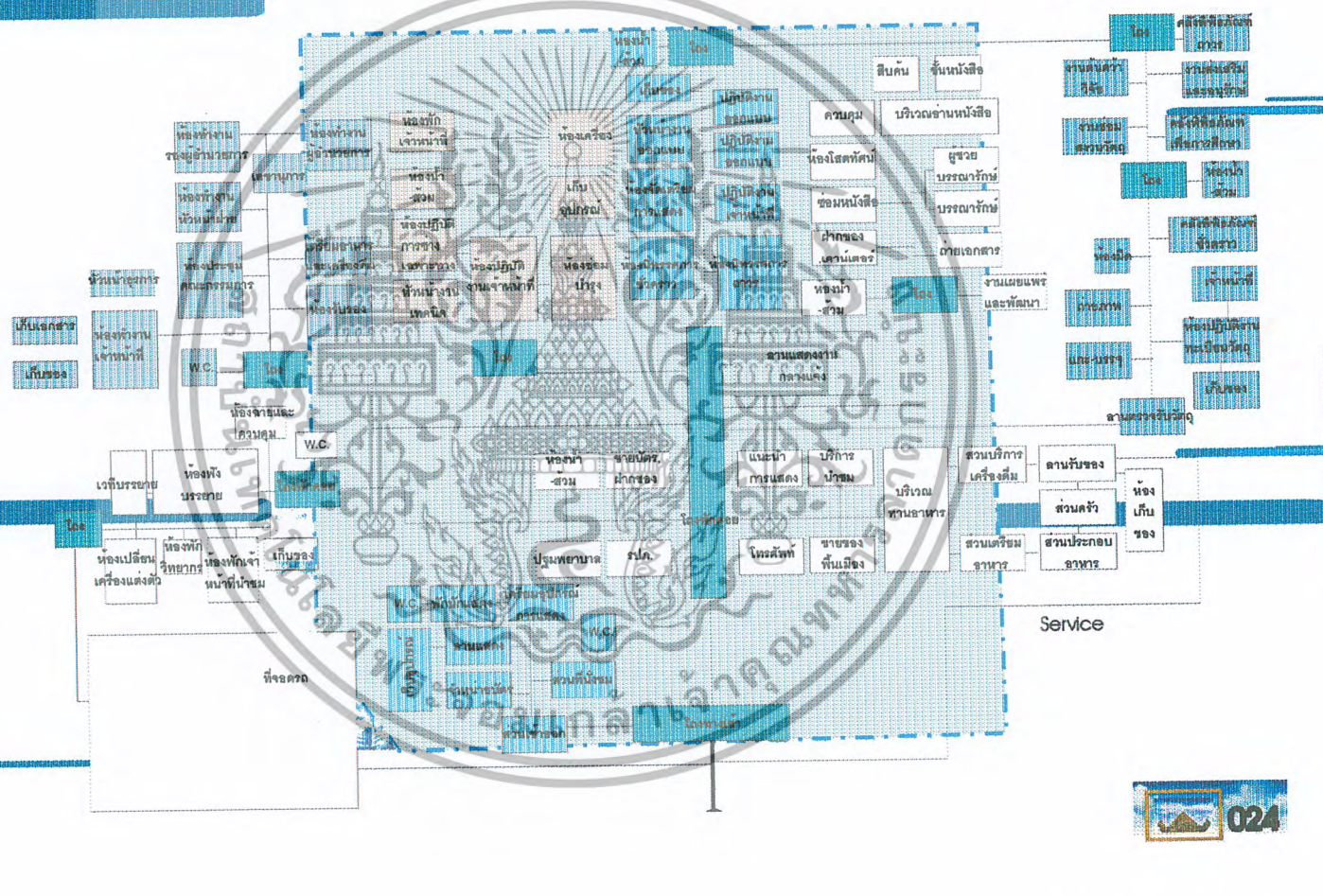
ภาพที่ 4.23 circulation Diagram

DESIGN DIAGRAM

ARCHITECTURE EDUCATION

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER
 วิทยาลัยศิลปกรรม ราชภัฏสกลนคร
 ถนนสีสุقان อำเภอเมือง สกลนคร
 43000-00000
 โทร โทรสาร 0434 44000 โทรสาร 43035002

ภาพที่ 4.24 Design Diagram

THREE DIAGRAM

ARCHITECTURE EDUCATION

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
เลขที่ 1853
เลขที่ 43035002

ภาพที่ 4.25 Three Dimensions Diagram

แนวความคิดด้านที่ตั้ง

ที่ตั้งโครงการอยู่ติดกับสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานบริหารกลาง ซึ่งเป็นสถานที่หลักในการติดต่อต่างๆ ดังนั้น ตัวโครงการจึงต้องมีลักษณะเด่นในการส่งเสริมการแสดงออกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้อาจารย์และนักศึกษามีเอกลักษณ์ของตนเอง ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมศรีสะเกษได้แก่ การเป็นแหล่งรวมของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ของชนพื้นเมือง 4 เผ่า

space

space

กำหนดทาง, ซอกอกที่ด้านหน้าอาคาร ในการสัญจรที่จะเกิดขึ้นภายในพื้นที่โครงการ ที่ส่วนการเชื่อมต่อส่งคนและการจอดรถ รวมถึงการสัญจรภายในสำหรับนักศึกษาและบุคลากร โดยทางรถบัสประจำสถานีสามารถเข้าถึงอาคารที่ Plaza ด้านหน้า และแยกทางสัญจรระหว่างส่วนผู้ให้บริการออกจากทางสัญจรของอาคารบริการต่างๆ รวมถึงการสร้างควมต่อเนื่องระหว่างอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกับอาคารช่างเคียง ตามแนวทางของผังแนวมวล

แนวความคิดด้านการสัญจร

แนวความคิดด้านอาคารออกแบบสถาปัตยกรรม

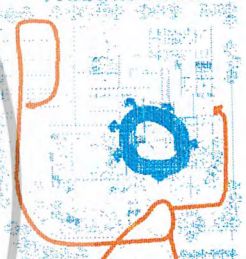
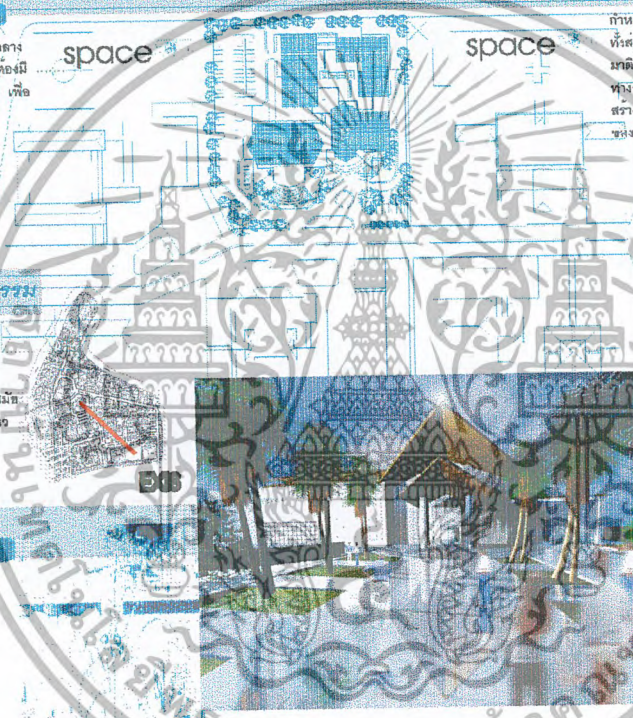
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเน้นการจัดแสดงเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งโดยความหมายแล้ว วัฒนธรรมคือการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การออกแบบรูปทรงอาคารจึงต้องมีความทันสมัย อันแสดงถึงวัฒนธรรมปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันก็มีการผสมผสานแนวคิดคตินิยมของประชนชนในท้องถิ่นไว้

แนวความคิดด้านการจัดพื้นที่ใช้สอย

การจัดพื้นที่ใช้สอยอาคารได้มีการจัดแบ่งส่วนต่างๆ ออกเป็นส่วน โดม ส่วนบริการทั่วไป ส่วนบริการทางการศึกษา ส่วนบริการทางวิชาการ ส่วนบริหาร ส่วนจอดรถ โดยศูนย์กลางของโครงการได้แก่ ส่วนบริการทั่วไป ซึ่งจะเป็นตัวรับและจ่ายให้บริการไปยังส่วนต่างๆ

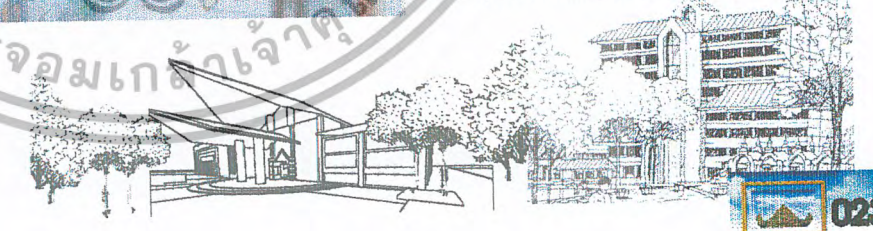
แนวความคิดด้านรูปทรง มุมมอง

รูปทรงของอาคารได้จากแนวคิดอาคารรูปทรงของงานจับจับในตอของหินใบที่ริมชายศรีสุราษฎร์ธานีเป็นประเพณีปฏิบัติคล้ายคลึงกันของคนอีสานแม่แต่ว่าพื้นที่เมืองศรีสะเกษทั้ง 4 เผ่าที่มาจากบรรพบุรุษที่แตกต่างกัน และได้แทรกลักษณะเด่นของแต่ละวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองชาวสยามผสานออกมาเป็นรูปทรงของอาคาร

แนวความคิดในการวางผัง การจัดกลุ่มอาคาร

การวางผังถึงถึง space ที่เกิดขึ้นแล้วของสภาพแวดล้อมและ space ที่เกิดขึ้นของอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โดยการจัดวางอาคารเว้น space ในแต่ละตารางอาคารช่างเคียงเพื่อสร้างความโดดเด่นในแง่โครงการ และกำหนด space ของโครงการที่จะรองรับกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ภาพที่ 4.26 Concept Design

CONCEPT DESIGN

ARCHITECTURE EDUCATION

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

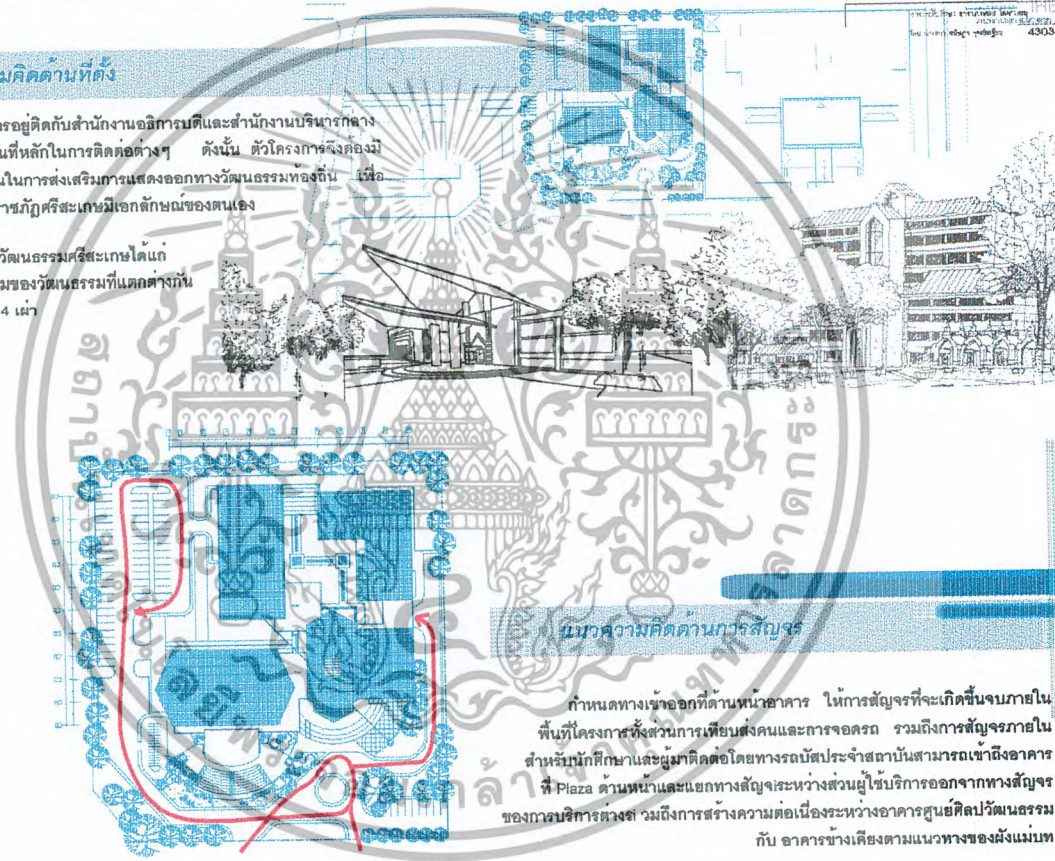
RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

แนวความคิดด้านที่ตั้ง

ที่ตั้งโครงการอยู่ติดกับสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานบริหารกลาง ซึ่งเป็นสถานที่หลักในการติดต่อต่างๆ ดังนั้น ตัวโครงการจึงต้องมีลักษณะเด่นในการส่งเสริมการแสดงผลงานทางวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้สถาบันราชภัฏศรีสะเกษมีเอกลักษณ์ของตนเอง

ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมศรีสะเกษได้แก่ การเป็นแหล่งรวมของวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของชนพื้นเมือง 4 เผ่า

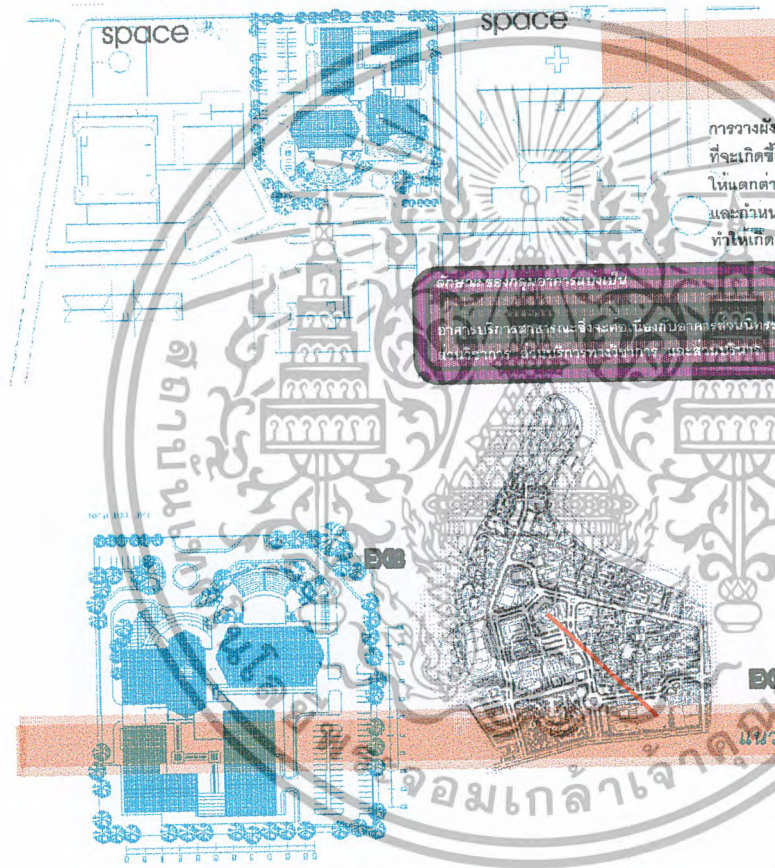

แนวความคิดด้านการสัญจร

กำหนดทางเข้าออกที่ด้านหน้าอาคาร ให้การสัญจรที่จะเกิดขึ้นจบภายในพื้นที่โครงการซึ่งส่วนการเทียบส่งคนและการจอดรถ รวมถึงการสัญจรภายในสำหรับนักศึกษาและผู้มาติดต่อโดยทางรถบัสประจำสถาบันสามารถเข้าถึงอาคารที่ Plaza ด้านหน้าและแยกทางสัญจรระหว่างส่วนผู้ใช้บริการออกจากทางสัญจรของภาคราชการต่างๆ รวมถึงการสร้างความต่อเนื่องระหว่างอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกับ อาคารช่างเคียงตามแนวทางของผังแม่บท

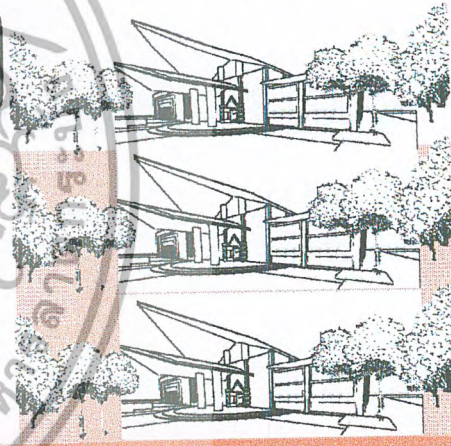
ภาพที่ 4.27 Concept Design

แนวความคิดในการวางผัง การจัดกลุ่มอาคาร

การวางผังคำนึงถึง space ที่เกิดขึ้นแล้วของสภาพแวดล้อมและ space ที่จะเกิดขึ้นของอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โดยการจัดวางอาคารเว้น space ให้แตกต่างจากอาคารข้างเคียงเพื่อสร้างความโดดเด่นให้แก่โครงการ และเว้นนค space ของโครงการเพื่อรองรับกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้เกิดชุมชนอาคารที่มีพื้นที่ไม่ทับกัน สอดแทรกลงไปในพื้นที่อย่างกลมกลืน

ลักษณะของผังอาคารหนึ่งชั้น
ผังอาคารหนึ่งชั้นจะเน้นใช้พื้นที่ว่าง
อาคารบริการด้านศิลปะ ซึ่งสอดคล้องกับอาคารที่สร้างขึ้นในชุมชน
และใช้พื้นที่ว่างในการจัดกิจกรรม และสวนสาธารณะ
ที่สอดคล้องกับแนวคิดในการวางผังอาคาร

EXIS
การใช้แนวแกนพาดผ่านไปยังใจกลางพัฒนามัน

แนวความคิดด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเน้นการจัดแสดงเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งโดยความหมายแล้ว วัฒนธรรมคือการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การออกแบบรูปทรงอาคารจึงต้องมีความทันสมัย อันแสดงถึงวัฒนธรรมปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันก็มีการผสมผสานแนวคิดคตินิยมของประชาชนในท้องถิ่นไว้

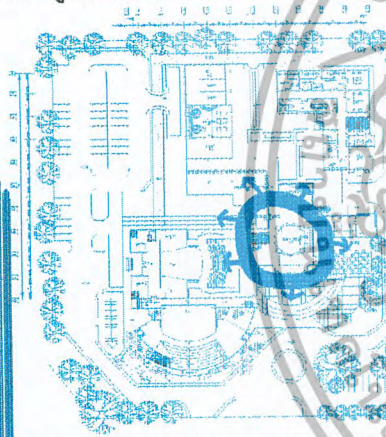

ภาพที่ 4.28 Concept Design

แนวความคิดด้านการจัดพื้นที่สีเขียว

การจัดพื้นที่สีเขียวอาคารได้มีการจัดแบ่งส่วนต่างๆ ออกเป็นส่วนๆ ได้แก่ ส่วนบริการทั่วไป ส่วนบริการทางการศึกษา ส่วนบริการทางวิชาการ ส่วนบริหาร ส่วนจอดรถ โดยศูนย์กลางของโครงการได้แก่ ส่วนบริการทั่วไป ซึ่งจะเป็นตัวรับ และจ่ายผู้ให้บริการไปยังส่วนต่างๆ

โดยเฉพาะส่วนการจัดแสดงนิทรรศการจัดพื้นที่แสดงงานใหม่มีความต่อเนื่องกันไป และสิ้นสุดส่วนบริการสาธารณะซึ่งเป็นตัวเชื่อมโยงเช่นเดียวกับส่วนอื่นๆ

แนวความคิดด้านรูปทรง มุมมอง

รูปทรงของอาคารได้จากการคัดเลือกรูปทรงของการจับใบของมลายูซึ่งในพิธีบายศรีสู่ขวัญถือเป็นประเพณีปฏิบัติที่คล้ายคลึงกับของชนอิสานแม่แต่วิวทัศน์เมืองศรีสะเกษทั้ง 4 ฝากันมาจากบรรพบุรุษที่แตกต่างกัน และได้แทรกลักษณะเด่นของแต่ละวัฒนธรรมของพื้นที่เมืองเข้าผสมผสานออกมาเป็นรูปทรงของอาคาร

ภาพที่ 4.29 Concept Design

4.2.2 ผลงานการออกแบบอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER
KING MONGLUT INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKABANGSI

PRESENT: MISS CHANADDA CHOOLUSTER
ARCHITECTURE EDUCATION 43035002

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER RAJABHAT SISAKET ART&C

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THREE DIMENSIONS

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

ARCHITECTURE EDUCATION

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
THESIS
ARCHITECTURE EDUCATION

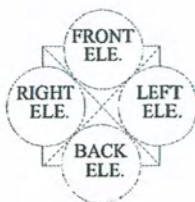
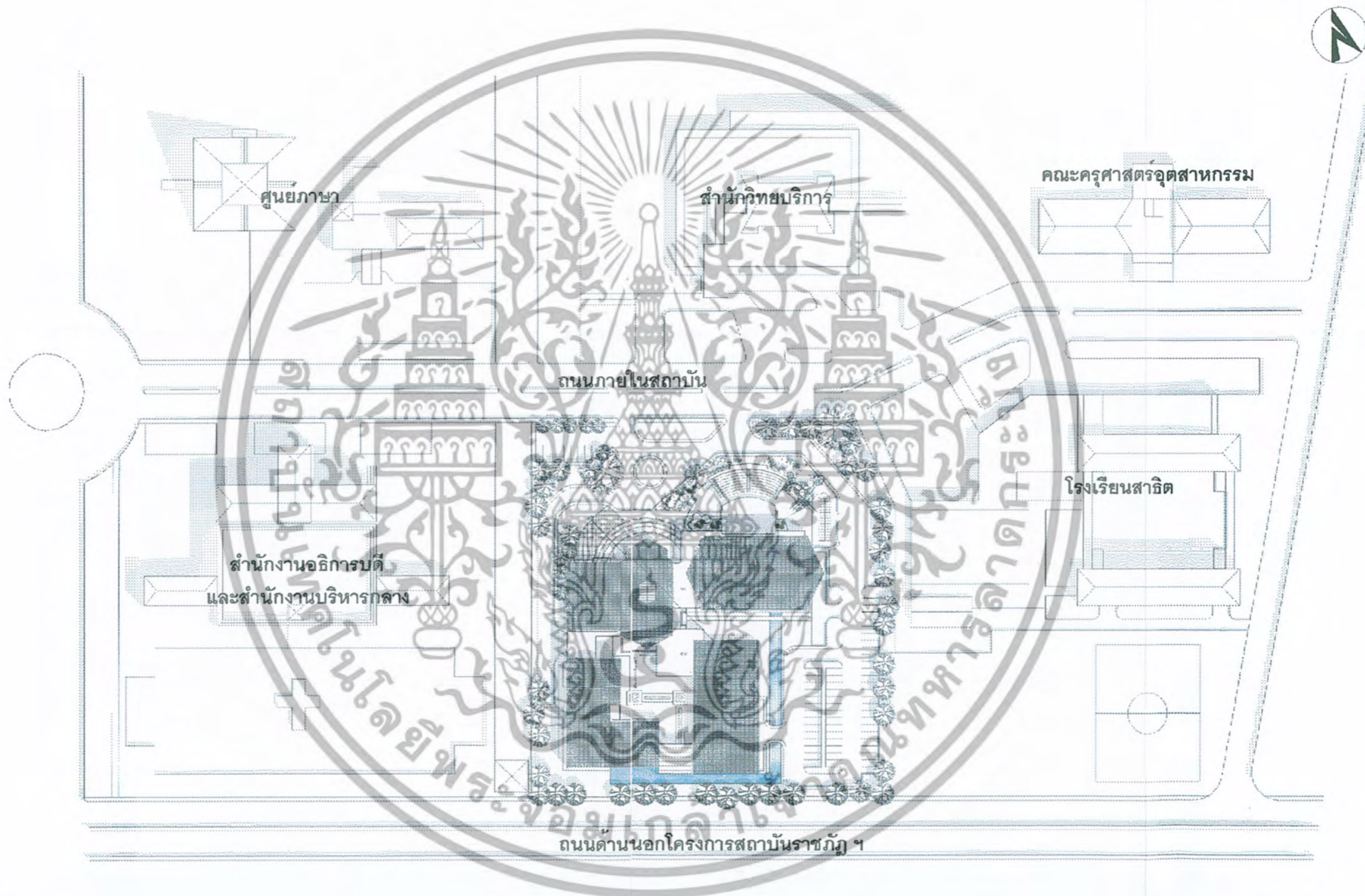
โดย นางสาว ชลธิภา ขุศลพิสุทธิ์ 43035002

ภาพที่ 4.30 Three Dimensions

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

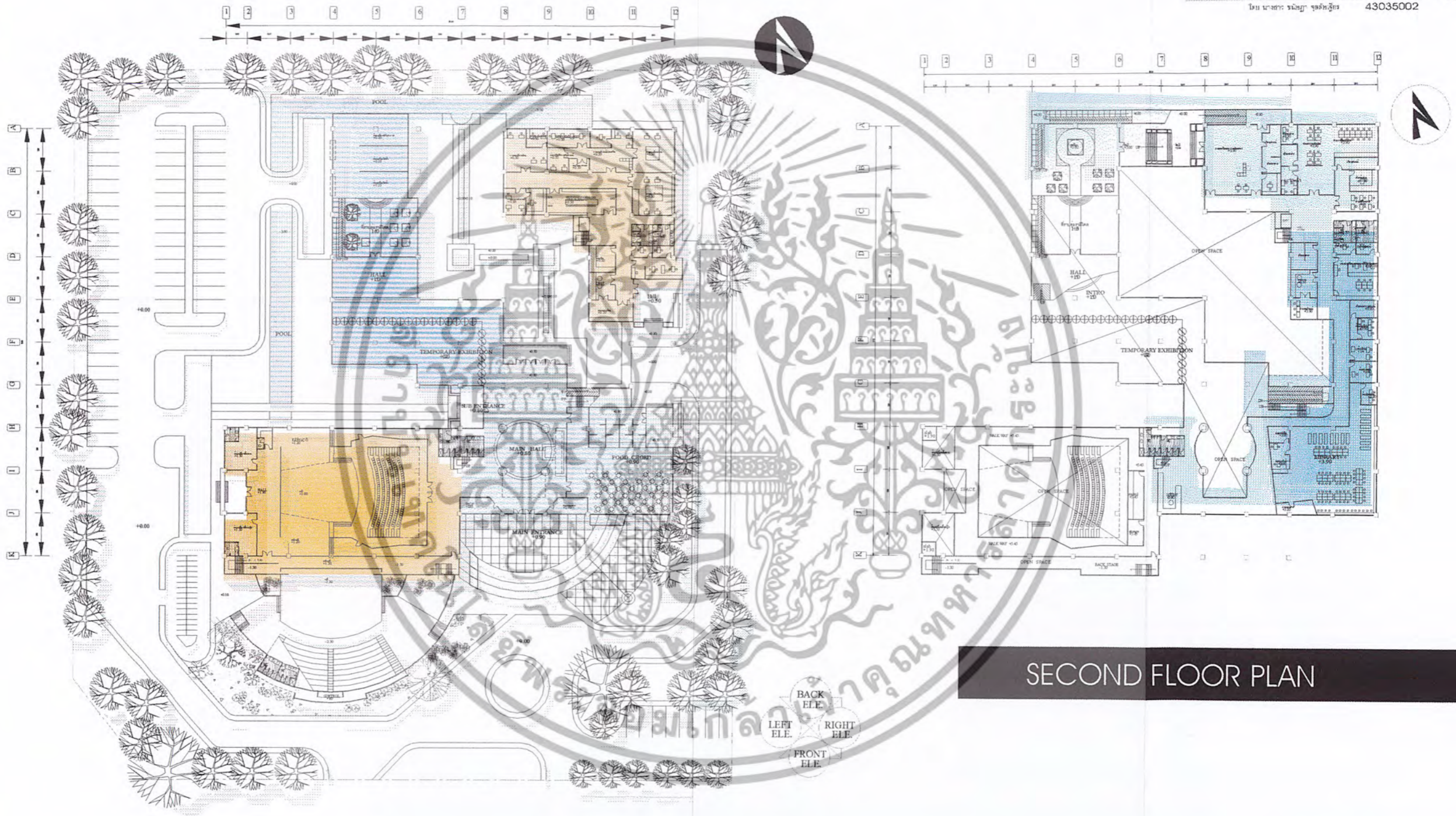

LAY-OUT

ภาพที่ 4.31 Lay Out

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FIRST FLOOR PLAN **SECOND FLOOR PLAN**

ภาพที่ 4.32 First & Second Floor Plan

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DESIGN ARCHITECTURAL

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

ARCHITECTURE EDUCATION

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

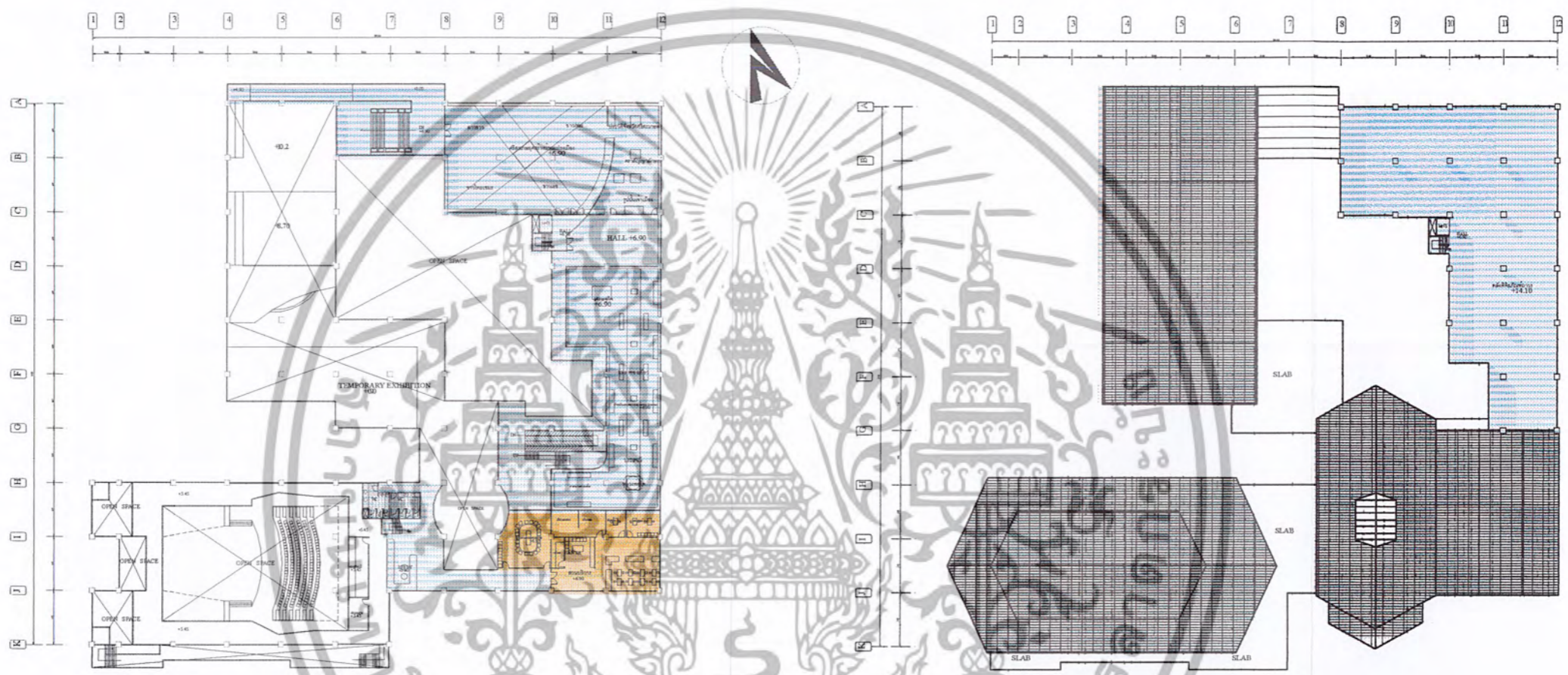
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาสถาปัตย์

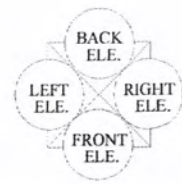
ชื่อโครงการ: อาคารนิทรรศการ ภาควิชาสถาปัตย์

ชื่ออาจารย์: อ.ณัฐพร นนทกุล

ชื่อ นศ. : อ.ณัฐพร นนทกุล 43035002

THIRD FLOOR PLAN

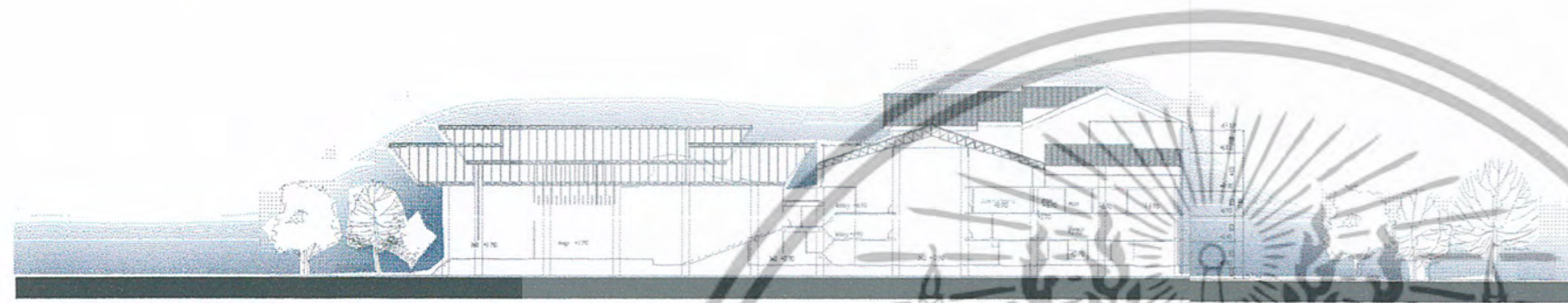

THIRD FLOOR PLAN

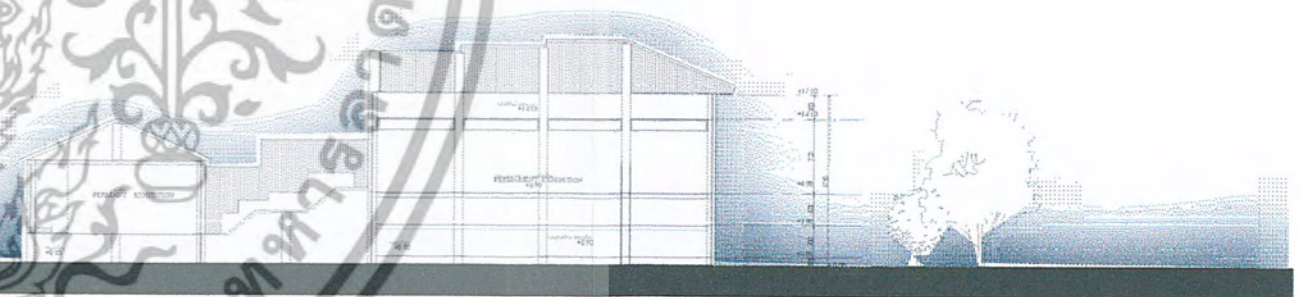
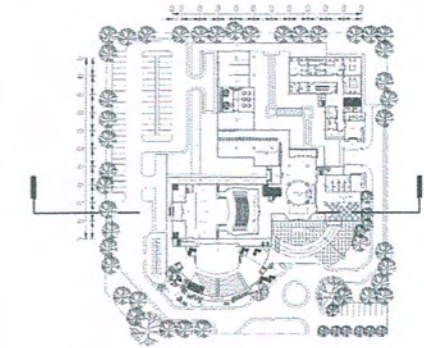
ภาพที่ 4.33 Third & Ford Floor Plan

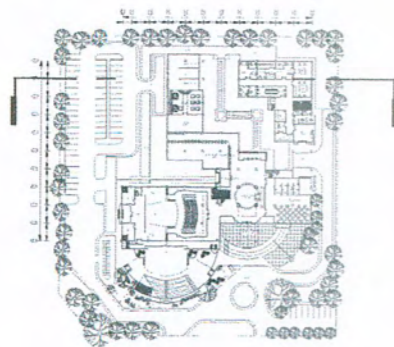
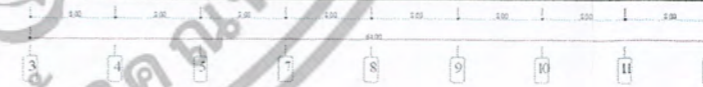
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Cross section

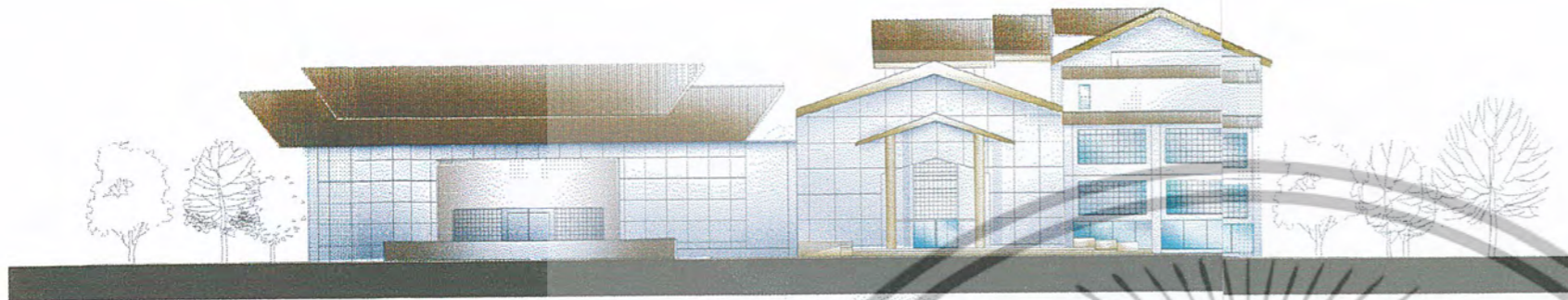

Cross section

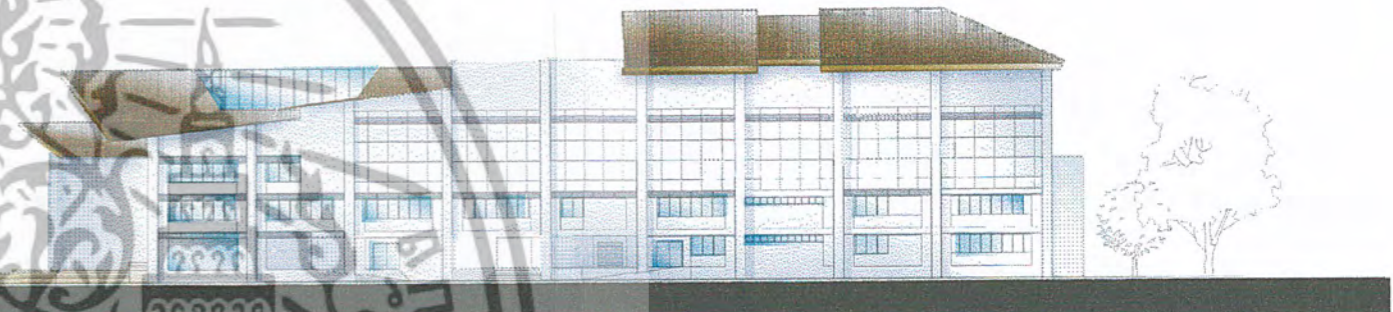

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

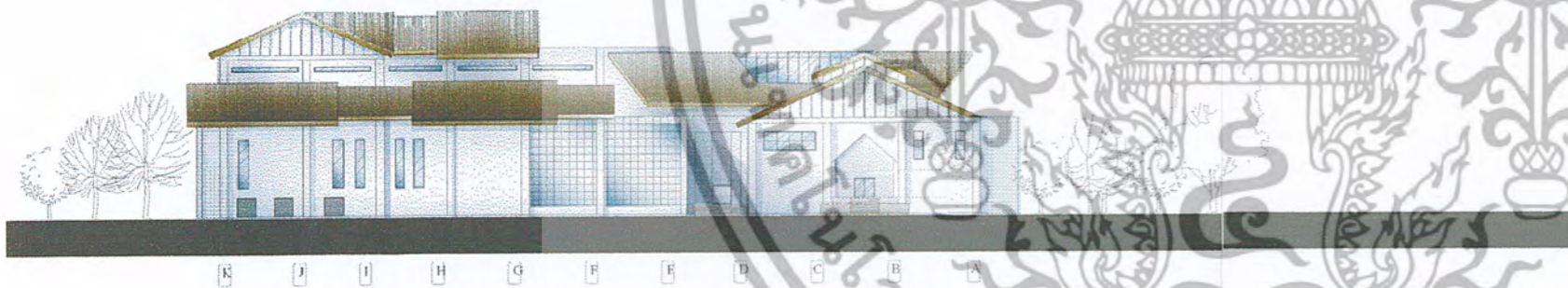

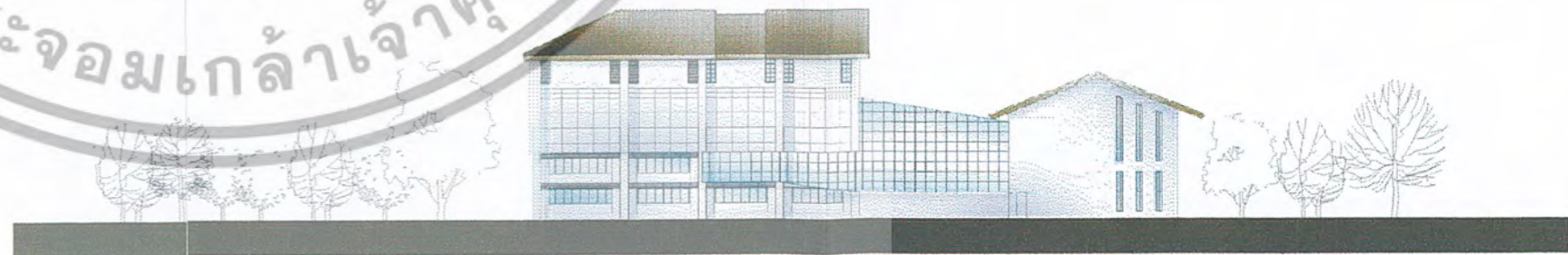
FRONT ELEVATION

RIGHT ELEVATION

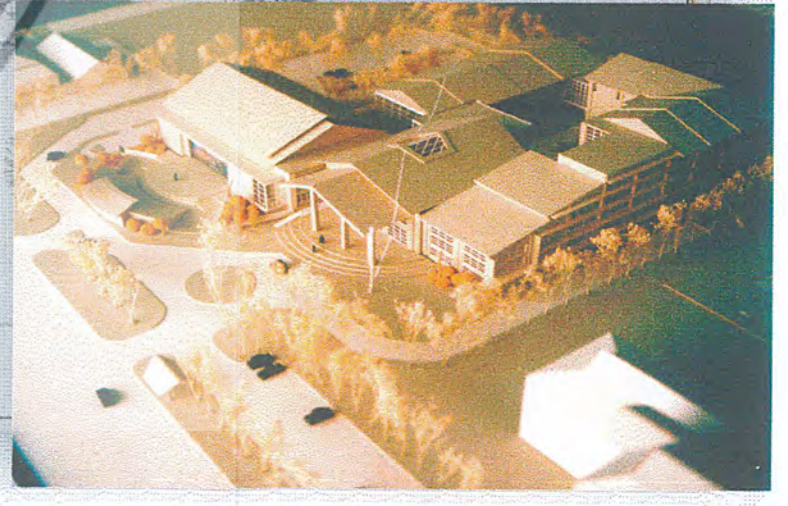
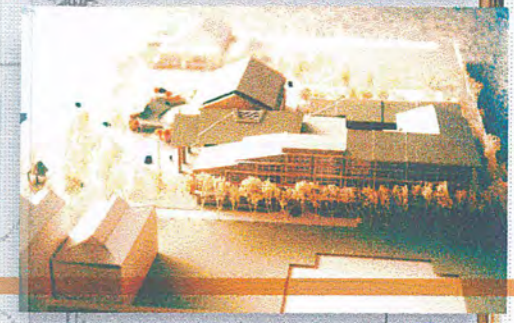
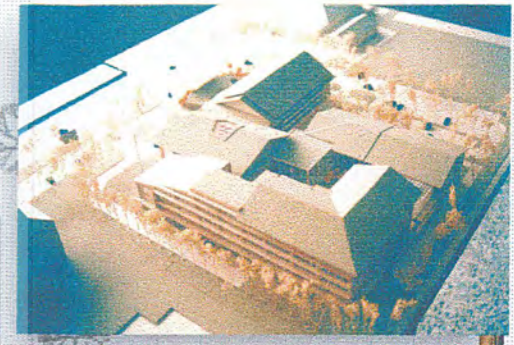
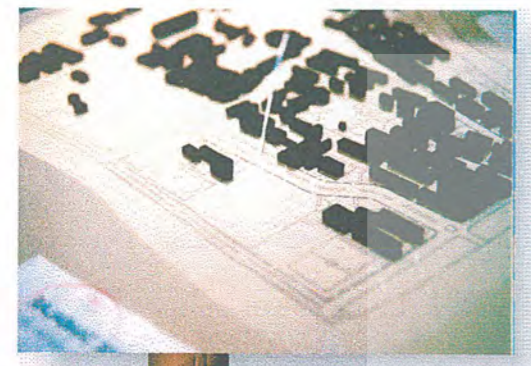
LEFT ELEVATION

BACK ELEVATION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EXTERIOR PERSPECTIVE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DESIGN ARCHITECTURAL

ARCHITECTURE EDUCATION

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

RAJABHAT SISAKET ART&CULTURAL CENTER

THESIS
43035002

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1 บทสรุป

5.1.1 บทสรุปด้านนโยบาย

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) และแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544) การพัฒนาประเทศที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาคนเพื่อให้คน พัฒนาประเทศและตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันราชภัฏ ซึ่งมีปรัชญาที่ยึดถือมาตั้งแต่แรก ก่อตั้ง คือการเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจาก ท้องถิ่น นำผลการวิจัยและค้นคว้ามาใช้เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่น ผลิตและอบรมครูให้กับท้องถิ่น และทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของท้องถิ่น

ดังนั้นนโยบายที่เกิดขึ้นทั้งหมดจึงมุ่งเน้นในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนการ เห็นคุณค่าโดยมุ่งเน้นที่ตัวบุคคลซึ่งเป็นทรัพยากรในการพัฒนาประเทศทั้งสิ้น ทางด้านนโยบายของ สถาบันราชภัฏซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศและเป็นนโยบายที่เข้าถึงภาคปฏิบัติ แนว นโยบายเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรภายในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนในการพัฒนาบุคคลเป็นหลัก

5.1.2 บทสรุปด้านเศรษฐกิจ

งบประมาณในการดำเนินกิจการต่างๆ ของทุกกระทรวง ทบวง กรม เพื่อการบริหาร ประเทศในแต่ละด้านส่วนได้จากภาษีอากรของประชาชน ซึ่งเงินภาษีนี้ถูกจัดสรรบางส่วนให้กระจาย ไปตามหน่วยงานตามสัดส่วนที่จำเป็น และแม้แต่งบประมาณในการดำเนินงานของสถาบันราชภัฏแต่ ละแห่งก็เช่นกัน งบประมาณในการจัดตั้งสถาบันราชภัฏระหว่างปีงบประมาณ 2539 – 2548 ได้มีการ จัดสรรค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างในแต่ละปี ซึ่งตามสัดส่วนที่ได้ทำให้ค่าดำเนินการก่อสร้างศูนย์ศิลป วัฒนธรรมจากการจัดสรรของส่วนราชการ ไม่เพียงพอในการก่อสร้างให้เป็นไปตามความต้องการ

ดังนั้นแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการสนับสนุนการก่อสร้างศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจึงจะต้องมาจากทั้ง ส่วนการสนับสนุนปกติจากทางสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ และแหล่งเงินทุนภายนอกได้แก่ องค์การ บริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนภายในพื้นที่ ได้จากการเก็บภาษีการศึกษาและนำกลับมา พัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น เป็นต้น

5.1.3 บทสรุปด้านสังคม

จังหวัดศรีสะเกษซึ่งตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เป็นดินแดนที่มี ปราสาทหินและวัตถุโบราณมากมายหลายแห่ง ประชาชนในจังหวัดเป็นผู้รักความสงบมีความเอื้อ เพื่อและจริงใจ รักอิสระ เป็นสังคมเกษตรกรรมจึงอยู่กันแบบเครือญาติ นับถือผู้อาวุโส อาศัยจารีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเพณี และวัฒนธรรมดั้งเดิมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ประชาชนส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเมือง แบ่งเป็นชาวพื้นเมืองที่พูดภาษาไทยอีสาน ชาวพื้นเมืองที่พูดภาษาเขมร ชาวพื้นเมืองที่พูดภาษาส่วน และภาษาเยอ จึงทำให้สังคมศรีสะเกษเป็นสังคมที่มีการอยู่ร่วมกับระหว่างกลุ่มชนที่มีพื้นฐานทาง วัฒนธรรมที่หลากหลาย ประกอบกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดการพยายามที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองให้เท่าเทียมกับสภาพสังคมของเมือง หลวงอยู่เสมอ

5.1.4 บทสรุปด้านกายภาพ

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ตั้งอยู่ในพื้นที่โครงการของสถาบัน ราชภัฏศรีสะเกษที่บ้านโนนบกบัว อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพใน การเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโบราณสถานวัตถุต่างๆ ที่ทำ ให้สามารถเชื่อมโยงมิติของความเป็นมาทางวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประกอบกับชาวเมืองยังเป็น ผู้ที่มาจากวัฒนธรรมพื้นฐานที่หลากหลาย ทำให้บริเวณนี้เป็นที่น่าสนใจในการศึกษาความเป็นมา เป็นไปของพื้นที่ ในคำที่ตั้ง ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ตั้งอยู่ในบริเวณที่เป็น เขตชุมชนที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่น แต่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากศูนย์กลางของจังหวัด ทำให้การคมนาคม สะดวก และมีระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการครบครัน

5.1.5 บทสรุปของโครงการ

จากการศึกษาและค้นคว้า สามารถสรุป โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราช ภัฏศรีสะเกษ ได้ดังนี้

- ก. ส่วนบริหารของโครงการ เป็นสำนักงานการบริหารมีลักษณะเป็น office สำหรับควบคุมและวางแผนการดำเนินงานของศูนย์ เป็นสถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร โครงการที่เรียกว่าสำนักศูนย์ฯ
- ข. ส่วนปฏิบัติการ เป็นส่วนของการให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่วัฒนธรรม ให้ความรู้แก่สมาชิกของศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
- ค. ส่วนกิจกรรม ใช้สำหรับการหารายได้บางส่วนเข้าศูนย์เพื่อให้สามารถเลี้ยงคนเองได้ส่วนหนึ่ง ได้แก่ ส่วนแสดงนิทรรศการ ส่วนบรรยายและส่วนการแสดง กลางแจ้ง
- ง. ส่วนบริการ เป็นส่วนบริการทางสาธารณะซึ่งเป็นศูนย์กลางในการติดต่อทั้งหมดของโครงการ สามารถต่อเชื่อมไปยังพื้นที่ส่วนต่างๆ ได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากในกระบวนการจัดทำและการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลต่างๆ ในการออกแบบทำ ให้เกิดข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาจัดทำโครงการออกแบบศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่

1. ในการดำเนินงานจัดทำโครงการทางด้านวัฒนธรรม ผู้จัดทำควรจะมีใจอย่างลึกซึ้ง ถึงลักษณะพื้นฐานทางวัฒนธรรมในพื้นที่นั้นๆ เพื่อการออกแบบที่จะต้องนำเอาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมพื้นถิ่นมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เสียเวลาในการค้นคว้าหาลักษณะเด่นของพื้นที่นั้นๆ
2. กระบวนการในการดึงเอาลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมมาใช้ในการออกแบบเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจ ซึ่งงานออกแบบอาคารทางวัฒนธรรมที่จะประสบความสำเร็จ ตัดตาตรึงใจผู้ใช้งานจริงและแสดงถึงความเข้าใจในเอกลักษณ์ตลอดจนวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้น จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการและวิธีการประยุกต์ที่มีประสิทธิภาพ
3. การออกแบบสำหรับ โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ ซึ่งเป็นอาคารกึ่งราชการ ประกอบด้วยส่วนการบริหารงานที่เชื่อมโยงกับสถาบันราชภัฏ ดังนั้นงานสถาปัตยกรรมจึงเป็นไปตามลักษณะของการกล้อยตามหน้าที่ใช้สอยอาคาร ทำให้ต้องคำนึงถึง มาตรฐานในการใช้งานประเภทต่างๆ ของอาคาร ประสิทธิภาพของการใช้งานส่วนอาคาร ขั้นตอนและระยะเวลาตลอดจนอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีใหม่ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบส่วนต่างๆ และประการสำคัญคือการคำนึงถึงสภาพพื้นฐานของสังคม

บรรณานุกรม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. แผนการท่องเที่ยว ปี 2545. กรุงเทพมหานคร : กองวางแผนโครงการ ฝ่ายวางแผนโครงการและพัฒนา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.(อัครสำเนา).

สำนักงาน นโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. ร่าง เอกสารแผน-พัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลป และวัฒนธรรม ฉบับปรับปรุงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2544. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวง, 2544.

นิคม มุสิกคามะ และคณะ. วิชาการพิพิธภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

ประกอบ ผลงาม. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ เขมรถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิริยะธุรกิจ จำกัด, 2538.

ไพฑูริย์ พิมพ์. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการศึกษาศาสตร์ ชั้นที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2544. (อัครสำเนา).

รามณรงค์ ภูษิตกาญจนา. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมรัตนโกสินทร์. ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2537

วิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, สำนักงาน สารานุกรมชนชาติไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.

สำนักศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ สวนสุนันทา . ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์, 2531.

สำนัก ศิลปวัฒนธรรม. เอกสารโครงการจัดตั้งนิทรรศการถาวรด้านการศึกษาและวัฒนธรรมภายในอาคารศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี. อุบลราชธานี : สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2540. (อัครสำเนา).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศรีศักร วัลลิโภดม. ก้นหาอดีตของเมืองโบราณ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์, 2538.

สภาสถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. เอกสารประกอบโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่ม.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2540. (อัดสำเนา).

อมรา พงศาพิชญ์. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (วิธีวิทยาและบทบาทในประชาสังคม).
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

อรศิริ ปาณินท์. ที่ว่างทางสถาปัตยกรรม. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราวิชาการ, 2521.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ศรีสะเกษ เขตเขมรป่าดง

เท่าที่ผ่านมามองดูภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากภายนอก ในทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมนั้น อาจวิเคราะห์ได้เป็น 2 อย่าง คือ

1. มองในเชิงประวัติศาสตร์ทางวัฒนธรรม เป็นการมองอย่างกว้างจากหลักฐานทางโบราณคดี เช่น บรรดาโบราณสถานวัตถุนับเป็นการมองจากวัตถุจากอดีตเข้าไปหาคนแล้วตีความสร้างภาพให้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพัฒนาการทางวัฒนธรรมขึ้น จึงเป็นเรื่องที่แน่นอนว่าทำอะไรก็ไม่อาจเข้าถึงความเป็นจริงในทางสังคม เช่น โครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองได้ถูกต้อง
2. มองทางประวัติศาสตร์สังคมเป็นการมองจากกลุ่มชนที่ยังมีตัวตนอยู่แล้ว ย้อนกลับขึ้นไปเท่าที่จะสอบถามความเป็นมาที่ต่อเนื่องกันได้ แต่จุดอ่านของการมองแบบนี้คือ ย้อนกลับไปได้ไม่ได้ไกลเหมือนเช่นอย่างแรก...

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนี้ ก่อนการจัดแบ่งเป็นมณฑลได้มีการกำหนดกลุ่มคนตามลักษณะทางชาติพันธุ์ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

กลุ่มลาว ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มใหญ่อยู่ตามเมืองต่างๆ ในเขตมณฑลลาวพวน และลาวกาว กลุ่มเขมรป่าดง คือพวกกมอญ - เขมร ที่เรียกว่า ล่วย กูย ข่า ที่มีบ้านเมืองส่วนใหญ่อยู่ในเขตอีสานใต้

ไทยโคราช ที่อยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา หรืออีกนัยหนึ่งในเขตมณฑลลาวกลาง การแบ่งเช่นนี้ทำให้ได้เห็นภาพรวมของภูมิภาคที่เด่นชัด ทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรมทีเดียว...

ในการรับรู้ของคนทั่วไป จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดเล็กๆ จังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณที่เป็นตัวเมือง ตัวจังหวัด Urban Area มีขนาดเล็ก ตึกกรมบ้านช่อง และอาคารที่ทำการของรัฐบาลก็ไม่มีอะไรใหญ่โต แม้แต่โรงแรมก็มีจำนวนน้อยและมีขนาดเล็ก เป็นเมืองที่มีเส้นทางรถไฟผ่านไปยังเมืองอุบลราชธานีที่เป็นเมืองใหญ่ปลายทาง ผู้คนในจังหวัดส่วนใหญ่ก็เป็นพวกเขมรล่วย คล้ายๆ กับทางจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ แต่จุดเด่นของจังหวัดศรีสะเกษก็คือ การมีปราสาทเขาพระวิหารที่พวกขอมสร้างไว้แต่โบราณ เกือบจะกล่าวได้ว่าเขาพระวิหารคือจุดสนใจที่สำคัญของคนภายนอกโดยแท้ แต่ถ้าหากจะมองให้กว้างและลึกออกไปทั้งในด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และชาติพันธุ์แล้ว จังหวัดศรีสะเกษนับได้ว่าเป็ฯบริเวณที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งในเรื่องพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมโรภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่น้อยทีเดียว

ในด้านตำแหน่งและสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ศรีสะเกษอยู่ในบริเวณที่เรียกว่า ลุ่มน้ำมูล - ชี ตอนล่าง (Lower Mun-Chi Basin) เพราะเป็นบริเวณที่แม่น้ำมูลและแม่น้ำชีไหลลงมารวมกัน ก่อนที่เข้าไปในเขตจังหวัดอุบลราชธานีเป็นบริเวณที่มีทั้งที่สูงและที่ลุ่มต่ำ น้ำท่วมถึงมาพบกัน นั่นก็คือถ้ามองในทิศทางจากใต้ไปเหนือแล้วจะเห็นว่าในบริเวณใต้สุดเป็ฯเขตภูเขาและที่สูงที่ลาดลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาจากเทือกเขาพนมดงรัก อันขวางกั้นเขตแดนที่ราบสูงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกจากที่ราบ
เขมรต่ำของประเทศกัมพูชา บริเวณที่สูงที่ตอนกลางลงมาสิ้นสุดลงตรงฝั่งใต้ของแม่น้ำมูลในเขต
อำเภอเมืองศรีสะเกษ พื้นที่อำเภอเมืองไปทางทิศเหนือของแม่น้ำมูลจนจรดแม่น้ำชี ก็เป็นบริเวณที่
ราบลุ่มต่ำ นับเนื่องในเขตอำเภอรำไพใต้ไปพบกับอำเภอมหาชนะชัย อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัด
ยโสธร และอำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี

ตามตำแหน่งและสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่กล่าวมานี้ อาจกำหนดบริเวณจังหวัดศรีสะเกษ
ออกได้เป็น 2 เขต คือ เขตที่สูงกับที่ลุ่ม ทั้งสองเขตนี้มีความเป็นมาในเรื่องพัฒนาการทางสังคม
และวัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกันและต่างเวลาดังสมัยกัน

เขตที่ลุ่ม คือบริเวณระหว่างแม่น้ำมูลและแม่น้ำชี ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอรำไพใต้ จาก
หลักฐานทางโบราณคดีที่พบ อาจกล่าวได้ว่า เป็นบริเวณที่มีพัฒนาการของชุมชนบ้านและเมืองที่เก่า
แก่มาก่อนเขตที่สูงที่อยู่ทางฝั่งใต้ของแม่น้ำมูล บริเวณที่ราบลุ่มดังกล่าวนี้ความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับ
บริเวณที่ราบลุ่มของแม่น้ำมูล-ชี ที่อยู่ถัดขึ้นไปทางตะวันตกเฉียงเหนือในเขตจังหวัดสุรินทร์และ
ร้อยเอ็ด หรืออีกนัยหนึ่งบริเวณที่เรียกว่า “ทุ่งกุลาร้องไห้” ในที่นี้ขอเรียกบริเวณที่ราบลุ่มในเขต
อำเภอรำไพใต้ จังหวัดศรีสะเกษว่า “ที่ราบลุ่มรำไพใต้” เป็นบริเวณที่คลุมพื้นที่ตั้งแต่เขตอำเภอรำไพ
ใต้ไปถึงบริเวณที่แม่น้ำมูลและแม่น้ำชีมาบรรจบกัน ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี เพราะแม้ว่าร่องรอยของ
แหล่งโบราณคดีในเขตทุ่งรำไพใต้จะมีอะไรที่สัมพันธ์และต่อเนื่องกับแหล่งชุมชนโบราณในระยะ
แรกเริ่มของทุ่งกุลาร้องไห้ก็ตาม แต่ก็มีหลายอย่างที่มีรูปแบบทางวัฒนธรรมเป็นของตนเอง เช่น
เครื่องปั้นดินเผาที่ใช้เนื้อในพิริ่งผกนั้น มีการเขียนสีเป็นริ้วรอยด้วยสีดำ สีน้ำตาล และสีแดง
เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบกับบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้แล้ว บริเวณทุ่งรำไพใต้มีภูมิประเทศเป็นหนองเป็น
บึง เป็นจุดที่แสดงให้เห็นว่าเป็นที่ลุ่มต่ำกว่า

ชุมชนโบราณที่พบมักเป็นเนินดินที่มีทั้งคูน้ำล้อมรอบและไม่มีคูน้ำล้อมรอบกระจายอยู่ทั่วไป
ตามเนินดินเหล่านี้มีรอยตัดทำให้แลเห็นชั้นดินทางวัฒนธรรม ที่แสดงให้เห็นการอยู่อาศัยสืบเนื่อง
ของผู้คนมาหลายยุคหลายสมัย ยิ่งกว่านั้นบางชุมชนก็พบเครื่องมือหินขัด และบางชุมชนก็เป็นแหล่ง
ทำเกลือ ชุมชนที่มีอายุเก่าแก่กว่าแหล่งอื่นๆ ในบริเวณนี้เห็นจะได้แก่บ้านโนนสูง ตำบลหนองแคว
บ้านคอนเกลือ ตำบลคู บ้านคูสง ตำบลไพร และบ้านโพนบก เป็นต้น ตามชุมชนเหล่านี้หลายๆ
แห่งทีเดียวที่เป็นแหล่งถูกละทิ้งไปด้วยในตัวเอง เช่นที่บ้านคอนเกลือนั้นนอกจากมีคูน้ำล้อมรอบ
แล้ว ก็มีการทำเกลือและถูกละทิ้งด้วย ชุมชนขนาดใหญ่ที่มีอายุอยู่ในรูหลังลงมา หรืออีกนัยหนึ่ง
ประมาณสมัยทวารวดี ราวพุทธศตวรรษที่ 11-12 ลงมา ก็คือชุมชนที่มีคูน้ำล้อมรอบสองชั้น ที่บ้าน
หลุมโมกเป็นชุมชนที่มีเนินดินต่ำกว่าชุมชนอื่นๆ พบเศษภาชนะดินเผา กระดานเสมานหินที่มีอายุราว
สมัยทวารวดีเป็นอันมาก สิ่งที่สังเกตได้ชัดเจนก็คือ บรรดาชุมชนโบราณเหล่านี้ไม่มีใครกระจายลง
มายังฝั่งใต้ของแม่น้ำมูลเท่าใด ยิ่งเลยเข้าไปในเขตที่สูงแล้วเกือบไม่พบเห็น แต่ในทำนองตรงข้าม

กลับกระจายขึ้นไปทางเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือในเขตอำเภอมหาชนะชัย อำเภอคำเขื่อนแก้ว
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดยโสธร และอำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานีมากกว่า ซึ่งบริเวณทั้งในเขตอำเภอเชียงแก้ว และเชียงในนั้น มักพบร่องรอยของโบราณสถานและโบราณวัตถุแบบก่อนเมืองพระนครและทวารวดีกระจายอยู่ทั่วไป เช่นที่เมืองเคยในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว พบฐานศาสนสถานและจารึกของ กษัตริย์ในราชวงศ์เสนะ ที่เชื่อกันว่าเป็นกษัตริย์ของเจนละในยุคแรกๆ และบรรดาเสมาหินที่เป็นเป็น โบราณวัตถุแบบทวารวดี เป็นต้น

ดังนั้นอาจกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่า บรรดาชุมชนในเขตทุ่งราษีไศลของศรีสะเกษนั้น นับ เนื่องจากอยู่ในพัฒนาการขบวนการขบวนการเมืองในยุคแรกเริ่มประวัติศาสตร์ ที่พัฒนาขึ้นในลุ่มน้ำชีก็ว่าได้ การเติบโตและขยายตัวของประชากรน่าจะพัฒนาขึ้นในที่ราบลุ่มแม่น้ำมูล-ชี ตอนล่าง แล้วจึงขยายตัวไปทางเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าสู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง ที่เป็นเขตที่มีการคมนาคมติดต่อกับ บ้านเมืองในภูมิภาคอื่นที่ไกลออกไปทั้งในเขตประเทศลาว ญวน และเขมร

แต่นับว่าน่าประหลาดเป็นอย่างยิ่ง ที่บริเวณเขตที่ลุ่มในทุ่งราษีไศลนี้ ไม่ใคร่พบร่องรอยของ ศาสนสถานแบบขอม หรือโบราณวัตถุแบบขอม ยิ่งเข้าไปในเขตอำเภอมหาชนะชัย คำเขื่อนแก้ว และเชียงในแล้วเกือบไม่มีใครมี เป็นจะมีอยู่แห่งเดียวที่บ้านบึงแก ในเขตอำเภอมหาชนะชัยซึ่งเป็นชุมชน โบราณขนาดใหญ่มีคูน้ำล้อมรอบ ที่พบจารึกของพระเจ้าอินทรวรมันที่ 1 แห่งกัมพูชา

อย่างไรก็ตาม ขณะที่ไม่มีใครพบร่องรอยของหลักฐานทาง โบราณคดีเกี่ยวกับพวกขอมจาก กัมพูชานั้นกลับพบ โบราณวัตถุสถานและชุมชนบ้านเมืองของพวกลาวแทน หลายๆ แห่งทีเดียวที่พบ ชาวโบสถ์หรือที่เรียกว่าสิมของพวกลาว รวมทั้งชาวพระศอุเบียดด้วย ย่อมแสดงให้เห็นว่าได้มีพวก คนลาวเคลื่อนย้ายเข้ามาตั้งหลักแหล่งบ้านเมืองทับลงไป ในบริเวณที่เคยเป็นชุมชนบ้านเมืองมาก่อน แล้วแต่สมัยยุคต้นประวัติศาสตร์ ซึ่งอย่างน้อยก็มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 15-16 ขึ้นไป

แต่ทว่าหลักฐานทั้งทางด้าน โบราณคดีและประวัติศาสตร์ที่แสดงอายุการเข้ามาตั้งหลักแหล่ง ของกลุ่มคนลาวในบริเวณลุ่มน้ำมูล-ชี ตอนล่างนี้มีเพียงแต่ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 23 ลงมาเป็นส่วนใหญ่ ทำให้แลเห็นช่องว่างที่ห่างกันระหว่างพุทธศตวรรษที่ 16 ถึง พุทธศตวรรษที่ 23 ราว 700 กว่า ปีทีเดียว...

ถ้าหากย้อนหลังขึ้นไปถึง พ.ศ. 2103 อันเป็นปีที่สมเด็จพระไชยเชษฐาธิราชแห่งล้านช้าง ทรงย้ายเมืองสำคัญจากหลวงพระบางมาอยู่ ณ นครเวียงจันทน์แล้ว ก็มีหลักฐานทางพงศาวดารตำนาน และเอกสารที่ระบุว่าบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขงต่ำจากเมืองเวียงจันทน์ลงมา นั้น เคยมีบ้านเมืองเก่าแก่อยู่ ก่อนแล้วเช่น เมืองปากห้วยหลวง... หลักฐานจากพงศาวดารยังกล่าวว่า สมเด็จพระไชยเชษฐาธิราช ต้องทำการปราบปรามพวกข่าต่างๆ ที่สร้างบ้านสร้างเมืองอยู่แถวฝั่งแม่น้ำโขง ใต้นครเวียงจันทน์ลงมา ซึ่งในที่สุดพระองค์เองก็สาบสูญหายไปนครายกกองทัพไปปราบปรามพวกข่าในแขวงเมืองอัตตะปือ

...เมื่อตอนที่พวกเจ้าลาวกลุ่มพระวอ-พระตา อพยพจากนครเวียงจันทน์เข้ามายังบริเวณลุ่มน้ำ มูล-ชี ในตอนต้นพุทธศตวรรษที่ 24 ก็มีเอกสารพื้นเมืองยโสธรกล่าวว่า พบแต่พวกผีที่เป็นเจ้าของ ป่าเขาและลำน้ำต่างๆ จนมีการรบราฆ่าฟันกัน ก่อนที่จะตั้งหลักแหล่งได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

...บริเวณสองฝั่งแม่น้ำโขงตั้งแต่ตอนใต้นครเวียงจันทน์ลงมาเหนือนครจำปาศักดิ์นั้น หาได้เป็นดินแดนรกร้างว่างเปล่าไม่ หากมีการตั้งหลักแหล่งของกลุ่มชนที่พวก ลาว เรียกว่า ข่า อยู่แล้ว มีทั้งที่เจริญเป็นบ้านเมืองแล้ว และที่ไม่เจริญอยู่ตามป่าเขาและบริเวณภายใน

...เหตุนี้เมื่อพวกลาวจากเวียงจันทน์ที่มีวัฒนธรรมสูงกว่าในด้านศาสนาและการเกษตรกรรม เช่นกลุ่มพระครูหลวงวัดโพนเสม็ด และเจ้าสร้อยศรีสมุทรเคลื่อนย้ายเข้ามาจึงสามารถครอบงำและสร้างบ้านแปลงเมืองขึ้นมาเป็นกลุ่มเป็นรัฐได้

ส่วนในเขตที่สูง คือบริเวณตั้งแต่ฝั่งใต้ของแม่น้ำมูลที่ลาดขึ้นไป จนถึงเทือกเขาพนมดงรัก ที่กั้นเขตแดนไทยจากกัมพูชานั้น ไม่ใคร่พบแหล่งชุมชนโบราณที่มีอายุตั้งแต่สมัยทวารวดีขึ้นไปจนถึงยุคก่อนประวัติศาสตร์ แหล่งที่พอจะพบบ้างก็บริเวณที่ราบลุ่มไม่ห่างจากลำน้ำมูลเท่าใด ซึ่งก็แสดงให้เห็นว่า ยังสัมพันธ์กันกับบริเวณเขตที่ลุ่มเท่านั้น แต่ที่ห่างขึ้นไปทางใต้ไม่ใคร่พบ ในทำนองตรงข้ามกลับพบชุมชนโบราณสถานวัตถุที่มีอายุแคว่ราวพุทธศตวรรษที่ 16 ขึ้นไป อีกนั้นหนึ่งก็คือ สมัยลพบุรีหรือสมัยที่เป็นศิลปกรรมแบบขอม ที่แพร่หลายมาจากเมืองพระนครในประเทศกัมพูชา การพบแหล่งชุมชนโบราณและศาสนสถานตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 16 ลงมาดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่าเพิ่งเกิดการสร้างบ้านแปลงเมืองกันขึ้นในยุคนั้นเอง ซึ่งดูแล้วอาจสอดคล้องกับการหยุดชะงักหรือหายไปของบรรดาชุมชนบ้านเมืองในที่ลุ่มต่ำ ในเขตลุ่มน้ำมูล-ชี ตอนล่างในราวพุทธศตวรรษที่ 14-15 ตามที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นจึงอาจเป็นไปได้ว่า ภายหลังจากพุทธศตวรรษที่ 15 แล้ว มีการโยกย้ายถิ่นฐานของผู้คนในเขตพื้นที่ลุ่มแม่น้ำมูล-ชี ตอนล่าง อันเคยเป็นอาณาบริเวณของรัฐเจนละในเขตนครจำปาศักดิ์และอุบลราชธานีมายังบริเวณเขตที่สูงทางฝั่งใต้ของแม่น้ำมูล ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดอาณาจักรเมืองพระนครในประเทศกัมพูชาขึ้นแล้ว ในช่วงเวลานี้บ้านเมืองมีความเจริญทางเทคโนโลยีสูงขึ้น สามารถตั้งถิ่นฐานสร้างบ้านแปลงเมืองในบริเวณที่สูงที่ตอนใต้ นอกจากนี้บริเวณนี้ยังอยู่ใกล้ชิดกับศูนย์อำนาจที่เมืองพระนครเป็นพิเศษ เมื่อข้ามผ่านช่องเขาในเทือกพนมดงรักไปก็เข้าสู่ที่ที่ราบเขมรต่ำ ย่อเป็นบริเวณขยายขอบเขตแห่งอำนาจของกัมพูชาไปในตัวเอง ถ้าพิจารณาจากรูปแบบของชุมชนและศาสนสถานในเขตที่สูงของศรีสะเกษ ก็กล่าวได้เด่นชัดเลยว่า การสร้างบ้านแปลงเมืองในบริเวณนี้เป็นวัฒนธรรมของขอมจากกัมพูชาโดยแท้ บรรดาชุมชนบ้านเมืองทั้งหลายที่เกิดขึ้นมักเป็นชุมชนที่มีการวางแผนและมีโครงสร้างที่ชัดเจน นั่นก็คือชุมชนหนึ่งๆ จะประกอบด้วยศาสนสถานซึ่งเรียกว่าปราสาทเป็นศูนย์กลาง ปราสาทไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่จะสัมพันธ์กับการขุดสระน้ำและอ่างเก็บน้ำที่เรียกว่าบาราย ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ตามคติทางศาสนา บรรดาแหล่งที่อยู่อาศัยของผู้คนจะกระจายอยู่รอบๆ ศาสนสถานที่เป็นศูนย์กลางนี้ โดยที่รอบนอกออกไปก็เป็นแหล่งทำเกษตรกรรม มีร่องรอยของคันดินที่ใช้ในการกักน้ำระบายน้ำเหลือให้เห็นอยู่

ความสำเร็จของการสร้างบ้านแปลงเมืองในที่สูงดังกล่าวนี้ อยู่ที่การสร้างบารายที่สามารถเก็บน้ำไว้เพื่อการบริโภคของผู้คน เหตุที่แต่ก่อนเมืองไม่เกิดขึ้นในที่สูงเช่นนี้ได้ ก็เพราะไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไรจะเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดปีนั่นเอง จึงนิยมสร้างบ้านแปงเมืองในที่ลุ่มต่ำ ซึ่งมีเหตุผลคือ

1. อยู่ใกล้หนองน้ำหรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติ
2. สามารถขุดคูน้ำล้อมรอบชุมชนเพื่อเก็บน้ำ

ยิ่งกว่านั้นการสร้างบ้านแปงเมืองแบบขอมนี้ยังมีความสำคัญในทางสังคมและการเมืองอีกด้วย ศิลปจารึกขอมที่พบตามศาสนสถานของเมืองส่วนแสดงให้เห็นชัดเจนว่า การสร้างศาสนสถานแต่ละแห่งนั้นเป็นการสร้างโดยบุคคลที่เป็นชนชั้นปกครอง โดยเริ่มจากการซื้อที่ดินถวายเทพเจ้าและเทวะสถานที่ต้องการสร้าง ต่อจากนั้นก็ถวายข้าทาสหญิงชาย สัตว์พาหนะ เครื่องไทยทานอื่นๆ ตลอดจนพืชไร่นาแก่เทวะสถานนั้นๆ เพราะฉะนั้นที่ดินในเขตเมืองหรือแหล่งชุมชนจึงเป็นของศาสนสถาน ส่วนผู้คนส่วนใหญ่ในชุมชนก็คือข้าทาสที่ต้องรับใช้และดูแลศาสนสถาน ทำมาหากินอยู่บนที่ดินของศาสนสถานนั้นๆ ผู้คนที่เป็นข้าทาสของศาสนสถานอาจมาจากเผ่าพันธุ์ต่างๆ ที่กวาดต้อนมาเป็นเชลยจากการรบทัพจับศึกบ้าง จากการเป็นผู้อพยพลี้ภัยจากที่อื่นบ้าง แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันและต้องเคารพนับถือศาสนสถานและประกอบพิธีเดียวกัน อันเนื่องจากการเป็นข้าทาสของศาสนสถานเหมือนกัน ในไม่ช้าก็กลายมาเป็นพวกเดียวกัน มีวัฒนธรรมและรูปแบบในการดำรงชีวิตเหมือนกัน...

¹ ศรีศักร วัลลิโภดม, **ค้นหาอดีตของเมืองโบราณ** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2538. หน้า 373

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้